

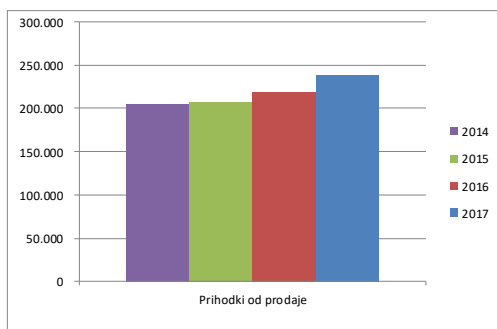
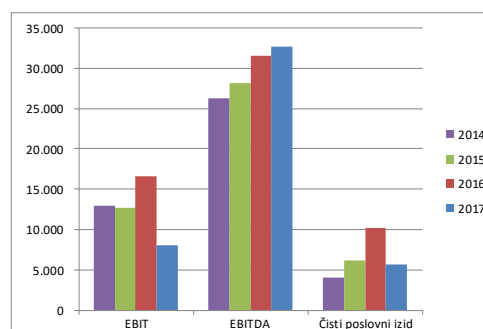
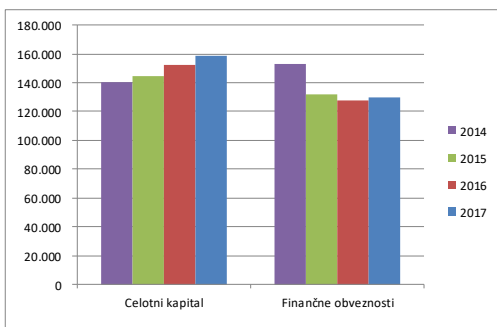
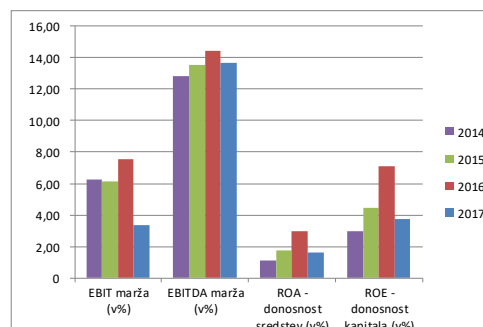
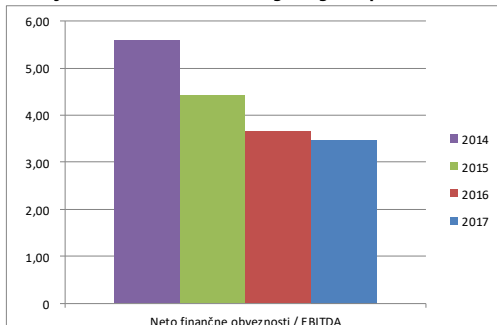
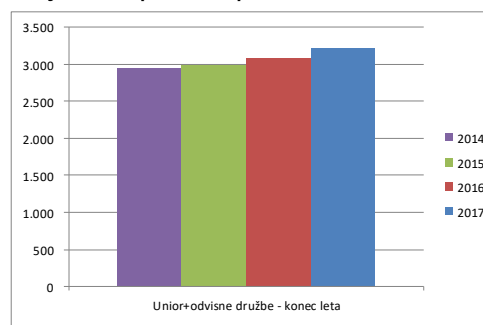

LETNO POROČILO

2017

Ključni podatki o poslovanju Skupine Unior

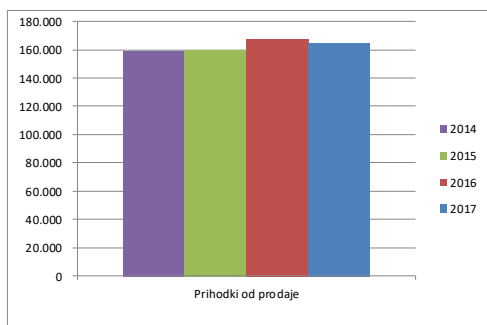
(v tisoč EUR)	2017	2016	2015	2014
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	239.020	219.112	207.411	205.253
EBIT	8.038	16.588	12.702	12.909
EBITDA	32.640	31.582	28.124	26.342
Čisti poslovni izid	5.696	10.192	6.187	4.053
Finančni položaj				
Celotna sredstva	363.974	347.978	339.547	353.280
Celotni kapital	158.647	152.554	144.631	140.361
Finančne obveznosti	129.501	127.780	131.812	152.809
Poslovne obveznosti	59.729	57.832	53.582	52.035
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	3,36	7,57	6,12	6,29
EBITDA marža (v%)	13,66	14,41	13,56	12,83
ROA - donosnost sredstev (v%)	1,60	2,96	1,79	1,14
ROE - donosnost kapitala (v%)	3,73	7,10	4,44	2,97
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	43,59	43,84	42,60	39,73
Neto finančne obveznosti / EBITDA	3,47	3,65	4,43	5,58
Zaposleni				
Unior+odvisne družbe - konec leta	3.212	3.077	2.994	2.952
Unior+odvisne+pridružene družbe	3.861	3.715	3.746	3.751

Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

Kazalniki donosnosti Skupine Unior

Primerjava EBITDA in neto finančnega dolga Skupine Unior

Gibanje števila zaposlenih Skupine Unior

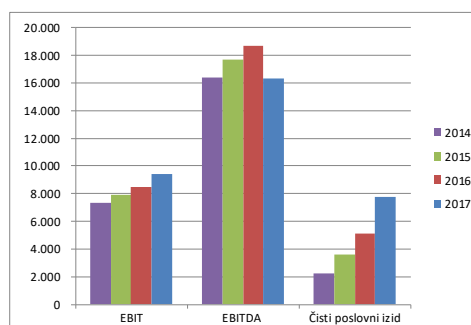
Ključni podatki o poslovanju družbe Unior

(v tisoč EUR)	2017	2016	2015	2014
Poslovni izid				
Prihodki od prodaje	165.273	167.942	159.819	159.457
EBIT	9.414	8.507	7.902	7.318
EBITDA	16.278	18.691	17.647	16.409
Čisti poslovni izid	7.747	5.089	3.612	2.221
Finančni položaj				
Celotna sredstva	245.247	285.799	278.718	291.604
Celotni kapital	89.063	112.425	108.204	105.793
Finančne obveznosti	109.737	122.248	122.681	140.136
Poslovne obveznosti	41.925	43.754	40.761	39.711
Kazalniki donosnosti				
EBIT marža (v%)	5,70	5,07	4,94	4,59
EBITDA marža (v%)	9,85	11,13	11,04	10,29
ROA - donosnost sredstev (v%)	2,92	1,80	1,27	0,76
ROE - donosnost kapitala (v%)	8,00	4,72	3,43	2,15
Kazalniki finančnega zdravja				
Kapital / Celotna sredstva (v%)	36,32	39,34	38,82	36,28
Neto finančne obveznosti / EBITDA	6,35	6,18	6,81	8,46
Zaposleni				
Zaposleni - konec leta	1.793	2.128	2.103	2.105

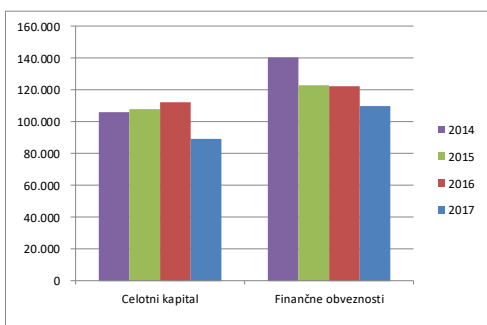
Prihodki od prodaje (v tisočih EUR)

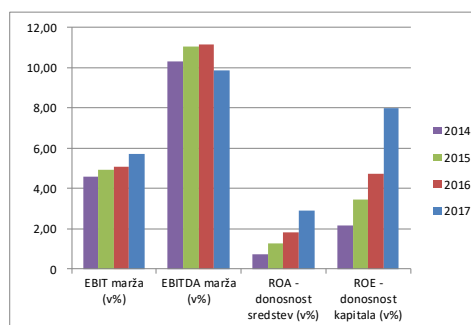
EBIT, EBITDA in čisti poslovni izid (v tisočih EUR)

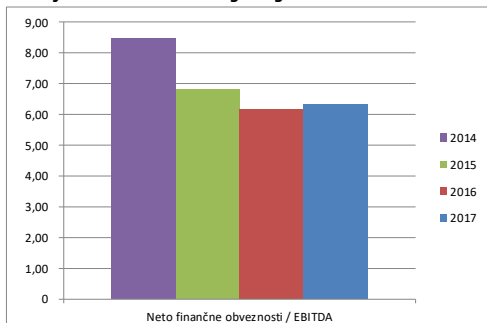
Kapital in finančne obveznosti (v tisočih EUR)

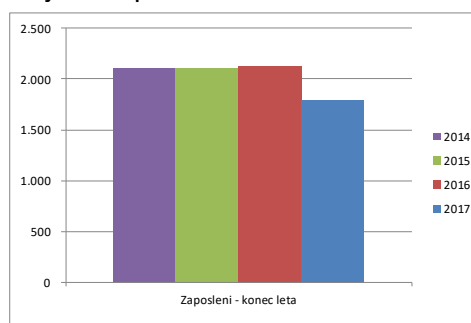
Kazalniki donosnosti družbe Unior

Primerjava EBITDA in finančnega dolga družbe

Gibanje števila zaposlenih družbe

VSEBINA

1	Pismo predsednika uprave	8
2	Poročilo nadzornega sveta	11
3	Predstavitev družbe	15
4	Programi in dejavnost družbe	17
5	Pomembnejši dogodki v letu 2017	23
6	Najpomembnejši trgi in kupci	25
7	Delnice	29
8	Družbena odgovornost	32
8.1	Zaposleni	32
8.2	Družba.....	36
8.3	Varstvo okolja	36
9	Korporacijsko upravljanje	39
9.1	Uprava.....	39
9.2	Kolegij uprave	40
9.3	Nadzorni svet	41
9.4	Skupščina	42
9.5	Plačila upravi in nadzornemu svetu	43
9.6	Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta	44
9.7	Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju	45
9.8	Upravljanje s tveganji	51
10	Poslovno poročilo	55
10.1	Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji	55
10.2	Prodaja	57
10.3	Proizvodnja in storitve	59
10.4	Nabava	60
10.5	Uspešnost poslovanja	61
10.6	Kazalniki poslovanja.....	63
10.7	Finančni položaj	64
10.8	Investicije	65
10.9	Služba notranje revizije.....	66
10.10	Dogodki po bilanci stanja	66
10.11	Izvajanje javne službe	67
10.12	Cilji za leto 2018.....	68
11	Računovodski izkazi UNIOR d.d.	72
11.1	Bilanca stanja na dan 31.12.2017	72
11.2	Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017	74
11.3	Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	75
11.4	Izkaz denarnih tokov	76
11.5	Izkaz gibanja kapitala	77
12	Pojasnila k računovodskim izkazom	78
12.1	Izjava o skladnosti.....	78
12.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov	78
12.2.1	<i>Poštena vrednost</i>	78
12.2.2	<i>Uporabljene računovodske usmeritve</i>	80
12.2.3	<i>Posli v tuji valuti</i>	80
12.2.4	<i>Dobiček/izguba iz poslovanja</i>	80
12.2.5	<i>Pomembne ocene in presoje</i>	80

12.2.6	<i>Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja</i>	81
12.2.7	<i>Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati</i>	90
12.3	Pojasnila k bilanci stanja	92
12.3.1	<i>Neopredmetena sredstva</i>	92
12.3.2	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	93
12.3.3	<i>Naložbene nepremičnine</i>	94
12.3.4	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	96
12.3.5	<i>Zaloge</i>	100
12.3.6	<i>Poslovne terjatve</i>	101
12.3.7	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	102
12.3.8	<i>Denarna sredstva</i>	103
12.3.9	<i>Kapital</i>	104
12.3.10	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	106
12.3.11	<i>Dolgoročne finančne obveznosti</i>	107
12.3.12	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	108
12.3.13	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	108
12.3.14	<i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	109
12.3.15	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	110
12.3.16	<i>Pogojne obveznosti</i>	111
12.3.17	<i>Izčlenitev UNITUR d.o.o.</i>	111
12.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	115
12.4.1	<i>Čisti prihodki od prodaje</i>	115
12.4.2	<i>Usredstveni lastni proizvodi in storitve</i>	115
12.4.3	<i>Drugi poslovni prihodki</i>	116
12.4.4	<i>Stroški in odhodki</i>	116
12.4.5	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	118
12.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	119
12.6	Posli s povezanimi podjetji	120
12.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem</i>	120
12.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih</i>	121
12.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij</i>	122
12.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij</i>	123
12.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij</i>	124
12.7	Prejemki uprave in nadzornega sveta.....	125
12.8	Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta	125
13	Izjava o odgovornosti članov uprave	126
14	Poročilo neodvisnega revizorja	127
15	Skupina UNIOR	132
15.1	Sestava Skupine UNIOR	132
15.2	Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo.....	134
15.2.1	<i>Odvisna podjetja</i>	134
15.2.2	<i>Pridružena podjetja</i>	138
16	Konsolidirani računovodski izkazi	140
16.1	Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2017	140
16.2	Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017.....	142
16.3	Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa	143
16.4	Konsolidiran izkaz denarnih tokov	144
16.5	Izkaz gibanja kapitala	145
17	Pojasnila k računovodskim izkazom	146
17.1	Izjava o skladnosti.....	146
17.2	Podlage za sestavitev računovodskih izkazov.....	146
17.2.1	<i>Poštena vrednost</i>	146

17.2.2	<i>Uporabljene računovodske usmeritve</i>	148
17.3	Pojasnila k bilanci stanja	149
17.3.1	<i>Bilanca stanja po odsekih</i>	149
17.3.2	<i>Neopredmetena sredstva</i>	151
17.3.3	<i>Opredmetena osnovna sredstva</i>	152
17.3.4	<i>Naložbene nepremičnine</i>	153
17.3.5	<i>Dolgoročne finančne naložbe</i>	155
17.3.6	<i>Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev</i>	157
17.3.7	<i>Zaloge</i>	158
17.3.8	<i>Poslovne terjatve</i>	159
17.3.9	<i>Kratkoročne finančne naložbe</i>	160
17.3.10	<i>Denarna sredstva</i>	161
17.3.11	<i>Kapital</i>	162
17.3.12	<i>Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki</i>	164
17.3.13	<i>Dolgoročne finančne obveznosti</i>	165
17.3.14	<i>Dolgoročne poslovne obveznosti</i>	166
17.3.15	<i>Odložene terjatve in obveznosti za davek</i>	166
17.3.16	<i>Kratkoročne finančne obveznosti</i>	167
17.3.17	<i>Kratkoročne poslovne obveznosti</i>	168
17.3.18	<i>Pogojne obveznosti</i>	168
17.4	Pojasnila k izkazu poslovnega izida	169
17.4.1	<i>Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih</i>	170
17.4.2	<i>Čisti prihodki od prodaje</i>	171
17.4.3	<i>Usredstveni lastni proizvodi in storitve</i>	171
17.4.4	<i>Drugi poslovni prihodki</i>	171
17.4.5	<i>Stroški in odhodki</i>	172
17.4.6	<i>Finančni prihodki in finančni odhodki</i>	173
17.5	Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki	175
17.6	Posli s povezanimi podjetji	176
17.6.1	<i>Prodaja povezanim podjetjem</i>	176
17.6.2	<i>Nabava pri povezanih podjetjih</i>	176
17.6.3	<i>Poslovne terjatve do povezanih podjetij</i>	177
17.6.4	<i>Poslovne obveznosti do povezanih podjetij</i>	177
17.6.5	<i>Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij</i>	177
17.7	Upravljanje s tveganji	178
17.8	Prejemki uprave in nadzornega sveta	180
17.9	Dogodki po bilanci stanja	180
18	Izjava o odgovornosti članov uprave	181
19	Poročilo neodvisnega revizorja	182

POSLOVNO POROČILO

1 Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Gospodarsko okolje v letu 2017 je v bilo na trgih in v dejavnostih, ki so za UNIOR d.d. ključni, izredno pozitivno in vzpodbudno, najboljše po letu 2008. Unior namreč izvozi v približno 100 držav več kot 95 odstotkov vseh svojih izdelkov, pri čemer z naskokom največ v države zahodne Evrope in v avtomobilsko industrijo. Poslovno leto 2017 niso zaznamovale samo aktivnosti, povezane z velikim povpraševanjem po naših izdelkih in s tem povezano rastjo prodaje in proizvodnje, ampak je bilo leto 2017 tudi v nekaterih drugih pogledih zelo dinamično leto.

Izredna skupščina družbe Unior je avgusta z več kot 99 odstotki prisotnih glasov delničarjev potrdila izčlenitev dejavnosti turizma v družbo Unitur d.o.o.. Unitur je bil tako 7.11.2017 vpisan v sodni register, pri čemer se z vidika obravnave računovodskih rezultatov šteje, da je Unitur izčlenjen s 1.1.2017. Računovodski izkazi UNIOR d.d. so za leto 2016 zajemali štiri programe: program Odkovki, program Ročno orodje, program Strojna oprema in program Turizem, medtem ko računovodski podatki UNIOR d.d. za poslovno leto 2017 zajemajo poslovanje programa Odkovki, programa Ročno orodje in programa Strojogradnja, ki smo mu zaradi prepoznavnosti povezanega s poslanstvom programa tekom leta spremenili ime iz Strojna oprema v Strojogradnja. Vsi komentarji v pismu predsednika uprave se tako nanašajo na primerjavo poslovanja vseh treh kovinski programov v letu 2017 napram letu 2016 in planu (brez programa Turizem oziroma Uniturja).

V letu 2017 smo dosegli 165,3 milijonov evrov eksterne prodaje, kar je za 9,9 odstotkov več kot smo dosegli v letu 2016 in 5,2 odstotkov več od planiranega. Dosegli smo 35.295 evrov bruto dodane vrednosti na zaposlenega, kar 3,3 odstotke več kot v letu 2016 in 1,8 odstotek več od plana. EBIT (izid iz poslovanja) je leta 2017 znašal 9,4 milijona evrov, kar je 0,9 odstotka manj kot v letu 2016 in 4,1 odstotke več kot planirano. Dosežen poslovni izid UNIOR d.d., brez upoštevanja odloženih davkov, v višini 7,6 milijonov evrov je boljši od doseženega v letu 2016 za 0,8 milijona evrov, ali za 11,5 odstotkov in presega plan za 11,4 odstotkov.

Refinanciranje obstoječih posojil, ki smo ga uspešno sklenili decembra 2016, je bil eden pomembnejših projektov v letu 2016. Z najetjem novih dolgoročnih posojil smo odplačali stara posojila, zmanjšali število bank kreditodajalk, poenostavili postopke pridobivanja soglasij bank, dosegli stroškovno ugodnejše pogoje financiranja in pridobili možnost nadaljnje rasti podjetja. Prav znižanje obrestnih mer je razlog, da so se finančni odhodki iz finančnih obveznosti v primerjavi z letom 2016 v letu 2017 zmanjšali za 1,6 milijona evrov, kar predstavlja 34,7 odstotno zmanjšanje.

Poslovanje družbe UNIOR d.d. v letu 2017 lahko v glavnem ocenimo za uspešno, saj smo izboljšali nekatere od ključnih kazalnikov poslovanja in v glavnem presegli planirane. Manj smo zadovoljni, da pri 9,9 odstotni rasti eksterne prodaje in 6,9 odstotni rasti kosmatega donosa glede na leto 2016 nismo povečali EBIT in EBITDA. Glavni razlogi za to so naslednji: rast cen jekla v letu 2017 smo samo delno prenesli v prodajne cene (zamik uveljavljanja spremembe nabavnih cen pri kupcih); v 2016 smo beležili enkratno prodajo nepremičnine, s katero smo ustvarili 0,7 milijona evrov dobička, ki je vplival tudi na EBIT in EBITDA; v programu Odkovki smo praviloma proizvajali v treh, ponekod tudi v štirih izmenah, kar je imelo za posledico višje stroške dela in vzdrževanja; povprečne plače so predvsem zaradi deficita nekaterega kadra na trgu dela naraščale hitreje kot planirano.

Program Odkovki je ponovno, kot že nekaj zadnjih let, dosegel rekordno vrednost prodaje v svoji zgodovini. Leta 2017 je svoje prodajne rezultate izboljšal predvsem na področju prodaje toplo kovanih odkovkov, predvsem pri odkovkih delov za krmilne mehanizme in ojnica, kjer se uvrščamo med najpomembnejše proizvajalce na svetu. Izredno dobro naročilno stanje je posledica konjunktura na trgu in novih projektov, pridobljenih v preteklih letih. Večkrat smo proizvajali na meji strojnih, prostorskih in kadrovskih kapacitet, saj je rast preseгла naša pričakovanja.

Program Ročno orodje je v tudi v letu 2017 nadaljeval s pridobivanjem novih kupcev, z osvajanjem novih trgov in s konsolidacijo in reorganizacijo obstoječe prodajne mreže. Program še naprej uspešno udejanja strategijo rasti specialističnega orodja, tako z razvojem novih izdelkov kot tudi z rastjo prodaje, po drugi strani pa veliko energije daje v izboljšanje stroškovne učinkovitosti. Tudi ta program je beležil rast prodaje, ki je bila večja od planirane.

Program Strojegradnja (prej Strojna oprema) je v letu 2017 beležil rast prodaje, ki je bila za 2,1 milijona evrov večja kot leta 2016 in nekoliko manjša od planirane. Prodaja in s tem dinamika proizvodnje v letu 2017 sta bili skozi leto izrazito neenakomerni, kar je povzročalo dodatne stroške.

Konec leta 2017 smo imeli (brez Uniturja) 1793 zaposlenih, kar je za 32 manj od načrtovanega in za 17 več kot v letu 2016. Podobno kot večina slovenskih podjetij se tudi v Uniorju srečujemo s pomankanjem zaposlenih, ne samo v primeru deficitarnih kadrov kot je bil primer v preteklih letih, ampak čedalje bolj tudi na ostalih področjih dela. Glede na povečanje prodaje smo manjko zaposlenih nadomeščali z rastjo produktivnosti, nadurnim delom, po drugi strani pa veliko energije usmerili v nove in dodatne aktivnosti za iskanje novih sodelavcev, tako da smo kljub vsemu uspeli na novo zaposliti 169 sodelavcev.

V letu 2016 smo prvič po treh sušnih letih, zaradi zavez iz MRA in ker tega ni dopuščal denarni tok, nekoliko več več investirali. Investicij leta 2016 je bilo (brez dejavnosti turizma) za 9,2 milijona evrov. Glavne investicije so bile v prepotrebne proizvodne prostore programov Odkovki in Strojegradnja. V letu 2017 smo investirali 13,9 milijona evrov, v glavnem v programu Odkovki, investirali smo iz lastnega denarnega toka. Glede na visok nivo naročil ugotavljamo, da smo v treh sušnih letih predvsem na programu Odkovki premalo investirali, saj se srečujemo z manjkom kapacitet, prevelikimi stroški vzdrževanja in s prostorsko stisko.

Skupina UNIOR nadaljuje z zadnja leta vsakoletnim izboljševanjem doseženih poslovnih rezultatov, kar je posledica smotrne naložbene politike v preteklosti, konjunktura in številnih aktivnosti za izboljševanje poslovanja hčerinskih in pridruženih podjetij. Zmanjšuje se tudi zadolženost skupine, ki je v letu 2017 dosegla razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA v višini 3,47. Izid iz poslovanja skupine v letu 2016 je znašal 16,6 milijonov evrov, v letu 2017 pa se je zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev v višini 10,4 milijone evrov zaradi prenosa družbe RTC Krvavec med sredstva za prodajo zmanjšal na 8 milijonov evrov. Dobiček na kapital je dosegel 3,7 odstotkov, EBITDA marža pa 13,7 odstotkov.

V Uniorju smo v letu 2017 namenili veliko pozornost našim zaposlenim. Z izvajanjem sprejete kadrovske politike smo uvajali različne aktivnosti za skrb in razvoj ter zadržanje naših zaposlenih. Poseben poudarek je bil na področju pridobivanja deficitarnih kadrov za potrebe poslovnih procesov. Na področju razvoja kadrov smo uvedli letne razgovore do tretjega nivoja, za drugi nivo smo izvedli ocenjevanje 360 stopinj, nadaljevali smo s poslovnimi šolami za vse nivoje vodenja in uvedli sistem e-učenja. V želji, da bi zaposlenim zagotavljali kvalitetno raven delovnega življenja smo izvajali promocijo zdravja, z namenom boljšega usklajevanja poklicnega in družinskega življenja pa smo se certificirali po sistemu Certifikat družini prijazno podjetje. V sodelovanju s socialnimi partnerji smo uspešno implementirali nov plačni sistem in sklenili novo podjetniško kolektivno pogodbo.

Za leto 2017 je bil napovedan začetek prodajnega postopka konzorcija prodajalcev, imetnikov 55 odstotkov delnic UNIOR d.d.. Prodajni postopek se ni začel, upravi družbe ni znano, če in kdaj bi se prodajni postopek naj začel in kdo bodo prodajalci, verjetno člani prodajnega konzorcija.

V januarju 2018 smo sklenili nekaj mesečna pogajanja z Dalekovodom iz Zagreba in odkupili njegov lastniški delež v družbi Unidal d.o.o. iz Vinkovcev, s čemer smo postali edini družbenik te družbe. Družba je čedalje pomembnejši člen širitve dejavnosti kovanja, za katero nam v Zrečah primanjkuje prostora in kadrov, po drugi strani pa izpolnjuje pričakovanja nekaterih kupcev, da bomo kovanje širili tudi na druge lokacije.

Decembra smo se približali zaključku prodajnega postopka RTC Krvavec, ki je v pogodbah o refinanciranju opredeljen kot poslovno nepotrebno premoženje. Tako smo z Alpsko investicijsko družbo kot najboljšim ponudnikom podpisali kupoprodajno pogodbo o prodaji deleža. Računamo, da bo, kljub nepredvidenim zapletom, postopek zaključen v aprilu. Uspešno zaključen prodajni postopek bo Uniorju omogočil lažjo izvedbo načrtovanih investicij osrednjih dejavnosti, denarni tok za rast prodaje, ki je večja od planirane po srednjeročnem planu in razdolževanje.

Poslovni načrt za UNIOR d.d. za leto 2018 predvideva 168,6 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je 2 odstotka več kot v minulem letu. Največja rast se predvideva na programu Odkovki, kjer bomo prvič v zgodovini presegli 100 milijonov evrov letne prodaje. Tudi na programu Ročno orodje planiramo zmerno rast prodaje, medtem ko bo program Strojegradnje beležil padec prodaje. Trenutno je naročilno stanje programa Odkovki odlično, Ročnega orodja zelo dobro, za program Strojegradnja pa bo potrebno nekaj naročil za letošnje leto še pridobiti. Cilji za leto 2018 so realni in dosegljivi. Velik izziv bosta v letu 2018 predstavljala prenos višjih nabavnih cen jekla na kupce in zagotavljanje kadrovske in strojne kapacitete.

Darko Hrastnik
Predsednik uprave

2 Poročilo nadzornega sveta

Nadzorni svet je v poslovnem letu 2017 v okviru pooblastil, določenih z zakoni, statutom družbe ter poslovníkom nadzornega sveta, nadziral poslovanje družbe UNIOR d.d. ter Skupine UNIOR.

Nadzorni svet je deloval s šestimi člani: predsednik mag. Branko Pavlin, namestnik predsednika mag. Franc Dover ter člani prof. dr. Marko Pahor in Drago Rabzelj (vsi predstavniki kapitala) ter mag. Marjan Adamič in Darko Dujmović (oba predstavnika zaposlenih).

Od 13. decembra 2017 dalje nadzorni svet deluje s šestimi člani: predsednik mag. Branko Pavlin, namestnica predsednika Simona Razvornik Škofič ter člani Jože Golobič in Rajko Stanković (vsi predstavniki kapitala) ter Saša Artnak in Boris Brdник (oba predstavnika zaposlenih).

Delovanje nadzornega sveta

V letu 2017 se je Nadzorni svet sestal na šestih rednih sejah in dveh korespondenčnih sejah. O vseh pomembnejših aktivnostih in odločitvah uprave družbe so bile nadzornemu svetu sproti posredovane informacije.

Uprava je Nadzornemu svetu mesečno poročala s poročili o poslovanju družbe UNIOR d.d., četrletno pa tudi s poročili o poslovanju Skupine UNIOR. Tovrstno poročanje uprave je nadzornemu svetu omogočalo ustrezno izvrševanje nadzorne vloge. Poročila uprave so bila običajno pripravljena po posameznih področjih in ločeno za vse štiri programe družbe, s strnjanim pregledom vseh poslovnih učinkov. Uprava je v svojih poročilih prikazovala vse najpomembnejše kategorije, ki vplivajo na poslovanje delniške družbe. Gre za kategorije bilance stanja, poslovnega izida, prodaje, stroškov, denarnih tokov ter drugih ekonomskih in tehničnih kazalcev. Izkazom za leto 2017 so bili dodani tudi primerjalni izkazi za preteklo leto in načrtovani izkazi o za tekoče leto.

Nadzorni svet je na svojih rednih sejah obravnaval poslovna poročila posameznega četrletja leta 2017, bil je seznanjen s tekočim poslovanjem ter oceno poslovanja za naslednja kratkoročna obdobja. Veliko pozornosti je namenjal obvladovanju tekoče likvidnosti. Vseskozi so bile aktivnosti usmerjene v uresničevanje ciljev sprejetega letnega in srednjeročnega poslovnega načrta tako na nivoju družbe kot Skupine UNIOR, s poudarkom na ključnih strateških usmeritvah: dvigovanju donosnosti in zmanjšanju zadolženosti, obvladovanju stroškov poslovanja in rasti produktivnosti, spodbujanju ustvarjalnosti ter družbeno odgovornemu ravnanju.

V mesecu marcu leta 2017 je nadzorni svet opravil prvo redno in korespondenčno sejo. Na redni seji se je seznanil s statističnimi podatki za leto 2016 ter prejel informacijo o tekočem poslovanju družbe, v okviru katerega se je seznanil z obsegom prodaje, zalog, terjatev, obveznostmi do dobaviteljev, zaposlenostjo, oceno prihodkov od prodaje v naslednjih obdobjih poslovanja, kakor tudi s poslovanjem hčerinskih podjetij družbe Unior. Seznanil se je s poročilom Kadrovske komisije in Revizijske komisije. Na predlog Kadrovske komisije je soglasno potrdil in sprejel Akt o določitvi kriterijev za izplačilo spremenljivega prejemka uprave za poslovno leto 2017. S strani kadrovske komisije se je seznanil, da nadzornemu svetu poteče mandat 12.12.2017 in iz tega razloga prejel pobudo, da se imenuje Nominacijska komisija oz. odbor za izbor kandidatov za člane nadzornega sveta. Nadzorni svet je sprejel tudi izjavo o upravljanju družbe in skladnost upravljanja družbe z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Prejel je informacijo o sodnih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o.. Na korespondenčni seji je Nadzorni svet potrdil pisno poročilo o rezultatih preveritve revidiranega letnega poročila in revidiranega konsolidiranega letnega

poročila UNIOR za leto 2016. Seznanil se je tudi s sklepom uprave družbe o čistem dobičku tekočega leta 2016, ki se je namenil za pokrivanje izgube iz preteklih let. Obravnaval je predlog uprave družbe, da bilančna izguba ostane nepokrita in se prenese v naslednje leto, ter je z njim soglašal. S strani Kadrovske komisije se je Nadzorni svet seznanil s spremenljivim prejemkom uprave družbe in s kriteriji ter potrdil izplačilo spremenljivega prejemka uprave za leto 2016. Na tej seji je Nadzorni svet potrdil dnevni red 21. seje skupščine UNIOR d.d. in predloge sklepov k posameznim točkam.

Na drugi redni seji v mesecu maju se je nadzorni svet poleg rednih formalnih točk seznanil s poročilom Kadrovske komisije. Na predlog Kadrovske komisije je Nadzorni svet soglašal, da se prekličejo Pravila o določitvi pravic članov uprave iz delovnega razmerja z dne 7.9.2011, ki so bila sprejeta na podlagi 6. člena Zakona o prejemkih poslovodnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti RS in samoupravnih lokalnih skupnosti. Pravice članov uprave iz delovnega razmerja so se uredile neposredno v sklenjenih pogodbah o zaposlitvi oz. aneksih k pogodbam o zaposlitvi. Nadzorni svet je na seji imenoval Nominacijsko komisijo za pripravo postopka kandidature za člane Nadzornega sveta UNIOR d.d.. Za člana uprave družbe UNIOR d.d. je Nadzorni svet za obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022 imenoval g. Branko Bračka. Nadzorni svet se je seznanil tudi s poročilom Revizijske komisije in z Nerevidiranim trimesečnim poročilom o poslovanju za družbo UNIOR d.d. in Skupino UNIOR. Za delitvenega revizorja v postopku izčlenitve programa Turizem v novo samostojno družbo je Nadzorni svet imenoval revizijsko družbo Deloitte revizija d.o.o.. Nadzorni svet se je seznanil s posodobljeno Politiko korporativnega upravljanja gospodarske družbe UNIOR d.d. ter vsebino dokumenta v predlagani obliki sprejel in potrdil. Seznanil se je tudi s poročilom sveta delavcev UNIOR d.d. za obdobje od 2014 do 2017 ter ugotovil, da dialog med svetom delavcev in upravo poteka ustrezno.

V mesecu juniju je Nadzorni svet na korespondenčni seji obravnaval vabilo k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta, s katerim je povabil zainteresirane kandidate k vložitvi kandidatur za člane nadzornega sveta UNIOR d.d. – predstavnike kapitala. Vabilo je bilo objavljeno na spletni strani Ljubljanske borze (SEOnet).

V mesecu juliju se je Nadzorni svet seznanil s poročilom Nominacijske komisije ter predlagal skupščini delničarjev družbe UNIOR d.d., da za člane nadzornega sveta za novo štiriletno mandatno obdobje od 13.12.2017 do 12.12.2021 imenuje ga. Razvornik Škofič Simono, g. Podbevšek Gorazda, g. Pavlin Branka, g. Rabzelj Draga. Nadzorni svet se je seznanil tudi s potekom postopka izčlenitve programa Turizem v družbo Unitur d.o.o.. Potrdil je Delitveni načrt družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. ter sprejel in potrdil Poročilo nadzornega sveta družbe UNIOR d.d. o pregledu delitve z ustanovitvijo nove družbe. Nadzorni svet je obravnaval in potrdil dnevni red 3. izredne seje skupščine UNIOR d.d., kakor tudi predloge sklepov k posameznim točkam dnevnega reda. Seznanil se je s poročilom o izvedenih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o..

Na seji konec meseca avgusta se je nadzorni svet seznanil s poročilom Revizijske komisije, v okviru katerega se je seznanil tudi s poročilom o delu in načrtovanih aktivnostih Službe notranje revizije. Obravnaval je tudi polletno poročilo o poslovanju. Iz nerevidiranih podatkov o poslovanju je nadzorni svet ugotovil, da so rezultati družbe, kakor tudi celotne Skupine UNIOR zelo ugodni. Nadzorni svet je bil informiran tudi o tekočem poslovanju ter oceno prihodkov od prodaje do konca poslovnega leta 2017 po posameznih programih ter za družbo kot celoto s poudarkom o zelo dobrem naročilnem stanju na programu Odkovki. Seznanil se je s poročilom o poteku 3. izredne seje skupščine družbe UNIOR d.d. ter s poročilom o izvedenih postopkih med družbama UNIOR d.d. in Rhydcon d.o.o. Na predlog glede likvidacije družbe Unior USA, ki je bila ustanovljena za namen podpore prodaje kolesarskega orodja na ameriško tržišče, je sprejel sklep, da se likvidacija podjetja izvede skladno z zakonodajo, ki velja na območju sedeža podjetja.

Peto redno sejo je nadzorni svet opravil v mesecu novembru. Seznanil se je s poročilom Revizijske komisije. V okviru poročila Službe notranje revizije se je seznanil s poročilom o delu službe Notranje revizije ter z Letnim načrtom dela Službe notranje revizije za leto 2018. K letnemu načrtu dela Službe notranje revizije za leto 2018 je podal soglasje. Soglasje je podal tudi k imenovanju Vodje notranje revizije UNIOR d.d. za obdobje od 15.2.2018 do 28.2.2023 kakor tudi k prejemkom vodje notranje revizije. V okviru obravnave nerevidiranega devetmesečnega poročila o poslovanju se je Nadzorni svet seznanil z informacijo o vseh pomembnih segmentih poslovanja, tako posameznih programov in družbe kot celote. S tega vidika je apeliral na skrb nadaljnjega obvladovanja stroškov poslovanja, kazalnikov EBIT, EBITDA, dodane vrednosti na zaposlenega, produktivnosti, denarnega toka, težav pri pridobivanju ustreznih kadrov in dobička. Nadzorni svet UNIOR d.d. se je seznanil tudi s potekom postopka izčlenitve programa Turizem, s potekom postopka prodaje družbe RTC Krvavec d.d. kakor tudi s potekom postopka nakupa deleža Unidal d.o.o., Hrvaška. Na predlog uprave glede ustanovitve družbe UNIOR North America, Inc v Detroitu, Michigan, ZDA je podal soglasje za ustanovitev te družbe. Na tej seji je uprava nadzornemu svetu predstavila tudi smernice poslovnega načrta za leto 2018. Soglasno je potrdil finančni koledar objav družbe UNIOR d.d. za leto 2018.

Seja nadzornega sveta v mesecu decembru je bila namenjena imenovanju predsednika nadzornega sveta, komisij nadzornega sveta in obravnavi poslovnega načrta za leto 2018. Za predsednika Nadzornega sveta UNIOR d.d. je bil soglasno imenovan mag. Branko Pavlin, za namestnico predsednika pa ga. Simona Razvornik Škofič. Nadzorni svet je imenoval tri člansko Kadrovsko komisijo v sestavi g. Jože Golobič (predsednik) ter člana mag. Branko Pavlin in g. Boris Brdnik. Nadzorni svet je imenoval tudi tri od štirih članov Revizijske komisije v sestavi ga. Simona Razvornik Škofič (predsednica) ter člana g. Rajko Stanković in ga. Saša Artnak. Četrtega, zunanjega člana Revizijske komisije kot neodvisnega strokovnjaka, je NS imenoval na seji v letu 2018. Nadzorni svet je uprava podrobneje seznanila z vsebino poslovnega načrta za Skupino UNIOR in UNIOR d.d. za leto 2018. Seznanil se je tudi s cilji pomembnejših strateških nalog oz. skupnimi projekti. K Poslovnemu načrtu je Nadzorni svet podal soglasje.

Nadzorni svet ocenjuje, da je v letu 2017 deloval v razmerju do uprave neodvisno in da pri delu članov nadzornega sveta ni prihajalo do nasprotja interesov.

Na sejah so sodelovali vsi člani nadzornega sveta, razen redkih opravičenih izostankov. Na vse seje nadzornega sveta sta bila vabljeni tudi predsednik in član uprave. Gradivo za seje je bilo izdelano kvalitetno in je zagotavljalo članom nadzornega sveta kakovostne informacije.

Opredelitev do izjave o upravljanju družbe

Nadzorni svet je pregledal in se seznanil z Izjavo o upravljanju družbe, Izjavo o skladnosti s kodeksom ter Izjavo o nefinančnem poslovanju, ki so objavljene v poglavju 9.7 Letnega poročila 2017. Z zapisanimi izjavami se strinja in jih potrjuje.

Letno poročilo

Revizijska komisija je pregledala letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR ter poročilo revizijske družbe Deloitte Revizija d.o.o. iz Ljubljane ter pripravila predlog poročila o preveritvi za nadzorni svet.

Nadzorni svet na podlagi pregleda letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila, poročila revizorjev in poročila revizijske komisije nadzornega svet ugotavlja, da nekonsolidirani in konsolidirani računovodski izkazi podajajo resničen in pošten prikaz finančnega stanja družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR na dan 31.12.2017 ter njunega poslovnega izida, drugega vseobsegajočega donosa in denarnih tokov za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU. Nadzorni svet na Letno poročilo družbe UNIOR d.d. in Skupine UNIOR za poslovno leto 2017 nima pripomb in ga sprejema.

Ugotovitev dobička in predlog pokrivanja izgube

Nadzorni svet se je seznanil s sklepom uprave družbe, da znaša čisti poslovni izid na podlagi revidiranega izkaza poslovnega izida leta 2017 7.747.192,99 EUR. Čisti poslovni izid se nameni za pokrivanje izgube iz preteklih let v višini 3.693.232,58 EUR. Razlika 4.053.960,41 EUR se vključi v oblikovanje bilančnega dobička, ki se zmanjša za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.617.239,07 evrov.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2017 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2017 znaša 436.721,34 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Nadzorni svet predlaga skupščini delničarjev, da upravi in nadzornemu svetu podeli razrešnico za poslovanje v letu 2017.

Pri oblikovanju predloga sklepa o razporeditvi dobička za tekoče leto 2017 sta uprava in nadzorni svet upoštevala veljavna določila Zakona o gospodarskih družbah in statut družbe UNIOR d.d..

Predsednik nadzornega sveta:
mag. Branko Pavlin

3 Predstavitev družbe

Zgodovina

Začetki Uniorja segajo v leto 1919, ko je bila ustanovljena Štajerska železo-industrijska družba, pri čemer ima kovaštvo v Zrečah še mnogo starejše korenine. Leta 1950 se je obrat preimenoval v Tovarno kovanega orodja Zreče (TKO) in prešel v družbeno last. V sedemdesetih letih 20. stoletja je z novimi oblikami razvoja družba dobila tudi novo ime – Unior Tovarna kovanega orodja Zreče. Leta 1997 se družba preoblikuje v delniško družbo.

UNIOR danes

Delniška družba UNIOR je organizirana v treh programih:

- Odkovki,
- Ročno orodje in
- Strojegradnja.

V letu 2017 je družba UNIOR d.d. na podlagi skupščinskega sklepa s stanjem 1.1.2017 v samostojno odvisno družbo UNITUR d.o.o. izčlenila dejavnost programa Turizem. Podjetje UNITUR d.o.o. je bilo v sodni register vpisano 7.11.2017.

Poslanstvo

Smo razvojni partner pri proizvodnji, preoblikovanju in obdelavi kovin ter zaveznik narave in ljudi.

Vrednote

Naše vrednote so: odgovornost, inovativnost, odličnost in podjetnost. Naše osrednje sposobnosti so: široko tehnično in tehnološko znanje, delavnost in prepoznavanje poslovnih priložnosti v naših ključnih poslovnih segmentih. Naše osrednje sposobnosti nam prinašajo naslednje konkurenčne prednosti: globalna prisotnost, nekateri programi ali podjetja v Skupini so med ključnimi igralci na segmentu tržišča ali tržišču, prilagodljivost ter konkurenčnost v ceni in kakovosti.

Vizija družbe UNIOR d.d.

Prepoznavni smo kot napredno mednarodno podjetje v kovinsko predelovalni dejavnosti. Z lastnim inovativnim procesom v sodelovanju s kupci, dobavitelji, s sorodnimi podjetji in raziskovalnimi organizacijami razvijamo, proizvajamo in tržimo rešitve z vse višjo dodano vrednostjo. Smo povezovalni člen v dinamični Skupini UNIOR, ki izkorišča svoje sinergije ter tako zagotavlja varno naložbo lastnikom in prihodnost zaposlenim.

Skupina UNIOR

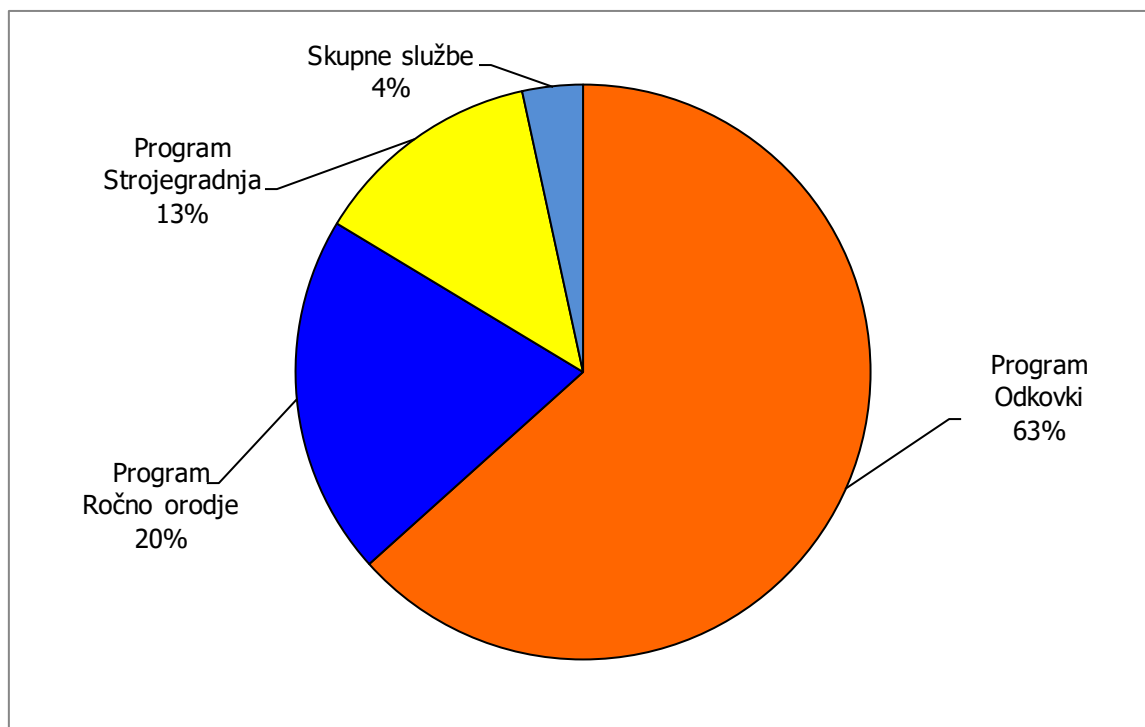
Skupino UNIOR sestavlja osemnajst odvisnih in sedem pridruženih podjetij v osemnajstih državah po svetu.

Podjetje	Država	Celina
Odvisna podjetja:		
UNITUR	Slovenija	Evropa
ROGLA INVESTICIJE	Slovenija	Evropa
RTC KRVAVEC	Slovenija	Evropa
SPITT	Slovenija	Evropa
UNIOR PRODUKTIONS- UND HANDELSGESELLSCHAFT	Avstrija	Evropa
UNIOR BULGARIA	Bolgarija	Evropa
UNIOR FRANCE	Francija	Evropa
UNIDAL	Hrvaška	Evropa
UNIOR ITALIA	Italija	Evropa
UNIOR MAKEDONIJA	Makedonija	Evropa
UNIOR DEUTSCHLAND	Nemčija	Evropa
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS	Rusija	Evropa
UNIOR COMPONENTS	Srbija	Evropa
UNIOR ESPANA	Španija	Evropa
UNIOR INTERNATIONAL	Velika Britanija	Evropa
UNIOR HUNGARIA	Madžarska	Evropa
NINGBO UNIOR FORGING	Kitajska	Azija
UNIOR - NORTH AMERICA	ZDA	Severna Amerika
Pridružena podjetja:		
RC SIMIT	Slovenija	Evropa
RHYDCON	Slovenija	Evropa
ŠTORE STEEL	Slovenija	Evropa
UNIOR TEHNA	Bosna in Hercegovina	Evropa
UNIOR TEPID	Romunija	Evropa
UNIOR TEOS ALATI	Srbija	Evropa
UNIOR SINGAPORE	Singapur	Azija

4 Programi in dejavnost družbe

Prihodki od prodaje družbe UNIOR po programih v letu 2017

Program Odkovki

Program Odkovki razvija, kuje, sintra in obdeluje izdelke za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce.

Proizvedli smo 18 milijonov ojníc in 32 milijonov delov za krmilne mehanizme avtomobilov. Ključne strateške usmeritve so bile: povečanje dodane vrednosti, obvladovanje stroškov in prilagajanje kapacitet aktualnim zahtevam na trgu (novi projekti ojníc, združevanje velikih kupcev ZF in TRW).

Program Odkovki je najstarejši program in osnova, iz katere se je razvil današnji UNIOR. V letu 2017 je prispeval kar triinšestdeset odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe in v dobaviteljski verigi tudi v evropskem merilu predstavlja enega večjih proizvajalcev odkovkov.

Kupcem s področja avtomobilske industrije (več kot 95 odstotkov izdelkov gre v to panogo) ekskluzivno dobavljamo zahtevne odkovke visokih varnostnih zahtev. To so predvsem deli krmilnih mehanizmov osebnih vozil, nosilni deli podvozij, ojnice in drugi odkovki, katerih skupna lastnost je, da niso osno-simetrični. Del proizvodnje predstavljajo odkovki, ki jih dobavljamo v okviru družbe za program Ročno orodje.

Na trgu delujemo kot razvojni dobavitelj, skupaj s kupci pa razvijamo in optimiramo odkovek za lažjo obdelavo in najboljšimi karakteristikami uporabe. Smo dobavitelj direktno do OEM neposredno na montažni trak avtomobilskih proizvajalcev, ter »Tier 1« in »Tier 2« dobavitelj. Kot dobavitelj avtomobilske industrije smo zavezani aktualnim standardom kakovosti. V ta namen smo pridobili

ISO standard IATF 16949, kupci pa poleg tega redno spremljajo in preverjajo kakovost naših izdelkov, točnost dobav in splošne konkurenčne sposobnosti.

Vse pomembnejša postajajo tudi naša hčerinska proizvodna podjetja UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem in NINGBO UNIOR Ltd. na Kitajskem. Na račun le-teh se uvrščamo med globalne proizvajalce odkovkov in kot taki ostajamo v trendu svetovnih projektov, ki nam bodo vse bolj krojili prihodnost.

Poslanstvo

Razvijamo, kujemo in obdelujemo odkovke ter sklope za avtomobilsko industrijo in druge odjemalce. Smo zanesljiv partner pri razvoju tehnologije stiskanja kovinskega prahu.

Vizija

Smu globalen, sodoben in uspešen razvojni program, ki svoje mesto uveljavlja v skupini najuspešnejših avtomobilskih proizvajalcev oziroma njihovih sistemskih dobaviteljev. Smu največji proizvajalec odkovkov za volanske mehanizme osebnih vozil na svetu, naš cilj pa je osvojiti tudi naziv največjega proizvajalca motornih ojníc na evropskem tržišču in za ta segment odkovkov postati tudi glavni razvojni partner vseh pomembnih proizvajalcev avtomobilov.

Strategija

Strategija razvoja Programa Odkovki bazira na ključnih predpostavkah stroškovno konkurenčne in tehnološke prednosti naše proizvodnje ob kontinuirani rasti povpraševanj po toplo kovanih odkovkih in trenutnem trendu negativne rasti naložb v to branžo. Na evropskem trgu nameravamo obdržati dominanten položaj na področju kovanja toplo kovanih jeklenih odkovkov krmilnih mehanizmov osebnih vozil, na področju ojníc pa nameravamo prehiteti konkurenco in se po količini dobav in po pomembnosti projektov prebiti v sam vrh. Odkovki so zadnje desetletje skrbno usmerjali ritem investicij v tehnologijo, orodjarstvo in modernizacijo kovaštva, obenem pa nadgrajevali ponudbo z razvojem obrata mehanske obdelave odkovkov.

Obvladujemo kompleten razvoj in tehnologijo izdelave vseh proizvodnih orodij, raznolik strojni park v kovačnici pa nudi možnost konkurenčne izdelave tako maloserijskih kot tudi masovnih pozicij. Kupcem lahko poleg kovanja s kladivi ali prešami nudimo še celotno paleto termičnih obdelav, finalne obdelave in testiranja odkovka, kakor tudi nadgradnjo v obliki mehanske obdelave odkovkov. Tehnično imamo vse potrebne resurse za zagotavljanje zahtevanega nivoja kakovosti najbolj zahtevnih uporabnikov iz vrst avto industrije, poleg tega pa nam naveza na bližnjo jeklarno in lastna strojogradnja dajeta potencial in konkurenčno prednost, ki je druge, sorodne kovačnice nimajo. Lokacijska razpršenost, ki je podlaga za specializacijo, nam gre v prid nižanja stroškov, s kovačnico na Kitajskem pa smo si ustvarili potreben pogoj za pridobivanje velikih – globalnih projektov. Prav to slednje nas uvršča med globalne igralce in odpira naslutene možnosti rasti in razvoja blagovne znamke Unior – odkovki na tržiščih kot so Mehika/ZDA, Rusija ali latinska Amerika. Vabila za aktivnejši nastop na teh trgih prihajajo iz vrst velikih avtomobilskih koncernov, ki od nas - strateških dobaviteljev to enostavno pričakujejo.

Program Ročno orodje

Uvrščamo se med pet najpomembnejših evropskih proizvajalcev ročnega orodja. Program ročnega orodja obsega več kot 5.500 različnih izdelkov dokazano visoke kakovosti, ki izpolnjuje potrebe profesionalnih mojstrov po vseh celinah sveta. Znamka Unior je uveljavljena v specifičnih tržnih nišah. Že vrsto let razvijamo in proizvajamo namenska orodja. Na mnogih področjih s svojimi rešitvami zagotavljamo najvišjo stopnjo varnosti pri delu. Na zahtevo kupcev poskrbimo tudi za varovanje orodij z radio frekvenčnim sistemom.

Z lastnim razvojem in z lastnimi zmogljivostmi razvijamo rešitve za posamezne panoge in industrije. Lastni razvojni dosežki leta 2017 so povezani predvsem z novimi rešitvami

- za letalstvo,
- za področje visokih gradenj in
- za najzahtevnejše uporabnike v elektro industriji, vključno z uporabniki v nuklearnih elektrarnah.

Lasten razvoj in novosti, ki jih razvijamo v tesnem sodelovanju s kupci, so tudi temelj novih strateških usmeritev programa ročnega orodja.

Uspešen razvoj, proizvodnjo in trženje izdelčnih skupin ročnega orodja, kot so funkcionalni ključiči, dovršeni nasadni ključiči, učinkovite kleščice, varno-izolirano orodje za delo pod visoko napetostjo (VDE), raznovrstne škarje, celovito vodoinštalatersko orodje, vzdržljiva kovinska embalaža, ergonomični izvijači in drugo, dopolnjujemo in nadgrajujemo z razvojem novih tehnologij na področju hladnega kovanja. Za izvedbo zlasti specifičnih rešitev so pomembna znanja, izkušnje in zmogljivosti lastne kovačnice ter možnost proizvodnje hladno kovanih izdelkov kot so matice, vijaki, rotorji, statorji, gredi, zobniški prenosi, zobniške črpalke, pesta. Naša prednost je, da izdelke z majhnimi tolerancami in brez naknadne obdelave zagotavljamo z visoko stroškovno učinkovitostjo. Te zmogljivosti so omogočile tudi širjenje razvoja na področje hidravličnih motorjev in kmetijske mehanizacije. S širjenjem razvoja na področje barvnih kovin osvajamo tudi tehnologijo kovanja asimetričnih votlih izdelkov.

Pri proizvodnji ročnega orodja upoštevamo najnovejša tehnološka dognanja in se prilagajamo novim potrebam uporabnikov. Uporabljamo vrhunske materiale, kot sta krom in vanadijevo jeklo, ki zagotavljajo dolgo življenjsko dobo naših orodij. Orodje modeliramo s pomočjo sodobnih računalniških programov in pod nadzorom ekipe izkušenih strokovnjakov za posamezna področja. Izdelujemo ga na najsodobnejših računalniško krmiljenih strojih za termično, mehansko in površinsko obdelavo materialov ter zaščito izdelkov. Naše izvirne izvedbene rešitve zagotavljajo izjemno uporabnost, učinkovitost in estetski izgled orodja. Z upoštevanjem ergonomije povečujejo udobje in varnost pri delu. Visoka dodana vrednost se odraža v funkcionalnosti, vzdržljivosti, varnosti in dovršenosti.

Izdelki programa ročno orodje ustrezajo zahtevnim svetovnim standardom kakovosti. Za orodja Unior velja doživljenjska garancija za vse napake v materialu. Orodja izpolnjujejo zahteve standardov VDE, IEC 6090, skladnost z oznako CE in mnoge druge. Orodja Unior izpolnjujejo in tudi za 40 odstotkov presegajo vse norme DIN. Garancije in izpolnjevanje kakovostnih standardov lahko zagotavljamo zato, ker so orodja optimalno konstruirana in ker obvladujemo vse proizvodne procese. Delujemo po modelu poslovne odličnosti EFQM, ki v procese izboljšav kakovosti vpleta vse zaposlene.

Poslanstvo

Razvoj, proizvodnja in trženje visokokakovostnih ročnih orodij in hladno kovanih izdelkov ter izvajanje storitev industrijskega trženja.

Vizija

Smo vodilni svetovni proizvajalec nekaterih namenskih ročnih orodij, smo med 5 največjimi proizvajalci splošnih orodij in smo eden izmed petih največjih proizvajalcev hladno kovanih asimetričnih izdelkov v Evropi, merjeno po prihodkih od prodaje in po diverzifikaciji asortimana.

Strategija

Svetovni obseg prodaje ročnih orodij, kakršna razvija, proizvaja in trži Unior, znaša 4,2 milijarde evrov. Na trgu, čigar vrednost je ocenjena po nabavnih cenah veletrgovcev, Unior dosega 1,07-odstotni tržni delež. Podobne deleže dosegajo tudi konkurenčni ponudniki.

Glede na gibanja na svetovnem trgu načrtujemo zmanjševanje prodaje nekaterih klasičnih skupin orodij. Izjema so klešče, pri katerih bo Unior svoje tržne deleže zviševal in z njimi dosegal položaj drugega največjega proizvajalca klešč v Evropi. Med obstoječimi namenskimi orodji bomo povečevali prodajo orodja za delo pod visoko napetostjo (VDE), kovinske embalaže, kolesarskega orodja, moment ključev. Ob predvidenem zmanjševanju prodaje klasičnih orodij namerava Unior rast prihodkov uresničevati s povečevanjem prodaje novo razvitih namenskih orodij, kot so:

- kolesarska orodja,
- orodja za brenkala,
- orodja za delo na višini,
- orodja z RFID sistemom,
- orodja po zahtevah kupcev.

Na trgih, kjer je Unior že uveljavljena blagovna znamka, bomo izkoristili priložnosti za povečevanje obsega prodaje. V državah jugovzhodne Evrope, kjer smo pogosto prva izbira, bomo ohranjali svoje tržne deleže. Sočasno bomo okrepili vstopanje na nove trge, kot so Japonska, države Severne in Južne Amerike ter Skandinavije. Priložnosti za povečevanje prodaje vidimo tudi v državah Severne Afrike. Sistematično bomo spremljali tenderje oz. priložnosti za javna naročila. Z izpolnjevanjem vseh zahtev nameravamo vstopati v različne industrijske platforme in v kataloge mednarodnih podjetij.

Ekskluzivni, kapitalsko nepovezani distributerji prodajo več kot 60 odstotkov ročnega orodja Unior. Za povečevanje lastne prodaje na tujih trgih ima poseben pomen mreža lastnih trgovskih predstavništav. Z ustrezno reorganizacijo te mreže bomo še dodatno podprli in okrepili vstopanje v nove tržne niše. Zlasti na trgih zahodne Evrope bomo pospeševali prodajo izdelkov po meri kupcev za industrijo, srednje velika podjetja in večje obrtnike. Za sedanje in nove kupce bomo razvijali nove hladno kovane izdelke. Novosti v ponudbi bomo lažje razvijali z naložbami v dodatne linije za mehansko obdelavo ter z razvojem tehnologije za kovanje barvnih kovin.

Program Strojgradnja

Dejavnost programa Strojgradnja se sestoji iz razvoja in gradnje posebnih namenskih CNC obdelovalnih strojev, ki so namenjeni za velikoserijsko obdelavo surovcev iz jekla, aluminija ali drugih litin. Stroji so praviloma prototipne izvedbe in zahtevajo integriranje najsodobnejših spoznanj iz področja odrezovalne tehnologije. Kljub specifičnim zahtevam kupca gradimo stroje iz standardiziranih modulov. Iz potreb po obdelavah specifičnih obdelovancev smo zasnovali nekaj osnovnih modelov strojev, ki jih lahko s predelavo prilagodimo kupčevim zahtevam in njegovim internim predpisom.

Naši izdelki so plod lastnega razvoja in tehnoloških rešitev, ki smo jih razvili skozi dolgo tradicijo. Tržimo jih direktno pri uporabnikih v avtomobilski industriji, predvsem pri izdelovalcih avtomobilov, v manjši meri pa tudi Tier I dobaviteljem. V začetku smo bili orientirani le na države EU, s poudarkom na nemških izdelovalcih avtomobilov, v zadnjem desetletju pa smo naše prodajne aktivnosti povečali tudi na globalno tržišče. Predvsem je bila to posledica prenosa tehnologije na druge celine (Kitajska, Severna Amerika ...). Kupci so od nas pričakovali partnerstvo, ki smo ga zgradili na trgu EU tudi drugod po svetu, kjer imajo proizvodne obrate, kljub temu, da to zaradi naše relativne majhnosti predstavlja dodaten izziv.

Na trgu koristimo tradicijo celega UNIOR-ja, njegovo razvejanost ter globalno prisotnost v kovinsko predelovalni industriji. Zaradi zahtevnosti in visoke vrednosti izdelkov gradimo poslovni model na nam specifičnem območju:

- poslovno/ekonomsko zaupanje kupca v naše rešitve in izdelke,
- visoka strokovna usposobljenost našega kadra,
- tradicija in večletna prisotnost v najzahtevnejšem segmentu investicijske opreme,
- širok asortiment referenčnih izdelkov in
- kvalitetni izdelki po tržno primerljivih cenah.

Ključne prednosti naše ponudbe:

- strokovna pomoč v fazi razvoja izdelka,
- naša odzivnost in stalna prisotnost,
- prilagodljivost kupčevim zahtevam,
- fleksibilnost izdelka/ stroja,
- energetsko varčen stroj,
- kvaliteten prevzem in hiter zagon,
- kvaliteten in hiter servis v neposredni bližini,
- ugodna cena in
- zanesljivo in stabilno delovanje stroja.

Dejavnost strojogradnje je zelo kompleksna, saj se srečujemo z individualnimi povpraševanji, unikatnimi stroji in tehničnimi rešitvami. Danes smo na trgu razpoznavni z veliko fleksibilnostjo, hitrim odzivom, strokovnostjo ter visoko tehnološko usposobljenostjo kadra. Orientirali smo se na nišne segmente kot so sestavni deli avtomobilskega motorja, obdelava delov karoserije ter osvojili področje tehnologije globokega vrtanja kot specifično tehnologijo obdelav.

Trendi gradnje namenskih strojev gredo v smeri povečanja fleksibilnosti, širše uporabnosti, krajših dobavnih rokov ter zagotavljanju kvalitetnih servisnih storitev v neposredni bližini kupca.

Intenzivna vlaganja v razvoj in osvajanje novih tehnologij nam danes dajeta razpoznavnost na tržišču kot razvojnega dobavitelja. Tesno sodelovanje, zaupanje in dolgoletne izkušnje na obdelavah pomembnih delov motorja kot so npr. kolenčasta in odmična gred, razni elementi perifernih enot, nam zagotavljajo kontinuiteto naročil. Sodobne usmeritve glede fleksibilnosti strojev zahtevajo tudi od nas nove prilagoditve ter spremembo načina razmišljanja za jutri.

Poleg popolnega zadovoljevanja potreb, zahtev in pričakovanj naših odjemalcev vpeljujemo v naš program ustvarjalnost, saj želimo s tem izoblikovati zadovoljnega, ustvarjalnega, sodobno razmišljajočega in v napredek usmerjenega sodelavca.

Da bi zagotovili zahtevam in pričakovanju kakovosti ter da bi bili uspešni v obdobju hitrih tehnoloških inovacij in neizprosne konkurence, smo za uskladitev sistema kakovosti s svetovno prakso izbrali standarde kakovosti ISO 9001 in VDA 6.4. Prav tako želimo biti ekološko usmerjeno, okolju prijazno podjetje, zato smo se zavezali, da bomo ravnali v skladu z zahtevami standarda ISO 14001. S tem si bomo zagotovili osnovo za zadovoljstvo naših kupcev in zadovoljstvo vseh nas.

Poslanstvo

Razvijamo in izdelujemo inovativne, tehnološko napredne proizvode, ki kupcem zagotavljajo večjo konkurenčnost.

Vizija

Strojogradnja je ena izmed 10-ih najpomembnejših strojogradenj za izdelavo namenskih strojev na področju odrezovanja kovin v EU. Na trgu smo poznani kot kakovosten in cenovno ugoden dobavitelj posebnih namenskih strojev za velike serije in zahtevne obdelave v avtoindustriji - poudarek predvsem na odkovkih in ulitkih za motor, menjalnik in pogonski sklop. Na naših ključnih trgih EU,

Severna Amerika in Kitajska si želimo zagotoviti dolgoročno prisotnost in izdelovati tehnološko najzahtevnejše stroje za avtomobilsko industrijo.

Strategija

Raven zaposlenih, znanj in učenja:

- kompetentni zaposleni na vseh ravneh (primerno znanje, veščine, stališča, vrednote posameznikov),
- zavzeti zaposleni (motiviranost, zadovoljstvo, prevzemanje odgovornosti, prispevek k inovativnosti),
- optimalna struktura zaposlenih,
- komunikacijska učinkovitost (notranja in zunanja) ter udejanjanje naših vrednot, vključujoč način vodenja.

Raven strank:

- zadovoljstvo poslovnih partnerjev (kupci, dobavitelji),
- globalna razpoznavnost programa,
- prilagodljivost specifičnim potrebam kupca.

Raven procesov, organiziranosti:

- kvalitetno izvajanje projektov (terminsko in tehnično),
- stroškovna učinkovitost projektov in poslovanja,
- odziven in strokoven servis,
- usposobljena kooperantska mreža,
- optimalno zasedene kapacitete,
- inovativen razvoj novih izdelkov,
- obvladovanje zalog in terjatev,
- učinkovito delovanje in podpora skupnih služb.

Finančna raven:

- večja donosnost,
- rast dodane vrednosti na zaposlenega,
- brez zapadlih terjatev,
- zagotavljanje finančnih sredstev za izvedbo projektov.

Ključni strateški cilji:

- širitev na tuje tržišče (Kitajska, NA),
- segmentna strategija,
- ohranitev trenutne pozicije na širšem trgu,
- integriranje novih razvojnih produktov,
- zagotavljanje dolgoročnosti.

5 Pomembnejši dogodki v letu 2017

Objava sklica skupščine

5. maja 2017 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 21. seje skupščine delničarjev, ki je bila 7. junija 2017.

Imenovanje člana uprave

30. maja 2017 je nadzorni svet družbe na svoji V-24. redni seji za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022 ponovno imenoval g. Bračko Branka.

Skupščina družbe

7. junija 2017 je bila 21. seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenje revizorja in pisno poročilo nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi za poslovno leto 2016 in o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2017.

Poziv k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta

9. junija 2017 je bil na podlagi sklepa nadzornega sveta objavljen Poziv k vložitvi kandidatur za člana/članico nadzornega sveta družbe UNIOR d.d..

Objava delitvenega načrta

19. julija 2017 je družba javno objavila Delitveni načrt prenosne družbe UNIOR d.d. v zvezi z nameravano izčlenitvijo z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos opravljanja turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d..

Objava sklica skupščine

20. julija 2017 je bil na spletni strani Ajpes-a, na SEOnet-u in na spletni strani družbe objavljen sklic 3. izredne seje skupščine delničarjev z datumom 23. avgusta 2017.

3. izredna skupščina družbe

23. avgusta 2017 je bila 3. izredna seja skupščine delničarjev družbe UNIOR d.d., delničarji pa so na njej:

- podali soglasje k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d. ter
- izvolili štiri nove člane nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki so mandat nastopili 13.12.2017 in sicer go. Razvornik Škofič Simono, g. Golobič Jožeta, mag. Pavlin Branka in g. Stanković Rajka.

Izčlenitev turistične dejavnosti

23. avgusta je skupščina družbe UNIOR d.d. sprejela odločitev o izčlenitvi turistične dejavnosti v novoustanovljeno družbo UNITUR d.o.o.

Izpodbojna tožba

15. septembra 2017 je bila družbi preko Okrožnega sodišča v Celju vročena izpodbojna oziroma ničnostna tožba tožnika Vseslovensko združenje malih delničarjev iz Ljubljana, zaradi razveljavitve ter podrejeno zaradi ničnosti sklepa skupščine družbe o sprejetem soglasju k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe za turistično dejavnost. Glede vložene tožbe še ni bil opravljen prvi narok za glavno obravnavo in sodišče o njej tudi še ni odločalo.

Informacije o izpodbojni tožbi

20. septembra 2017 je družba objavilo informacijo o prejeti izpodbojni in ničnostni tožbi ter nato 25. septembra 2017 zaradi prejetih vprašanj še podrobnejša pojasnila o tožbi in mnenje uprave, da 15. septembra prejeta izpodbojna tožba pomeni zlorabo pravice do pravnega sredstva, da se z vloženo tožbo družbi in vsem preostalim delničarjem povzroča škoda ter da bo uprava poskušala v okviru pravnih možnosti doseči čim prejšnjo izvedbo izčlenitve.

Registracija UNITUR d.o.o.

7. novembra 2017 je bila v sodni register vpisana družba UNITUR d.o.o. s sedežem Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče, ki je v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d..

Pogodba o prodaji RTC Krvavec d.d.

11. decembra 2017 je bila podpisana pogodba o prodaji 98,56 odstotnega lastniškega deleža v družbi RTC Krvavec d.d. s kupcem Alpska investicijska družba d.o.o. iz Ljubljane. Za prenos delnic mora kupec izpolniti še nekatere odložne pogoje.

Konstituiranje novega nadzornega sveta

19. decembra 2017 se je na svoji 1. redni seji sestal nov nadzorni svet družbe. Za predsednika nadzornega sveta je bil imenovan mag. Branko Pavlin, za namestnico predsednika nadzornega sveta pa ga. Simona Razvornik Škofič.

6 Najpomembnejši trgi in kupci

UNIORD je dobavitelj avtomobilske industrije, zato je za naše poslovanje ključnega pomena dogajanje v tej panogi. Naši glavni kupci so vsi najvidnejši proizvajalci: Volkswagen, Audi, BMW, Renault, Dacia, Peugeot, ZF Friedrichshafen, Volvo, Robert Bosch, Daimler, Jtekt, GKN, in General Motors. Med drugimi panogami, iz katerih prihajajo naši kupci, kaže omeniti še obrtnike, serviserje in končne uporabnike, ki so pomembni predvsem pri programu Ročnega orodja.

Naš najpomembnejši trg je Evropska unija, kamor izvozimo preko 90 odstotkov vseh proizvodov s področja kovinsko-predelovalne dejavnosti oziroma ustvarimo skupaj s prodajo v Sloveniji skoraj 90 odstotkov vseh prihodkov od prodaje družbe. Med preostalimi trgi so za nas najpomembnejši evropski trgi zunaj EU in azijski trgi.

Program Odkovki

Podobno kot pri drugih programih je tudi pri odkovkih za kovačnico v Zrečah in Unidal na Hrvaškem, najpomembnejši trg EU, kjer ustvarimo nad 97 odstotkov vseh prihodkov od prodaje – od tega v Sloveniji le dobre tri odstotke. Izdelki so v večini (z 95-odstotnim deležem) neposredno namenjeni avtomobilski industriji (kupci so VW, Audi, Renault, Dacia, BMW, Volvo, Škoda, Porsche, JLR) in njihovim poddobaviteljem (ZF Friedrichshafen, THK, JTEKT, SEAC, GKN, Robert Bosch, Mahle).

Svojo prodajno pozicijo smo utrdili na področju ojníc. Pridobili smo nove projekte ojníc pri grupacijah VW, Jaguar Land Rover, Renault, kar nam omogoča vzdrževati skupno število ojníc na nivoju preko 20 milijonov v naslednjih nekaj letih. Prisotni smo pri razvojih motorjev, ki so sestavni del hibridnih vozil. Naši največji tekmeci na najpomembnejših trgih so evropski proizvajalci.

Smo vodilni proizvajalec na področju krmilnih mehanizmov za osebna vozila, kjer smo uspeli obdržati delež pri grupaciji ZF. Bistveno smo se okrepili pri THK (bivši TRW), kjer smo pridobili strateško pomemben projekt MQB, kar nam omogoča nadaljnjo rast pri tem kupcu. SEAC ostaja s programom za Toyota stabilen kupec, ki napoveduje rast tudi na področju šapic. Pomembne nove projekte pa smo zabeležili tudi pri kupcu JTEKT, kjer postaja vse pomembnejši delež mehanske obdelave, ki dosega več kot 4 milijone evrov v prodaji.

Na področju krmilnih delov je na naših najpomembnejših trgih zelo prisotna konkurenca iz Azije (predvsem iz Kitajske in Indije). Svoje ključne prednosti v boju z njimi vidimo v sodelovanju na področju razvoja materialov z jeklaro Štore Steel, sodelovanju s kupci pri razvojnih projektih, visoki produktivnosti, tehnoloških prednostih in fleksibilnosti.

Na področju obdelave napovedujemo širitev na področju obdelanih kosov za ZF, JTEKT, Sodecia FSG, obdelavi vilic, prav tako pa ostajamo prisotni pri tradicionalnih kupcih, kot sta Schaeffler group in Betek.

Naši največji kupci na področju sintra so Mahle, Robert Bosch Steering Automotive, BPW, Audi, Willi Elbe. Na trgih se srečujemo z bistveno močnejšo konkurenco kot na programu kovačnice in obdelave. Med njimi kaže posebej izpostaviti ameriško podjetje GKN, avstrijsko MibaGroup in francosko FederalMogul. Med ponudniki sintranih izdelkov obstajajo tako velike multinacionalke kot manjši in prilagodljivi (nišni) proizvajalci.

Večji globalni proizvajalci skušajo obvladovati celotno nabavno verigo, močno je povečana tudi avtomatizacija proizvodnje, kar vse otežuje delovanje manjših, specializiranih proizvajalcev. Vendar so ti še vedno prisotni in uspešni, saj ključni kupci (avtomobilska in vse bolj tudi druge industrije) podpirajo obstoj konkurence in prilagodljivih ponudnikov.

Program Ročno orodje

Ročno orodje Unior prodajamo po vsem svetu. Ponudba je dostopna kupcem v 90 državah na vseh celinah.

Največji, 52-odstotni delež prodaje ustvarimo na trgih Evropske unije. 22 odstotkov prodaje predstavljajo drugi evropski trgi. Na trgih Bližnjega vzhoda ustvarimo 12 odstotkov prihodkov od prodaje, na področju Afrike 4 odstotke. Preostali delež predstavljajo trgi Azije, Avstralije in Amerike.

Zlasti z izdelki kot so ključi, klešče, kovinske embalaža, izolirano orodje, imamo na mnogih trgih vodilni položaj. Pri prodaji klasičnega orodja se soočamo s konkurenco drugih evropskih proizvajalcev, ki pa jim v Zahodni Evropi z uspešno tržno strategijo, usmerjeno na distribucijo (»push« strategija), že uspešno prevzemamo tržne deleže.

Poleg te strategije uspešno izvajamo:

- strategijo vstopanja na nova tržišča in industrijske platforme (»go to market« strategija), s katero vzpostavljamo možnosti za povečevanje prodaje na novih trgih in v novih tržnih segmentih o možnosti;
- strategijo usmerjanja neposredno na potrošnike (»pull« strategija), s katero povečujemo obseg prodaje na trgih, na katerih smo že uveljavljena blagovna znamka ročnega orodja;
- segmentacijo trga, s katero povečujemo obseg prodaje namenskih orodij v posameznih tržnih nišah in pri novih kupcih;

Blagovna znamka ročnega orodja Unior postaja vodilna pri profesionalnih uporabnikih ročnega orodja zaradi kakovosti in izpolnjenih pričakovanj ter zaradi načrtnega tesnega sodelovanja s kupci. Kupce obravnavamo kot dolgoročne poslovne partnerje.

Najpomembnejši uporabniki Uniorjevega ročnega orodja in hladno kovanih izdelkov so:

- industrija hidravlike,
- industrija pnevmatike,
- industrija za proizvodnjo vodnih črpalk,
- proizvodnja kmetijskih strojev (traktorji, traktorski priključki, delovni stroji),
- industrija težke gradbene mehanizacije,
- avtomobilska industrija in proizvodnja motorjev z notranjim izgorevanjem za ladijski promet, za tovorna vozila, za vojaško industrijo ter za naftno in plinsko industrijo.

Z razvojem novih izdelkov, kakršna so orodja z RFID sistemom, orodja za delo na višini in drugimi rešitvami po meri kupcev postajamo partner letalske industrije in krepimo svoja partnerstva s kupci na področju visokih gradenj.

Program Strojegradnja

Na trgu smo prisotni s široko paleto namenskih strojev, ki so v skladu z zahtevami in pričakovanji kupcev vedno bolj fleksibilni. To je trend, ki je zaznan kot posledica hitrih sprememb modelov avtomobila ter vedno večje konkurenčnosti iz regij azijskih držav (Koreja, Japonska, Kitajska). Kupci posledično investirajo le v opremo, ki jim zagotavlja visoko produktivnost, čeprav takšna oprema ni nujno v vsakem primeru najbolj ekonomsko opravičljiva. Za zmanjšanje porabe energije so vedno bolj prisotni novi materiali (lahke zlitine aluminija, magnezij), kar spreminja koncepte strojev, na drugi strani so trendi prehoda na ekološko manj oporečne tehnologije obdelav (namesto hladilnih emulzij na oljno meglo ali obdelave v suhem). Za povečanje dobičkonosnosti in zmanjševanju rizika se OEM kupci odločajo za več pogodbenih storitev in vedno bolj prehajajo v fazo nadzora, razvoja novih izdelkov, kompletiranja izdelkov ter trženje.

Pričakovanja naših kupcev so jasna – nabaviti čim bolj zanesljivo-fleksibilno investicijsko opremo za čim manj investicijskih sredstev. Veliko kupcev ni pripravljeno sprejeti najnovejših dosežkov ali pa se iz vidika nizkih stroškov dela v neevropskih državah odloči za enostavnejšo in hitreje dobavljivo opremo.

V programu Strojegradnja smo se glede na široko ponudbo strojev za obdelavo kovin osredotočili na segment, ki je pripravljen investirati v nišna področja. Danes so to:

- Avtomobilska industrija – kot gonilna sila novih investicij in integriranja tehnologij;
- Dobaviteljska – TIER I, kar je tudi usmeritev avtomobilske industrije, da vzdržuje in nadzira širši krog dobaviteljev zaradi zmanjšanja lastnega rizika.

S ciljno skupino kupcev – avtomobilsko industrijo – smo v nenehni tesni povezavi že v fazi razvoja kupčevega izdelka, saj lahko le tako nudimo najustrežnejšo rešitev, čeprav to ni odločujoč dejavnik za pridobitev naročil. To je seveda povezano z velikimi razvojnimi stroški, ki ji kupec praviloma v tej fazi ne prizna, to prednost pa lahko izkoristimo samo z boljšim poznavanjem tehnično-tehnoloških problemov.

Za zagotavljanje večjega obsega poslovanja moramo sprejeti razvojne usmeritve naših glavnih kupcev. Evropa bo kot do sedaj glavni pobudnik integriranja novih tehnologij podala večji poudarek dobaviteljem komponent. Z novimi tehnično-tehnološkimi rešitvami bomo razširili naše aktivnosti v Ameriko in na Kitajsko, kjer se tudi v naslednjih letih pričakuje gospodarska rast.

Usmeritev bo tudi v posebne niše obdelav, kjer želimo postati sistemski dobavitelj (obdelava kolenčaste gredi, obdelava delov podvozja avtomobila). Za zagotavljanje večjih tržnih aktivnosti smo že ustanovili lastno predstavništvo v ZDA, enkrat v prihodnosti pa tudi na Kitajskem.

Strateško vidimo nadgradnjo programa z vstopom na pomembne trge z lastno blagovno znamko ali kombinirano z lokalnim proizvajalcem strojev, saj bi s tem poenostavili postservisne dejavnosti, zmanjšali riziko porekla, jezikovne prepreke ter lokalne značilnosti kupca.

Močna koncentracija prodaje strojev v avtomobilsko industrijo povzroča tudi razpršenost naših strank. Predvsem pod vplivom globalizacije sveta poskušamo zadovoljevati potrebe tudi strank v hčerinskih podjetjih velikih koncernov.

Na trgu se srečujemo predvsem z renomirano konkurenco nemških strojogradenj, ki so s tradicijo in maksimalno podporo najboljših razvojnih institutov v tehnološki prednosti, saj jim ta podpora in brežhibnost komunikacije v domačem jeziku zagotavlja strateško prednost kljub praviloma višjim stroškom končnega proizvoda.

Dejavnost gradnje namenskih strojev je vezana na ciklična povpraševanja. Vezana je na razvoj novih tipov motorjev, ki so vezani na svetovne trende (diesel ali bencin, manjši motorji – večje moči, novi ekološki predpisi, zmanjšanje emisij, zmanjšanje teže avtomobila).

Konkurenčnost na trgu zagotavljamo s popolno izvedbo pridobljenih projektov ter prvovrstnim servisom in kvaliteto izdelka. Le takšni izdelki nam zagotavljajo ponovna povpraševanja, uveljavljanju na trgu ter širjenje tržnega potenciala v matičnih, hčerinskih in joint-venture podjetjih.

Z visoko specializacijo na določenem segmentu si lahko pridobimo strateško prednost in pridemo v ožji krog izbrancev (TOP 3). Za povečanje konkurenčnosti moramo prioritarno izpolniti vse zaznane priložnosti in stremeti za odpravo ali zmanjševanje tveganj.

S skrbnim spremljanjem potreb naših kupcev se počasi orientiramo v razvoj še bolj prilagodljivih izdelkov, cenejših in dostopnejših izvedb, krajših dobavnih rokov ter skrbi za dobro servisno dejavnostjo, ki daje kupcu zagotovilo za brezhibno delovanje naših izdelkov – strojev.

Skrbimo in razvijamo dolgoročno prisotnost na ključnih trgih ob podpori zastopniške mreže in lastne marketinške aktivnosti, vsekakor pa z globalnim pristopom zagotavljamo obseg, razpoznavnost, izpolnjevanje dolgoročne strategije, usmeritvam razvoja programa ter povečanju konkurenčnosti.

7 Delnice

Ob ustanovitvi delniške družbe UNIOR je bilo izdanih 2.138.200 delnic po nominalni vrednosti 8,35 evra. Od tedaj je družba izvedla dve dokapitalizaciji. Prvo 1.12.1999, ko je bilo izdanih dodatnih 200.214 delnic, drugo pa 1.2.2010 z izdajo 500.000 novih delnic. Tako ima UNIOR na dan 31.12.2017 skupno 2.838.414 delnic, ki se od leta 2006 vodijo kot kosovne delnice. Te so izdane v nematerializirani obliki in od 21.1.2000 vpisane v centralni register vrednostnih papirjev, ki ga vodi KDD – Centralno klirinško depotna družba, d.d., v Ljubljani.

Pomembni podatki o delnicah

	2017	2016	2015	2014
Skupno število delnic	2.838.414	2.838.414	2.838.414	2.838.414
Število lastnih delnic	3.330	3.330	3.330	3.330
Število delničarjev	951	1.018	1.229	1.279
Dividende na delnico	-	-	-	-
Vrednost lastnih delnic v bilanci (v tisočih EUR)	120	120	120	120

Lastne delnice

Skupina UNIOR ima skupno 3.330 lastnih delnic, kar pomeni 0,12 odstotka celotnega lastništva. Delnice so v lasti družbe Unior Deutschland GmbH, Remseck in družbe SPITT d.o.o., Zreče. Družba UNIOR d.d. v svoji lasti nima lastnih delnic.

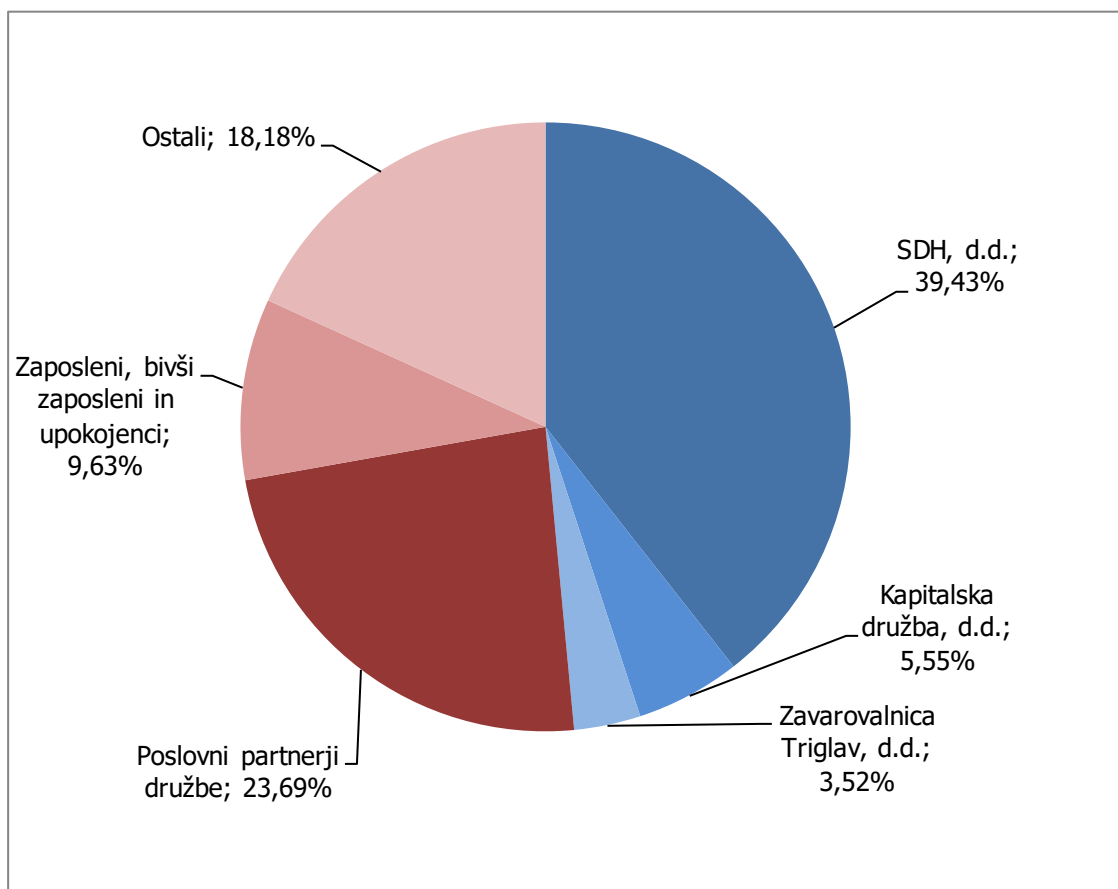
Lastniška struktura

Deset največjih delničarjev na dan 31.12.2017

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
ŠTORE STEEL d.o.o.	346.182	12,20%
Alta Skladi, d.d. - Fleksibilni mešani podsklad JVE	183.433	6,46%
KAPITALSKA DRUŽBA, d.d.	157.572	5,55%
RHYDCON d.o.o.	119.328	4,20%
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	100.000	3,52%
Subotić Tomaž, Praga	49.226	1,73%
ŽELEZAR ŠTORE D.P. d.d.	43.627	1,54%
NLB Skladi, d.o.o. - Slovenija mešani	30.000	1,06%
BTS COMPANY, d.o.o.	29.527	1,04%
Skupaj deset največjih delničarjev	2.177.974	76,73%
Ostali delničarji	660.440	23,27%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Lastniška struktura na 31.12.2017

Delničar	Število delnic	Lastniški delež
SDH, d.d.	1.119.079	39,43%
Kapitalska družba, d.d.	157.572	5,55%
Zavarovalnica Triglav, d.d.	100.000	3,52%
Poslovni partnerji družbe	672.362	23,69%
Zaposleni, bivši zaposleni in upokojeanci	273.339	9,63%
Ostali	516.062	18,18%
SKUPAJ	2.838.414	100,00%

Uvrstitev delnic na borzo

14. Redna seja skupščine družbe je 21.7.2010 sprejela sklep, da se delnice družbe UNIOR d.d. uvrstijo na organizirani trg vrednostnih papirjev Ljubljanske borze. Družba je 13.7.2011 pridobila odločbo Agencije za trg vrednostnih papirjev z opr. št. 40200-10/2011-6. Prospekt je bil javno objavljen 16.8.2011, delnica pa je bila 18.8.2011 uvrščena na trg Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Prvi trgovalni dan je bil 22.8.2011. Delnica je uvrščena v Standardno kotacijo trga delnic.

Obveščanje delničarjev

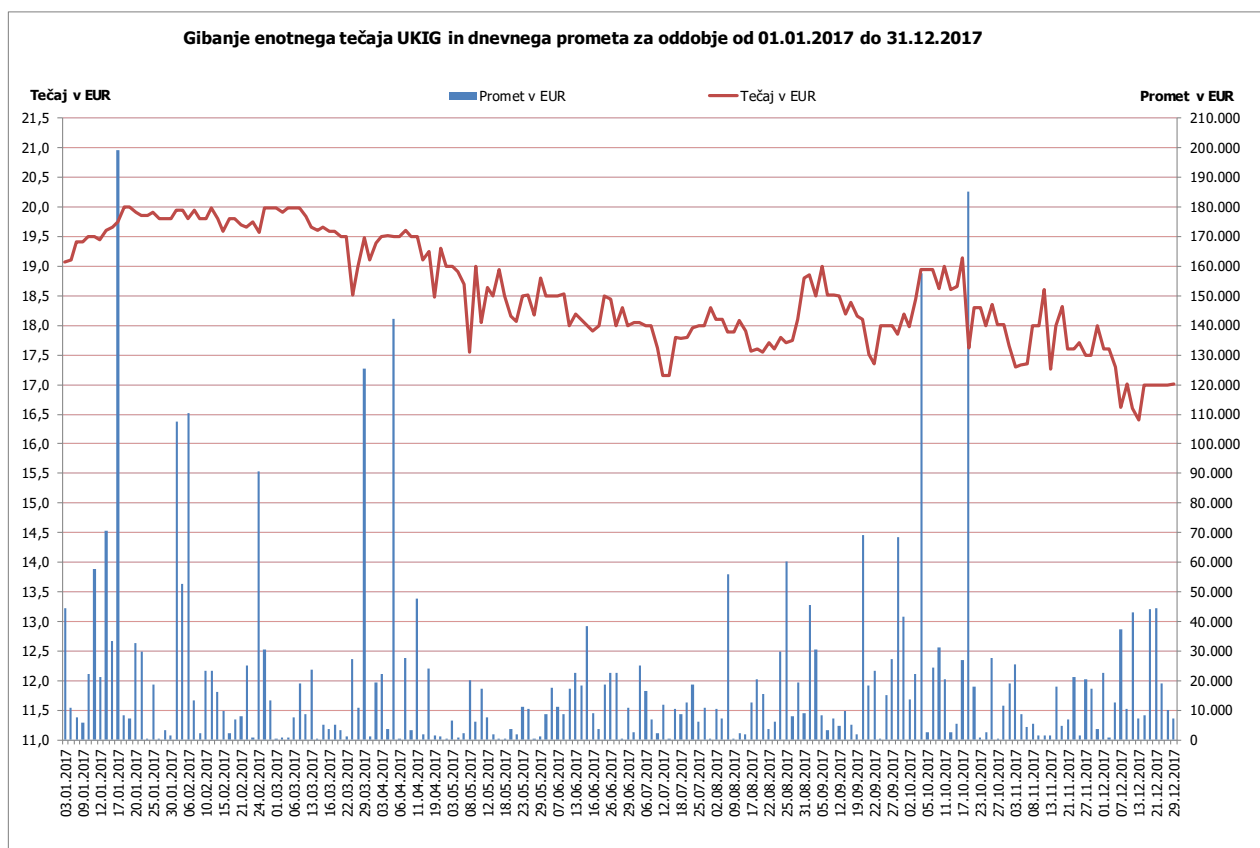
Po uvrstitvi delnic na borzo družba skladno z zakonom in običajno poslovno prakso vse delničarje in nove zainteresirane vlagatelje obvešča preko sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze vrednostnih papirjev SEOnet in spletne strani družbe.

Kazalniki poslovanja na delnico

	2017	2016	2015	2014
Dobiček na delnico	2,73	1,79	1,27	0,78
Knjigovodska vrednost delnice (v EUR)	31,38	39,61	38,12	37,27
Prodaja na delnico (v EUR)	58,23	59,17	56,31	56,18
Denarni tok na delnico (v EUR)	5,57	6,23	5,92	5,63
Pay-out ratio	0%	0%	0%	0%

Trgovanje z delnicami UKIG

Tržna cena delnice UKIG na dan 29.12.2017 (zaključni tečaj leta 2017) je znašala 17,010 evra. Celoti ustvarjen promet od 1.1.2017 pa do 31.12.2017 je znašal 3,745.882,70 evrov. Razmerje tržne in knjigovodske vrednosti delnice na dan 29.12.2017 znaša 0,54.

8 Družbena odgovornost

Družbena odgovornost je eden od ključnih elementov dolgoročnega razvoja Skupine UNIOR. Zavedamo se, da gospodarski, socialni in družbeni razvoj skupaj ustvarjajo večje učinke naše družbe. Prav zato je delniška družba UNIOR 13. decembra 2017 prejela osnovni certifikat Družini prijazno podjetje, temelj licence European work & family audit (Evropski delovni in družinski predpisi). Prizadeva si za kratko in dolgoročne pozitivne učinke usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenih ter zmanjšanje fluktuacije, bolniških odsotnosti, števila nezgod, večanje zadovoljstva, motivacije in pripadnosti zaposlenih.

Delniška družba UNIOR je na tradicionalnih Dnevih poklicne in zaposlitvene rehabilitacije – REHA dnevih 2017 v Portorožu, s strani ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak, prejela nagrado in listino za dobro prakso pri zaposlovanju invalidov. Kot prejemnik posebnega priznanja v okviru projekta se delniška družba UNIOR zaveda pomembnosti vključevanja invalidov v širše poslovanje podjetja in si prizadeva za vključitev invalidov v aktivno delovno okolje, za enakopravno ter humano vključevanje v družbo. Družba Unior omogoča delavcem kakovostno in kvalitetno delovno okolje, ki ga zagotavlja s poudarkom in z vlaganjem v znanje zaposlenih in z vlaganjem v varno in zdravo življenje.

Družba Unior ima uvedene in certificirane sisteme, skladne z mednarodnimi standardi in sicer za kakovost (ISO 9001, ISO/TS 16949, VDA 6.4), ravnanje z okoljem (ISO 14001), sistem varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001 pa je v fazi implementacije.

8.1 Zaposleni

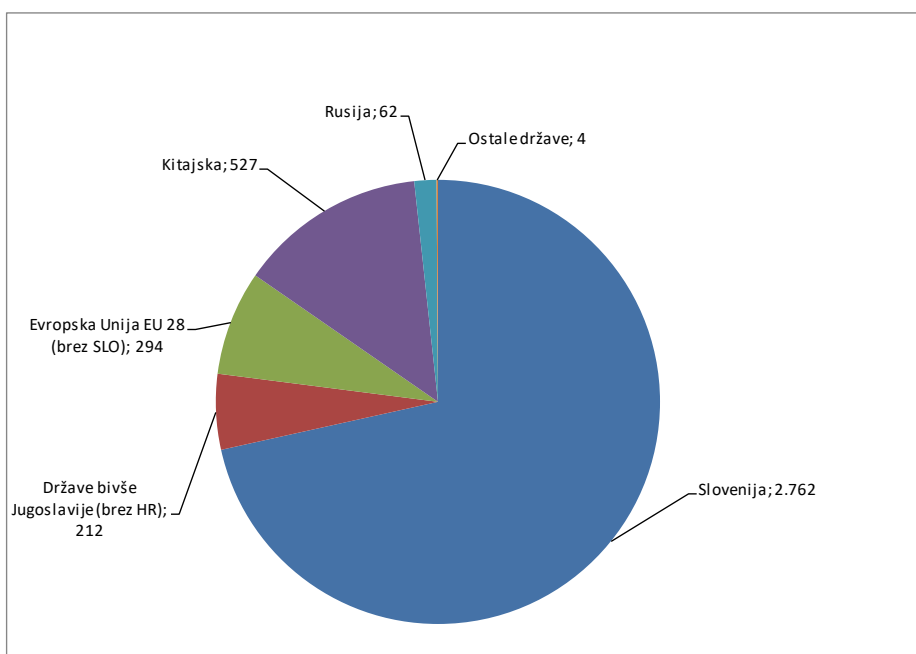
Ob koncu leta 2017 je bilo v UNIOR d.d. 1.793 zaposlenih. Skupno število zaposlenih je glede na lansko leto 2016 nižje zaradi izčlenitve programa Turizem, v novoustanovljeno družbo UNITUR d.o.o se je tako premestilo 271 delavcev. Organizacijska enota Družbena prehrana s 19 zaposlenimi je ostala v družbi UNIOR d.d in se je uvrstila v Sektor za splošne zadeve (Služba za prehrano). Zaradi ugodnega naročilnega stanja, se je število zaposlenih najbolj povečalo na programu Odkovki.

Podatki o zaposlenih	2017	2016	2015	2014
Skupno število zaposlenih	1.793	2.128	2.103	2.105
- Program Odkovki	982	963	948	951
- Program Ročno orodje	395	391	395	388
- Program Strojna oprema	154	169	153	153
- Program Turizem	-	371	371	386
- Skupne službe	160	136	136	132
- Vzdrževanje	102	98	100	95
Odhodi	158	233	201	205
Novi zaposleni	169	258	199	183
Povprečna doba zaposlitve	17,7	17,9	17,9	17,6
Povprečna starost	41,6	41,7	41,6	41,5
Povprečno število zaposlenih iz ur	1.787	2.057	2.036	2.008
Povprečna odsotnost z dela (v urah)	132,7	107,0	105,2	105,1
Stroški za izobraževanje (v EUR)	181.968	206.069	163.919	140.824
Povprečna plača (v EUR)	1.535	1.483	1.445	1.401

V letu 2017 bilo 158 odhodov zaposlenih, od tega je bilo največ sporazumnih prekinitev in prekinitev pogodb o zaposlitvi na lastno željo. Novo zaposlenih je bilo skupaj 169, največ na programu Odkovki. Starostna struktura zaposlenih je zaradi novih zaposlovanj mlajše delovne sile in upokojitev ostala na podobni ravni kot preteklo leto.

Struktura zaposlenih po državah (skupina UNIOR)

	Število zaposlenih
Slovenija	2.762
Države bivše Jugoslavije (brez HR)	212
Evropska Unija EU 28 (brez SLO)	294
Kitajska	527
Rusija	62
Ostale države	4
SKUPAJ	3.861

Bolniške odsotnosti in poškodbe pri delu

Skupna bolniška odsotnost je bila v letu 2017 6,2 odstotna in je za 1,1 odstotne točke večja kot leta 2016 ko je bila 5,1 odstotna. V letu 2017 je bila bolniška odsotnost do 30 dni za 0,4 odstotne točke večja kot v letu 2016 in je znašala 3,4 odstotke, zelo pa se je povišala bolniška odsotnosti nad 30 dni iz 2,1 odstotka v letu 2016 na 2,7 odstotka v letu 2017.

V letu 2017 smo na področju preventive izvajali aktivnosti iz Programa varnosti in promocije zdravja pri delu. Cilji programa so bili zmanjšanje nezgod pri delu, nadzor dosledne uporabe zaščite sluha, izboljšanje delovnih pogojev, zmanjšanje bolniške odsotnosti, zmanjšanje bolezni mišično kostnih obolenj, skrb za zdrav življenjski slog z aktivnostmi.

V letu 2017 smo imeli 66 poškodb na delu, kar je 3 odstotke več kot v letu 2016, izgubljenih pa je bilo 399 dni manj zaradi poškodb na delu kot v letu 2016. V letu 2016 je odsotnost z dela v povprečju na poškodbo 37,9 dni, v letu 2017 pa 30,7 dni. Družba Unior, kakor tudi zavarovalnice dajejo večji poudarek na soudeležbo delavcev, prav tako se zvišuje delež zavrženih (neupravičenih) zahtevkov.

Ukrepi na področju varnosti pri delu in varovanja zdravja so bili usmerjeni predvsem v preventivo:

- usposabljanje delavcev o varnem delu na delovnem mestu in obveznostih do varnega dela,
- opravljanje preventivnih zdravniških pregledov zaposlenih,
- kontrola alkoholiziranosti na delovnih mestih,
- sistemski nadzor bolniške odsotnosti,
- pregledi delovne in varnostne opreme in odprave pomanjkljivosti,
- sistematično obravnavanje nezgod in sprotno odpravo pomanjkljivosti,
- nadzor varnega dela (uporaba osebne varovalne opreme, urejenost delovnih mest, urejenost naprav) in požarne varnosti,
- preventivno izvajanje evakuacijskih vaj iz objektov za primer požara oziroma drugih izrednih dogodkov,
- izvedba akcij na področju promocije zdravja (delavnice za zaposlene o stresu in tehniki sproščanja, usposabljanje vodij s področja komunikacije z zaposlenimi po BS, razgovori po bolniški, preventivno cepljenje proti sezonski gripi, preizkusili smo zdrav zajtrk za vse zaposlene, preventivni program za zaposlene – terapije gibal in pregled osteoporoze in druge športne aktivnosti in akcije svetovni dnevi na področju zdravja),
- izvedba usposabljanja oseb za ergonomijo, ki sodelujejo pri proizvodnem procesu, uvajanje in priprava na certifikacijo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po zahtevah standarda OHSAS 18001.

Usposabljanje in izobraževanje

V UNIOR d.d. se zavedamo, da je razvoj zaposlenih eden ključnih procesov, ki služijo uresničevanju vizije in ciljev organizacije v nenehno spreminjajočem se okolju. Svoje zaposlene razvijamo predvsem preko sistemov usposabljanj, a postopno vključujemo in z obstoječimi sistemi povezujemo tudi preostale metode razvoja kadrov.

Stremimo k stalnemu strokovnemu razvoju sodelavcev z eksternimi in internimi usposabljanji, saj se zavedamo pomena vseživljenjskega učenja in prenosa pridobljenih znanj med zaposlenimi. Velik pomen dajemo razvoju in nadgrajevanju kompetenc vodij. Od leta 2013 vodimo Poslovne šole, v katere smo leta 2017 vključili še zadnji preostali nivo vodij. Poslovne šole so tako obiskovali vsi vodje od članov kolegija družbe pa vse do preddelavcev.

V letu 2017 smo za II. nivo vodenja v sklopu razvoja vodij opravili ocenjevanje kompetenc po metodi 360 stopinj, kjer smo zaznavali močna področja in področja razvojnih priložnosti vodij. Zaznane razvojne priložnosti smo smiselno povezali s sistemom usposabljanja in izobraževanja v družbi.

Poleg razvoja obstoječih zaposlenih, dajemo velik pomen tudi sodelovanju s potencialnimi novimi sodelavci. Eden izmed načinov privabljanja novih sodelavcev, ki je vpeljan v naše procese, je sistem štipendiranja, s katerim želimo potencialne nove kandidate vključiti v delovni proces in družbo UNIOR. Z njimi smo izvedli srečanje ob koncu šolskega leta, delavnico tehnike ustvarjalnega razmišljanja v sklopu dnevov inoviranja, spremljali smo jih tudi pri upravljanju prakse. V zadnjih letih se število sklenjenih pogodb o štipendiranju dijakov in študentov povečuje. Prav tako narašča sofinanciranje študija ob delu.

Za usposabljanja, izobraževanja in študij ob delu smo v letu 2017 skupaj namenili 182 tisoč evrov, kar je primerljivo kot v letu poprej, čeprav je znesek zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem na novo družbo UNITUR d.o.o. manjši.

Kadrovska struktura se je v letu 2017 še nekoliko izboljšala, saj se je povečalo število zaposlenih z višjo in visoko stopnjo izobrazbe. Število nekvalificiranih zaposlenih se je nekoliko znižalo. Zaradi izčlenitve programa Turizem je neposredna primerjava težja.

Struktura zaposlenih po izobrazbi

Kvalifikacijska stopnja		31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
I	Nekvalificirani	333	378	396	419
II	Polkvalificirani	132	149	150	153
IV	Kvalificirani	596	714	702	715
V	Srednja SI	425	519	518	491
VI	Višja SI	112	125	124	131
VII/1	Visoka SI-dipl.	111	145	121	110
VII/2	Visoka SI-univ.	71	80	79	75
VIII/1	Magisterij	12	16	13	11
VIII/2	Doktorat znanosti	1	2	0	0
SKUPAJ		1.793	2.128	2.103	2.105

Povprečne plače

Povprečna mesečna bruto plača na zaposlenega je v letu 2017 znašala 1.535 evra in je bila v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta višja za 3,4 odstotka. Ob 1,4 odstotnem porastu cen življenjskih potrebščin pomeni to 1,9 odstotno realno povečanje povprečne plače. Neto plača se je v tem času povečala za 2,8 odstotka oziroma realno za 1,4 odstotka.

Komuniciranje z zaposlenimi

V letu 2017 smo se na področju internega komuniciranja osredotočili na spodbujanje oddelčnih sestankov in s tem poudarjali tokove medosebne komunikacije po celotni hierarhiji družbe od zgoraj navzdol do vseh sodelavcev. Komunikacijo z zaposlenimi smo nadgradili s tedenskimi novicami in z uvedbo infografik. Aktivnosti vezane na sistem internega komuniciranja bomo v naslednjih letih s posodobitvijo sistema internega komuniciranja še okrepili. Z interno komunikacijo in izvedenimi aktivnostmi smo krepili identiteto podjetja Unior, vrednoto ustvarjalnosti, inovativnosti in vrednoto zdravja zaposlenih podjetja UNIOR d.d., posebno pozornost smo namenili usmerjanju zaposlenih pri komuniciranju na družabnih omrežjih.

Komuniciranje z zaposlenimi v podjetju UNIOR d.d. je urejeno in sistematično. Zagotavljamo ga mrežno in hierarhično z različnimi orodji: četrtletno z internim časopisom, tedenskimi novicami, po potrebi s tiskanim biltenom, redno z obvestili na oglasnih deskah in na intranetu ter z oddelčnimi sestanki. Medosebno komuniciranje poteka po vnaprej določenem terminskem načrtu komuniciranja sveta delavcev, sindikatov, uprave, kolegija družbe, zborov delavcev in oddelčnih sestankov.

8.2 Družba

Delniška družba UNIOR je zelo vpeta v svoje okolje in izredno povezana s širšim krogom interesnih deležnikov in ves čas sledi potrebam okolja. Prav zato naše poslovanje temelji na etičnem ravnanju, trajnostnem razvoju in skrbi za zdravo okolje.

Z osveščanjem, moralno podporo in finančnimi sredstvi pomagamo različnim organizacijam in društvom. S sponzorskimi in donatorskimi sredstvi podpiramo aktualne pobude in raznotere enkratne dogodke. Redno, vsakoletno podpiramo številne kulturne, športne in humanitarne projekte in tako udeležujemo družbeno odgovornost in dajemo podporo lokalnemu okolju, spodbujamo mlade vrhunske športnike, podpiramo mlade in nudimo pomoč invalidom.

Ponašamo se z dolgo tradicijo štipendiranja, s čimer smo marsikateri družini v naši regiji olajšali finančno breme med šolanjem njihovih otrok. V sklopu Šolskega centra Slovenske Konjice Zreče v lastni šolski delavnici vzgajamo svoje kadre.

S ponosom namreč lahko trdimo, da smo s svojim znanjem, delavnostjo in ambicioznostjo prek naših diverzificiranih programov ustvarili številna delovna mesta, bistveno prispevali k boljši prepoznavnosti in obiskanosti naših krajev ter občutnemu napredovanju celotne regije.

8.3 Varstvo okolja

Naše temeljno načelo je odgovornost do varovanja okolja, preprečevanje negativnih vplivov na okolje, skladnost z zahtevami zakonodaje ter nenehno izboljševanje na področju varstva okolja. Vzpostavljen in certificiran imamo sistem ravnanja z okoljem v skladu s standardom ISO 14001, ki zagotavlja učinkovit nadzor, zmanjševanje škodljivih vplivov na okolje, racionalizacijo porabe virov, spodbujanje trajnostne proizvodnje in potrošnje ter zamenjavo snovi, ki škodljivo vplivajo na zdravje ljudi in na okolje. V letu 2017 smo opravili kontrolni pregled sistema ravnanja z okoljem in prehod na nov standard ISO 14001:2015 s strani certifikacijske hiše Bureau Veritas Certification.

Na podlagi prepoznanih okoljskih vidikov, zakonskih in drugih zahtev, rezultatov monitoringov, informacij zaposlenih, zainteresiranih strank, sosedov in kupcev si postavljamo programe in cilje za prihodnja leta.

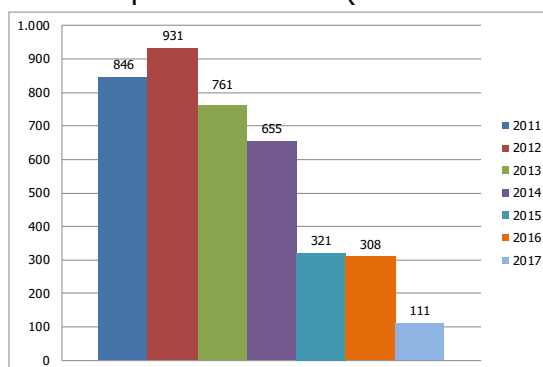
Energijska poraba, energetska učinkovitost

Spremljamo porabo pitne in tehnološke vode ter ustrezno ukrepamo (odprava puščanj, uvajanje rešitev za zmanjševanje porabe). Zaposlene osveščamo o varčni rabi energije – zapiranju ventilov za vodo in zrak, ugašanju luči v času odmorov in podobnem. Spremljamo porabo energije in ukrepamo ob preseganju zadanih ciljnih vrednosti. Na vse večje porabnike energije imamo nameščene števec, ki merijo energente in proizvedeno količino. Ob stalnem spremljanju teh podatkov zaznamo, kdaj je stroj slabo izkoriščen ali potreben večjega popravila. Skrbimo za inovativne, tehnološko napredne in zanesljive rešitve na področju energetskih storitev, ter s tem izboljšujemo energetska učinkovitost in okoljski odtis. Izrabljamo odpadno toploto iz kalilnih peči in kompresorjev, katero uporabljamo za ogrevanje prostorov v zimskem času, v poletnem času pa segrevamo galvanske kadi. Obstoječi sistem ciljnega spremljanja rabe energije smo nadgradili z novim energetskim nadzornim informacijskim sistemom za boljši nadzor nad porabo energije. Uveden je sistem za upravljanje z energijo – SUE, kateri deluje na osnovi smernic za uvedbo standarda SIST NE ISO 50001.

Odpadne vode

Na lokacijah družbe UNIOR d.d. nastajajo predvsem sanitarne in meteorne odpadne vode. Tehnološke in hladilne odpadne vode nastajajo na lokaciji zgornja cona Zreče, kjer smo zaradi letih IED zavezanci. Glede na količino in vrsto odpadnih vod se izvajajo interne in eksterne meritve kakovosti odpadnih vod pred izpustom le-teh v okolje, bodisi v kanalizacijo, v vode oziroma v zemljo. Na osnovi eksternih meritev pooblaščenemu podjetju izračuna enote obremenitve (EO) vod in izdela napoved za izračun okoljske dajatve za obremenjevanje vode.

Obremenitev z odpadnimi vodami (Enota obremenitve EO)

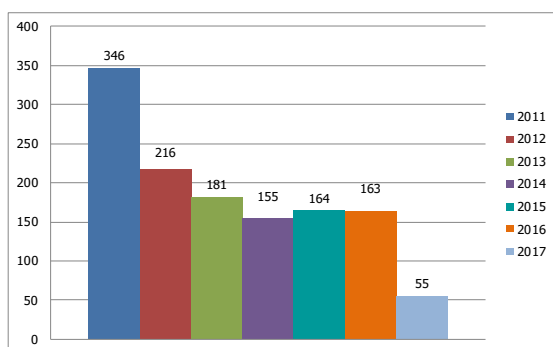

V letu 2017 so se skupne enote obremenitve (EO) odpadnih vod znižale za okoli 64 odstotkov glede na leto 2016, ker v tem letu niso vključene odpadne vode, ki nastanejo v Unitur d.o.o. V kolikor bi primerjali samo odpadne vode Unior, bi bile enote obremenitve za okoli 10 odstotkov višje, zaradi povečanja količin odpadnih vod, ki je posledica povečanja proizvodnje. V preteklem letu smo priključili celotno spodnjo cono na kanalizacijski sistem občine Zreče.

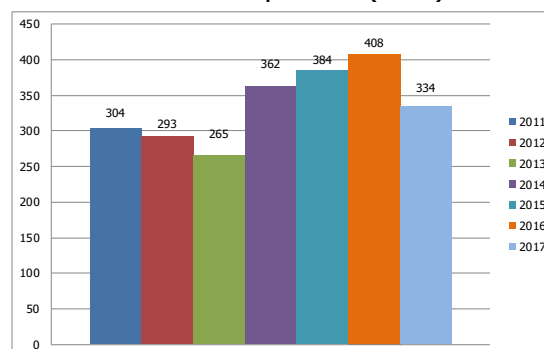
Odpadki

Iz diagramov je vidno, da se je količina odpadkov občutno zmanjšala v primerjavi z letom 2016, ker v podatkih za leto 2017 nimamo vključenih količin odpadkov, ki so nastali v Unitur d.o.o. Količina komunalnih odpadkov in embalaže se je znižala za okoli 50 odstotkov, medtem ko se je količina nevarnih odpadkov, ki v Unitur d.o.o. skoraj ne nastajajo, znižala za 18 odstotkov. Skupna količina odpadkov, ki je nastala v Unior in Unitur se je v primerjavi z letom 2016, znižala za okoli 5 odstotkov, kljub povišanemu obsegu proizvodnje. V preteklem letu smo zamenjali vse napisne table za odpadke in označevanje odpadkov uskladili s celotno grafično podobo UNIOR d.d. Izvajali smo usposabljanje zaposlenih na temo varstva okolja in ločevanja odpadkov.

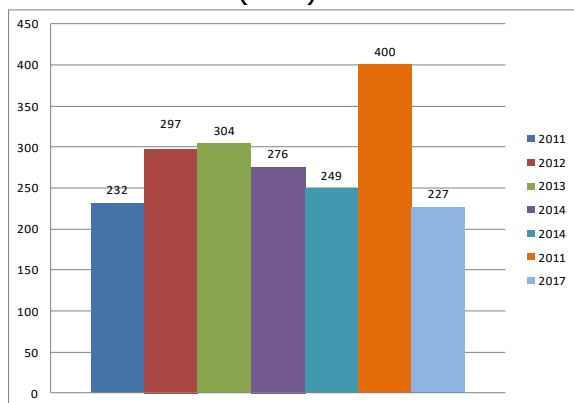
Količina komunalnih odpadkov (tone)

Količina nevarnih odpadkov (tone)

Količina embalaže (tone)

Izpusti v zrak

Izvedenih je bilo 13 zakonsko predpisanih meritev emisij snovi v zrak na lokacijah Ročno orodje Obdelovalnica Zreče, Lenart in Stari trg. Pri vseh meritvah in na vseh lokacijah je bilo ugotovljeno, da emisijske koncentracije predpisanih parametrov ne presegajo dopustnih vrednosti emisij snovi v zrak. Na področju emisije snovi v zrak, smo namestili senzorje prašnosti na izpuste iz filtrov na peskalnih strojih in v obratu Sinter. Namestili smo dva nova filtra za kovinski prah v Kovačnici in v Orodjarni.

Hrup

V preteklem letu smo izvajali meritve hrupa v okolju na lokaciji Vitanje in zgornja cona Zreče, kjer mejne vrednosti kazalcev hrupa glede na IV. stopnjo varstva pred hrupom niso presežene.

Izdelati smo dali karto hrupa za lokacijo zgornja cona Zreče in Projekt zniževanja hrupa v okolju. Na osnovi Projekta smo izdelali terminski plan ukrepov za zniževanje hrupa v okolju za obdobje 2017 – 2021.

Kemikalije

V letu 2017 smo izvedli zakonsko predpisano izobraževanje za novo zaposlene, ki delajo z nevarnimi snovmi. Izvajala se je revizija registra kemikalij, ki bo zaključena v prvi polovici prihodnjega leta.

9 Korporacijsko upravljanje

UNIOR d.d. ima dvotirni sistem upravljanja. Naloge uprave in nadzornega sveta so skladno z zakonodajo in statutom ločene tako, da uprava vodi posle družbe, nadzorni svet pa je odgovoren za nadzor poslovanja. Poleg tega v družbi deluje še kolegij uprave, ki ga sestavljajo direktorji programov, direktorji sektorjev, vodja notranje revizije ter predsednik in član uprave. Glavna naloga članov kolegija je, da samostojno v okviru pooblastil vodijo področja za katera so odgovorni.

Kot nejavna delniška družba smo si v preteklosti prizadevali za kar najbolj transparentno poslovanje in korektno obveščanje delničarjev ter drugih deležnikov o dogajanju v podjetju. Z uvrstitvijo naših delnic na borzo v letu 2011 smo v družbi začeli uvajati še strožje standarde korporacijskega upravljanja in s tem prilagodili naše poslovanje na zakonsko regulativo, borzna pravila in visoke standarde, ki veljajo v okolju. Tako sedaj poslujemo kot javna delniška družba.

Že v postopku priprave uvrstitve delnic na borzo smo imenovali osebo, ki je v podjetju odgovorna za odnose z vlagatelji. Vlagatelje in drugo zainteresirano javnost o vseh dogodkih v podjetju obveščamo preko borznega sistema SEOnet in spletne strani izdajatelja. Prenovljena je bila tudi spletna stran za vlagatelje, ki po novem nudi obširne in ažurne informacije o vsebinah, ki zanimajo to ciljno skupino. S tem smo še povečali transparentnost svojega delovanja in vlagateljem omogočili dostop do informacij za kakovostne in preudarne naložbene odločitve.

9.1 Uprava

Družba ima dvočlansko upravo. Njen predsednik je Darko Hrastnik, ki je bil imenovan 31.1.2014, ko mu je nadzorni svet družbe podelil nov petletni mandat za obdobje od 1.6.2014 do 31.5.2019. Funkcijo predsednika uprave opravlja drugič, pred tem je bil dvakrat član uprave. Branko Bračko je bil kot član uprave imenovan 30.5.2017, ko ga je nadzorni svet družbe ponovno imenoval za člana uprave UNIOR d.d. za mandatno obdobje od 15.11.2017 do 14.11.2022. Funkcijo člana uprave opravlja drugič.

Podatki o delovnih in vodstvenih izkušnjah članov uprave

Darko Hrastnik, predsednik uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir metalurgije

Delovne in vodstvene izkušnje:

2000–	UNIOR d.d.	
2012–		Predsednik uprave
2009–2012		član uprave
2007–2012		izvršilni direktor programa Ročno orodje
2004–2007		direktor programa Ročno orodje
2002–2003		član uprave
2000–2002		pomočnik direktorja programa Odkovki, odgovoren za področja: sinter, obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah, hladno kovanje in zahtevnejše projektne naloge
1999–2008	Višja strokovna šola v Celju, izredni predavatelj za predmet ekonomika in menedžment	
1996–2000	MPP Livarna, d.o.o., Maribor, generalni direktor	

1994–1996	TAM Metalurgija, d.o.o., direktor marketinga
1994–1994	Livarna Ferralit, d.o.o., Žalec, vodja proizvodnje
1989–1993	Livarna, d.o.o., Štore
1992–1993	tehnični direktor
1989–1992	razvojni oddelek

Branko Bračko, član uprave

Izobrazba: univerzitetni diplomirani inženir strojništva

Delovne in vodstvene izkušnje:

2012–	UNIOR d.d., član uprave
2009–2012	UNIOR Formingtools d.o.o. Kragujevac (Srbija), direktor
2009–2012	UNIOR d.d., namestnik izvršilnega direktorja programa Strojna oprema
2008–2009	Weba Maribor d.o.o., prokurist
2002–2007	UNIOR d.d., pomočnik direktorja programa Strojna oprema
2001–2002	MPP Tehnološka oprema d.o.o. Maribor, pomočnik direktorja
1994–2001	Unior d.d., program Strojna oprema, vodja tehnologije, vodja obdelave, vodja montaže, vodja proizvodnje
1992–1994	Carrera Optyl d.o.o. Ormož, pomočnik vodje proizvodnje

9.2 Kolegij uprave

Kolegij sestavljajo člani uprave, direktorji programov in sektorjev, vodja notranje revizije ter ostali člani kolegija, vabljeni s strani uprave. Glavne naloge članov kolegija so samostojno vodenje posameznega programa oziroma službe. Kolegij tesno sodeluje z upravo in izvršuje njene naloge na strateški in operativni ravni, deluje pa tudi kot posvetovalno telo uprave.

Kolegij družbe sestavljajo:

- Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater., predsednik uprave,
- Branko Bračko, univ. dipl. inž. str., član uprave,
- Robert Ribič, univ. dipl. inž. str., direktor programa Odkovki,
- Danilo Lorgar, univ. dipl. inž. kem. teh., direktor programa Ročno orodje,
- mag. Boštjan Leskovar, direktor programa Strojegradnja,
- mag. Uroš Stropnik, direktor sektorja za splošne zadeve,
- mag. Bogdan Polanec, finančni direktor,
- mag. Boštjan Slapnik, direktor nabave,
- Zlatko Zobovič, univ. dipl. ekon., direktor kontrolinga,
- mag. Rok Planinšec, direktor sektorja ITS,
- Ivan Bašič, dipl. org. menedž. in ing. elekt., direktor vzdrževanja (do 31.12.2017),
- mag. Marjan Adamič, direktor vzdrževanja (od 1.1.2018),
- Dani Kukovič, univ. dipl. inž. elekt., direktor sektorja energetika,
- Patricija Sedmak, univ. dipl. ekon., vodja notranje revizije.

9.3 Nadzorni svet

Nadzorni svet družbe deluje v okviru pooblastil, kot jih daje 280. člen Zakona o gospodarskih družbah. Njegova glavna naloga v dvotirnem sistemu je nadzor poslov uprave in s tem varovanje interesov deležnikov v podjetju.

Na 17. skupščini družbe je bil 17.7.2013 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2013 do 12.12.2017.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so bili:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- mag. Franc Dover (namestnik),
- prof. dr. Marko Pahor in
- Drago Rabzelj, univ. dipl. ekon..

Predstavnika zaposlenih pa sta bila:

- mag. Marjan Adamič in
- Darko Dujmović univ. dipl. inž. str..

Nadzorni svet družbe je imel oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija je delovala v sestavi:

- Drago Rabzelj, univ. dipl. ekon. (predsednik),
- prof. dr. Marko Pahor (namestnik),
- mag. Marjan Adamič in
- Gregor Korošec, univ. dipl. ekon. (zunanji član).

Kadrovska komisija je delovala v sestavi:

- mag. Franc Dover (predsednik),
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Darko Dujmović, univ. dipl. inž. str..

Na 3. izredni skupščini družbe je bil 23.8.2017 izvoljen nov šestčlanski nadzorni svet z mandatnim obdobjem štirih let od 13.12.2017 do 12.12.2021.

Predstavniki kapitala v nadzornem svetu so:

- mag. Branko Pavlin (predsednik),
- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (namestnica),
- Jože Golobič, univ. dipl. prav. in
- Rajko Stanković, višji upravni delavec.

Predstavnika zaposlenih pa sta:

- Boris Brdnik, dipl. org. menedž. in
- Saša Artnak, dipl. ekon..

Nadzorni svet družbe ima oblikovani dve komisiji in sicer revizijsko komisijo in kadrovsko komisijo.

Revizijska komisija deluje v sestavi:

- Simona Razvornik Škofič, univ. dipl. ekon. (predsednica),
- Rajko Stanković, višji upravni delavec (namestnik),
- Saša Artnak, dipl. ekon. in
- mag. Blanka Vezjak, zunanja članica revizijske komisije (od 15.2.2018 dalje).

Kadrovska komisija deluje v sestavi:

- Jože Golobič, univ. dipl. prav. (predsednik)
- mag. Branko Pavlin (namestnik) in
- Boris Brdnik, dipl. org. menedž..

9.4 Skupščina

Skupščina delničarjev je najvišji organ družbe, kjer se neposredno uveljavlja volja delničarjev in sprejemajo ključne odločitve. Vsaka delnica družbe prinaša en glas, glasovalne pravice pa nimajo lastne delnice. Družba nima izdanih prednostnih delnic ali delnic, ki bi imele omejene glasovalne pravice.

Uprava družbe skliče skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto, v juniju ali juliju, z objavo na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe – vsaj trideset dni pred zasedanjem. Pravico do udeležbe in glasovanja na skupščini imajo vsi delničarji, ki so vpisani v delniško knjigo družbe na presečni dan, ki je objavljen v sklicu ter njihovi zastopniki in pooblaščenci. Celotno gradivo za skupščino je na vpogled na sedežu družbe od sklica do zasedanja.

Uprava delničarjem na skupščini predstavi vse potrebne informacije za presojo posameznih točk dnevnega reda, pri čemer upošteva zakonske in morebitne druge omejitve glede njihovega razkrivanja.

V letu 2017 je bila 21. redna seja skupščine 7. junija 2017 delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu, mnenju revizorja in pisnemu poročilu nadzornega sveta o letnem poročilu,
- odločali o bilančni izgubi za poslovno leto 2016, podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu ter
- odločali o imenovanju revizijske družbe za leto 2017.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 7.6.2017 na SEOnet-u in spletni strani družbe.

3. izredna seja skupščine je bila 23. avgusta 2017, delničarji pa so na njej:

- podali soglasje k izčlenitvi z ustanovitvijo nove družbe – gre za prenos turistične dejavnosti v novo družbo UNITUR d.o.o. v 100 odstotni lasti družbe UNIOR d.d. ter
- izvolili štiri nove člane nadzornega sveta družbe UNIOR d.d., ki bodo mandat nastopili 13.12.2017 in sicer go. Razvornik Škofič Simono, g. Golobič Jožeta, mag. Pavlin Branka in g. Stanković Rajka.

Obvestilo o sklepih skupščine je bilo objavljeno 23.8.2017 na SEOnet-u in spletni strani družbe

V letu 2018 bo redna seja skupščine predvidoma 6. junija 2018. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem, časom zasedanja ter pogoji za udeležbo in glasovanje bo objavljen na spletni strani AJPES, SEOnet-u in na spletni strani družbe predvidoma 4. maja 2018.

9.5 Plačila upravi in nadzornemu svetu

Plačila upravi in nadzornemu svetu so podrobno predstavljeni v poglavju 9.7 in 12.7 tega Letnega poročila.

Uprava

Oba člana uprave sta v letu 2017 za svoje delo prejela fiksno plačilo skladno s pogodbo o zaposlitvi, ki sta jo sklenila z nadzornim svetom družbe. Člana sta prejela variabilna plačila skladno s pogodbo, nista pa bila opcijsko nagrajena, kar po pogodbi tudi ni predvideno.

Nadzorni svet

Člani nadzornega sveta za svoje delo prejema sejnino ter osnovno plačilo za opravljanje funkcije, člani komisij v nadzornem svetu pa še dodatno sejnino za delo v njih ter doplačilo za opravljanje funkcije. Poleg tega prejmejo tudi dnevnice in potne stroške skladno s predpisi. Sejnine članom nadzornega sveta in članom komisij se izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije, prav tako se doplačila za opravljanje funkcije izplačujejo dokler njihova višina ne doseže 50 odstotkov osnovnega plačila za opravljanje funkcije.

9.6 Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

V Uniorju imajo notranji lastniki (zaposleni in uprava) skupaj 5,95-odstotni lastniški delež, pri čemer ima uprava skupaj v lasti 0,06 odstotka, člani nadzornega sveta pa ne razpolagajo z lastništvom delnic družbe. V letu 2017 se število delnic in deleži lastništva delnic v lasti uprave in nadzornega sveta niso spremenili.

Trgovanje z delnicami uprave in nadzornega sveta

	Lastništvo		Neto nakupi v	
	2017	2016	2017	2016
Darko Hrastnik	1.505	1.505	0	0
Branko Bračko	250	250	0	0
Uprava skupaj	1.755	1.755	0	0
mag. Branko Pavlin	0	0	0	0
Simona Razvornik Škofič	0	0	0	0
Jože Golobič	0	0	0	0
Rajko Stankovič	0	0	0	0
Saša Artnak	0	0	0	0
Boris Brdnik	0	0	0	0
Nadzorni svet skupaj	0	0	0	0
Skupno število izdanih delnic	2.838.414	2.838.414		

Kot javna delniška družba imamo oblikovan seznam oseb, ki so jim dostopne notranje informacije. Te osebe imajo tudi omejitve trgovanja pred javno objavo skladno z zakonodajo in pravili Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

9.7 Izjava o upravljanju družbe, Izjava o skladnosti s kodeksom ter Izjava o nefinančnem poslovanju

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da je bilo v obdobju poslovnega leta 2017 upravljanje družbe skladno z Zakonom o gospodarskih družbah, Zakonom o trgu finančnih instrumentov, Pravili Ljubljanske borze ter drugimi veljavnimi predpisi.

Izjava o upravljanju družbe je sestavni del letnega poročila za leto 2017 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Sistem vodenja in upravljanja UNIOR d.d. zagotavlja usmerjanje in omogoča nadzor nad družbo in njenimi odvisnimi družbami. Določa razdelitev pravic in odgovornosti med organi upravljanja; postavlja pravila in postopke za odločanje glede korporativnih zadev družbe; zagotavlja okvir za postavljanje, doseganje in spremljanje uresničevanja poslovnih ciljev ter uveljavlja vrednote, načela in standarde poštenega ter odgovornega odločanja in ravnanja v vseh vidikih našega poslovanja.

Sistem vodenja in upravljanja je sredstvo za doseganje dolgoročnih strateških ciljev družbe in način, s katerim uprava in nadzorni svet družbe UNIOR d.d. izvajata odgovornost do delničarjev in drugih deležnikov družbe. Vizija in cilj UNIOR d.d. ter njenih odvisnih družb so uvajanje sodobnih načel vodenja in upravljanja ter kar najpopolnejša skladnost z naprednimi domačimi in tujimi praksami.

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba UNIOR d.d., na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine izjave o upravljanju, podaja naslednja pojasnila:

1. Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja.

Družba UNIOR d.d. upravlja s tveganji in izvaja postopke notranjih kontrol na vseh ravneh. Namen notranjih kontrol je zagotavljanje točnosti, zanesljivosti, transparentnosti in preglednosti vseh procesov ter obvladovanje tveganj, ki so povezana z računovodskim poročanjem. Obenem sistem notranjih kontrol vzpostavlja mehanizme, ki preprečujejo neracionalno rabo premoženja in stroškovno učinkovitost.

Sistem notranjih kontrol vključuje postopke, ki zagotavljajo, da:

- so poslovni dogodki evidentirani na osnovi verodostojnih knjigovodskih listin, na osnovi katerih so poslovni dogodki evidentirani točno in pošteno ter dajejo jamstvo, da družba pošteno razpolaga s svojim premoženjem,
- so poslovni dogodki evidentirani in računovodski izkazi izdelani v skladu z veljavno zakonodajo,
- se prepreči oziroma pravočasno zazna morebitna nepooblaščen pridobitev, uporaba in razpolaganje s premoženjem družbe, ki bi imela pomemben vpliv na računovodske izkaze.

Notranjo kontrolo v družbi izvajata sektorja financ in računovodstva ter kontrolinga, ki sta odgovorna za vodenje poslovnih knjig ter izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavnimi računovodskimi, davčnimi in drugimi predpisi. Ustreznost delovanja notranjih kontrol v okviru informacijskega sistema letno preverjajo pooblaščen zunanji revizorji. V letu 2015 je bila

organizirana tudi služba notranje revizije, ki je prav tako odgovorna za preverjanje delovanja sistema notranjih kontrol.

2. Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme.

Podatke o doseganju kvalificiranega deleža, kakršnega določa Zakon o prevzemih, sproti objavljamo v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze in posredujemo Agenciji za trg vrednostnih papirjev. Imetnik kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih družbe UNIOR d.d., je na dan 31.12.2017 SDH, d.d. z lastniškim deležem 1.119.079 delnic oz. 39,4 odstotkov.

3. Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice.

Posamični delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva delnic družbe.

4. Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic.

Delničarji družbe UNIOR d.d. nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

5. Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta.

Pravila družbe ne urejajo posebej imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora ter spremembe statuta. V celoti uporabljamo veljavno zakonodajo.

6. Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Družba UNIOR d.d. v letu 2017 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

7. Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti.

Skupščina delničarjev se je v letu 2017 sestala dvakrat. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata statut družbe, poslovnik skupščine in predsedujoči skupščine. Potek glasovanja na skupščini delniške družbe UNIOR je podrobneje pojasnjen v Letnem poročilu 2017 v poglavju 9.4 Skupščina.

8. Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij.

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v Letnem poročilu 2017 v poglavju 9 Korporacijsko upravljanje.

9. Opis politike raznolikosti, ki se izvaja v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora družbe.

Posebne politike raznolikosti v skladu s 70. členom ZGD-1 v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovníkom o delu nadzornega sveta in Slovenskim kodeksom upravljanja javnih delniških družb, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.

Sestava uprave in nadzornega sveta ter višina njihovih prejemkov

Sestava uprave in organiziranost uprave družbe je predstavljena v poglavju 9.1 Letnega poročila, skladno s Prilogo C Kodeksa pa je prikazana v spodnji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Darko Hrastrnik (moški, slovensko, 1964)	predsednik uprave	17.08.2012	31.05.2019	univ. dipl. inž. metal. in mater.	-
Branko Bračko (moški, slovensko, 1967)	član uprave	15.11.2012	14.11.2022	univ. dipl. inž. str.	član nadzornega sveta Stanovanjsko podjetje Konjice d.o.o.

Nadzorni svet, njegova sestava, člani in komisije so predstavljeni v poglavju 9.3 Letnega poročila, sestava v skladu s Prilogo C Kodeksa pa v naslednji tabeli.

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije	Predstavnik kapitala / zaposlenih	Udeležba na sejah NS	Izobrazba	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesov	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb	Članstvo v komisijah	Predsednik / član	Udeležba na sejah komisij
Branko Pavlin (moški, slovensko, 1950)	predsednik NS	13.12.2013	12.12.2021	predstavnik kapitala	8/8	magister polovodenja	DA	NE	predsednik nadzornega odbora Stanovskega združenja nadzornikov	nominacijski odbor kadrovska komisija	član namestnik predsednika	2/2 5/5
Franc Dover (moški, slovensko, 1965)	namestnik predsednika NS	13.12.2013	12.12.2017	predstavnik kapitala	7/7	magister tehniških znanosti	DA	NE	-	kadrovska komisija	predsednik	5/5
Marko Pahor (moški, slovensko, 1974)	član NS	13.12.2013	12.12.2017	predstavnik kapitala	7/7	doktor znanosti ekonomija	DA	NE	neizvršni član upravnega odbora AG d.d., Kamnik	revizijska komisija	namestnik predsednika	4/4
Drago Rabzelj (moški, slovensko, 1955)	član NS	13.12.2013	12.12.2017	predstavnik kapitala	6/7	univ. dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	predsednik	4/4
Marjan Adamič (moški, slovensko, 1964)	član NS	13.12.2013	12.12.2017	predstavnik zaposlenih	7/7	magister znanosti ekonomija	DA	NE	-	revizijska komisija	član	4/4
Darko Dujmovič (moški, slovensko, 1960)	član NS	13.12.2013	12.12.2017	predstavnik zaposlenih	7/7	univ. dipl. inž. str.	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	5/5
Simona Razvornik Škofič (ženski, slovensko, 1971)	namestnica predsednika NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavnik kapitala	1/1	univ. dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija nominacijski odbor	predsednica članica	0/0 2/2
Jože Gobbič (moški, slovensko, 1973)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavnik kapitala	1/1	univ. dipl. prav.	DA	NE	-	kadrovska komisija	predsednik	0/0
Rajko Stankovič (moški, slovensko, 1968)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavnik kapitala	1/1	višji upravni delavec	DA	NE	član NS in revizijske komisije Žito d.o.o. član NS in revizijske komisije Zavarovalnica Triglav d.d. (do 12.7.2017)	revizijska komisija	namestnik predsednice	0/0
Boris Brdnik (moški, slovensko, 1972)	član NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavnik zaposlenih	1/1	dipl. org. medež.	DA	NE	-	kadrovska komisija	član	0/0
Saša Artnak (ženski, slovensko, 1986)	članica NS	13.12.2017	12.12.2021	predstavnik zaposlenih	1/1	dipl. ekon.	DA	NE	-	revizijska komisija	član	0/0

Ime in priimek (spol, državljanstvo, letnica rojstva)	Komisija	Udeležba na sejah	Izobrazba	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Gregor Korošec (moški, slovensko, 1971)	revizijska komisija	2/4	univ. dipl. ekon.	zunanj član revizijske komisije Cinkarna Celje d.d.
Velimir Cugmas (moški, slovensko, 1956)	nominacijski odbor	2/2	univ. dipl. prav.	-
Marjan Korošec (moški, slovensko, 1956)	koordinator nominacijskega odbora	2/2	dipl. org. menedž. in inž. str.	-

Plačila upravi in članom nadzornega sveta skladno s Prilogo C Kodeksa so prikazana v nadaljevanju, podrobneje pa so predstavljena v poglavju 9.5 Letnega poročila.

(v EUR)	Funkcija	Fisni prejemek	Variabilni prejemek	Odloženi prejemek	Skupaj bruto
Darko Hrastnik	predsednik uprave	151.030	20.684	14.062	185.776
Branko Bračko	član uprave	139.032	19.306	12.937	171.275

(v EUR)	Funkcija	Plačilo za op. funkcije		Sejnine	Skupaj bruto
Branko Pavlin	predsednik NS	9.435		3.738	13.173
Marko Pahor	član NS	6.692		3.062	9.754
Drago Rabzelj	član NS	7.021		3.330	10.351
Darko Dujmovič	član NS	6.583		3.098	9.681
Franc Dover	član NS	7.570		3.212	10.782
Marjan Adamič	član NS	6.583		2.673	9.256
Gregor Korošec	član komisije NS	1.097		544	1.641
Velimir Cugmas	član komisije NS	0		665	665
Simona Razvornik Škofič	član komisije NS	0		473	473

Izjava o spoštovanju Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet družbe UNIOR Kovaška industrija d.d. izjavljata, da družba spoštuje določbe Kodeksa upravljanja javnih delniških družb z dne 27.10.2016, ki se je začel uporabljati s 1.1.2017 (v nadaljevanju: Kodeks), z nekaterimi odstopanji, ki ne posegajo v dobro prakso upravljanja in ki so pojasnjena v tej izjavi.

Izjava o skladnosti z določbami Kodeksa je sestavni del letnega poročila za leto 2017 in je dostopna tudi na spletni strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Kodeks je objavljen na spletni strani Ljubljanske borze, d.d., www.ljse.si.

Izjava se nanaša na obdobje poslovnega leta 2017, to je od 1.1.2017 do 31.12.2017. Od zaključka poslovnega leta do objave izjave ni prišlo do sprememb na področju upravljanja družbe.

Uprava in nadzorni svet družbe v nadaljevanju podajata pojasnila k odstopanjem od posameznih določb Kodeksa:

- Določba 1: Družba deluje v skladu z osnovnim ciljem, to je dolgoročnim in vzdržnim maksimiranjem vrednosti družbe in drugimi cilji, kot sta dolgoročno ustvarjanje vrednosti za delničarje in upoštevanje socialnih in okoljskih vidikov z namenom zagotavljanja trajnostnega razvoja družbe, čeprav tega nima navedeno v Statutu družbe.
- Določba 4: Posebne politike raznolikosti v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družba – uprava skupaj z nadzornim svetom sicer formalno ni sprejela, vendarle pa vse postopke imenovanja članov v te organe izvaja skladno z ZGD-1, Poslovníkom o delu nadzornega sveta in Kodeksom, tako da so zagotovljene enake možnosti vsem kategorijam v vseh postopkih kadrovanja. Ne glede na to, da družba nima politike raznolikosti, ki bi se izvajala v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja ali nadzora družbe glede vidikov, kot so

npr. spol, starost ali izobrazba, sta organa vodenja in nadzora sestavljena na način, da zagotavljata komplementarnost znanja in izkušenj članov ter heterogenost sestave.

- Določba 8.1: Družba v primeru obvestila institucije ali posameznika, ki namerava organizirano zbirati pooblastila za skupščino, o organiziranem zbiranju pooblastil za skupščino zagotavlja javno objavo informacij o tem in sicer seznam pooblaščenecv in njihove kontaktne podatke, roke za zbiranje in obrazec pooblastila, ne objavlja pa stroškov, ki so družbi nastali v povezavi z organiziranim zbiranjem pooblastil.
- Določba 9: Pri sestavi in imenovanju nadzornega sveta se ne upošteva Politika raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja).
- Določba 10: Pri postopku izbire kandidatov za člane nadzornega sveta se ne sledi Politiki raznolikosti, ker Politika raznolikosti ni sprejeta, kar je pojasnjeno v Določbi 4 (2. alineja tega poglavja). Prav tako niso upoštevani vsi pogoji navedeni v točki 10.1, predvsem stopnja izobrazbe in pridobljene listine, s katerimi se dokazuje specializirana strokovna usposobljenost za članstvo v nadzornem svetu.
- Določba 14: Nadzorni svet v poslovnem letu 2017 ni izvedel postopka samoocenjevanja skladno s to določbo Kodeksa. Sistem vrednotenja učinkovitosti dela nadzornega sveta in komisij nadzornega sveta je v pripravi in v letu 2018 bo izvedeno samoocenjevanje. Na samih sejah nadzornega sveta pa člani ugotavljajo učinkovitost svojega dela, prav tako zahtevajo od komisij nadzornega sveta poročilo o delu za posamezno sejo komisije nadzornega sveta.
- Določba 28.3: Družba ne zagotavlja javnih objav sporočil v tujem jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnih finančnih krogih, ampak zagotavlja javne objave samo v slovenskem jeziku.
- Določba 29.9: Družba v letu 2017 na svoji spletni strani ni zagotavljala javne objave poslovnikov svojih organov (vodenja, nadzora in skupščine), so pa bili poslovniki, vsem uporabnikom, za njihovo delo na razpolago, prav tako je poslovnik o delu skupščine na razpolago na vsaki seji skupščine.

Izjava o nefinančnem poslovanju

Družba UNIOR d.d., na osnovi 70.c člena Zakona o gospodarskih družbah podaja Izjavo o nefinančnem poslovanju.

Izjava o nefinančnem poslovanju je sestavni del letnega poročila za leto 2017 in je dostopna tudi na spletnih strani družbe www.unior.si najmanj pet let od njene objave.

Družba UNIOR d.d. je obvladujoča družba v dinamični Skupini UNIOR, ki skupaj z odvisnimi in pridruženimi podjetji deluje v 18 državah sveta, svoje proizvode in storitve pa prodaja na vseh kontinentih. Več o poslovnem modelu družbe je zapisano v poglavju 3 Predstavitev družbe, poglavju 4 Programi in dejavnosti družbe ter poglavju 6 Najpomembnejši trgi in kupci.

Politika upravljanja je zapisana v dokumentu Politika korporativnega upravljanja gospodarske družbe UNIOR, ki opredeljuje glavne dejavnike za delovanje družbe in je javno objavljena na spletni strani družbe (<https://www.unior.si/skupina/o-skupini-unior/korporativno-upravljanje/vodstvo-druzbe>) in predstavlja zavezo za nadzorni svet, upravo ter vodstveno, vodilno osebje in zaposlene za sedanje

in prihodnje delovanje. Skrb za varovanje okolja je prilagojena zahtevam mednarodnega standarda ISO 14001, katerega ima družba pridobljenega. Kakovost izdelkov in storitev je vedno tista, ki nagrajuje zato stremimo k vrhunski kakovosti za naše kupce in poslovne partnerje, ki so je vedno deležni. Naš cilj so nadzorovani vrhunski rezultati, zaradi katerih imamo v sistemu na vseh področjih delovanja – od vodenja, prodaje, razvoja, nabave do proizvodnje, logistike, procesov, učinkovitosti in uspešnosti – uvedene in certificirane naslednje sisteme ISO 9001, ISO/TS 16949 ter VDA 6.4. V družbi smo skrb za zaposlene tesno vpletli v vsa naša poslovna načrtovanja. Kot največji zaposlovalec v regiji in eden večjih v državi ter kot gospodarski subjekt, ki bistveno prispeva in oblikuje tukajšnje življenje, se namreč zavedamo, da z vlaganjem v zaposlene ne izkazujemo le odgovornosti do sodelavcev, temveč tudi odgovornost do širšega okolja, kar dokazujemo z v letu 2017 pridobljenim osnovnim certifikatom Družini prijazno podjetje. V družbi se zavedamo socialnega dialoga, zato so pri sprejemanju predpisov, ki urejajo pravice, obveznosti in odgovornosti delavcev skladno z veljavno zakonodajo vključeni tako Svet delavcev kot reprezentativni Sindikati v družbi.

Skrbni pregledi na vseh področjih se izvajajo kot sestavni deli vseh sistemov, ki jih obvladujemo v družbi. Vsak proces v družbi pripravi svoje poročilo o delovanjih, ki se predstavijo vodstvu družbe na rednih periodičnih sestankih, ki so najmanj kvartalno. Na teh vodstvenih pregledih se preverijo rezultati in uspešnost posameznih področij in iz tega pregleda izhajajo tudi posamezni sklepi, ki obravnavajo spremembe in težijo k nenehnemu izboljševanju celotnega sistema.

Tveganj v poslovanju družbe se več kot zavedamo, zato vsem tveganjem v družbi posvečamo posebno skrb. Oblikovan je Odbor za obvladovanje tveganj, določeni so skrbniki posameznih tveganj v skladu z vzpostavljenim registrom tveganj. Več o tveganjih je navedeno v poglavju 9.8 Upravljanje s tveganji.

Pri svojem delovanju upoštevamo poslovno etiko ter gradimo organizacijsko kulturo, ki spodbuja zakonito, transparentno in etično ravnanje vseh zaposlenih v družbi. Zaradi tega imamo vzpostavljen sistem kontrole prevar v družbi UNIOR d.d. in s strani uprave družbe imenovano pooblaščen osebo. Sprejeli smo Etični kodeks podjetja UNIOR d.d., ki je bil predstavljen vsem zaposlenim in so ga v pisni obliki vsi zaposleni tudi prejeli. V njem so na enem mestu zapisani osnovni etični standardi ravnanja v družbi skupaj z zavezami zaposlenih za zagotavljanje odličnosti, odgovornosti in preglednosti. Spoštujemo kulture družbe na vseh ravneh, upoštevamo človekove pravice in spoštljivo ravnamo z vsakim posameznikom, ter kot velik delodajalec zagotavljamo pravične, varne in zdrave delovne razmere za vse zaposlene. Za preprečevanje koruptivnih dejanj in podkupovanj imamo sprejeta pravila, ki so zapisana v Pravidniku o poslovnih darilih, Politiki etičnih standardov in Pravidniku o preprečevanju in odkrivanju prevar. Za morebitne primere prepoznanja prevar, kraj, konfliktov interesov in drugih za družbo škodljivih ravnanj imamo na voljo brezplačno anonimno telefonsko številko ter splošni e naslov, ki sta vsem na razpolago neomejeno.

Ključne nefinančne kazalnike uspešnosti spremljamo z raziskavami in merjenji organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v družbi UNIOR d.d., skrbimo za redno in dobro komunikacijo z vsemi zaposlenimi, usposabljanje in izobraževanje vseh zaposlenih ter smo družini prijazno podjetje, odnos do vseh deležnikov družbe pa je podrobno predstavljen v poglavju 8 Družbena odgovornost.

Zreče, 29. marec 2018

Predsednik uprave
Darko Hrastnik

Član uprave
Branko Bračko

Predsednik nadzornega sveta
mag. Branko Pavlin

9.8 Upravljanje s tveganji

V družbi Unior smo v skladu s smernicami in zahtevami sistema vodenja kakovosti razvili in uvedli v poslovne procese sistem za obvladovanje tveganj, ki deluje od 1.7.2016 naprej. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki bi še dodatno utegnili prispevati k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Navedena tveganja smo prepoznali, za njih izvajamo omilitvene ukrepe in jih spremljamo, toda v tem trenutku ne predstavljajo večje grožnje za poslovanje podjetja: človeški viri, konkurenčnost, lastniška struktura, oskrba s proizvodi, razpoložljivost sredstev, poglobljanje globalizacije, zagotavljanje kakovosti, zaščita intelektualne zaščite, raziskave in razvoj, inovativne spremembe, informacijske tehnologije, tehnična oskrba, učinkovitost in uspešnost procesov, učinkovitost sredstev, varovanje premoženja, finančna izguba zaradi neustreznih proizvodov, likvidnostno tveganje, nova gospodarska kriza, odškodninski zahtevki in civilne tožbe in spremembe deviznih tečajev.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo tveganja, ki v tem času predstavljajo višjo resnost:

POSLOVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
lastniška struktura	Tveganje spremembe lastniške strukture lahko omogoči odpravljanje slabosti in izkoriščanje priložnosti ali pa povzroči nevarnosti.	Sodelovanje v okviru možnosti v postopku prodaje, komuniciranje med deležniki, pravno varovanje interesov in simulacije poslovanja.	zmerna
prodaja in trženje	Tveganje izgube prihodkov	Pravočasno odzivanje na spremenjene tržne razmere, prilagajanje ponudbe, novi tržni kanali in strategije, diferenciacija in diverzifikacija.	zmerna
okoljevarstveno dovoljenje	Tveganje izgube okoljevarstvenega dovoljenja	Mejne vrednosti nivoja hrupa v okolju se bodo v skladu z OVD po letu 2020 znižale in obstaja nevarnost kršenja zakonskih predpisov.	zmerna

TVEGANJE SPREMEMB LASTNIŠKE STRUKTURE

Tveganje se nanaša na napovedano spremembo večine lastnikov delnic, saj utegne odločilno vplivati na strateške usmeritve poslovanja podjetja. Gre za poslovi delež, ki je v neposredni in/ali posredni lasti Republike Slovenije, pa tudi drugih delničarjev, ki bi jih utegnili prodati ob ugodni ponudbi cene delnic ali pa ob prevzemni ponudbi novih potencialnih lastnikov. Tveganje lahko omilimo v okviru zakonsko dovoljenega sodelovanja z novimi potencialnimi lastniki, primernim komuniciranjem z deležniki ter simulacijo načrtovanja scenarijev. Analiza občutljivosti: v primeru, da bo zamenjalo lastništvo delnic več kot 50 odstotkov lastnikov, bo/do lahko novi lastnik/i vplivali na strateške

usmeritve podjetja. Če se bodo izšle v pozitivne učinke za družbo, ne vidimo nevarnosti, v nasprotnem primeru pa.

TVEGANJA PRODAJE IN TRŽENJA

Uniorjeva prodajno-distribucijska mreža je široko razvejana, saj prodajamo svoje proizvode v okrog 100 držav po vsem svetu. Različnost geopolitičnih in makroekonomskih razmer ter pravnega, kulturnega in podjetniškega okolja nakazuje tudi na različna prodajna tveganja. Ocenjujemo, da so ključne konkurenčne prednosti Uniorjevih procesov in proizvodov ustrezna cena, kakovost, fleksibilnost in inovativnost. Pozornost namenjamo obstoječim kupcem in tržiščem, saj z njimi gradimo dolgoročna razvojna - dobaviteljska partnerstva. Sočasno se usmerjamo k morebitnim novim kupcem in tržiščem, kar zahteva drugačen pristop in pogled na tveganja. Glede na veliko odvisnost od trga avtomobilov s pogonom na motorje z notranjim izgorevanjem posebno pozornost namenjamo razvoju trga in uporabi e-avtomobilov. Analiza občutljivosti: v primeru, ko bi prihodki od prodaje zaostajali za načrtovanimi za 1 odstotek, bi se poslovni izid zmanjšal glede na načrtovanega za okrog 6 odstotkov.

TVEGANJE IZGUBE OKOLJEVARSTVENEGA DOVOLJENJA

Mejne vrednosti nivoja hrupa v okolju se bodo v skladu z OVD zniževale in obstaja tveganje/nevarnost kršenja zakonskih predpisov. V izogib temu ima družba Unior izdelan Program sanacije hrupa in Program ravnanja z okoljem v sklopu katerih odpravljamo in zmanjšujemo vplive na okolje. Redno spremljamo okoljsko zakonodajo in aktivno sodelujemo pri spreminjanju le-te na področju hrupa. Pri iskanju rešitev aktivno sodelujemo z okoličani in lokalno skupnostjo. Analiza občutljivosti: v primeru izgube okoljevarstvenega dovoljenja ima lahko družba težave z dovoljenjem obratovanja na zgornji coni Zreče.

OPERATIVNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
zaposleni	Tveganje nastanka poškodb na delovnem mestu	Usposabljanja, izvedba ukrepov na osnovi ocene tveganja delovnega mesta, upoštevanje delovnih navodil.	zmerna
deficitarnost kadra	Pomanjkanje ustreznega kadra za določena delovna mesta	Sprejeta in potrjena je politika za pridobivanje in zadržanje kadra. Izvajajo se razne aktivnosti s ciljem odprave tveganja, uvedlo se je kvartalno oziroma mesečno poročanje za program Odkovki.	zmerna

TVEGANJA, POVEZANA S POŠKODBAMI ZAPOSLENIH NA DELOVNEM MESTU

Na področju varnosti in zdravja pri delu ocenjujemo verjetnost nastanka nezgodnega dogodka in njegovih posledic ter verjetnost nastanka zdravstvenih okvar na delovnem mestu. Z uvedbo sistema vodenja varnosti in zdravja pri delu po standardu OHSAS 18001 smo pristopili sistemskemu obvladovanju tega področja. Izvajanje ocene tveganja na delovnem mestu nam služi kot osnova za izboljšanje npr. ergonomije na delovnem mestu. Izobraževanje, usposabljanje, navodila za varno delo, opozorilni napisi, ukrepi, sestanki, razgovori po bolniški odsotnosti itn. pripomorejo k izboljšanju zavedanja o možnostih nastanka in preprečevanju poškodb in zdravstvenih okvar na delovnem

mestu. Analiza občutljivosti: z nižanjem/višanjem števila poškodb na delovnem mestu, se nam lahko niža/viša tudi odstotek odsotnosti iz dela zaradi tega razloga. Zmanjšanje izgubljenih 399 dni predstavlja 16 odstotno znižanje odsotnosti zaradi poškodb zaposlenih na delovnem mestu. Zaradi večanja števila poškodb se nam lahko višajo tudi odškodninski zahtevki.

TVEGANJA, POVEZANA S POMANJKANJEM USTREZNEGA KADRA

Na področju zaposlovanja se srečujemo s težavo zagotavljanja ustreznega kadra za določena delovna mesta, tukaj gre predvsem za deficitarne poklice tehnične stroke. V okviru tveganja obravnavamo tudi fluktuacijo tega kadra. Rast poslovanja in tržne razmere so začele presegati zmožnost zaposlovanja ustrezne delovne sile izključno iz Slovenije, predvsem za program Odkovki, zato smo v letu 2017 že zaposlovali tujce. Za omilitev tveganja so uvedene tudi številne aktivnosti promocije deficitarnih poklicev (štipendiranje, sodelovanje na kariernih sejmih, organizacije hišnega zaposlitvenega sejma, razširjeno oglaševanje prostih delovnih mest), aktivnosti na področju razvoja kadrov (poslovne šole, ocenjevanje 360, sistem nagrajevanja, uvajanje kompetenčnega modela, uvajanje mentorstva, izboljšanja organizacijske klime, upravljanje s štipendisti) ter uvajanje izboljšav na področju pogojev dela. Analiza občutljivosti: v primeru, da bi se število novih kadrovske potreb še povečevalo, se bodo zaradi pomanjkanja kadrov na trgu dela povečali stroški dela. Le z dodatnim stimulativnim nagrajevanjem bomo lahko obdržali in si zagotovili nov ustrezen kader.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje, da kot posojilodajalec ne bomo mogli izterjati svojih pogodbenih terjatev ob zapadlosti	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	zmerna
spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	nizka

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Analiza občutljivosti: v primeru, da družba ne dobi pravočasno plačanih kratkoročnih glavnih in obresti na letni ravni, se zaradi odpisa glavnih in izpada prihodkov iz naslova obresti zmanjša poslovni izid za približno 30 odstotkov.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, v zadnjih letih je stalno prisoten padec referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine UNIOR, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. V mesecu decembru pa smo kreditno izpostavljenost v višini 47,5 milijonov evrov, kar predstavlja del kredita B, ki zapade leta 2023, za obdobje petih let zaščitili z obrestno zamenjavo. S tem je tveganje porasta obrestnih mer zmanjšano. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli. Analiza občutljivosti: če se obrestna mera poveča za 100 odstotkov se poslovni izid zmanjša za približno 4,5 odstotke. Ostali hipotetični porasti so prikazani v spodnji tabeli.

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2017

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2017	obr. mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	92.214.228	-0,3290	45.508	151.692	303.385
6 mesečni EURIBOR	17.072.438	-0,2710	6.940	23.133	42.266
Skupni učinek	109.286.666		52.448	174.825	345.651

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2016

v (EUR)	Višina obveznosti	Višina	Hipotetični porast obrestnih mer		
	31.12.2016	obr. mere	za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	100.670.921	-0,3190	48.171	160.570	321.140
6 mesečni EURIBOR	21.394.004	-0,2210	7.092	23.640	47.281
Skupni učinek	122.064.925		55.263	184.210	368.421

TVEGANJE SKLADNOSTI

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
skladnost	Tveganje zakonodajnih in davčnih sprememb	Redno spremljanje predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, kontrole upravljanja.	nizka

TVEGANJE SKLADNOSTI ZAKONODAJNIH IN DAVČNIH SPREMEMB

Zakonodajno tveganje nastopi, ko država ne zagotovi zakonsko predpisanih stvari. Tveganje skladnosti z zakonskimi določbami, davki, prispevki, je tveganje za nastanek zakonskih ali ureditvenih sankcij, bistvene finančne izgube ali izgube ugleda, ki ga lahko podjetje utrpi zaradi nespoštovanja zakonov, predpisov, pravil, povezanih organizacijskih standardov in kodeksov ravnanja, ki veljajo za podjetje in njegove dejavnosti. Največkrat se spremembe zakonodaj in davkov v podjetniškem svetu pokažejo kot dodatne finančne obremenitve in zato poslabšujejo konkurenčnost. Omilitev tveganja dosežemo z uvedbo kontrole upravljanja in rednim spremljanjem predlogov sprememb zakonodaje in predpisov, pri investicijah v osnovna sredstva pa dajemo prednost tistim, ki imajo manjšo porabo energije, nižji hrup in emisije v okolje.

10 Poslovno poročilo

10.1 Razmere v gospodarstvu in avtomobilski industriji

V letu 2017 se je povečala svetovna rast bruto družbenega produkta na 3,7 odstotke, medtem ko je rast svetovne trgovine znašala 4,7 odstotke. Hitrorastoče države ohranjajo višjo hitrost razvoja napram bolj razvitim, vendar se je tudi gospodarska rast razvitih držav okrepila. V ZDA so v letu 2017 dosegli 2,2-odstotno rast BDP-ja, medtem ko je bila gospodarska rast Kitajske 6,9-odstotna. Bruto družbeni produkt v Evropski Uniji se je po prvih ocenah Eurostata v letu 2017 povečal za 2,5 odstotka, enako v območju evra, kar je bila najhitrejša rast v zadnjih desetih letih. Nemčija, ki je slovenska najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica, je v letu 2017 z 2,2-odstotno rastjo BDP zabeležila najvišjo rast v zadnjih šestih letih.

Gospodarska rast v Sloveniji je znašala 5 odstotkov, kar je največja medletna rast od izbruha krize v letu 2008. Visoka rast je bila v veliki meri posledica izkoriščanja globalne konjunktore, saj je k rasti največ prispeval izvoz zaradi hitrejše gospodarske rasti v mednarodnem okolju, izboljšanja konkurenčnega položaja slovenskih podjetij v predhodnih letih ter povečanja vpetosti podjetij v globalne verige vrednosti. H gospodarski rasti sta pomembno prispevala tudi večja zasebna potrošnja in oživiljene investicije. Nadaljuje se visoka rast zaposlenosti, vse več podjetij pa poroča o pomanjkanju usposobljene delovne sile. V razmerah močnega povpraševanja po delu že prihaja do strukturnih sprememb na trgu dela, saj je lani število novih zaposlitev za nedoločen čas naraščalo opazno hitreje od zaposlitev za določen čas.

Makroekonomski kazalniki v 2017 za ključne trge Uniorja

	EU	Evroobmočje	Nemčija	Francija	Slovenija
Rast BDP	2,5%	2,5%	2,2%	1,9%	5,0%
Brezposelnost	7,6%	9,1%	3,8%	9,4%	6,8%

Vir: Eurostat

Na letni ravni je bila inflacija v evro območju 1,4-odstotna, v Sloveniji pa je bila 1,7-odstotna, medtem ko je bila povprečna letna inflacija 1,4-odstotna.

V Sloveniji je bila v letu 2017 rast industrijske proizvodnje visoka, ob podpori močnega izvoza se je glede na preteklo leto povečala za 8,7 odstotkov. Višja rast je bila v večini predelovalnih panog. Najbolj se je povečala v bolj izvozno usmerjenih panogah, predvsem nekaterih srednje visoko tehnološko zahtevnih - proizvodnji motornih vozil. Rast proizvodnje je bila lani druga najvišja med državami Evropske Unije. Glede na anketna razpoloženja v gospodarstvu, nova naročila in visoko izkoriščenost zmogljivosti proizvodnih kapacitet, konjunktura ne popušča tudi v začetku leta 2018.

Gospodarske razmere v mednarodnem okolju so ugodne. Dve tretjini globalnega gospodarstva si lahko v naslednjem letu obeta višjo gospodarsko rast. Mednarodni denarni sklad napoveduje svetovnemu gospodarstvu 3,9-odstotno rast v letu 2018, kar je najhitrejša rast po letu 2011. Vzvod rasti bo še naprej močna aktivnost na Kitajskem, v Indiji in v ZDA, tudi za Evropo pa so napovedi ugodne, saj naj bi gospodarska rast v evrskem območju dosegla 2,3 odstotka, v celotni Evropski Uniji pa 2,0 odstotka. Napovedi za Slovenijo ostajajo optimistične, saj naj bi po ocenah analitikov GZS gospodarska rast v letu 2018 znašala 3,9 odstotke.

(Viri: Podatki SURS in Eurostat, Analitika GZS: Makroekonomska napoved marec 2018)

Avtomobilska industrija

Proizvodnja motornih vozil

Svetovna avtomobilska industrija je v letu 2017 proizvedla 97,3 milijonov vozil, kar je 2,4 odstotka več kot v letu 2016, s čimer je bil ponovno dosežen rekordni obseg proizvodnje. Azija je s 3,3-odstotno rastjo in proizvodnjo 53,5 milijonov vozil zadržala vodilno mesto, pri čemer Kitajska z letno proizvodnjo 29 milijonov vozil utrjuje položaj največje proizvajalke vozil. Na ameriškem kontinentu je bilo proizvedeno 20,7 milijonov vozil, kar je 0,7 odstotka manj kot v preteklem letu, na kar je vplival predvsem 8,1-odstotni padec proizvodnje v ZDA. Drugo mesto med kontinenti je tako okrepila Evropa, kjer je ob 3,1-odstotni rasti proizvodnje bilo izdelanih 22,2 milijonov vozil, njen delež v svetovni avtomobilski industriji pa je znašal 22,8 odstotkov.

Proizvodnja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2016	2017	Rast 17/16
EVROPA	21,5	22,2	3,1%
EU28	18,6	18,8	0,9%
EU15	14,6	14,7	0,7%
Nemčija	5,7	5,6	-1,8%
Španija	2,9	2,8	-1,3%
Francija	2,1	2,2	6,5%
Vel.Britanija	1,8	1,7	-3,7%
Ostala Evropa	2,9	3,4	17,4%
AMERIKA	20,8	20,7	-0,7%
ZDA	12,2	11,2	-8,1%
Mehika	3,6	4,1	13,0%
Brazilija	2,2	2,7	25,2%
AZIJA & OCEANIJA	51,8	53,5	3,3%
Kitajska	28,1	29,0	3,2%
Japonska	9,2	9,7	5,3%
Indija	4,5	4,8	5,8%
Južna Koreja	4,2	4,1	-2,7%
AFRIKA	0,9	0,9	3,1%
SKUPAJ	95,1	97,3	2,4%

Prodaja motornih vozil v svetu

v milijonih vozil	2016	2017	Rast 17/16
EVROPA	20,1	20,9	3,9%
EU28	17,0	17,6	3,4%
EU15	15,6	16,0	2,6%
Nemčija	3,7	3,8	2,8%
Španija	1,3	1,5	7,7%
Francija	2,5	2,6	5,1%
Vel.Britanija	3,1	3,0	-5,4%
Ostala Evropa	3,1	3,4	6,7%
AMERIKA	25,6	25,8	0,9%
ZDA	17,9	17,6	-1,6%
Mehika	1,6	1,6	-4,7%
Brazilija	2,1	2,2	9,2%
AZIJA & OCEANIJA	46,9	48,9	4,3%
Kitajska	28,0	29,1	3,9%
Japonska	5,0	5,2	5,4%
Indija	3,7	4,0	9,5%
Južna Koreja	1,8	1,8	-1,3%
AFRIKA	1,3	1,2	-9,1%
SKUPAJ	93,9	96,8	3,1%

Vir: Mednarodna organizacija proizvajalcev motornih vozil (OICA)

OICA - Organisation Internationale des Constructeurs d'Automobiles

Prodaja motornih vozil

Prodaja motornih vozil v celem svetu je v letu 2017 dosegla rekordnih 96,8 milijonov, prodajni rezultati pa kažejo 3,1-odstotno rast v primerjavi z letom 2016. Od tega je bilo osebnih avtomobilov 70,8 milijonov, kar predstavlja 1,9-odstotno povečanje glede na preteklo leto.

V Evropi je bilo skupno prodanih 20,9 milijonov vozil, kar predstavlja 3,9-odstotno rast glede na preteklo leto, od tega je bilo 17,9 milijonov osebnih avtomobilov, kar je 3,7 odstotke več kot v letu 2016. V Evropski Uniji se je število prodanih osebnih avtomobilov povečalo za 3,4 odstotkov in doseglo 15,1 milijonov.

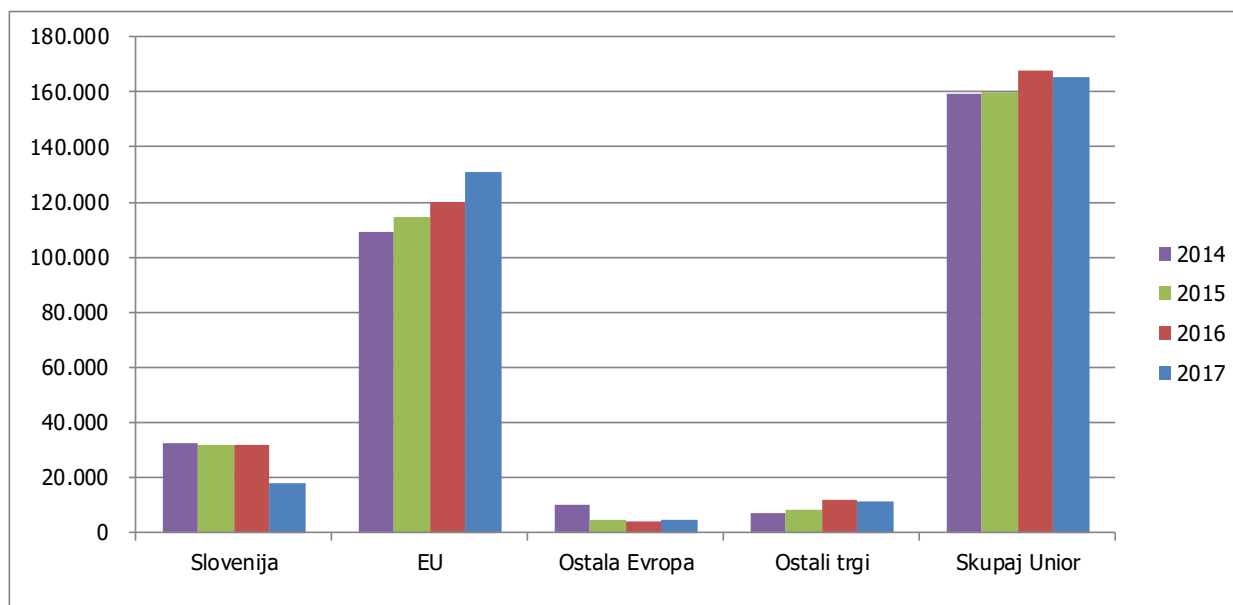
10.2 Prodaja

Prihodki od prodaje družbe UNIOR d.d. so v letu 2017 znašali 165,3 milijona evrov in so večji za 9,9 odstotkov, če za primerljive podatke upoštevamo prihodke v letu 2016 brez izčlenjene dejavnosti programa Turizem. Če primerjamo prihodke z ustvarjenimi v letu 2016 ko je družba UNIOR d.d. še v okviru UNIOR d.d. imela dejavnost programa Turizem, so prihodki nižji za 1,6 odstotka. Vsi programi so beležili rast prodaje, vrednostno pa ja največ prispevala večja prodaja programa Odkovki. K rasti prodaje sta največ prispevala relativno stabilen trg svetovne avtomobilske industrije, katera je v družbi UNIOR d.d. glavni odjemalec in pospešene prodajne aktivnosti na novih trgih.

Neevrski trgi zajemajo 9,7 odstotkov naših prihodkov, prodaja na teh trgih je po porastu za 22,3 odstotkov v letu 2016 ostala relativno stabilna, kar pomeni da smo pridobljene kupce uspešno zadržali. Trgi EU so v strukturi prisotni z 90,3 odstotki in so za naše poslovanje še vedno najpomembnejši. Na njih smo na trgih EU brez Slovenije zabeležili 9,3 odstotni porast kar je posledica večje prodaje programa Odkovki, prodaja v Sloveniji pa je upadla, ker v podatkih za leto 2017 ni več vključene prodaje samostojne družbe UNITUR d.o.o. (izločene dejavnosti programa Turizem), ki doseže svojo celotno prodajo na domačem trgu.

Prihodki od prodaje po trgih

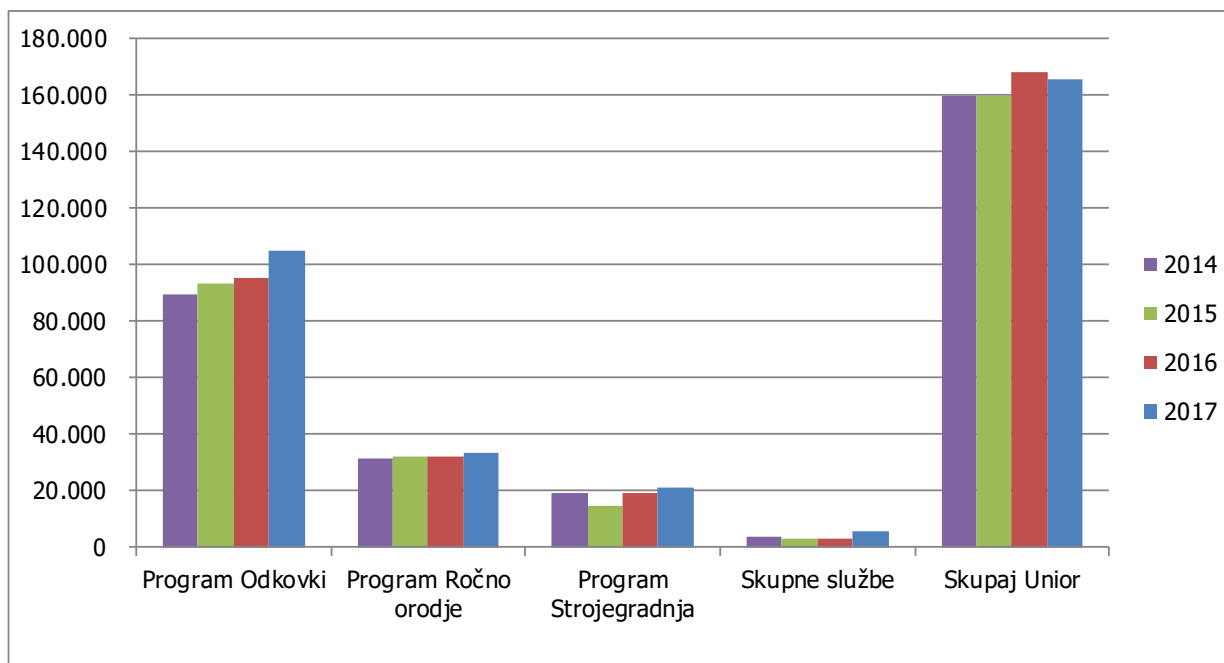
(v tisoč EUR)	2017	2016	2015	2014
Slovenija	18.146	32.048	32.034	32.525
EU	131.059	119.893	114.706	109.412
Ostala Evropa	4.501	4.365	4.589	10.267
Ostali trgi	11.567	11.636	8.490	7.253
Skupaj Unior	165.273	167.942	159.819	159.457

Vsi programi družbe so v letu 2017 dosegli večjo prodajo kot leto prej in sicer je bila največja rast prihodkov na programu Odkovki, kjer so zabeležili rast v višini 9,6 odstotkov kar je odraz za 5,9 odstotkov večje količinske prodaje, preostanek rasti pa predstavlja višja dosežena prodajna cena zaradi višjih borznih cen jeklenega odpada in legirnih elementov. Program Ročno orodje je v letu 2017 prodal za 4 odstotke več kot v preteklem letu, prodaja programa Strojegradnja pa je za 10,9 odstotkov višja. Prodaja Skupnih služb je višja za 71,1 odstotka zaradi prenosa zaračunavanja najemnine za naložbeno nepremičnino v Mariboru iz programa Strojegradnja na program Skupne službe ter zaradi spremembe načina zaračunavanja storitev (interno – eksterno) do podjetja UNITUR d.o.o. kamor se je izločila dejavnost programa Turizem. Trditev o stabilni rasti prodaje ter o pridobljenih pomembnih projektih za prihodnja leta na programu Odkovki, zapisana v letnem poročilu za preteklo leto se je z doseženo prodajo leta 2017 uresničila.

Prihodki od prodaje po programih

(v tisoč EUR)	2017	2016	2015	2014
Program Odkovki	104.676	95.491	93.257	89.320
Program Ročno orodje	33.516	32.239	31.783	31.212
Program Strojegradnja	21.413	19.311	14.693	19.258
Program Turizem	0	17.500	16.763	15.663
Skupne službe	5.614	3.282	3.132	3.485
Vzdrževanje	54	120	189	519
Skupaj Unior	165.273	167.942	159.819	159.457

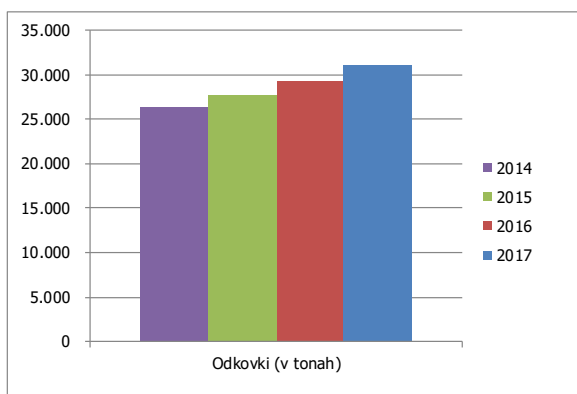
10.3 Proizvodnja in storitve

Proizvodnja na vseh programih z izjemo programa Strojegradnja se je v primerjavi s preteklim letom povečala. S tem je proizvodnja sledila povečanemu povpraševanju na trgu, kar se odraža tudi večji prodaji kot v preteklem letu. Porast proizvodnje na programu Odkovki znaša 5,9 odstotkov, na programu Ročno orodje pa smo zabeležili rast v višini 3,7 odstotke. Na programu Strojegradnja, kjer merimo proizvodnjo s številom opravljenih ur, je bilo za 6,6 odstotkov manj opravljenih ur zaradi manjšega obsega pridobljenih naročil za poslovno leto 2018.

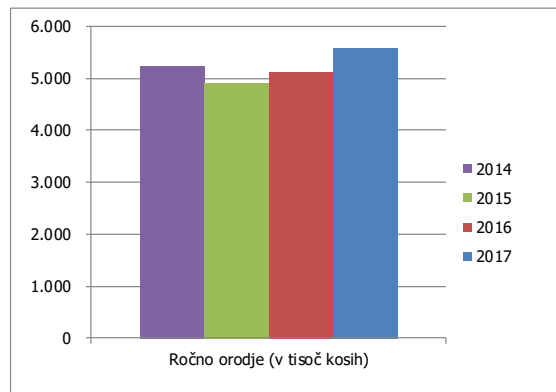
Proizvodnja in storitve po programih

	2017	2016	2015	2014
Odkovki (v tonah)	30.978	29.263	27.679	26.306
Odkovki (v tisoč kosih)	79.966	78.144	74.995	70.780
Ročno orodje (v tonah)	2.787	2.688	2.348	2.492
Ročno orodje (v tisoč kosih)	5.601	5.130	4.919	5.244
Strojegradnja (opravljene ure)	61.868	66.239	59.043	60.554

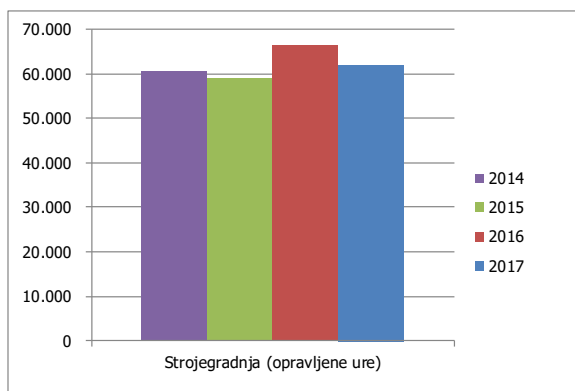
Proizvodnja Odkovki

Proizvodnja Ročno orodje

Proizvodnja Strojegradnja

10.4 Nabava

Jeklo

Ponudba proizvajalcev jekel je bila v letu 2017 dobra, tako da kot uporabniki nismo čutili večjih odstopanj glede dejanskih in potrjenih dobavnih terminov. Pri naročilu moramo upoštevati dobaviteljeve proizvodne čase in s tem pogojene dobavne termine, kateri so se zaradi povečane konjunkturo v drugi polovici leta začeli daljšati.

Pogajanja glede osnovnih cen jekla za leto 2017 ocenjujemo kot uspešna, saj nam kljub velikim pritiskom po zvišanju cen jekla le te uspelo zadržati na sprejemljivem nivoju. Nabavna cena jekla je določena kot osnovna cena, povečana za dodatek jeklenega odpadka in dodatek legiranja. Dodatka močno vplivata na oblikovanje končne cene jekla. Vrednost skupnih dodatkov v letu 2017 znaša povprečno 214 evrov na tono in je v povprečju višja za 101 evrov na tono kot leta 2016.

V letu 2017 smo v Uniorju nabavili 54.530 ton jekla za predelavo, po povprečni (ponderirani) ceni 734 evrov na tono. Leto poprej smo v enakem obdobju kupili 50.443 ton, povprečna cena pa je bila 640 evrov na tono. To pomeni 8,1 odstotno količinsko in 14,7 odstotno cenovno povečanje glede na predhodno leto.

Pločevina

Nabava pločevine tako konstrukcijske kot legirane je v letu 2017 znašala 1.115 ton, kar je 2 odstotka več kot v enakem obdobju preteklega leta. Posledica višjih cen na trgu je za 13,6 odstotkov višja cena pločevine kot v preteklem letu. Zaradi različnega postopka proizvodnje pločevine in jekla (pločevina se večinoma proizvaja iz železove rude, jeklo pa iz starega železa) se prodajne cene oblikujejo po drugačnih tržnih merilih.

Rezilno orodje

Nabava rezilnega orodja se je v letu 2017 v primerjavi s preteklim letom količinsko zmanjšala za 4 odstotke, vrednostno pa zaradi uporabe spremenjenega asortimana povečala za 11 odstotkov.

Jekleni prah

Povprečna cena jeklenega prahu v letu 2017 bila 1.608 evra na tono in je v primerjavi z letom 2016 višja za 8 odstotkov. Skupna količina prahu, ki smo jo nabavili v letu 2017 znaša 510 ton in je 11 odstotkov manjša kot v letu 2016. Povprečna zaloga v letu 2017 je bila 92 ton, medtem ko je povprečna zaloga v letu 2016 znašala 82 ton.

Pomožni material in zaščitna sredstva

Strošek pomožnega materiala ter zaščitnih sredstev na zaposlenega je padel, kar je predvsem posledica dogovora na področju zaščitnih sredstev s podjetjem Lindström, ki od leta 2017 dalje skrbi za zaščitna sredstva ter pranje le teh.

10.5 Uspešnost poslovanja

V letu 2017 smo v družbi UNIOR d.d. ustvarili 7,7 milijonov evrov čistega poslovnega izida, kar je v primerjavi s preteklim letom 2016, ko smo zabeležili 5,1 milijonov evrov čistega poslovnega izida, za 2,6 milijona evrov boljše. Če za primerljive podatke preteklega leta izločimo vpliv izčlenjene dejavnosti progama Turizem je čisti poslovni izid za 0,7 milijonov evrov boljši. Vsekakor je opazen napredek tudi v primerjavi z leti 2015 in 2014.

Izid iz poslovanja je boljši za 0,9 milijona evrov – v letu 2017 znaša dobiček iz poslovanja 9,4 milijonov evrov, medtem ko je v letu 2016 bil ustvarjen v višini 8,5 milijonov evrov. Primerjava uspešnosti iz poslovanja brez upoštevanja vpliva izčlenjene dejavnosti pa kaže na to, da je izid iz poslovanja skoraj enak oziroma je manjši za 85 tisoč evrov. Prodaja v letu 2017 je znašala 165,3 milijona evrov, poslovni odhodki pa 160 milijonov evrov. Ustvarjen kosmati donos leta 2017 znaša 169,5 milijone evrov in presega primerljivega iz preteklega leta (brez dejavnosti programa Turizem) za 10,9 milijonov evrov.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2017	2016	2015	2014
Prihodki od prodaje	165.273	167.942	159.819	159.457
Poslovni stroški	160.088	167.922	155.528	153.003
EBIT	9.414	8.507	7.902	7.318
EBITDA	16.278	18.691	17.647	16.409
Čisti poslovni izid	7.747	5.089	3.612	2.221

Tudi v letu 2017 je bil osnovni in temeljni cilj varovanje denarnega toka in zagotavljanje stalne plačilne sposobnosti podjetja, s poudarkom na rednem izpolnjevanju obveznosti do zaposlenih, poslovnih partnerjev in bank - likvidnostno stanje smo izboljšali, saj smo zaostanke pri plačilih dobaviteljem še dodatno zmanjšali. Vse zaveze do bank opredeljene v Sindiciranih kreditnih pogodbah izpolnjujemo brez odstopanj.

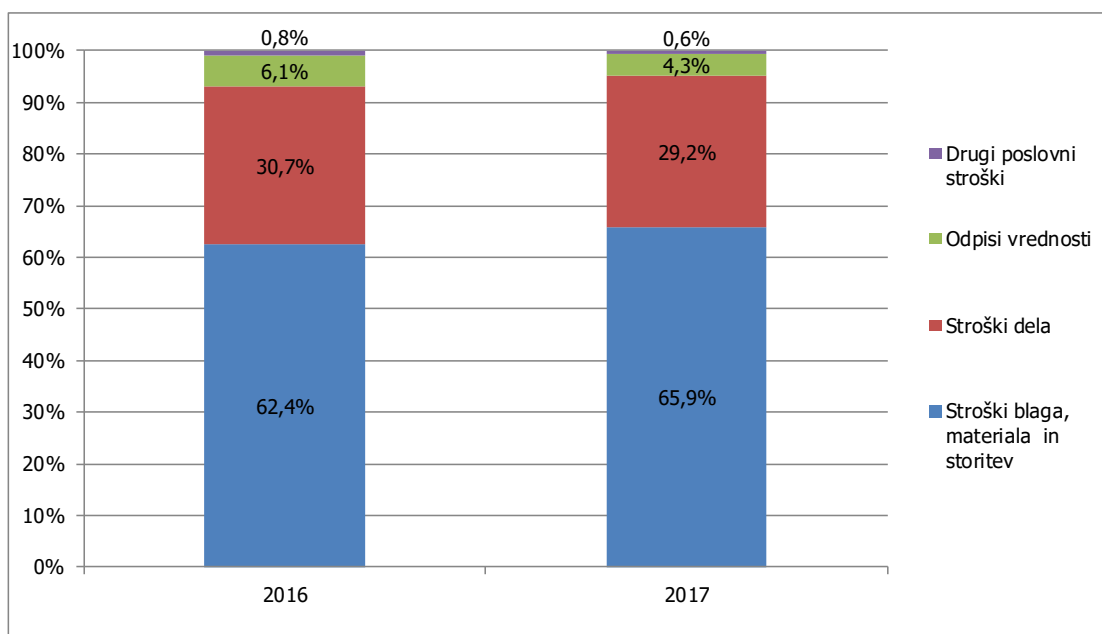
V mesecu decembru 2016 smo s šestimi slovenskimi bankami podpisali pogodbo o dolgoročnem sindiciranem posojilu v višini 112,8 milijonov evrov. Posojilo je pomemben element za zagotavljanje nadaljnje rasti družbe, saj želimo ostati vrhunski v obdelavi kovin, pretežno za avtomobilsko industrijo. Podpis tovrstnega financiranja nam je v očeh kupcev, dobaviteljev in ostalih udeležencev predstavljal še dodatno izboljšanje bonitete podjetja in predvsem zagotovitev, da lahko stremimo k neprestanemu napredku in izboljšavam, ki so edina možnost, da na zahtevnem, z izdelki in storitvami preplavljenem trgu obstanemo in se razvijamo. Dolgoročno zagotovljeno financiranje nam je omogočilo ponoven zagon investicijskega cikla, razširitev in predvsem posodobitev strojnih kapacitet, uspešnejše nastopanje na dobaviteljskem trgu in s tem povezano optimizacijo in obvladovanje stroškov. S ponosom ugotavljamo, da med konkurenti, pri dobaviteljih, bankah in v širšem okolju zaradi rezultatov našega dela, kvalitetnih in inovativnih izdelkov in storitev uživamo čedalje večji ugled na marsikaterem področju.

Struktura poslovnih odhodkov

Poslovni odhodki so se v letu 2017 z primerjavo na preteklo leto brez izčlenjene dejavnosti programa Turizem povečali za 7,4 odstotkov vendar so skoraj usklajeni z rastjo kosmatega donosa, ki je z enakimi primerljivimi podatki za 6,9 odstotkov večji kot v preteklem letu. Struktura odhodkov po vrstah glede na preteklo leto se je zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem nekoliko spremenila in sicer so v strukturnem deležu pridobili stroški blaga materiala in storitev, medtem ko so se stroški dela, odpisi vrednosti in drugi poslovni stroški v strukturnem deležu zmanjšali.

Struktura poslovnih odhodkov

(v tisoč EUR)	2017	2016
Stroški blaga, materiala in storitev	105.511	104.822
Stroški dela	46.794	51.578
Odpisi vrednosti	6.864	10.185
Drugi poslovni stroški	919	1.337
Skupaj poslovni odhodki	160.088	167.922

Stroški blaga, materiala in storitev so bili s primerljivim preteklim obdobjem, brez izčlenjene dejavnosti programa Turizem, skupaj višji za 9 odstotkov. Zvišanje gre v največji meri pripisati višjim cenam jekla, zaradi višjih borznih cen dodatkov za jekleni odpad in legirne elemente. Skupna letna povprečna cena jekla je v primerjavi s preteklim letom višja za 14,7 odstotkov. Stroški dela so z enako primerjavo višji za 7,3 odstotkov, kar je posledica večjega števila zaposlenih (tako po stanju kot iz delovnih ur), napredovanj in porasta dodatka na delovno dobo (dodatno leto). Opisi vrednosti ter drugi poslovni stroški predstavljajo struktarno manjši delež.

Izid iz poslovanja (EBIT) je za doseženim, brez izčlenjene dejavnosti programa Turizem, v preteklem letu zaostal za 0,9 odstotka, če pa primerjamo s preteklim letom z vključeno dejavnostjo programa Turizem pa je porasel za 10,7 odstotkov in znaša 9,4 milijona evrov.

Produktivnost

(v EUR)	2017	2016	2015	2014
Kosmati donos na zaposlenega	94.853	85.770	80.270	79.841
Bruto dodana vrednost na zaposlenega	35.295	34.161	32.190	30.746

Produktivnost v družbi merimo s kosmatim donosom na zaposlenega, ki se je v primerjavi z letom 2016 povečala za 10,6 odstotkov, v tekočem letu, če upoštevamo izločitev dejavnosti programa Turizem pa za 5 odstotkov. Drugi in hkrati pomembnejši kazalnik – bruto dodana vrednost na zaposlenega je za 3,3 odstotke višji (z upoštevanjem izločitve dejavnosti programa Turizem pa za 17,3 odstotkov) in s tem dosega rekordno vrednost v zgodovini poslovanja družbe.

10.6 Kazalniki poslovanja

	UNIOR d.d.		Skupina UNIOR	
	2017	2016	2017	2016
Stopnja lastniškosti financiranja <i>(kapital / obveznosti do virov sredstev)</i>	0,363	0,393	0,436	0,438
Stopnja dolgoročnosti financiranja <i>((kapital + dolgoročni dolgovi + dolgoročne rezervacije) / (obveznosti do virov sredstev))</i>	0,765	0,821	0,768	0,805
Stopnja osnovnosti investiranja <i>(osnovna sredstva po neodpisani vrednosti / sredstva)</i>	0,341	0,505	0,496	0,551
Stopnja dolgoročnosti investiranja <i>((osnovna sredstva po neodpisani vrednosti + naložbene nepremičnine + dolgoročne finančne naložbe + dolgoročne poslovne terjatve) / sredstva)</i>	0,548	0,640	0,584	0,632
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev <i>(kapital / osnovna sredstva po neodpisani vrednosti)</i>	1,065	0,778	0,879	0,796
Koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti – hitri koeficient <i>(likvidna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	0,112	0,138	0,170	0,193
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti – pospešeni koeficient <i>((likvidna sredstva + kratkoročne terjatve) / kratkoročne obveznosti)</i>	0,712	0,754	0,720	0,800
Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti – kratkoročni koeficient <i>(kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti)</i>	1,839	2,071	1,740	1,951
Koeficient gospodarnosti poslovanja <i>(poslovni prihodki / poslovni odhodki)</i>	1,059	1,051	1,034	1,079
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala <i>(čisti dobiček poslovnega leta / povprečni kapital brez čistega poslovnega izida proučevanega leta)</i>	0,080	0,047	0,037	0,071
Koeficient dividendnosti osnovnega kapitala <i>(vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital)</i>	0,000	0,000	0,000	0,000

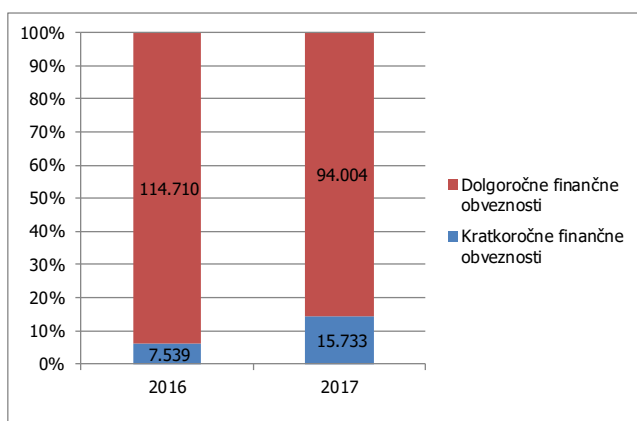
10.7 Finančni položaj

Skupna sredstva družbe so konec leta 2017 znašala 245,2 milijonov evrov in so se v koledarskem letu 2017 povečala za 12 milijonov evrov oziroma za 5,2 odstotkov. Primerjava s preteklim letom pa prikazuje zmanjšanje zaradi izčlenitve programa Turizem v samostojno družbo za 40,6 milijonov evrov. Dolgoročna sredstva so se povečala za 6,2 milijonov evrov in sicer za 4,9 milijone evrov opredmetena osnovna sredstva zaradi presežka vlaganj nad amortizacijo. Dolgoročne finančne naložbe so se povečale za 2 milijona evrov, kar predstavljajo dokapitalizacije povezanih družb. Dolgoročne poslovne terjatve so nižje za 2,2 milijona evrov in sicer zmanjšanje skoraj v celoti predstavljajo nižje dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini. Kratkoročna sredstva so se povečala za 5,9 milijonov evrov oziroma za 5,9 odstotkov. Povečanje predstavljajo povečane kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v višini 4,1 milijona evrov (od tega do kupcev v tujini za 3,3 milijone evrov zaradi večje prodaje programa Odkovki) ter povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev do drugih v višini 1,6 milijona evrov, pri čemer večino predstavlja povečanje terjatev za vstopni DDV ki je višja za 0,9 milijona evrov.

Kapital družbe se je v letu 2017 zmanjšal za 23,4 milijonov evrov zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem, vendar pa znaša povečanje kapitala v poslovnem letu 2017 (po izločitvi dejavnosti programa Turizem) 6,8 milijonov evrov, kar je posledica dobička tekočega leta, uskladitve drugih rezerv iz dobička zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem ter sprememba presežka iz prevrednotenja iz naslova aktuarskega izračuna rezervacij za odpravnine.

Finančne obveznosti so se v tekočem letu povečale za 2,6 milijona evrov in sicer so redna odplačila glavnice posojil in obrokov finančnega najema v tekočem letu znašala 7,5 milijonov evrov, povečanje v višini 10,1 milijonov evrov pa predstavlja koriščenje revolving posojila v višini 8,9 milijonov evrov, 0,8 milijona evrov višji finančni najem in za 0,4 milijona evrov povečana posojila pri povezanih družbah. Stanje finančnih obveznosti v primerjavi s preteklim letom je nižje za 12,5 milijona evrov zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem.

Ročnost finančnih obveznosti

85,7 odstotkov finančnih obveznosti družbe je dolgoročnih, kratkoročne obveznosti pa predstavljajo skoraj v celoti črpano revolving posojilo ter 6,4 milijona evrov glavnice dolgoročnih finančnih obveznosti, ki zapadejo v tekočem letu. Glede na obrestno mero je 99,6 vseh finančnih obveznosti družbe vezanih na spremenljivo obrestno mero od tega je 43,4 odstotkov le-te teh ščitenih z obrestno zamenjavo za obdobje pet let.

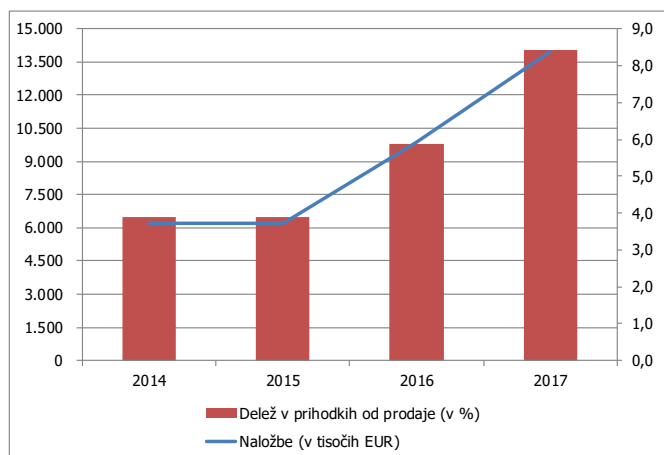
Poslovne obveznosti so se v letu 2017 povečale in sicer za 1,8 milijon evrov, oziroma za 5 odstotkov in znašajo 39,6 milijonov evrov. V primerjavi s preteklim letom brez upoštevanja izčlenitve dejavnosti

programa Turizem pa znaša zmanjšanje poslovnih obveznosti za 1,6 milijona evrov. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so večje za 2,2 milijona evrov, za 0,5 milijona evrov pa so manjši dani predujmi in druge kratkoročne poslovne obveznosti, saj smo konec preteklega leta imeli med drugimi kratkoročnimi poslovnimi obveznostim izkazanih za 0,6 milijona evrov prodanih terjatev naših dobaviteljev.

10.8 Investicije

V letu 2017 smo izvedli za 13,9 milijonov evrov investicij v nova osnovna sredstva. 3,5 milijone evrov vlaganj je bilo v obliki lastnih proizvodov. Skupna vrednost naložb se je v primerjavi z letom 2016 povečala za 4,1 milijone evrov, vendar so vlaganja kumulativno v štirih letih skoraj natančno na višini odpisov vrednosti v enakem obdobju. Vlaganj v gradbene objekte je bilo za 3,1 milijone evrov in sicer glavnino na programu Odkovki za potrebe dokončanja prizidka k proizvodni hali. Za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje smo namenili 6,6 milijonov evrov in sicer glavnino za program Odkovki, kjer smo kupili dve novi kladivi v skupni vrednosti nekaj več kot 2 milijona evrov, 1,2 milijona evrov pa se je namenilo za nakup treh sodobnih obdelovalnih centrov. Največja investicija programa Ročno orodje je nakup stroja za laserski razrez pločevine v obratu Lenart in sicer je investicija znašala 0,6 milijona evrov.

	2017	2016	2015	2014
Naložbe (v tisočih EUR)	13.948	9.866	6.203	6.203
Delež v prihodkih od prodaje (v %)	8,44	5,87	3,88	3,89

Za plačila naložb v osnovna sredstva smo v letu 2017 namenili 10,3 milijona evrov, od tega ni bilo odliva sredstev za usredstvene lastne proizvode v višini 3,5 milijona evrov. Plačila so v letu 2017 za 0,7 milijona evrov večja kot v preteklem letu, 1,2 milijona evrov sredstev pa je bilo v letu 2017 namenjeno še za plačila investicij preteklega leta 2016.

Naložbe v povezana podjetja

Za naložbe v povezana podjetja je družba v letu 2017 namenila 1,9 milijona evrov in sicer 950 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Unior Makedonija, 510 tisoč evrov za iztisnitev delničarjev in pridobitev 100 odstotnega lastniškega deleža v družbi Unior Components, 251 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Rhydcon, 102 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Unior Bulgaria in 55 tisoč

evrov za dokapitalizacijo družbe Unior France. V primerih družb Unior Makedonija, Unior Bulgaria in Unior France gre za zakonsko potrebne dokapitalizacija za zagotovitev pozitivnega kapitala posameznih družb.

10.9 Služba notranje revizije

Notranja revizija organizacijsko deluje kot samostojna in neodvisna podporna funkcija v okviru obvladujoče družbe in je organizacijsko neposredno podrejena upravi družbe ter funkcijsko revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu. Notranjerevizijski pregledi se izvajajo na ravni UNIOR d.d. in v odvisnih družbah Skupine UNIOR v Sloveniji in tujini v skladu z Mednarodnimi standardi notranjega revidiranja.

Dejavnost notranjega revidiranja se izvaja na podlagi sprejete notranjerevizijske temeljne listine. Notranja revizija svoje poslanstvo izvaja na podlagi srednjeročnega in letnega načrta dela. V letu 2017 je bilo opravljenih devet rednih in dva izredna notranjerevizijska pregleda.

V okviru izvedenih pregledov je bilo preverjeno doseganje revizijskih ciljev v kategorijah delovanja, poročanja in skladnosti s predpisi vsakega revidiranega področja. Za posamezna pregledana področja so bila predlagana priporočila, ki so bila kategorizirana po stopnjah tveganj. Redno se je izvajalo tudi preverjanje njihovega uresničevanja.

Notranja revizija je o posameznem opravljenem pregledu poročala revidirancu področja/enote, vodstvu revidiranega področja/enote in upravi družbe. Obdobno se je zbirno o ugotovitvah posameznih pregledov, tveganjih in uresničevanju notranjerevizijskih priporočil poročalo upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta ter nadzornemu svetu.

10.10 Dogodki po bilanci stanja

Nakup družbe UNIDAL d.o.o.

4. januarja 2018 je na podlagi plačila kupnine družba UNIOR d.d. pridobila 100 odstotni lastniški delež v družbi UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem. Pogodba o prodaji 44,65 odstotnega lastniškega deleža s prodajalcem Dalekovod d.d. iz Zagreba je bila podpisana 28. decembra 2017. Družba se bo z vpisom spremembe v sodni register preimenovala v UNIOR Vinkovci d.o.o..

Prodaja družbe RTC Krvavec d.d.

19. januarja in 5. februarja sta bila s kupcem Alpska investicijska družba d.o.o., ki kupuje 98,56 odstotni lastniški delež v družbi RTC Krvavec d.d. podpisana Aneksa o podaljšanju roka za izpolnitev odložitnih pogojev iz Pogodbe o prodaji do 16. aprila 2018.

Dokončanje registrskih postopkov

Vseslovensko združenje malih delničarjev je zoper sklep o vpisu izčlenitve pri družbi UNIOR d.d. vložilo pritožbo, ki ji je bilo iz procesnih razlogov ugodeno, nato pa je registrsko sodišče dne 05. marca 2018 zopet odločilo enako v korist UNIOR d.d.. Zoper sklep izdan 05. marca 2018 se je Vseslovensko združenje malih delničarjev vnovič pritožilo. Zoper sklep o registraciji ustanovitve družbe UNITUR d.o.o. z izčlenjenim premoženjem s strani Vseslovenskega združenja malih delničarjev pritožba ni bila vložena in je pravno močen.

10.11 Izvajanje javne službe

Izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče

UNIOR d.d. je v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče zavezan za izgradnjo, upravljanje in vzdrževanje omrežja za distribucijo toplotne energije za potrebe široke potrošnje na območju ZN center Zreče, ki je z energetske karto določeno za toplifikacijo. Koncesijska pogodba je sklenjena z Občino Zreče za obdobje 20 let. UNIOR d.d. je na podlagi te pogodbe s soglasjem Občine Zreče s Pogodbo o upravljanju in izvajanju prenesel koncesijo na družbo SPITT d.o.o., z mesecem oktobrom 2013 pa se je koncesija prenesla nazaj na družbo UNIOR d.d..

Izkaz poslovnega izida za dejavnost izvajanja gospodarske javne službe – oskrba s toplotno energijo

(v EUR)	2017	2016
Prihodki iz naslova dobave zemeljskega plina in elektrike	427.308	450.317
Skupaj prihodki	427.308	450.317
Stroški materiala	331.790	281.450
Amortizacija	89.619	89.619
Stroški dela	47.711	46.568
Skupaj stroški poslovanja	469.120	417.637
POSLOVNI IZID	-41.812	32.680

Prihodki gospodarske javne službe se z namenom zagotavljanja ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s Koncesijsko pogodbo za izvajanje gospodarske javne službe oskrbe s toplotno energijo na območju ZN center Zreče spremljajo v ta namen organiziranih poslovno izidnih mestih. Prihodke predstavljajo zaračunana toplotna energija uporabnikom.

Pojasnilo – Sodila

Z namenom ločenega izkazovanja in računovodskega spremljanja dejavnosti gospodarske javne službe v skladu s koncesijskimi pogodbami, so v okviru družbe UNIOR d.d. organizirana ločena stroškovna mesta in sicer:

- stroškovno mesto z oznako 52100 – SPTE
- stroškovno mesto z oznako 52200 – Energetika – kogeneracija 2

Neposredni stroški gospodarske javne službe se evidentirajo po svojih naravnih vrstah glede na to, katera prvina poslovnega procesa jih povzroča: stroški delovnih sredstev oz. amortizacija, stroški dela, stroški storitev, stroški predmetov dela oziroma stroški materiala.

Posredni stroški gospodarske javne službe se z namenom njihovega razporejanja po dejavnostih in zagotavljanja ločenih računovodskih evidenc po posameznih dejavnostih ugotavljajo s sodili.

Posredni stroški gospodarske javne službe predstavljajo splošni stroški skupnih služb družbe. Kot sodilo se uporabi delež prihodka posamezne dejavnosti v skupnih prihodkih družbe.

Skladu z 10. členom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti smo zagotovili sodila za razporejanje prihodkov za delovanje javne službe, ki so določena in preverjena s strani revizorja. Objektivno opravičenost sodil je preverila revizijska družba Ernst&Young v letu 2011.

10.12 Cilji za leto 2018

V družbi UNIOR d.d. v letu 2018 načrtujemo 168,6 milijonov evrov čistih prihodkov od prodaje, kar bo 2 odstotka več kot minulem letu.

Ob zaključku leta 2018 načrtujemo dobiček v višini 7,7 milijonov evrov, pri čemer bomo že šesto leto zapored nadaljevali s trendom izboljševanja poslovanja in doseganja vedno boljših poslovnih rezultatov, s čemer se bližamo rezultatom, ki jih dosegajo boljša podjetja v panogah, kjer delujemo.

Prodaja in donosnost družbe Unior

(v tisoč EUR)	2018 (načrt)	2017 (realizacija)
Prihodki od prodaje	168.601	165.273
EBIT	9.657	9.414
EBITDA	17.466	16.278
Čisti poslovni izid	7.746	7.747

Program Odkovki

Na programu Odkovki načrtujemo prodajo v višini 101,7 milijonov evrov, kar predstavlja 9,3 odstotno povečanje prodaje glede na oceno leta 2017. Prodajni plan temelji na obstoječi in predvideni konjunkturi v letu 2018. Pozitivno za nas je, da dobavljamo ojnice za avtomobilsko industrijo skoraj izključno za bencinske motorje, kar povečuje našo rast na področju ojnice in s tem rast prometa.

Cenovni nivo prodaje bazira na povprečnem dodatku za jeklo v letu 2017, ki je znašal 162 evrov na tono. V kolikor bo v letu 2018 prišlo do bistvenih sprememb dodatkov pri jeklu (dodatkov za odpadek in legirnih dodatkov) in do spremembe baznih cen, lahko prodaja odstopa od plana, s tem pa tudi planirana dobiček in EBIDTA zaradi zamikov pri obračunu dodatkov kupcem (kvartalni obračun) in posledično spremembe strukture stroškov, katerih povečanje smo delno že vključili v projekcije poslovnega izida.

V Evropi je prodaja osebnih avtomobilov v zadnjih dveh letih naraščala, dodatno pa evropska avtomobilska industrija raste predvsem zaradi še vedno zelo ugodne prodaje na Kitajskem in predvsem v Severni Ameriki. Kljub ugodni globalni konjunkturi v avtomobilskem sektorju pa bo prihodnje leto po naših pričakovanjih poslovno zelo zahtevno leto, ki nam ne bo prizanašalo s tržnimi presenečenji, izrednimi pritiski na cene in še tršim konkurenčnim bojem. Kljub temu, da koncern VW ne napoveduje znižanja prodaje, pa bo poskušal s cenovnimi pritiski na dobavitelje delno pokriti pričakovane stroške afere z dizelskimi motorji. Strateški cilji programa Odkovki bodo tako naravnani k ustvarjanju potrebnih tehničnih in kapacitivnih pogojev za ohranjanje obstoječih tržnih deležev, krčenju vseh aktivnosti in stroškov, ki ne prinašajo dodane vrednosti in k iskanju novih projektov in razvojnih smeri, ki sicer odstopajo od trenutne tržne in proizvodne politike programa, a sledijo aktualnim smernicam v avtomobilski industriji.

Na področju toplega kovanja bomo dosegli 81,7 milijona evrov prodaje, kar predstavlja 9,7 odstotno rast. Povečanje je planirano predvsem na programu ojnice za grupacijo VW in Renault, ter na večjem obsegu ohišij krmilnih mehanizmov za kupca ZF THK, medtem ko je prodaja kupcu SEAC odvisna od situacije kupca Toyota na evropskem trgu. V minulem letu smo uspeli pridobiti tudi novega

pomembnega kupca Jaguar & Land Rover, pri katerih načrtujemo nadaljnjo rast tudi v prihodnjem letu ter povečati sodelovanje s kupcema AC Floby in Linamar.

Na področju obdelave odkovkov načrtujemo 15,5 milijonov evrov prodaje, kar je 11,5 odstotna rast glede na preteklo leto, večjo rast pa omejuje pomanjkanje strojnih kapacitet. Pri kupcu Schaeffler predvidevamo višji promet v skladu z vsakoletnimi nihanji, pri kupcu JTEKT pa povečanje predvsem zaradi projekta A9, ki ga bomo v letu 2018 nadgradili z novimi projektom CMFB pri kupcu ZF. Nekaj manjši obseg prometa kot v minulem letu je napovedan pri kupcu VW, večja rast pa bo pri kupcu ZF Wagenfeld in Damme, predvsem zaradi projektov Ford Pivot in VW B SUV za Damme, medtem ko je prodaja vilic pri kupcu Robert Bosch odvisna od konjunktura na trgu tovornih vozil. V letu 2018 je ponovno predvidena rast.

V obratu Sinter načrtujemo 4,5 milijona evrov prodaje, kar predstavlja 4,5 odstotno zmanjšanje glede na preteklo leto. Zaradi ugašanja projektov bomo imeli upad prometa pri kupcu Robert Bosch, rast pa pri kupcih Mahle, ZF in Audi. Za naprej, glede na osvajanje samo manjših projektov, lahko pričakujemo nadaljnji padec prodaje.

Program Ročno orodje

Na programu Ročno orodje načrtujemo 34,6 milijonov evrov prodaje, kar je 3,9 odstotno povečanje glede na oceno za preteklo leto. Načrtovana realizacija prodaje samega ročnega orodja je 32,4 milijonov evrov in je za 3,8 odstotke višja kot je bila realizirana v letu 2017. Na hladnem kovanju načrtujemo realizacijo v višini 1,9 milijonov evrov, kar je 15,6 odstotkov več kot v minulem letu. Na področju industrijskega trženja in prodaje trgovskega blaga pa pričakujemo nadaljnje nižanje prodaje.

V letu 2018 bomo nadaljevali s prodajnimi aktivnostmi, kot so reorganizacija prodajne mreže (krajšanje distribucijske verige), pridobivanje novih trgov, vstop v tržne niše, vstop in sodelovanje z mednarodnimi grupacijami. Intenzivno bomo izvajali pull strategijo pri distributerjih s ciljem pospeševanja prodaje pri končnih industrijskih kupcih. Rast prodaje bomo generirali z večanjem prodaje v Zahodni Evropi (Francija, Nemčija, Poljska, Skandinavija), JV Evropi ter pri multinacionalnih podjetjih.

Rast prodaje bomo beležili na specialističnih orodjih v višini 893 tisoč evrov, kjer imajo pomemben delež kolesarsko orodje, oprema za delavnice in VDE orodje. Za splošno orodje smo planirali prodajo na istem nivoju kot leta 2017 zaradi predvidenih ekonomsko političnih situacij na posameznih tradicionalnih tržiščih.

V Franciji bo pričakovana rast prodaje zaradi pospešenih prodajnih aktivnosti in reorganizaciji prodajne mreže (prodaja je bila v letu 2017 nižja zaradi izgube kupca Point P). V Romuniji se predvideva manjša raven prodaje zaradi večjih tenderjev v letu 2017, ki se ne bodo ponovili v naslednjem letu. Pri kupcu IMO iz Savdske Arabije se predvideva manjši porast prodaje, ker se predvideva popuščanje likvidnostnega krča v državah Bližnjega Vzhoda. Porast prodaje se planira na Hrvaškem, v Srbiji in pri Merkurju predvsem zaradi pospeševanja prodaje pri končnih kupcih. V Italiji načrtujemo ohraniti tržni delež kljub agresivni cenovni politiki konkurence. Promet z M+S Hydraulic se bo povečal zaradi novih osvojenih proizvodov v letu 2017.

Program Strojegradnja

Prodaja na programu Strojegradnja v letu 2018 bo nižja kot v letih 2017 in tudi 2016. Realno ocenjujemo, da bo mogoče doseči le 15,1 milijonov evrov realizacije, glede na stanje naročil ob koncu leta, ki v veliki meri že določa možno realizacijo zaradi dolgega roka izdelave posamičnih strojev. Planirana prodaja bo 29,8 odstotkov nižja od ocenjene v letu 2017, kar bo povzročilo precejšnji pritisk na zapolnjevanje kapacitet. Stanje naročil ob koncu leta je pod 10 milijoni evrov in od tega več kot polovica za prodajo v drugi polovici leta 2018. Prva polovica leta bo torej zelo kritična, zato bo v prodajnem smislu največ poudarka na pospeševanju prodaje in kratkoročnem zapolnjevanju kapacitet ter reševanju kratkoročnega pomanjkanja dela.

Prodaja in v veliki meri tudi servis se bosta maksimalno angažirala pri pridobivanju majhnih projektov servisiranja, obnove obstoječih strojev in prodaje rezervnih delov. Kar se tiče kratkoročne prodaje strojev, pa je za prvo polovico leta edina rešitev za povečanje realizacije prodaja obeh strojev, ki sta že izdelana in sicer:

- stroj FPZ, ki je v funkciji testnega stroja oz. obdelave kosov za kupce, ki potrebujejo testne komade, preden je njihov stroj izdelan in sposoben za pred prevzem ter
- stroj tipa Tandem, ki je bil izdelan za predstavitev na sejmu EMO Hannover v septembru leta 2017 in je pripravljen za prilagoditev obdelave na določen kos za novega kupca.

Naročila in plan za leto 2018 sta sestavljena iz kupcev, ki so se vrnilo z naročili po nekajletni odsotnosti, kar pomeni, da je ponovno ciklično naročniško stanje, ki pa ni rezultat stanja na trgu – le ta je v konjunkturi. Pospešeno izvajanje izboljšav v poslovanju, celotnih marketinških aktivnosti in pospeševanja prodaje bo obrodilo sadove šele v bodočem obdobju in delno v drugi polovici leta, kar pomeni, da se lahko določen del projektov, ki se bodo izvajali proti koncu leta, realizira šele v letu 2019. Vse to bo torej omejilo nivo prodaje na zgoraj planirane okvirje za leto 2018. Edina pozitivna stvar v obsegu prodaje se kaže zato v letu 2019, kjer je že sedaj naročenih za nekaj milijonov evrov strojev, dodatno pa je v fazi zaključnih pogajanj še obseg naročil, ki je na nivoju celotnega planiranega prometa leta 2018.

Prodajo bomo realizirali na treh glavnih trgih; EU, Severna Amerika in Kitajska. EU, predvsem Nemčija ostaja glavni trg za naše stroje. Tukaj gre za stare, obstoječe kupce, kjer smo že poznani in se po cikličnem principu ponovno vračajo z naročili za nove projekte. Poleg EU je večja rast planirana za Severno Ameriko, kjer je bilo do sedaj največ projektov v Mehiki. V Mehiki se izvaja večina obdelave izdelkov, kjer se potrebujejo naši stroji. Za leto 2018 pa se poleg Mehike v večji meri odpre tudi trg ZDA in sicer z novimi kupci in z novimi projekti. Potencial v Mehiki še vedno ostaja in v prihodnjih letih pričakujemo še več novih projektov za nemške in ameriške naročnike. Dokler bo prostotrgovinski sporazum NAFTA ostal v veljavi bo Mehika zelo zanimiva destinacija za proizvodnjo in s tem povezano dobavo obdelovalnih strojev. Planirana prodaja na Kitajski trg je v letu 2018 še v manjšem obsegu, vendar pa ta trg v bodoče vidimo kot enega izmed treh ključnih globalnih regij, ker je tam gospodarska rast še naprej visoka, investicijska vlaganja se zaradi povečane proizvodnje vozil nadaljujejo. Prodajno in servisno smo tam še vedno podhranjeni oz. nismo prisotni, kar pa bomo uredili v letu 2018 in naslednjih letih.

RAČUNOVODSKO POROČILO

11 Računovodski izkazi UNIOR d.d.

11.1 Bilanca stanja na dan 31.12.2017

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
	SREDSTVA		245.246.753	285.798.930
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		139.189.433	184.762.598
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	12.3.1	4.483.757	4.169.983
1.	Dolgoročne premoženjske pravice		300.664	1.721.457
2.	Dobro ime		403.940	403.940
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.617.239	1.793.401
4.	Druga neopredmetena sredstva		143.264	165.153
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		18.650	86.032
II.	Opredmetena osnovna sredstva	12.3.2	79.174.024	140.287.368
1.	Zemljišča in zgradbe		34.960.774	91.979.557
	<i>a) Zemljišča</i>		<i>10.512.295</i>	<i>32.709.337</i>
	<i>b) Zgradbe</i>		<i>24.448.479</i>	<i>59.270.220</i>
2.	Proizvajalhe naprave in stroji		37.465.030	40.393.748
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		4.145	41.136
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		6.744.074	7.872.927
III.	Naložbene nepremičnine	12.3.3	13.461.616	13.761.637
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	12.3.4	29.120.587	21.228.669
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		22.922.599	16.194.246
	<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>		<i>19.249.687</i>	<i>12.614.405</i>
	<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		<i>3.561.701</i>	<i>3.488.420</i>
	<i>c) Druge delnice in deleži</i>		<i>111.211</i>	<i>91.421</i>
2.	Dolgoročna posojila		6.197.988	5.034.423
	<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>6.136.629</i>	<i>4.889.857</i>
	<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>		<i>61.359</i>	<i>144.566</i>
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	12.3.6	8.273.275	3.439.743
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini		8.159.883	3.073.383
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		0	168.773
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		113.392	197.587
VI.	Odložene terjatve za davek	12.3.13	4.676.173	1.875.198
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA		106.057.321	101.036.332
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo		610.065	0
II.	Zaloge	12.3.5	60.692.963	60.251.980
1.	Material		20.397.378	19.394.850
2.	Nedokončana proizvodnja		22.603.433	24.560.134
3.	Proizvodi		13.539.801	12.809.160
4.	Trgovsko blago		4.152.352	3.487.836
III.	Kratkoročne finančne naložbe	12.3.7	3.677.565	3.991.952
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
2.	Kratkoročna posojila		3.677.565	3.991.952
	<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>		<i>3.471.654</i>	<i>2.722.281</i>
	<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>		<i>205.911</i>	<i>1.269.671</i>
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	12.3.6	34.637.547	30.036.953
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		7.998.793	8.865.668
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		20.315.835	16.760.324
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		6.322.919	4.410.961
V.	Denarna sredstva	12.3.8	6.439.180	6.755.447

(v EUR)				
Postavka		Pojasnilo	31.12.2017	31.12.2016
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			245.246.753	285.798.930
A. KAPITAL		12.3.9	89.062.543	112.424.917
I. Vpoklicani kapital			23.688.983	23.688.983
1. Osnovni kapital			23.688.983	23.688.983
2. Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)			0	0
II. Kapitalske rezerve			30.277.035	41.686.964
III. Rezerve iz dobička			22.648.109	38.559.536
1. Zakonske rezerve			1.417.442	1.951.606
2. Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže			120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)			0	0
4. Statutarne rezerve			0	0
5. Druge rezerve iz dobička			21.110.477	36.487.740
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.			8.394.456	23.001.591
V. Preneseni čisti dobiček			0	0
VI. Prenesena čista izguba			0	19.601.341
VII. Čisti dobiček poslovnega leta			4.053.960	5.089.184
VIII. Čista izguba poslovnega leta			0	0
B. REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI		12.3.10	4.522.383	7.371.911
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti			4.051.603	4.444.928
2. Druge rezervacije			470.780	2.926.983
3. Odloženi prihodki			0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI			94.003.838	114.789.371
I. Dolgoročne finančne obveznosti		12.3.11	94.003.838	114.709.828
1. Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank			94.003.838	114.709.828
3. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge dolgoročne finančne obveznosti			0	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti		12.3.12	0	79.543
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			0	0
2. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			0	0
3. Dolgoročne menične obveznosti			0	0
4. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			0	0
5. Druge dolgoročne poslovne obveznosti			0	79.543
III. Odložene obveznosti za davek		12.3.13	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI			57.657.989	51.212.731
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev			0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti		12.3.14	15.732.985	7.538.557
1. Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini			441.919	175.384
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank			15.038.731	7.188.240
3. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic			0	0
4. Druge kratkoročne finančne obveznosti			252.335	174.933
III. Kratkoročne poslovne obveznosti		12.3.15	41.925.004	43.674.174
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini			2.269.252	2.169.834
2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev			29.196.401	28.854.633
3. Kratkoročne menične obveznosti			0	0
4. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov			3.458.288	4.465.440
5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti			7.001.064	8.184.267

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.2 Izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2017	2016
A.	Čisti prihodki od prodaje	12.4.1	165.272.708	167.942.365
1.	Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		18.146.136	32.048.846
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>9.822.678</i>	<i>25.139.088</i>
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>8.323.458</i>	<i>6.909.758</i>
2.	Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		147.126.572	135.893.519
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>135.389.693</i>	<i>125.158.465</i>
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>11.736.879</i>	<i>10.735.054</i>
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		(956.886)	4.026.052
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	12.4.2	3.451.429	1.027.705
Č.	Drugi poslovni prihodki	12.4.3	1.734.963	3.432.596
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		169.502.213	176.428.718
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	12.4.4	105.510.616	104.821.999
1.	Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		11.999.746	11.238.003
2.	Stroški porabljenega materiala		73.617.931	70.995.237
	<i>a) Stroški materiala</i>		<i>58.433.581</i>	<i>55.363.543</i>
	<i>b) Stroški energije</i>		<i>6.225.717</i>	<i>7.065.907</i>
	<i>c) Drugi stroški materiala</i>		<i>8.958.633</i>	<i>8.565.787</i>
3.	Stroški storitev		19.892.939	22.588.759
	<i>a) Transportne storitve</i>		<i>4.175.926</i>	<i>3.828.373</i>
	<i>b) Stroški vzdrževanja</i>		<i>653.839</i>	<i>1.016.786</i>
	<i>c) Najemnine</i>		<i>282.988</i>	<i>422.914</i>
	<i>č) Drugi stroški storitev</i>		<i>14.780.186</i>	<i>17.320.686</i>
E.	Stroški dela	12.4.4	46.794.451	51.578.457
1.	Stroški plač		34.128.465	38.050.290
2.	Stroški pokojninskih zavarovanj		437.792	507.084
3.	Stroški drugih socialnih zavarovanj		5.759.631	6.347.692
4.	Drugi stroški dela		6.468.563	6.673.391
F.	Odpisi vrednosti	12.4.4	6.863.973	10.184.684
1.	Amortizacija		6.386.369	9.180.428
2.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		64.514	406.175
3.	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		413.090	598.081
G.	Drugi poslovni odhodki	12.4.4	919.227	1.337.016
1.	Rezervacije		11.852	11.790
2.	Drugi stroški		907.376	1.325.226
II.	IZID IZ POSLOVANJA		9.413.946	8.506.562
H.	Finančni prihodki	12.4.5	2.601.709	1.970.546
1.	Finančni prihodki iz deležev		1.885.032	1.464.080
	<i>a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini</i>		<i>1.368.625</i>	<i>1.178.249</i>
	<i>b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		<i>516.327</i>	<i>270.451</i>
	<i>c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		<i>80</i>	<i>15.380</i>
	<i>č) Finančni prihodki iz drugih nabožb</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
2.	Finančni prihodki iz danih posojil		489.002	436.122
	<i>a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini</i>		<i>310.696</i>	<i>362.480</i>
	<i>b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim</i>		<i>178.306</i>	<i>73.642</i>
3.	Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		227.676	70.344
	<i>a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini</i>		<i>0</i>	<i>364</i>
	<i>b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>		<i>227.676</i>	<i>69.980</i>
I.	Finančni odhodki	12.4.5	4.461.958	5.663.916
1.	Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih nabožb		1.006.333	307.169
2.	Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		3.095.967	4.741.111
	<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini</i>		<i>4.950</i>	<i>6.537</i>
	<i>b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		<i>3.090.854</i>	<i>4.489.039</i>
	<i>c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		<i>163</i>	<i>245.535</i>
3.	Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		359.659	615.636
	<i>a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini</i>		<i>21.143</i>	<i>47.699</i>
	<i>b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		<i>162.268</i>	<i>322.774</i>
	<i>c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		<i>176.248</i>	<i>245.163</i>
III.	POSLOVNI IZID		7.553.697	4.813.192
	Davek iz dobička	12.5	0	0
	Odloženi davek	12.5	(193.496)	(275.992)
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		7.747.193	5.089.184

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.3 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)			
Postavka		2017	2016
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	7.747.193	5.089.184
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	163.101	(868.126)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	163.101	(868.126)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	(13.668)	(925.816)
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v rezervah zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe in sprememba odloženih davkov pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	176.769	57.690
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	7.910.294	4.221.058

	Čista izguba na delnico	-	-
	Čisti dobiček na delnico	2,73	1,27

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.4 Izkaz denarnih tokov

(v EUR)				
	Postavka	Pojasnilo	2017	2016
A.	Denarni tokovi pri poslovanju			
a)	Čisti poslovni izidi			
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		7.553.697	4.813.192
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	12.5.	193.496	275.992
			7.747.193	5.089.184
b)	Prilagoditve za			
	Amortizacijo (+)	12.3.1, 12.3.2	6.386.369	9.180.428
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (-)	12.4.3	(69.527)	(840.180)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezani s postavkami naložbenja in financiranja (+)	12.4.4	64.514	406.175
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	12.3.6	61.695	439.100
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	12.3.5	138.911	69.808
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	12.3.10	447.861	574.676
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	12.4.5	(2.374.033)	(1.900.202)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	12.4.5	3.095.967	4.741.111
			7.751.756	12.670.916
b)	Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja			
	Začetne manj končne poslovne terjatve	12.3.6	(3.518.196)	(1.881.333)
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	12.3.13	(193.495)	(275.992)
	Začetne manj končne zaloge	12.3.5	(760.649)	(4.611.527)
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	12.3.12, 12.3.15	2.356.255	2.992.620
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	12.3.13	424.533	290.490
			(1.691.552)	(3.485.742)
č)	Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)			
			13.807.397	14.274.358
B.	Denarni tokovi pri naložbenju			
a)	Prejemki pri naložbenju			
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje	12.4.5	1.885.032	1.464.080
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	12.3.1	29.123	19.808
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	852.412	1.709.744
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	758.311	17.995
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	2.048.064	3.470.216
			5.572.942	6.681.843
b)	Izdatki pri naložbenju			
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	12.3.1	(2.651.051)	(97.203)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	12.3.2	(11.296.285)	(9.987.710)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin	12.3.3	(55.146)	(152.385)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	12.3.4	(3.873.509)	(102.714)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb	12.3.7	(1.324.058)	(1.215.332)
			(19.200.049)	(11.555.344)
c)	Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)			
			(13.627.107)	(4.873.501)
C.	Denarni tokovi pri financiranju			
a)	Prejemki pri financiranju			
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	765.232	13.405.233
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	9.285.113	4.104.424
			10.050.345	17.509.657
b)	Izdatki pri financiranju			
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	12.4.5	(3.095.967)	(4.741.111)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	12.3.11	(634.800)	(4.656.698)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	12.3.14	(6.816.135)	(13.285.075)
			(10.546.902)	(22.682.884)
c)	Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)			
			(496.557)	(5.173.227)
Č.	Končno stanje denarnih sredstev			
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)			
			(316.267)	4.227.630
y)	Začetno stanje denarnih sredstev			
			6.755.447	2.527.817

Družba je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, v letu 2016 tako prikazala prejemke od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

11.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 31.12.2017

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.917
Izločitev UNITUR d.o.o.	0	(11.409.929)	(534.164)	0	(14.318.731)	(14.770.236)	8.948.862	1.904.531	(30.179.667)
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	22.169.009	8.231.355	(10.652.479)	6.993.715	82.245.250
Popravek izločitve UNITUR d.o.o.	0	0	0	0	(1.058.532)		(34.469)	0	(1.093.001)
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	163.101	0	7.747.193	7.910.294
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	7.747.193	7.747.193
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	601.301	0	0	601.301
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	(13.668)	0	0	(13.668)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(424.532)	0	0	(424.532)
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	10.686.948	(10.686.948)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	6.993.715	(6.993.715)	0
Razporeditev dela čistega dobička poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	3.693.233	(3.693.233)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	30.277.035	1.417.442	120.190	21.110.477	8.394.456	0	4.053.960	89.062.543

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 31.12.2016

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalske rezerve	III. Rezerve iz dobička			IV. Rezerve zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	Skupaj
			1. Zakonske rezerve	2. Rezerve za lastne delnice	5. Druge rezerve iz dobička				
Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.869.717	(23.213.178)	3.611.837	108.203.859
Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	(868.126)	0	5.089.184	4.221.058
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	5.089.184	5.089.184
Spremembe rezerv zaradi vrednotenja finančnih naložb po poštenu vrednosti	0	0	0	0	0	(925.816)	0	0	(925.816)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	57.690	0	0	57.690
Spremembe v kapitalu	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	3.611.837	(3.611.837)	0
Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	1.951.606	120.190	36.487.740	23.001.591	(19.601.341)	5.089.184	112.424.917

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

12 Pojasnila k računovodskim izkazom

UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija, je obvladujoča družba Skupine UNIOR.

Računovodski izkazi delujoče družbe so pripravljene za leto, ki se je končalo 31.12.2017.

Seznam in vse podatke družb, v kapitalu katerih je družba UNIOR d.d., udeležena z najmanj 20 odstotki, razkrivamo v poglavju 15 letnega poročila: Skupina UNIOR.

12.1 Izjava o skladnosti

Posamični računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 29.03.2018.

12.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

12.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednosti, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja

- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2017

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		10.512.295	10.512.295
- zemljišča		10.512.295	10.512.295
Naložbene nepremičnine		13.461.616	13.461.616
Dolgoročne finančne naložbe	660	29.119.927	29.120.587
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		22.921.939	22.921.939
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		6.197.988	6.197.988
Dolgoročne poslovne terjatve		8.273.275	8.273.275
Kratkoročne finančne naložbe		3.677.565	3.677.565
Kratkoročne poslovne terjatve		34.637.547	34.637.547
Dolgoročne finančne obveznosti		94.003.838	94.003.838
Dolgoročne poslovne obveznosti		0	0
Kratkoročne finančne obveznosti		15.732.985	15.732.985
Kratkoročne poslovne obveznosti		41.925.004	41.925.004

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2016

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		32.709.337	32.709.337
- zemljišča		32.709.337	32.709.337
Naložbene nepremičnine		13.761.637	13.761.637
Dolgoročne finančne naložbe	660	21.228.009	21.228.669
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		16.193.586	16.193.586
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		5.034.423	5.034.423
Dolgoročne poslovne terjatve		3.439.743	3.439.743
Kratkoročne finančne naložbe		3.991.952	3.991.952
Kratkoročne poslovne terjatve		30.036.953	30.036.953
Dolgoročne finančne obveznosti		114.709.828	114.709.828
Dolgoročne poslovne obveznosti		79.543	79.543
Kratkoročne finančne obveznosti		7.538.557	7.538.557
Kratkoročne poslovne obveznosti		43.674.174	43.674.174

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti. Velike razlike med višino sredstev in obveznosti se med letoma 2017 in 2016 se pojavljajo zaradi izčlenitve dejavnosti programa Turizem v samostojno družbo UNITUR d.o.o.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 12.3.

12.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

Uporabljene računovodske usmeritve so enake kot v preteklih letih.

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

- **Spremembe MRS 7 'Izkaz denarnih tokov'** – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 12 'Davki iz dobička'** – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila – sprejeto s strani EU 8. februarja 2018 (spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).

Sprejetje teh sprememb obstoječih standardov ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov podjetja.

12.2.3 Posli v tuji valuti

Posle, izražene v tuji valuti, preračunamo v evre po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike pripoznamo v izkazu poslovnega izida.

Bilance stanja odvisnih podjetij, ki niso izkazane v evrih, so bile za potrebe konsolidacije preračunane po končnem srednjem referenčnem tečaju ECB na dan 31.12.2017, izkazi poslovnega izida odvisnih podjetij pa po povprečnem tečaju ECB v letu 2017. Razlika je izkazana v prevedbenem popravku kapitala v konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR.

12.2.4 Dobiček/izguba iz poslovanja

Dobiček/izguba iz poslovanja je opredeljen kot dobiček/izguba pred obdavčitvijo in finančnimi postavkami. Finančne postavke zajemajo obresti od denarnih sredstev na računih v banki, depozitov, naložb, namenjenih za prodajo, plačane obresti od posojil, dobiček ali izgubo iz prodaje finančnih inštrumentov, namenjenih za prodajo, ter pozitivne in negativne tečajne razlike od prevedbe vseh monetarnih sredstev in obveznosti v tuji valuti.

12.2.5 Pomembne ocene in presoje

Skladno z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov poda ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev ter obveznosti, prihodkov in odhodkov. Ocene oblikujejo glede na

izkušnje iz prejšnjih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo, zato ocene stalno preverjamo in oblikujemo njihove popravke. Ocene in presoje so prisotne tudi pri slabitvah finančnih naložb, terjatvah, slabitvah zalog in pri ocenah življenjskih dob osnovnih sredstev. Za vrednotenje zemljišč se pri ocenah in presojah uporabljajo metode vrednotenja, ki temeljijo na metodi prihodnjih denarnih tokov in primerljivih transakcijah.

Odloženi davki

Na osnovi ocene, da bo v prihodnosti na voljo dovolj razpoložljivega dobička, smo oblikovali odložene terjatve za davke iz naslova:

- oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi,
- oslabitev terjatev do kupcev,
- oslabitev finančnih naložb,
- olajšave za investiranje in vlaganje za raziskave in razvoj.

Podrobneje so odloženi davki predstavljeni v poglavju 12.3.13.

Odložene terjatve za davek, ki so pripoznane iz naslova oblikovanja rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, se zmanjšujejo v ustreznih zneskih s koriščenjem oblikovanih rezervacij in se povečujejo v ustreznih zneskih glede na novo oblikovane rezervacije.

Davčna stopnja, uporabljena za izračun višine odbitnih začasnih razlik, je 19 odstotkov. Na osnovi pogojev, kot so navedeni v MRS 12 (36), in načrta poslovanja za prihodnje obdobje ocenjujemo, da bomo v prihodnjih letih razpolagali z obdavčljivim dobičkom za kritje neizrabljenih davčnih izgub.

Izkazane odložene obveznosti za davke izhajajo iz začasnih obdavčljivih razlik pri prevrednotenju zemljišč (po pošteni vrednosti neposredno v kapitalu) na višjo vrednost in pri prevrednotenju odpravnin.

Na dan poročanja se preveri višina izkazanih odloženih terjatev in odloženih obveznosti za davek. Če podjetje ne razpolaga z zadostnim razpoložljivim dobičkom, se izkazana vrednost odloženih terjatev za davek ustrezno zmanjša.

Rezervacije

Poslovodstvo potrdi vsebino in višino oblikovanih rezervacij na osnovi:

- izračuna za rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine,
- ocene o morebitni pričakovani višini odškodnine, ki jo poda pravna služba družbe ali drugi zunanji odvetnik na osnovi obstoječih tožb in odškodninskih zahtevkov.

Zneski oblikovanih rezervacij so najboljša ocena prihodnjih izdatkov.

12.2.6 Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in razkritja

Predstavljamo posamezne kategorije v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, v katerih so razkritja predpisana, in predstavljamo vse pomembne zadeve. Uporabljene računovodske usmeritve ter narava in stopnja pomembnosti razkritij so opredeljeni v internih aktih podjetja. Pri vseh pomembnih prikazanih zneskih v računovodskih izkazih smo razkrili tudi primerjalne informacije iz preteklega obdobja in jih vključujemo tudi v številčne ter opisne informacije. Primerjalni podatki so prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Računovodske usmeritve, ki so navedene v nadaljevanju, so bile dosledno uporabljene v vseh obdobjih, ki so prikazana v računovodskih izkazih.

Opredmetena osnovna sredstva

Za vrednotenje zemljišč uporabljamo model prevrednotenja na podlagi cenitev pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v skladu z mednarodnimi standardi ocenjevanja vrednosti najmanj vsake štiri leta. Pri merjenju gradbenih objektov, naprav in opreme uporabljamo model nabavne vrednosti. Sredstvo izkazujemo po njegovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek in nabrano izgubo zaradi oslabitve. Način in uporabljene metode vrednotenja sredstev zaradi oslabitve so opisane v nadaljevanju pod naslovom »Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev«. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je ustreznik denarne cene na dan pripoznanja. Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva zajema: njegovo nakupno ceno, tudi uvozne carine in nevračljive nakupne dajatve, po odštetu vseh trgovinskih in drugih popustov; vse stroške spravljajanja sredstva na njegovo mesto in v stanje, kjer sredstvo lahko deluje v skladu s pričakovani poslovanje ter začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve opredmetenega osnovnega sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. To obvezo podjetje prevzame ob pridobitvi sredstva ali pa kot posledico tega, da je sredstvo namesto za proizvodnjo zalog v določenem obdobju uporabljala tudi v druge namene. Prevrednotenje zemljišč se opravi na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prevrednotenje se izkaže preko kapitala kot rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti.

V primeru pomembnih nabavnih vrednosti opredmetenega osnovnega sredstva, ki vsebujejo sestavne dele, ki imajo različne ocenjene dobe koristnosti, ga razdelimo na njegove sestavne dele. Vsak del obravnavamo ločeno. Zemljišča obravnavamo ločeno in jih ne amortiziramo.

Stroški izposoje

Stroški izposojanja, ki jih je mogoče neposredno pripisati nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, povečujejo nabavno vrednost takega sredstva. Usredstvovanje stroškov izposojanja kot dela nabavne vrednosti sredstva v pripravi se začne, ko nastanejo izdatki za sredstvo, stroški izposojanja in se začnejo dejavnosti, ki so potrebne za pripravo sredstva za nameravano uporabo.

Finančni najem

Na začetku najema v bilanci stanja pripoznamo finančni najem kot sredstvo in dolg v zneskih, enakih pošteni vrednosti najetega sredstva, ali če je ta nižja, sedanji vrednosti najmanjše vsote najemnin, pri čemer obe vrednosti določimo ob sklenitvi najema. Pri izračunavanju sedanje vrednosti najmanjše vsote najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, če jo je mogoče določiti, sicer uporabimo predpostavljeno obrestno mero za izposojanje, ki bi jo moral plačati najemnik. Vse začetne neposredne stroške, ki jih nosi najemnik, prištejemo znesku, ki je pripoznan kot sredstvo.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki, nastali v zvezi z nadomestitvijo posameznega dela opredmetenega osnovnega sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost. Drugi kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom povečajo njegovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njegove prihodnje gospodarske koristi večje v primerjavi s prvotno ocenjenimi, ali pa da se podaljša življenjska doba. Vsi ostali izdatki se pripoznajo kot odhodek ob nastanku.

Amortizacija

Znesek amortizacije v vsakem obdobju pripoznamo v poslovnem izidu. Sredstvo začnemo amortizirati, ko je razpoložljivo za uporabo. Osnovna sredstva amortiziramo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju ocenjene dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Uporabljena metoda amortiziranja se preveri na koncu vsakega poslovnega leta. Preostalo vrednost sredstva praviloma upoštevamo le pri pomembnih

postavkah, pri čemer se upoštevajo tudi stroški likvidacije opredmetenega osnovnega sredstva. Zemljišč in umetnin ne amortiziramo.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Opredmetena osnovna sredstva:		
Nepremičnine:		
Nepremičnine	0,2	20,4
Zidane zgradbe	0,2	5,0
Druge zgradbe	2,0	20,4
Oprema:		
Proizvajalna oprema	0,5	25,2
Računalniška in elektr.oprema	0,0	50,0
Viličarji in dvigala	4,0	23,5
Avtomobili in traktorji	3,0	26,7
Oprema za čiščenje in ogrevanje	2,0	20,1
Merilne in kontrolne naprave	0,0	25,0
Pohištvo - pisarniško in ostalo	0,2	20,0
Druga oprema	12,0	25,0

Odprava pripoznanja

Pripoznanje knjigovodske vrednosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva odpravimo ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ali odtujitve ne pričakujemo prihodnjih gospodarskih koristi. Dobički ali izgube iz odprave pripoznanja posameznega opredmetenega osnovnega sredstva se vključijo v poslovni izid, ko je katerikoli od pogojev izpolnjen.

Neopredmetena sredstva

Neopredmeteno osnovno sredstvo na začetku pripoznamo po nabavni vrednosti. Po začetnem pripoznanju izkazujemo neopredmetena sredstva po njihovi nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in izgube zaradi oslabitve. Pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da se stroški razvijanja pripoznajo kot neopredmeteno sredstvo so: izvedljivost strokovnega dokončanja projekta, da bo na voljo za uporabo ali prodajo; namen dokončati projekt in ga uporabljati ali prodati; zmožnost uporabljati ali prodati projekt; verjetnost gospodarskih koristi projekta (obstoj trga za učinke projekta ali za projekt oziroma njegova koristnost, če se bo uporabljal v podjetju); razpoložljivost tehničnih, finančnih in drugih dejavnikov za dokončanje razvijanja in za uporabo ali prodajo projekta in sposobnost zanesljivo izmeriti stroške, ki se pripisujejo neopredmetenemu sredstvu med njegovim razvijanjem (usredstvenje stroškov).

Dobro ime

Dobro ime vrednotimo po pošteni vrednosti prenesene kupnine, vključno s pripoznano vrednostjo kakršnega koli neobvladujočega deleža v prevzeti družbi, zmanjšano za čisto pripoznano vrednost prevzetih sredstev in obveznosti, vrednotenih na dan prevzema. Prenesena kupnina vključuje poštene vrednosti prenesenih sredstev, obveznosti do predhodnih lastnikov prevzete družbe in poslovne deleže, ki jih je izdala družba. Poslovodstvo družbe vsako leto opravi test slabitve s katerim ugotovi ali je potrebno neopredmeteno osnovno sredstvo slabiti.

Emisijski kuponi

Med neopredmetena dolgoročna sredstva so izkazani dolgoročno odloženi stroški emisijskih kuponov dodeljenih od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje.

Amortizacija

Amortizacija se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo, to pomeni, ko je na kraju in v stanju, ki je potrebno, da deluje tako, kot je bilo načrtovano.

Neodpisana vrednost neopredmetenega sredstva se zmanjšuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v obdobju koristnosti sredstva.

Dobo in metodo amortiziranja za neopredmeteno sredstvo s končno dobo koristnosti pregledamo najmanj konec vsakega poslovnega leta. Če se pričakovana doba koristnosti sredstva razlikuje od prejšnjih ocen, dobo amortiziranja ustrezno spremenimo.

Doba koristnosti neopredmetenega sredstva, ki izhaja iz pogodbenih ali drugih pravnih pravic, ne presega dobe pogodbenih ali drugih pravnih pravic, lahko pa je krajša, odvisno od obdobja, v katerem pričakujemo, da bomo sredstvo uporabljali. Ocenjena doba koristnosti za druga neopredmetena sredstva znaša 5 let.

Amortizacijske stopnje, ki jih uporablja družba, so naslednje:

	Najnižja %	Najvišja %
Neopredmetena dolgoročna sredstva:	3,0	20,0

Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine imamo v lasti, da bi nam prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe. Za merjenje naložbenih nepremičnin uporabljamo model poštene vrednosti na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin. Prihodki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Naložbene nepremičnine se ne amortizirajo.

Finančne naložbe

Finančne naložbe v odvisna, pridružena, skupaj obvladovana in druga podjetja vrednotimo po nabavni vrednosti. Enako metodo uporabljamo tudi za nepovezana podjetja.

Finančni instrumenti

Finančne instrumente smo razvrstili v razrede, in sicer:

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo
2. Posojila in terjatve
3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov se upošteva naslednjo hierarhijo ravni določanja poštene vrednosti:

- prva raven zajema kotirane cene (neprikladne) na delujočih trgih za enaka sredstva ali obveznosti,
- druga raven zajema vhodne podatke poleg kotiranih cen, vključenih v prvo raven, ki so neposredno (tj. kot cene) ali posredno (tj. kot izpeljani iz cen) zaznavni za sredstvo ali obveznosti,
- tretja raven zajema vhodne podatke za sredstvo ali obveznost, ki ne temeljijo na zaznavnih tržnih podatkih.

Kotirane cene se uporabljajo kot osnova za določanje poštene vrednosti finančnih instrumentov. V kolikor finančni instrument ne kotira na organiziranem trgu oziroma se trg ocenjuje kot nedelujoč, se uporabi vhodne podatke druge in tretje ravni za ocenitev poštene vrednosti finančnega instrumenta.

1. Finančne naložbe v posesti do zapadlosti v plačilo

Skupino smo oblikovali za finančne naložbe, za katere bi se ob morebitnem pripoznanju odločili, da jih bomo v svojem portfelju ohranili do zapadlosti v plačilo. Pripoznali bi jih po datumu poravnave in merili po odplačni vrednosti ob uporabi metode veljavnih obresti. V to skupino še nismo uvrstili nobene finančne naložbe.

2. Posojila in terjatve

V drugo skupino smo zajeli vsa dana in prejeta posojila in terjatve, ki jih pripoznamo na datum poravnave in merimo po odplačni vrednosti, ob uporabi metode veljavnih obresti.

Terjatve iz poslovanja

V poslovnih knjigah ločeno evidentiramo dolgoročne in kratkoročne terjatve do kupcev, države in zaposlenih. Med terjatvami iz poslovanja izkazujemo tudi terjatve za obresti od omenjenih terjatev. Dolgoročne in kratkoročne terjatve iz poslovanja so izkazane na začetku z zneski, ki izhajajo iz pogodb ali ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve iz poslovanja, ki so izražene v tujih valutah, na zadnji dan poslovnega leta preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke.

Ustreznost izkazane velikosti posamezne terjatve ugotavljamo ob koncu obračunskega obdobja na osnovi argumentiranih dokazov glede dvoma o njihovi poplačljivosti. Slabitev terjatev oblikujemo, po individualni presoji vodstva programa glede na tveganje, da terjatve ne bi bile poplačane.

Blagovni krediti

Družba daje blagovne kredite družbam v skupini in pridruženim podjetjem za potrebe njihovega poslovanja. Blagovne kredite pripoznamo med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami. Za blagovne kredite lahko obračunavamo obresti. Popravek vrednosti za dane blagovne kredite se naredi po individualni presoji vodstva družbe.

Dana posojila

Dana posojila ob začetnem pripoznanju izkazujemo po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. Glede na njihovo ročnost so na datum poravnave razvrščena med dolgoročna oziroma med kratkoročna sredstva. S ciljem obvladovanja kreditnega tveganja se glede na boniteto posojilojemalca določita ročnost posojila ter način poravnave, zavarovana z običajnimi instrumenti zavarovanja (npr. bianco menice, zastava vrednostnih papirjev in drugih (ne)premičnin, možnost enostranskega pobota medsebojnih obveznosti ipd.). Ob morebitnem neizpolnjevanju zapadlih pogodbenih obveznosti posojilojemalca pristopimo k unovčitvi instrumentov zavarovanja oziroma k oblikovanju slabitve naložbe, če je sprožen sodni postopek. Za presojo poplačljivosti danih posojil se uporablja metoda presoje razpoložljivosti denarnega toka upnika za poplačilo ter metoda neto vrednosti sredstev, s katerimi razpolaga upnik in so podlaga za poplačilo danih posojil.

Prejeta posojila

Prejeta posojila vodimo ob začetnem pripoznanju po njihovi odplačni vrednosti ob upoštevanju metode veljavnih obresti. V strukturi prejetih posojil prevladujejo bančna posojila z odplačilom glavnice ob zapadlosti posojilne pogodbe. Glede na ročnost so ob pripoznanju uvrščena med dolgoročne oziroma kratkoročne finančne obveznosti. Na zadnji dan leta so vse finančne obveznosti, ki zapadejo v plačilo v prihodnjem letu, prenesene med kratkoročne finančne obveznosti. Prejeta posojila so zavarovana z bianco menicami, terjatvami, zalogami in hipotekami na premičnem in nepremičnem premoženju.

3. Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Med finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo, uvrščamo vse naložbe v vrednostnice. Ob začetnem pripoznanju jih izmerimo po pošteni vrednosti, h kateri prištejemo še stroške posla, ki izhajajo iz nakupa finančnega sredstva. Za pošteno vrednost štejemo tržno oblikovano vrednost, kot

je zaključni borzni tečaj delnice ali objavljena dnevna vrednost enote premoženja vzajemnega sklada. Spremembe poštene vrednosti pripoznamo neposredno v izkazu drugega vseobsegajočega donosa. Za razknjiževanje delnic upoštevamo metodo povprečnih cen. Pri odpravi pripoznanja dobičke oziroma izgube prenesemo v poslovni izid. Pri obračunavanju nakupa in prodaje uporabljamo datum trgovanja.

Vse ostale finančne naložbe, za katere ni delujočega trga in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo izmeriti, merimo po nabavni vrednosti.

Sredstva za prodajo

Med sredstvi (skupine za odtujitev) za prodajo prikazujemo nekratkoročna sredstva, namenjena prodaji, njihovo vrednost pa bomo povrnili s prodajo v naslednjih dvanajstih mesecih in ne z njihovo uporabo. V skupino sredstev za prodajo dolgoročna sredstva prerazvrstimo v trenutku, ko je prodaja zelo verjetna, kar pomeni, da imamo znanega kupca in podpisano predpogodbo ali pogodbo o prodaji takšnega sredstva. Sredstva na sredstva za prodajo prerazvrstimo po knjigovodski vrednosti kot so bila prikazana med dolgoročnimi sredstvi ne glede na pričakovano prejeto kupnino za to sredstvo. Sredstva za prodajo se ne amortizirajo.

Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in prodaje. Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in stanje. Pri dokončanih proizvodih in nedokončani proizvodnji stroški vsebujejo tudi ustrezen delež proizvodnih stroškov ob normalni uporabi proizvodnih sredstev. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen. Družba konec leta preverja zaloge brez gibanja v tekočem letu in jih oslabi na iztržljivo vrednost.

Družba oblikuje popravek zalog glede na starost zalog in sicer:

- Zaloge, ki niso imele gibanja v zadnjem letu, oblikuje popravek v višini 5 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja dve leti, oblikuje popravek v višini dodatnih 15 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja tri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja štiri leta, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog,
- Zaloge, ki niso imele gibanja pet let in več, oblikuje popravek v višini dodatnih 10 odstotkov od vrednosti zalog.

Denar

Med denarna sredstva štejemo denar v blagajni in vloge na vpogled na računih. Stanje denarnih sredstev v tujih valutah preračunamo v domačo valuto po referenčnem tečaju Evropske centralne banke na zadnji dan poslovnega leta.

Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital družbe UNIOR d.d. je razdeljen na 2.838.414 navadnih kosovnih delnic, ki se glasijo na ime in so prosto prenosljive.

Dividende

Dividende pripoznamo v računovodskih izkazih družbe, ko je sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odkup lastnih delnic

V letu 2017 nismo trgovali z lastnimi delnicami.

Rezervacije

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skladno s podjetniško kolektivno pogodbo in zakonskimi predpisi je družba dolžna obračunati in izplačati jubilejne nagrade ter odpravnine ob upokojitvi. Za izmero teh zaslužkov uporabljamo poenostavljeno metodo obračunavanja, ki zahteva vrednotenje aktuarske obveznosti v skladu s pričakovano rastjo plač od dneva vrednotenja do predvidene upokojitve zaposlene osebe. To pomeni vračunavanje zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom. Ocenjena obveznost je pripoznana v velikosti sedanje vrednosti pričakovanih prihodnjih izdatkov. Pri merjenju ocenimo tudi predvideno povečanje plač in fluktuacijo zaposlenih.

Na osnovi izračuna pripoznamo dobičke ali izgube tekočega leta v izkazu poslovnega izida.

Glavni parametri upoštevani v izračunu so starosta meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,4 odstotka ter letna rast plač 2,2 odstotka.

Državne podpore

Državne podpore se pripoznajo po pošteni vrednosti, vendar ne, dokler ne obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba UNIOR d.d., izpolnila pogoje v zvezi z njimi in podpore tudi prejela. Državne podpore se pripoznajo kot prihodki v obdobjih, v katerih se vzporejajo z zadevnimi stroški, ki naj bi jih nadomestile. Če se državna podpora nanaša na določeno sredstvo, se pripozna kot razmejeni prihodek, ki ga družba UNIOR d.d., pripozna v izkazu poslovnega izida v obdobju pričakovane dobe uporabnosti sredstva v enakih letnih obrokih.

Finančne obveznosti

Finančne obveznosti so pripoznane ob nastanku po pošteni vrednosti, brez pri tem nastalih transakcijskih stroškov. V naslednjih obdobjih so finančne obveznosti merjene po odplačni vrednosti z uporabo metode veljavnih obresti. Vsakršna razlike med prejemki (brez transakcijskih stroškov) in obveznostmi je pripoznana v izkazu poslovnega izida skozi obdobje celotne finančne obveznosti.

Davek od dobička

Davek od dobička obračunavamo skladno z Zakonom o davku od dohodka pravnih oseb. Osnova za obračun davka od dohodka je bruto dobiček, povečan za davčno nepriznane stroške in zmanjšan za zakonsko dovoljene olajšave. Od tako dobljene osnove je obračunana obveznost za davek od dohodka pravnih oseb. V letu 2017 je davčna osnova pozitivna in se pokriva s preteklimi olajšavami.

Odloženi davki

Z namenom izkazovanja ustreznega poslovnega izida v obdobju poročanja smo obračunali tudi odložene davke. Te izkazujemo kot odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek. Pri obračunavanju odloženih davkov smo uporabili metodo obveznosti po bilanci stanja. Knjižno vrednost sredstev in obveznosti smo primerjali z njihovo davčno vrednostjo, razliko med obema vrednostma pa opredelili kot stalno ali začasno razliko. Začasne razlike smo razdelili na obdavčljive in odbitne. Obdavčljive začasne razlike so nam povečale obdavčljive zneske in odložene davčne obveznosti. Odbitne začasne razlike pa so nam zmanjšale obdavčljive zneske in povečale odložene davčne terjatve.

Prihodki

Prihodki iz opravljenih storitev

Poslovne prihodke pripoznamo, ko upravičeno pričakujemo, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku in jih je mogoče zanesljivo izmeriti.

Pri pripoznavanju prihodkov iz opravljenih storitev uporabljamo metodo odstotka dokončanosti del na dan bilance stanja. Po tej metodi pripoznamo prihodke v obračunskem obdobju, v katerem so storitve opravljene. Razkrivamo zneske vsake pomembne vrste prihodkov, pripoznanih v obdobju, ter dosežene prihodke na domačih in tujih trgih. Prihodki na domačem trgu so prihodki, doseženi v Sloveniji, tuji trg predstavlja države EU in tretje države.

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala se merijo na podlagi cen, navedenih v računih in drugih listinah, zmanjšanih za popuste, odobrene ob prodaji ali pozneje. Med prihodki od prodaje proizvodov, blaga, materiala in opravljenih storitev se izkažejo tudi vsebinsko ustrezne postavke iz prejšnjih obdobj.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin zajemajo v pretežni meri prihodke od naložbenih nepremičnin, to je gradbenih objektov in zemljišč, ki jih dajemo v poslovni najem. Družba prihodke od najemnin uvršča med poslovne prihodke.

Drugi poslovni prihodki s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki

Med drugimi prihodki izkazujemo donacije, subvencije, premije ter prevrednotovalne prihodke, nastale pri prodaji osnovnih sredstev in odpravo rezervacij v neto znesku.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti na dana posojila, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in prihodke iz naslova pozitivnih tečajnih razlik. Prihodke od obresti pripoznamo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodke od dividend izkažemo v poslovnem izidu, ko je uveljavljena pravica do izplačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za prejeta posojila, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Kosmati donos iz poslovanja

Kosmati donos iz poslovanja je sestavljen iz prihodkov od prodaje, spremembe vrednosti zalog gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje, usredstvenih lastnih proizvodov in storitev ter drugih poslovnih prihodkov.

Odhodki – stroški

Stroške kot odhodke pripoznamo v obdobju, v katerem nastanejo. Razvrščamo jih v skladu z njihovo naravo. Izkazujemo jih in razkrivamo po naravnih vrstah v okviru trimestrnega kontnega načrta družbe. Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstev ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Poslovni izid

Poslovni izid je sestavljen iz izida iz poslovanja povečanega za finančne prihodke in zmanjšanega za finančne odhodke.

Oslabitev opredmetenih osnovnih sredstev

Če obstaja kako znamenje, da utegne biti sredstvo oslajeno, ocenimo njegovo nadomestljivo vrednost. Če ni mogoče oceniti nadomestljive vrednosti sredstva, podjetje ugotovi nadomestljivo vrednost denar ustvarjajoče enote, ki ji sredstvo pripada. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida, za prevrednotenje zemljišč pa se izkaže skozi presežek iz prevrednotenja v kapitalu. Izgube

zaradi oslabitve je treba odpraviti, če so se spremenile ocene, uporabljene za ugotovitev nadomestljive vrednosti sredstev. Izguba zaradi oslabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabitve. Odprava izgube se pripozna kot prihodek v poslovnem izidu. Za zemljišča ugotavljamo pošteno vrednost s ceno.

Oslabitev neopredmetenih sredstev

Neopredmetena sredstva na datum poročanja preverimo z namenom slabitve.

Kadar je nadomestljiva vrednost manjša od knjigovodske vrednosti sredstva, se ta zmanjša na njegovo nadomestljivo vrednost. Takšno zmanjšanje prikaže družba kot izgubo zaradi oslabitve in knjži kot prevrednotovalni poslovni odhodek.

Oslabitev finančnih sredstev

Na datum vsakega poročanja v družbi opravimo preizkus ocene slabitve finančnih naložb po izbranih kriterijih, opredeljenih v pravilniku o računovodstvu, da bi ugotovili, ali obstajajo nepristranski dokazi o morebitni oslabiljenosti finančne naložbe. Če taki razlogi obstajajo, pristopimo k izračunu višine vrednosti izgube zaradi oslabitve.

Če presodimo, da je treba opraviti slabitev pri finančnih naložbah, izkazanih po odplačni vrednosti, se znesek izgube izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančne naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po izvorni efektivni obrestni meri. Vrednost izgube pripoznamo v poslovnem izidu. Če razlogi za slabitev finančne naložbe prenehajo obstajati, je razveljavitev slabitve finančne naložbe, izkazane po odplačni vrednosti, pripoznana v poslovnem izidu.

Pri finančnih naložbah v odvisne, pridružene, skupaj obvladovane in druge družbe, so le-te izkazane po nabavni vrednosti. Če presodimo, da je treba opraviti slabitev, jo pripoznamo v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek.

Za finančne naložbe razvrščene v skupino za prodajo razpoložljive finančne naložbe izmerimo višino izgube zaradi oslabitve, ki se pripozna v poslovnem izidu, kot razliko med knjigovodsko vrednostjo naložbe in tržno oz. pošteno vrednostjo na presečni bilančni datum. Slabitev teh naložb opravimo, ko je ocenjena vrednost pomembno ali dolgotrajno nižja kot nabavna vrednost. Znesek tako oblikovane slabitve predstavlja razliko med nabavno vrednostjo in pošteno vrednostjo naložbe.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

V izkazu drugih vseobsegajočih donosov prikazujemo postavke (vključno z morebitnimi prilagoditvami zaradi prerazvrstitev), ki niso pripoznane v poslovnem izidu, kakor zahtevajo ali dovoljujejo drugi MSRP.

Izkaz denarnih tokov

V družbi poročamo o denarnih tokovih iz poslovanja po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z dne 31.12.2017 in 31.12.2016 ter izkaza poslovnega izida za leto 2017 ter dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

Izkaz gibanja kapitala

Izkaz gibanja kapitala prikazuje gibanje posameznih sestavin kapitala v poslovnem letu (celoto prihodkov in odhodkov ter transakcij z lastniki, ko delujejo kot lastniki), vključno z uporabo čistega dobička. Vključen je izkaz vseobsegajočega donosa, ki čisti dobiček tekočega obdobja povečuje za vse prihodke, ki smo jih neposredno pripoznali v kapitalu.

12.2.7 *Novi standardi in pojasnila, ki še niso začeli veljati*

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

- **MSRP 9 'Finančni instrumenti'**, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** in spremembe MSRP 15 'Datum začetka veljavnosti MSRP 15', ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 15 'Prihodki iz pogodb s kupci'** – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).
- **MSRP 16 'Najemi'**, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje),
- **Spremembe MSRP 4 'Zavarovalne pogodbe'** – Uporaba MSRP 9 Finančni instrumenti skupaj z MSRP 4 Zavarovalne pogodbe, ki jih je EU sprejela 3. novembra 2017 (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje, oz. ob prvi uporabi MSRP 9 *Finančni instrumenti*),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila – sprejeto s strani EU 8. februarja 2018 (spremembe MSRP 1 in MRS 28 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil, ki na dan 31.12.2017 spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

- **MSRP 14 'Zakonsko predpisani odlog plačila računov'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) - Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije,
- **MSRP 17 'Zavarovalne pogodbe'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2021 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 2 'Plačilo na podlagi delnic'** – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),

- **Spremembe MSRP 9 'Finančni instrumenti'** – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MSRP 10 'Konsolidirani računovodski izkazi' in MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalno metodo),
- **Spremembe MRS 19 "Zasluzki zaposlenih"** – Načrtovanje sprememb, omejitev in poravnav (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019),
- **Spremembe MRS 28 'Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige'** – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **Spremembe MRS 40 'Naložbene nepremičnine'** – Prenos naložbenih nepremičnin (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje),
- **Spremembe različnih standardov 'Izboljšave MSRP (obdobje 2015-2017)'**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje),
- **OPMSRP 22 'Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti'** (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).
- **OPMSRP 23 'Negotovost pri obravnavi davka iz dobička'** (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Podjetje predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze podjetja.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

12.3 Pojasnila k bilanci stanja

12.3.1 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2016	484.728	9.744.523	4.540.257	165.153	86.032	15.020.693
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	0	(1.938.571)	0	0	(1.938.571)
Neposredna povečanja-investicije	0	2.632.519	4.998	7.234	6.300	2.651.051
Prenos z investicij v teku	0	0	73.682	0	(73.682)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(268.201)	(29.123)	0	(297.324)
Stanje 31.decembra 2017	484.728	12.377.042	2.412.165	143.264	18.650	15.435.849
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2016	80.788	7.951.122	2.818.800	0	0	10.850.710
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	0	(477.022)	0	0	(477.022)
Amortizacija v letu	0	808.681	37.924	0	0	846.605
Slabitev	0	0	(268.201)	0	0	(268.201)
Stanje 31.decembra 2017	80.788	8.759.803	2.111.501	0	0	10.952.092
Sedanja vrednost 31.decembra 2017	403.940	3.617.239	300.664	143.264	18.650	4.483.757
Sedanja vrednost 31.decembra 2016	403.940	1.793.401	1.721.457	165.153	86.032	4.169.983

(v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopredmetena sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2015	484.728	9.744.523	4.559.712	173.790	0	14.962.753
Neposredna povečanja-investicije	0	0	3.648	7.523	86.032	97.203
Prenos z investicij v teku	0	0	0	0	0	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(23.103)	(16.160)	0	(39.263)
Stanje 31.decembra 2016	484.728	9.744.523	4.540.257	165.153	86.032	15.020.693
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2015	80.788	6.832.719	2.746.506	0	0	9.660.013
Amortizacija v letu	0	1.118.403	91.749	0	0	1.210.152
Slabitev	0	0	(19.455)	0	0	(19.455)
Stanje 31.decembra 2016	80.788	7.951.122	2.818.800	0	0	10.850.710
Sedanja vrednost 31.decembra 2016	403.940	1.793.401	1.721.457	165.153	86.032	4.169.983
Sedanja vrednost 31.decembra 2015	403.940	2.911.804	1.813.206	173.790	0	5.302.740

Družba je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2017 prejela 7.234 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2017 je družba poravnala obveznost za leto 2017 v višini 6.972 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2017 ima družba izkazano obveznost za predajo 7.363 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2017 znaša 22.280.

Povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev v višini 2,6 milijona evrov predstavljajo usredstveni dolgoročno odloženi stroški razvoja na programu Strojegradnja. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 157.573 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejivke.

Družba neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

12.3.2 Opredmetena osnovna sredstva

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2016	32.709.337	123.189.983	144.864.625	612.080	7.872.927	309.248.952
Prenos na UNITUR d.o.o.	(22.437.589)	(69.084.504)	(19.359.419)	0	(696.033)	(111.577.544)
Neposredna povečanja-investicije	262.480	4.425	19.659	0	11.009.721	11.296.285
Prenos z investicij v teku	0	5.740.933	5.675.763	0	(11.416.696)	0
Zmanjšanja med letom	(21.933)	(851.930)	(1.204.513)	(14.412)	(25.845)	(2.118.632)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.decembra 2017	10.512.295	58.998.907	129.996.116	597.668	6.744.074	206.849.060
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2016	0	63.919.763	104.470.877	570.944	0	168.961.584
Prenos na UNITUR d.o.o.	0	(30.599.508)	(14.960.584)	0	0	(45.560.092)
Amortizacija v letu	0	1.302.988	4.199.785	36.991	0	5.539.764
Zmanjšanja med letom	0	(72.816)	(1.178.992)	(14.412)	0	(1.266.220)
Stanje 31. decembra 2017	0	34.550.428	92.531.085	593.523	0	127.675.036
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	10.512.295	24.448.479	37.465.030	4.145	6.744.074	79.174.024
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	32.709.337	59.270.220	40.393.748	41.136	7.872.927	140.287.368

(v EUR)	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema	Drobni inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31.decembra 2015	33.433.441	124.800.963	144.893.344	614.971	749.127	304.491.846
Neposredna povečanja-investicije	0	0	0	0	9.987.710	9.987.710
Prenos z investicij v teku	0	368.207	2.495.703	0	(2.863.910)	0
Zmanjšanja med letom	(273.359)	(1.979.187)	(2.524.422)	(2.891)	0	(4.779.859)
Prevrednotenje zaradi oslabitve	(450.745)	0	0	0	0	(450.745)
Stanje 31.decembra 2016	32.709.337	123.189.983	144.864.625	612.080	7.872.927	309.248.952
Popravek vrednosti						
Stanje 31.decembra 2015	0	61.903.215	101.631.274	526.935	0	164.061.424
Amortizacija v letu	0	2.710.445	5.212.930	46.900	0	7.970.275
Zmanjšanja med letom	0	(693.897)	(2.373.327)	(2.891)	0	(3.070.115)
Stanje 31. decembra 2016	0	63.919.763	104.470.877	570.944	0	168.961.584
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	32.709.337	59.270.220	40.393.748	41.136	7.872.927	140.287.368
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	33.433.441	62.897.748	43.262.070	88.036	749.127	140.430.422

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima družba izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom z nabavno vrednostjo 1.145.779 evrov (v letu 2016 949.312 evrov) in sedanjo vrednostjo na dan 31.12.2017 760.765 evrov (v letu 2016 528.442 evrov).

Največje investicije so bile namenjene za posodobitev in razširitev strojnih kapacitet proizvodnje in sicer glavnino za program Odkovki, kjer smo kupili dve novi kladivi, tri nove sodobne obdelovalne centre. Največja investicija programa Ročno orodje je nakup stroja za laserski razrez pločevine v obratu Lenart. Družba je v letu 2017 tudi dokončala gradnjo prizidka k proizvodni hali Odkovkov ter zaključila gradnjo nove proizvodne hale za potrebe programa Strojgradnja.

Kot jamstvo za dolgove ima družba zastavljena osnovna sredstva po ocenjeni vrednosti v višini 114.060.738 evrov, kar predstavlja večino sredstev družbe.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Upoštevana mera kapitalizacije je 2,89 odstotka in je nižja kot pri naložbenih nepremičninah zaradi drugačne metode vrednotenja. Za poslovno leto 2017 je po stanju

na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 2.938.058 evrov.

12.3.3 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	7.295.439	7.650.607
Zgradbe	6.166.176	6.111.030
Skupaj	13.461.616	13.761.637

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Začetno stanje 1. januarja	13.761.637	13.615.812
Prenos na UNITUR d.o.o.	(183.688)	0
Pridobitve	55.146	152.385
Prevrednotenje	0	(6.560)
Dodatni prenos UNITUR d.o.o.	(171.480)	0
Končno stanje 31. decembra	13.461.616	13.761.637

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokacijah Maribor in Zreče. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Za poslovno leto 2017 je po stanju na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,465 odstotka, za pisarne pa 8,465 odstotka. Za

poslovno leto 2017 je po stanju na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Strošek najemnin v letu 2017 je znašal 282.988 evrov, medtem ko je v letu 2016 znašal 422.914 evrov. Zmanjšanje je prisotno zaradi tega, ker je velik del stroška najemnin izhajal iz dejavnosti programa Turizem, ki je v letu 2017 samostojna družba.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2017	2016
do 1 leta	971.484	1.119.420
od 2 do 5 let	3.885.936	4.477.680
več kot 5 let	4.857.420	5.597.100
Skupaj	9.714.841	11.194.200

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2017	2016
do 1 leta	339.899	217.404
od 2 do 5 let	1.359.597	869.616
več kot 5 let	1.699.496	1.087.020
Skupaj	3.398.992	2.174.040

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodno halo v Mariboru, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje ter najemnine za oddajanje učilnic in stanovanj.

Družba plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore za potrebe programa Strojegradnja, za parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter najem delovne obleke za vse zaposlene.

12.3.4 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v delnice in deleže v odvisna podjetja

(v EUR)	Delež	31.12.2017	31.12.2016
v državi:			
RTC KRVAVEC d.o.o. Cerklje	98,555	0	610.065
ROGLA INVESTICIJE d.o.o. Zreče	100,000	385.368	385.368
SPITT d.o.o. Zreče	100,000	265.000	265.000
UNITUR d.o.o. Zreče	100,000	6.483.792	0
		<u>7.134.160</u>	<u>1.260.433</u>
v tujini:			
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	99,550	0	0
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	100,000	1.052.614	1.052.614
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	100,000	0	0
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	95,000	71.202	71.202
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	95,000	398.718	398.718
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	76,080	0	0
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	50,000	0	0
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	85,000	650.000	0
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	55,000	178.332	178.332
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	100,000	4.908.158	4.398.158
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	50,000	1.983.530	1.983.530
UNIOR USA CORPORATION Olney	100,000	0	845
UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	58,000	102.400	0
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	55,353	2.770.573	3.270.573
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagycse	70,000	0	0
		<u>12.115.527</u>	<u>11.353.972</u>
Skupaj odvisna podjetja		19.249.687	12.614.405

Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja

(v EUR)	Delež	31.12.2017	31.12.2016
v državi:			
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	33,500	699.366	448.116
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	1.274.260	1.274.260
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	200.000	200.000
		<u>2.173.626</u>	<u>1.922.376</u>
v tujini:			
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	40,000	0	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	20,000	423.000	423.000
UNIOR TEPID, S.R.L. Romania, Brasov	49,000	765.075	765.075
SINTER a.d., Užice	25,067	50.000	227.969
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	25,000	150.000	150.000
		<u>1.388.075</u>	<u>1.566.044</u>
Skupaj pridružena podjetja		3.561.701	3.488.420

Za naložbe v povezana podjetja je družba v letu 2017 namenila 1,9 milijona evrov in sicer 950 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Unior Makedonija, 510 tisoč evrov za iztisnitev delničarjev in pridobitev 100 odstotnega lastniškega deleža v družbi Unior Components, 251 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Rhydcon, 102 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Unior Bulgaria in 55 tisoč evrov za dokapitalizacijo družbe Unior France. V primerih družb Unior Makedonija, Unior Bulgaria in

Unior France gre za zakonsko potrebne dokapitalizacije za zagotovitev pozitivnega kapitala posameznih družb.

V skupinske računovodske izkaze družba vključuje odvisne družbe v katerih ima 50 odstotni lastniški delež, ker ima družba v njih prevladujoč vpliv.

Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Ostale naložbe	111.211	91.421
Skupaj v druga podjetja in banke	111.211	91.421

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
dana odvisnim podjetjem:		
Dolgoročni kredit RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	3.312.598	3.432.597
Dolgoročni kredit SPITT d.o.o. Zreče	155.127	173.377
Dolgoročni kredit UNIDAL d.o.o. Vinkovci	1.975.000	0
Dolgoročni kredit UNIOR HUNGARIA Kft.	725.154	0
Dolgoročni kredit NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd.	756.133	1.376.490
Dolgoročni kredit UNIOR BULGARIA Ltd Sofia	288.000	348.000
Dolgoročni kredit UNIOR Makedonija d.o.o.	0	510.200
Prenos na kratkoročne naložbe	(1.075.383)	(950.807)
dana drugim:		
Dolgoročni kredit Jorgić Broker a.d. Beograd	15.578	69.203
Dolgoročni kredit BIONIC MEDICAL d.o.o.	64.285	85.714
Dolgoročni kredit TEMNIK Primož	8.102	16.153
Dolgoročni depozit za trošarine	2.925	2.925
Prenos na kratkoročne naložbe	(29.531)	(29.429)
Skupaj v dolgove	6.197.988	5.034.423
Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic	29.120.587	21.228.669

Dolgoročni kredit RTC Krvavec d.d. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah in na premoženju v lasti družbe RTC Krvavec d.d. Vrednost hipoteke po pošteni vrednosti zastavljenega premoženja znaša 6.511.881 evrov, zapadlost kredita je 31.12.2019, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 3 odstotke.

Dolgoročni kredit Unior Hungaria Kft. je zavarovan s hipoteko na nepremičninah v lasti družbe UNIOR Hungaria Kft.. Vrednost hipoteke znaša 753.075 evrov, zapadlost kredita je bila 31.12.2019, obrestna mera pa znaša 6 mesečni euribor + 3 odstotke. Ker ocenjujemo, da obstaja verjetnost, da posojilo ne bo v celoti poplačano je že oblikovan popravek vrednosti posojila v višini 300 tisoč evrov. Za poplačilo preostanka izkazanega posojila se prodaja zastavljeno premoženje in se ocenjuje da bo prodajna cena preseгла vrednost izkazanega posojila. Za ostale dolgoročne finančne naložbe v dolgove ni zastave premoženja. Prikazana dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva.

Prihodki iz naslova obresti v letu 2017 znašajo 310.696 evrov, v letu 2016 pa so znašali 362.480 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice, deleže in posojila

(v EUR)	2017	2016
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	21.228.669	22.149.362
Prenos na UNITUR d.o.o.	(12.519)	0
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	1.868.650	15.824
Izčlenitev Unitur d.o.o.	6.483.792	0
Povečanje naložb v dolgove	2.004.859	86.890
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	695.295	0
Odprava oslabitve	300.000	0
Druge povečanja - uskladitev salda naložbe	32.309	0
Zmanjšanja:		
Prejeta plačila za naložbo	(26.636)	0
Ukinitev	(845)	(21.600)
Prenos na sredstva namenjena prodaji	(610.065)	0
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(731.675)	(17.995)
Kratkoročni del naložb v dolgove	(1.104.914)	(980.236)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(1.006.333)	(3.576)
Stanje 31. decembra	29.120.587	21.228.669

Oslabitev v letu 2017 predstavljajo oblikovani popravki vrednosti dolgoročnih finančnih naložb in sicer v vrednosti 500 tisoč evrov naložba v družbo UNIDAL d.o.o., v višini 300 tisoč evrov naložba v družbo UNIOR Makedonija d.o.o., v višini 151,3 tisoč evrov naložba v družbo SINTER a.d. ter v višini 55 tisoč evrov naložba v družbo UNIOR France S.A.S.. Naložbo v družbo RTC Krvavec v višini 610 tisoč evrov smo v letu 2017 prenesli na Sredstva na prodajo, ker je v teku prodajni postopek prodaje celotnega deleža v lasti družbe.

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR
<u>Odvisna podjetja:</u>				
UNITUR d.o.o.	Slovenija	100,000	37.339.384	(988.379)
RTC KRVAVEC d.d.	Slovenija	98,555	12.258.800	473.729
ROGLA INVESTICIJE d.o.o.	Slovenija	100,000	435.566	1.467
SPITT d.o.o.	Slovenija	100,000	296.307	28.859
UNIOR Produktions- und Handels-GmbH	Avstrija	99,550	21.264	16.262
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,000	1.228.310	131.772
UNIOR FRANCE S.A.S.	Francija	100,000	(102.450)	(141.484)
UNIOR ITALIA S.R.L.	Italija	95,000	160.992	6.585
UNIOR ESPANA S.L.	Španija	95,000	472.617	33.509
UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Vel. Britanija	50,000	(625.272)	(167.509)
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	Makedonija	97,363	46.670	(24.579)
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,000	1.066.046	109.098
UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,310	39.149	(19.591)
UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,000	(493.404)	(51.774)
UNIOR COMPONENTS d.o.o.	Srbija	100,000	11.938.468	794.082
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,000	21.411.454	5.381.075
UNIDAL d.o.o.	Hrvaška	55,353	1.706.115	(399.066)
<u>Pridružena podjetja:</u>				
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	55.754.509	8.861.480
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	3.255.747	(185.259)
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	955.990	(2.739)
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.124.863	1.303.691
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(35.133)	(22.816)
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.164.310	459.880
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.708.332	372.436

12.3.5 Zaloge

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Material	20.316.345	19.707.411
Nedokončana proizvodnja	22.577.229	24.532.034
Proizvodi	14.428.354	13.550.629
Trgovsko blago	4.145.372	3.569.643
Popisni presežki	262.629	46.367
Popisni primanjkljaji	392.269	136.219
Popravek vrednosti	(1.429.234)	(1.290.323)
Skupaj	60.692.963	60.251.980

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
- material	331.567	436.902
- gotovi proizvodi	1.038.558	771.162
- trgovsko blago	59.109	82.259
Skupaj	1.429.234	1.290.323

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2017	2016
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.290.323	1.220.515
- material	(105.335)	(63.934)
- gotovi proizvodi	267.396	90.888
- trgovsko blago	(23.150)	42.854
Stanje 31. decembra	1.429.234	1.290.323

Zaloge v tekočem poslovnem letu so ostale bolj ali manj nespremenjene, nekoliko so se povečale zaloge materiala ter proizvodov, zmanjšala pa se je zaloga nedokončane proizvodnje. Zaloge družbe so v celoti iztržljive zato je knjigovodska vrednost zalog enaka čisti iztržljivi vrednosti. Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog ter učinki popravkov zalog izhajajočih iz ugotovljenih sprememb pri popisu zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih.

12.3.6 Poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	8.159.883	3.073.383
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	0	168.773
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	556.284	651.049
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev		(10.570)
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	8.273.275	3.439.743
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do odvisnih podjetij	7.981.245	7.729.437
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.497.148	455.207
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	2.577.323	3.371.713
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	15.558.281	12.867.849
Terjatve za DDV	1.626.075	717.668
Predujmi	780.968	858.818
Predujmi od odvisnih podjetij	17.548	1.136.231
Druge kratkoročne poslovne terjatve	4.696.844	3.693.293
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	10.570
Popravki vrednosti	(97.885)	(803.833)
Popravki vrednosti - odvisna podjetja	0	0
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	34.637.547	30.036.953

Povečanje dolgoročnih poslovnih terjatev do odvisnih podjetij predstavlja nova terjatev do družbe UNITUR d.o.o. v višini 7,1 milijonov evrov in sicer predstavlja to dolgoročno poslovno terjatev iz naslova vlaganja v Hotel Natura in tekaški poligon. Znesek je postal terjatev z izčlenitvijo dejavnosti programa Turizem v samostojno družbo. Brez tega povečanja se je stanje dolgoročni poslovnih terjatev do odvisnih in pridruženih podjetij zmanjšalo za 1,6 milijona evrov zaradi prenosa terjatev do družbe UNIDAL d.o.o. na dolgoročno posojilo ter za 0,4 milijona evrov zaradi poplačila terjatev s strani družbe UNIOR Makedonija d.o.o. Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so izkazane terjatve v višini 1,8 milijona evrov iz naslova prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatev za izplačilo dobička družbe Ningbo Unior v višini 1,4 milijona evrov, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitve v višini 357 tisoč evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 217 tisoč evrov, nezaračunani prihodki pa 140 tisoč evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Družba poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To preverjamo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave družba pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2017 je družba oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev.

Gibanje popravkov vrednosti terjatev

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	803.833	1.917.767
Prenos na UNITUR d.o.o.	(59.739)	0
Izterjane odpisane terjatve	(40.501)	(113.055)
Dokončen odpis terjatev	(667.403)	(1.439.979)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	61.695	439.100
Stanje 31. decembra	97.885	803.833

Družba ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve, razen terjatev do povezanih družb. Dokončno smo odpisali terjatve do kupcev v višini 0,7 milijona evrov. Za vse te terjatve je bil že v preteklih letih oblikovan popravek vrednosti. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 18 milijonov evrov pa imamo sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev družbe	31.12.2017	31.12.2016
nezapadle terjatve	26.801.086	18.948.967
zapadle terjatve do 90 dni	4.010.210	4.535.686
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	2.463.439	2.212.770
zapadle terjatve od 181 do 360 dni	1.151.308	2.535.451
zapadle terjatve nad 360 dni	211.504	1.804.079
Skupaj	34.637.547	30.036.953

12.3.7 *Kratkoročne finančne naložbe*

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dana posojila:		
- v odvisna podjetja	2.396.272	2.071.474
- v pridružena podjetja	0	893.617
- drugim	0	43.057
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	176.379	303.568
Kratkoročni del dolgoročnih posojil v odvisna podjetja	1.075.383	0
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	29.531	980.236
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	(300.000)
Skupaj	3.677.565	3.991.952

Kratkoročne finančne naložbe družbe v depozite v višini 176.379 evrov so zastavljene za zavarovanje obveznosti iz naslova prejetih bančnih garancij. Ostale kratkoročne finančne naložbe niso zastavljene.

Za kratkoročna posojila družba nima prejetih zavarovanj, zanje pa se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva. Zmanjšanje posojil predstavljajo prejeta plačila odobrenih posojil.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	3.991.952	5.566.600
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	1.311.628	314.179
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	12.419	18.195
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	0	12.976
Povečanje naložb v depozite	11	869.982
Prenos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	1.104.914	980.236
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil družbam v skupini	(942.342)	(351.703)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(935.465)	(13.373)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(43.057)	(29.428)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(127.200)	(3.075.712)
Prenos na dolgoročne finančne naložbe	(695.295)	0
Druga zmanjšanja - oslabitev	0	(300.000)
Stanje 31. decembra	3.677.565	3.991.952

12.3.8 Denarna sredstva

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	505	16.109
Denarna sredstva v banki	6.438.675	6.739.338
Skupaj	6.439.180	6.755.447

Stanje denarnih sredstev je po višini primerljivo s stanjem konec preteklega leta, predstavlja pa ga stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah in gotovina v blagajni.

12.3.9 Kapital

Celotni kapital družbe UNIOR d.d. sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital družbe je na dan 31. decembra 2017 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic. Knjigovodska vrednost delnice na dan 31.12.2017 znaša 31,38 evrov in se je v primerjavi s preteklim letom zmanjšala za 20,8 odstotkov zaradi prenosa sestavin kapitala v višini 31.101.187 evrov na izčlenjeno družbo UNITUR d.o.o..

Rezerve iz dobička v višini 22.648.108 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub, konec leta 2016 so znašale 38.559.536 evrov. Razliko predstavlja prenos pripadajočih rezerv iz dobička na izčlenjeno družbo UNITUR d.o.o..

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 8.394.456 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi. V preteklem letu je znesek rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti znašal 23.001.591 evrov. Zmanjšanje predstavlja prenos rezerv zaradi prevrednotenja na izčlenjeno družbo UNITUR d.o.o., znesek razlike je visok, saj je 14.804.704 evrov rezerv odpadlo na izčlenjeno družbo zaradi lastništva zemljišč, ki so vrednotena po pošteni vrednosti in so bila prenesena na novoustanovljeno družbo.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	10.291.691	29.240.100
Odpravnine	(529.466)	(614.983)
Aktuarski dobiček	601.301	0
Oslabitev vrednosti presežkov	(1.969.070)	(5.623.526)
Skupaj	8.394.456	23.001.591

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	23.001.591	23.869.717
Izločitev UNITUR d.o.o.	(14.770.236)	0
Zmanjšanja:		
- zemljišča	(13.668)	(635.326)
- odpravnine	0	0
- aktuarski dobiček	0	0
- oslabitev vrednosti presežkov	(424.533)	(321.918)
Povečanja:		
- zemljišča	0	0
- odpravnine	0	57.690
- aktuarski dobiček	601.301	0
- oslabitev vrednosti presežkov	0	31.428
Stanje 31. decembra	8.394.456	23.001.591

Čisti poslovni izid poslovnega leta – dobiček znaša 7.747.193 evrov, v preteklem letu pa je znašal 5.089.184 evrov, če pa podatek za preteklo leto preračunamo brez izčlenjene dejavnosti programa Turizem je čisti poslovni izid preteklega leta znašal 7.000.872 evrov.

Gibanja v kapitalu v tekočem letu predstavljajo:

- zmanjšanje presežka iz prevrednotenja v višini 438.201 evrov ter povečanje za aktuarski dobiček pri izračunu rezervacije za odpravnine za 601.301 evrov,
- preneseni čisti poslovni izid – izguba iz preteklih let se je zmanjšala za preneseni dobiček iz leta 2016 v višini 6.993.715 evrov,
- čisti poslovni izid tekočega leta se je zmanjšal za 3.693.233 evrov zaradi pokrivanja izgube iz preteklih let.

Bilančna izguba je kategorija po Zakonu o gospodarskih družbah.

Bilančna dobiček oziroma izguba

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
a) dobiček tekočega leta	7.747.193	5.089.184
b) preneseni čisti dobiček	0	0
c) prenesena čista izguba	(3.693.233)	(19.601.341)
č) zmanjšanje kapitalskih rezerv	0	0
d) zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
e) povečanje rezerv iz dobička	0	0
f) dolgoročno odloženi stroški razvijanja	(3.617.239)	(1.793.401)
g) bilančni dobiček	436.721	(16.305.558)

12.3.10 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2016	4.444.928	250.670	0	2.597.830	78.483	7.371.911
Prenos na UNITUR d.o.o.	(684.523)	0	0	(2.360.650)	(78.483)	(3.123.656)
Oblikovane rezervacije	1.057.652	11.852	0	7.234	0	1.076.738
Črpanje rezervacij	(137.577)	(16.795)	0	(19.360)	0	(173.732)
Odprava rezervacij	(628.877)	0	0	0	0	(628.877)
Stanje 31. decembra 2017	4.051.603	245.726	0	225.053	0	4.522.383

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2015	4.022.237	255.674	0	2.688.432	106.465	7.072.808
Oblikovane rezervacije	1.170.262	11.791	0	7.523	566	1.190.142
Črpanje rezervacij	(132.105)	(16.795)	0	(98.125)	(28.548)	(275.573)
Odprava rezervacij	(615.466)	0	0	0	0	(615.466)
Stanje 31. decembra 2016	4.444.928	250.670	0	2.597.830	78.483	7.371.911

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,4 odstotka ter letna rast plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenice, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Z izčlenitvijo podjetja Unitur, so se na nanj prenesle prejete donacije za osnovna sredstva v višini 2.360.650 evrov. Med dolgoročnimi rezervacijami so še tako izkazana prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje razvojnih projektov in Ministrstva za okolje in prostor za prejete emisijske kupone. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2017 znaša 225.053 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

12.3.11 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2017	Prenos na UNITUR d.o.o.	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2017	Del, ki zapade v letu 2018	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec								
Banke v državi	114.537.574	(14.426.584)	0	0	(331.471)	99.779.519	(6.137.385)	93.642.134
Finančni najem	172.254	(28.356)	765.232	0	(303.329)	605.801	(244.097)	361.704
Skupaj dobljena posojila	114.709.828	(14.454.940)	765.232	0	(634.800)	100.385.320	(6.381.482)	94.003.838

(v EUR)	Glavnica dolga 01. jan. 2016	Nova posojila v letu	Donos neodplačenega kratkor. dela	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31. dec. 2016	Del, ki zapade v letu 2017	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	110.300.795	108.526.069		(98.118.738)	120.708.126	(6.170.552)	114.537.574
Banke v tujini	922.474	0	0	(922.474)	0	0	0
Finančni najem	1.075.434	234.004	0	(970.326)	339.112	(166.858)	172.254
Skupaj dobljena posojila	112.298.703	108.760.073	0	(100.011.538)	121.047.238	(6.337.410)	114.709.828

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor + 2,0 odstotka do šestmesečni euribor + 3,19 odstotka ter trimesečni euribor + 0,5 odstotka. Družba ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Družba je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijonov evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Družba je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemi in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, v letu 2016 tako prikazala prejeme od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti v izkazu denarnih tokov. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2017	2016
Zapadlost od 1 do 2 let	7.191.326	6.417.430
Zapadlost od 2 do 3 let	15.128.081	7.228.642
Zapadlost od 3 do 4 let	11.102.555	17.792.390
Zapadlost od 4 do 5 let	11.226.066	12.551.298
Zapadlost nad 5 let	49.355.810	70.720.068
Skupaj	94.003.838	114.709.828

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb. Zavarovanje za dolgoročne obveznosti iz financiranja je v preteklem letu znašalo 159.315.738 evrov ter dane menice. Tudi te vrednosti so zajemale vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.12 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne obveznosti iz najema	0	125.954
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	(46.411)
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	0	79.543

Dolgoročne poslovne obveznosti v preteklem letu je predstavljal pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju, ki se je z izčlenitvijo dejavnosti programa Turizem prenesel na družbo UNITUR d.o.o..

12.3.13 Odložene terjatve in obveznosti za davek

Odložene obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Odložena dolgoročna terjatev davek	6.645.243	7.498.724
- jubilejne nagrade in odpravnine	769.805	844.536
- oslabitve terjatev do kupcev	18.598	152.728
- olajšave za investiranje	2.119.306	1.996.010
- vlaganja za raziskave in razvoj	829.146	1.592.354
- davčna izguba	2.908.388	2.913.096
Odložena dolgoročna obveznost za davek	(1.969.070)	(5.623.526)
- presežek iz prevrednotenja zemljišč	(1.955.421)	(5.740.373)
- presežek iz prevrednotenja odpravnin	(13.649)	116.847
Neto odložena dolgoročna terjatev za davek	4.676.173	1.875.198

Gibanje odloženih terjatev za davek	2017	2016
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	7.498.724	7.222.732
Prenos na UNITUR d.o.o.	(1.046.976)	0
Zmanjšanje:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	0	0
- odprava oslabitev terjatev do kupcev	(122.780)	(173.292)
- odprava oslabitev finančnih naložb	0	(559.386)
- regijska olajšava za investiranje	0	(48.282)
- vlaganje za raziskave in razvoj	(554.553)	0
- davčna izguba	0	0
Povečanja:		
- dolgoročne rezervacije za jubilejne in odpravnine	65.041	160.756
- oslabitev terjatev do kupcev	0	0
- oslabitev finančnih naložb	0	0
- olajšava za investiranje	373.531	408.030
- vlaganje za raziskave in razvoj	0	181.524
- davčna izguba	432.257	306.642
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	6.645.243	7.498.724

Gibanje odložene obveznosti za davek	2017	2016
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.623.526	5.333.036
Prenos na UNITUR d.o.o.	(4.078.989)	0
Zmanjšanje	0	(120.712)
Povečanje	424.533	411.202
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	1.969.070	5.623.526

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanih plačati ob odpravi začasnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljena stopnja davka za vse postavke je 19-odstotna.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja in presežka iz prevrednotenja odpravnin. Uporabljena stopnja davka je 19-odstotna.

12.3.14 *Kratkoročne finančne obveznosti*

Gibanje kratkoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2017 s kratkor. del. dolg. obvez.	Prenos na UNITUR d.o.o.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2017
Banka ali posojilodajalec							
Banke v državi	7.188.240	(634.652)	8.900.000	0	(6.552.242)	6.137.385	15.038.731
Povezane osebe	183.459		385.113	0	(118.415)	0	450.157
Finančni najem	166.858	(21.380)	0	0	(145.478)	244.097	244.097
Skupaj dobljena posojila	7.538.557	(656.032)	9.285.113	0	(6.816.135)	6.381.482	15.732.985

(v EUR)	Stanje dolga 1. jan. 2016 s kratkor. del. dolg. obvez.	Nova posojila v letu	Prenos neodplačanega krat. dela na dol. obveznosti	Odplačila v letu	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31. dec. 2016
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	8.350.671	4.089.812	0	(11.422.795)	6.170.552	7.188.240
Banke v tujini	39.367	0	0	(39.367)	0	0
Povezane osebe	371.659	14.612	0	(202.812)	0	183.459
Drugi posojilodajalci	1.389.000	0	0	(1.389.000)	0	0
Finančni najem	231.101	0	0	(231.101)	166.858	166.858
Skupaj dobljena posojila	10.381.798	4.104.424	0	(13.285.075)	6.337.410	7.538.557

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi družba izkazuje najeta kratkoročna posojila pri povezanih družbah Unior Deutschland GmbH, Rogla investicije d.o.o. ter RC Simit d.o.o. ter revolving posojilo pri konzorciju poslovnih bank. Vse ostale finančne obveznosti so dolgoročne.

Obrestna mera za najeta kratkoročna posojila znaša 2,0 do 4,0 odstotka fiksno ter 6 mesečni euribor + 2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah po poštenu vrednosti v višini 134.060.738 evrov, ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

12.3.15 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

Kratkoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih podjetij		
doma	450.833	135.069
v tujini	1.818.419	2.034.765
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	6.548.896	4.294.056
v tujini	21.730	14.951
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	14.990.814	18.153.352
v tujini	7.634.960	6.345.863
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	538.201	643.523
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	3.699.252	4.111.958
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	3.458.288	4.465.440
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	43.392	42.860
Druge kratkoročne obveznosti	2.720.218	3.385.926
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	0	46.411
Skupaj	41.925.004	43.674.174

Zapadlost poslovnih obveznosti družbe

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
nezapadle obveznosti	30.121.444	32.788.317
zapadle obveznosti do 90 dni	11.186.883	10.418.847
zapadle od 91 do 180 dni	427.745	166.024
zapadle od 181 do 360 dni	164.676	288.461
zapadle obveznosti nad 360 dni	24.257	12.525
Skupaj	41.925.004	43.674.174

Med drugimi kratkoročnimi obveznostim so izkazani tudi:

- vnaprej vračunani stroški v višini 2.270.118 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji 1.053.280 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2017 v višini 1.149.257 evrov, obveznost za revizijo 2017 14.300 evrov, prejeti računi v mesecu januarju 2018 za dobave oziroma opravljene storitve v letu 2017 v višini 33.316 evrov in izdani dobropisi v mesecu januarju 2018 za dobave oz. opravljene storitve v letu 2017 v višini 19.965 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 37.324 evrov.

12.3.16 Pogojne obveznosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dane garancije in poroštva	2.523.151	3.665.732
Skupaj	2.523.151	3.665.732

Dane garancije in poroštva za povezane osebe obsega 2.523.151 evrov.

12.3.17 Izčlenitev UNITUR d.o.o.

V letu 2017 je družba UNIOR d.d. na podlagi skupščinskega sklepa s stanjem 1.1.2017 v samostojno odvisno družbo UNITUR d.o.o. izčlenila dejavnost programa Turizem. Podjetje UNITUR d.o.o. je bilo v sodni register vpisano 7.11.2017. V nadaljevanju prikazujemo bilanco stanja družbe UNIOR d.d. z izločenimi podatki stanj in obveznosti, ki so z izčlenitvijo bila prenesena na novo družbo UNITUR d.o.o.

Vseslovensko združenje malih delničarjev je zoper sklep o vpisu izčlenitve pri družbi UNIOR d.d. vložilo pritožbo, ki ji je bilo iz procesnih razlogov ugodeno, nato pa je registrsko sodišče dne 5. marca 2018 zopet odločilo enako v korist UNIOR d.d.. Zoper sklep izdan 5. marca 2018 se je Vseslovensko združenje malih delničarjev vnovič pritožilo. Zoper sklep o registraciji ustanovitve družbe UNITUR d.o.o. z izčlenjenim premoženjem s strani Vseslovenskega združenja malih delničarjev pritožba ni bila vložena in je pravomočen.

V nadaljevanju prikazujemo primerljivo bilanco stanja in izkaz poslovnega izida, brez vključene dejavnosti programa Turizem, ki je bil izčlenjen v samostojno družbo UNITUR d.o.o., za družbo UNIOR d.d. za poslovno leto 2016.

Otvoritvena bilanca stanja UNIOR d.d.

(v EUR)	Postavka	Vključena dejavnost Turizem	Brez dejavnosti Turizem
		31.12.2016	01.01.2017
	SREDSTVA	285.798.930	233.199.668
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA	184.762.598	133.630.149
I.	Neopredmetena sredstva in druga NS	4.169.983	2.708.434
1.	Dolgoročne premoženjske pravice	1.721.457	259.908
2.	Dobro ime	403.940	403.940
3.	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	1.793.401	1.793.401
4.	Druga neopredmetena sredstva	165.153	165.153
5.	Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	86.032	86.032
II.	Opredmetena osnovna sredstva	140.287.368	74.269.916
1.	Zemljišča in zgradbe	91.979.557	31.056.972
	<i>a) Zemljišča</i>	<i>32.709.337</i>	<i>10.271.748</i>
	<i>b) Zgradbe</i>	<i>59.270.220</i>	<i>20.785.224</i>
2.	Proizvajalne naprave in stroji	40.393.748	35.994.914
3.	Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	41.136	41.136
4.	Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	7.872.927	7.176.894
III.	Naložbene nepremičnine	13.761.637	13.577.949
IV.	Dolgoročne finančne naložbe	21.228.669	27.699.942
1.	Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	16.194.246	22.665.519
	<i>a) Delnice in deleži v družbah v skupini</i>	<i>12.614.405</i>	<i>19.098.197</i>
	<i>b) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>	<i>3.488.420</i>	<i>3.488.420</i>
	<i>c) Druge delnice in deleži</i>	<i>91.421</i>	<i>78.902</i>
2.	Dolgoročna posojila	5.034.423	5.034.424
	<i>a) Dolgoročna posojila družbam v skupini</i>	<i>4.889.857</i>	<i>4.889.858</i>
	<i>b) Dolgoročna posojila drugim</i>	<i>144.566</i>	<i>144.566</i>
V.	Dolgoročne poslovne terjatve	3.439.743	10.466.697
1.	Dolgoročne poslovne terjatve do družb v skupini	3.073.383	10.171.113
2.	Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	168.773	168.773
3.	Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	197.587	126.811
VI.	Odložene terjatve za davek	1.875.198	4.907.210
B.	KRA TKOROČNA SREDSTVA	101.036.332	99.569.519
I.	Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II.	Zaloge	60.251.980	59.932.314
1.	Material	19.394.850	19.084.110
2.	Nedokončana proizvodnja	24.560.134	24.560.134
3.	Proizvodi	12.809.160	12.807.381
4.	Trgovsko blago	3.487.836	3.480.689
III.	Kratkoročne finančne naložbe	3.991.952	3.991.952
1.	Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0
2.	Kratkoročna posojila	3.991.952	3.991.952
	<i>a) Kratkoročna posojila družbam v skupini</i>	<i>2.722.281</i>	<i>2.722.281</i>
	<i>b) Druga kratkoročna posojila</i>	<i>1.269.671</i>	<i>1.269.671</i>
IV.	Kratkoročne poslovne terjatve	30.036.953	28.905.631
1.	Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	8.865.668	8.904.855
2.	Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	16.760.324	16.718.197
3.	Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.410.961	3.282.579
V.	Denarna sredstva	6.755.447	6.739.622

(v EUR)	Postavka	Vključena dejavnost Turizem	Brez dejavnosti Turizem
		31.12.2016	01.01.2017
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	285.798.930	233.199.668
A.	KAPITAL	112.424.917	82.245.250
I.	Vpoklicani kapital	23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital	23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0
II.	Kapitalske rezerve	41.686.964	30.277.035
III.	Rezerve iz dobička	38.559.536	23.706.641
1.	Zakonske rezerve	1.951.606	1.417.442
2.	Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	120.190	120.190
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	0
4.	Statutarne rezerve	0	0
5.	Druge rezerve iz dobička	36.487.740	22.169.009
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.	23.001.591	8.231.355
V.	Preneseni čisti dobiček	0	0
VI.	Prenesena čista izguba	19.601.341	3.658.765
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta	5.089.184	0
VIII.	Čista izguba poslovnega leta	0	0
B.	REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI	7.371.911	4.248.255
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	4.444.928	3.760.405
2.	Druge rezervacije	2.926.983	487.849
3.	Odloženi prihodki	0	0
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	114.789.371	100.227.281
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	114.709.828	100.227.281
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do družb v skupini	0	0
2.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank	114.709.828	100.227.281
3.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0
4.	Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	0
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	79.543	0
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	0	0
2.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0
3.	Dolgoročne menične obveznosti	0	0
4.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0
5.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti	79.543	0
III.	Odložene obveznosti za davek	0	0
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	51.212.731	46.478.882
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	7.538.557	6.910.133
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini	175.384	175.384
2.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank	7.188.240	6.726.674
3.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0
4.	Druge kratkoročne finančne obveznosti	174.933	8.075
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	43.674.174	39.568.749
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	2.169.834	2.185.533
2.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	28.854.633	26.946.935
3.	Kratkoročne menične obveznosti	0	0
4.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	4.465.440	3.521.347
5.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti	8.184.267	6.914.934

Primerjalni izkaz poslovnega izida UNIOR d.d.

(v EUR)	Vključena dejavnost Turizem		Brez dejavnosti Turizem	
	Postavka	2016	2016	2016
A. Čisti prihodki od prodaje		167.942.365	150.442.246	
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		32.048.846	14.548.339	
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>25.139.088</i>	<i>7.647.387</i>	
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>6.909.758</i>	<i>6.900.952</i>	
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		135.893.519	135.893.907	
<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>125.158.465</i>	<i>125.158.853</i>	
<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>10.735.054</i>	<i>10.735.054</i>	
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		4.026.052	4.029.026	
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve		1.027.705	1.027.705	
Č. Drugi poslovni prihodki		3.432.596	3.086.362	
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		176.428.718	158.585.339	
D. Stroški blaga, materiala in storitev		104.821.999	96.776.534	
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		11.238.003	11.224.380	
2. Stroški porabljenega materiala		70.995.237	67.158.552	
<i>a) Stroški materiala</i>		<i>55.363.543</i>	<i>52.831.115</i>	
<i>b) Stroški energije</i>		<i>7.065.907</i>	<i>5.965.272</i>	
<i>c) Drugi stroški materiala</i>		<i>8.565.787</i>	<i>8.362.165</i>	
3. Stroški storitev		22.588.759	18.393.602	
<i>a) Transportne storitve</i>		<i>3.828.373</i>	<i>3.652.413</i>	
<i>b) Stroški vzdrževanja</i>		<i>1.016.786</i>	<i>604.575</i>	
<i>c) Najemnine</i>		<i>422.914</i>	<i>258.729</i>	
<i>č) Drugi stroški storitev</i>		<i>17.320.686</i>	<i>13.877.885</i>	
E. Stroški dela		51.578.457	43.594.362	
1. Stroški plač		38.050.290	32.720.177	
2. Stroški pokojninskih zavarovanj		507.084	446.484	
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		6.347.692	5.495.908	
4. Drugi stroški dela		6.673.391	4.931.793	
F. Odpisi vrednosti		10.184.684	7.758.710	
1. Amortizacija		9.180.428	6.797.408	
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		406.175	393.374	
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		598.081	567.928	
G. Drugi poslovni odhodki		1.337.016	956.345	
1. Rezervacije		11.790	11.790	
2. Drugi stroški		1.325.226	944.555	
II. IZID IZ POSLOVANJA		8.506.562	9.499.388	
H. Finančni prihodki		1.970.546	1.969.128	
1. Finančni prihodki iz deležev		1.464.080	1.464.080	
<i>a) Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini</i>		<i>1.178.249</i>	<i>1.178.249</i>	
<i>b) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		<i>270.451</i>	<i>270.451</i>	
<i>c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		<i>15.380</i>	<i>15.380</i>	
<i>č) Finančni prihodki iz drugih nabožb</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
2. Finančni prihodki iz danih posojil		436.122	436.122	
<i>a) Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini</i>		<i>362.480</i>	<i>362.480</i>	
<i>b) Finančni prihodki iz posojil, danih drugim</i>		<i>73.642</i>	<i>73.642</i>	
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		70.344	68.926	
<i>a) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini</i>		<i>364</i>	<i>364</i>	
<i>b) Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih</i>		<i>69.980</i>	<i>68.562</i>	
I. Finančni odhodki		5.663.916	4.696.252	
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		307.169	307.169	
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		4.741.111	3.810.141	
<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini</i>		<i>6.537</i>	<i>6.537</i>	
<i>b) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		<i>4.489.039</i>	<i>3.558.069</i>	
<i>c) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		<i>0</i>	<i>0</i>	
<i>č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		<i>245.535</i>	<i>245.535</i>	
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		615.636	578.942	
<i>a) Fin. odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini</i>		<i>47.699</i>	<i>58.475</i>	
<i>b) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		<i>322.774</i>	<i>305.510</i>	
<i>c) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		<i>245.163</i>	<i>214.957</i>	
III. POSLOVNI IZID		4.813.192	6.772.264	
Davek iz dobička		0	0	
Odloženi davek		(275.992)	(228.608)	
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		5.089.184	7.000.872	

12.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

12.4.1 Čisti prihodki od prodaje

Čisti prihodki od prodaje po območnih odsekih

(v EUR)	2017	2016
Slovenija	18.146.136	32.048.846
- odvisne družbe	1.431.235	172.592
- pridružene družbe	82.717	103.258
- drugi kupci	16.632.184	31.772.996
Tujina	147.126.572	135.893.519
- odvisne družbe	13.618.123	13.096.792
- pridružene družbe	4.890.497	4.079.328
- drugi kupci	128.617.952	118.717.399
Skupaj	165.272.708	167.942.365

Čisti prihodki od prodaje po področnih odsekih:

(v EUR)	2017	2016
ODKOVKI	104.675.636	95.491.055
ORODJE	33.516.356	32.239.121
STROJEGRADNJA	21.413.056	19.310.545
TURIZEM	0	17.500.119
SKUPNE SLUŽBE	5.613.919	3.281.739
VZDRŽEVANJE	53.741	119.786
Skupaj	165.272.708	167.942.365

12.4.2 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2017	2016
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	3.451.429	1.027.705
Skupaj	3.451.429	1.027.705

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja na programu Strojegradnja v višini 2,7 milijona evrov ter lastne naložbe v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 0,7 milijona evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove CNC strojev.

12.4.3 Drugi poslovni prihodki

Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2017	2016
Nagrade za preseganje kvote invalidov	167.951	170.802
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	40.501	113.055
Prejete odškodnine	250.413	307.223
Odprava dolgoročnih rezervacij	270.062	615.466
Dobitek od prodaje osnovnih sredstev	69.527	681.686
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	158.494
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	7.813	56.689
Prodaja emisijskih kuponov	7.523	7.815
Drugi poslovni prihodki	921.172	1.321.366
Skupaj	1.734.963	3.432.596

Med drugimi poslovnimi prihodki družba izkazuje prihodek iz naslova vračunanega prihodka upravljanja družbe NINGBO Unior v višini 513 tisoč evrov, odprave vračunanega oblikovanja popravka zalog v višini 207 tisoč evrov prihodke iz naslova vračila štipendij v višini 113 tisoč evrov, prejet bonus s strani zavarovalnice v višini 50 tisoč evrov, 32 tisoč evrov pa predstavlja uskladitev dolgoročne finančne naložbe v RRA d.o.o. Celje.

12.4.4 Stroški in odhodki

Leto 2017	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
(v EUR)				
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	5.531.124	4.527.001	1.941.622	11.999.746
Stroški materiala	71.126.252	793.876	1.697.803	73.617.931
Stroški storitev	14.170.432	2.657.830	3.064.677	19.892.939
<i>Stroški plač</i>	28.277.199	1.438.972	4.412.295	34.128.465
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	4.803.340	236.402	719.890	5.759.631
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	371.695	14.290	51.806	437.792
<i>Ostali stroški dela</i>	5.637.965	153.889	676.708	6.468.563
Skupaj stroški dela	39.090.198	1.843.553	5.860.699	46.794.451
Amortizacija	5.673.870	106.450	606.050	6.386.369
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	338.760	54.336	19.993	413.090
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	28.538	0	35.975	64.514
Ostali stroški	520.238	92.173	306.817	919.227
Skupaj stroški	136.479.413	10.075.218	13.533.636	160.088.267

Leto 2016				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. str.	9.084.283	13.639	2.140.081	11.238.003
Stroški materiala	65.405.576	4.836.886	752.775	70.995.237
Stroški storitev	14.529.850	5.149.126	2.909.783	22.588.759
<i>Stroški plač</i>	<i>28.504.048</i>	<i>5.602.130</i>	<i>3.944.112</i>	<i>38.050.290</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>4.822.667</i>	<i>893.590</i>	<i>631.435</i>	<i>6.347.692</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>402.133</i>	<i>65.880</i>	<i>39.071</i>	<i>507.084</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>4.588.468</i>	<i>1.422.495</i>	<i>662.428</i>	<i>6.673.391</i>
Skupaj stroški dela	38.317.316	7.984.095	5.277.046	51.578.457
Amortizacija	6.165.046	2.383.020	632.362	9.180.428
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	560.175	17.352	20.554	598.081
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	111.589	12.801	281.785	406.175
Ostali stroški	752.005	380.671	204.340	1.337.016
Skupaj stroški	134.925.840	20.777.590	12.218.726	167.922.156

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev družba prikazuje za 196.915 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 11 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 12.6.2.

Med ostalimi stroški družba izkazuje:

(v EUR)	2017	2016
- rezervacije za rente	11.852	11.790
- nadomestilo za stavbno zemljišče	153.632	273.439
- izdatki za varstvo okolja	65.170	73.963
- nagrade dijakom in študentom na praksi	440.006	533.145
- štipendije dijakom in študentom	51.589	44.968
- odškodnine delavcem	58.299	70.056
- finančne pomoči - dotacije	123.076	123.611
- oslabitev naložbenih nepremičnin	0	181.106
- drugi poslovni odhodki	15.603	24.938
Skupaj	919.227	1.337.016

Pogodbeni znesek revidiranja letnega poročila za delniško družbo UNIOR d.d. in Poslovno skupino UNIOR znaša 20.000 evrov. Revizijo je opravila družba Deloitte Revizija d.o.o. Ljubljana. Pogodbeni zneski opravljanja nerevizijskih storitev so v poslovnem letu 2017 znašali 9.550 evrov in zajemajo izvedeno izobraževanje glede uvedbe novega MSPR 15, delitveno revizijo izčlenitve dejavnosti programa Turizem v samostojno družbo UNITUR d.d. ter preveritev pravilnosti izračuna finančnih zavez za potrebe bank.

12.4.5 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini	1.068.625	1.178.249
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	516.327	270.451
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	80	15.380
Finančni prihodki iz razveljavitve oslabitve finančnih naložb	300.000	0
Skupaj	1.885.032	1.464.080
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih družbam v skupini	310.696	362.480
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	178.306	73.642
Skupaj	489.002	436.122
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do družb v skupini	0	364
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	227.676	69.980
Skupaj	227.676	70.344
Skupaj finančni prihodki	2.601.709	1.970.546

Finančni prihodki iz deležev v družbah v skupini vključujejo delež v dobičku v družbah Unior Components a.d. in Ningbo Unior Forging Co.Ltd.. Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vključujejo delež v dobičku v družbi Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l., Unior Tehna d.o.o. in Štore Steel d.o.o.

Odpravljena je bila oslabitev dolgoročnega posojila Unior Makedonija d.o.o. zaradi celotnega poplačila posojila.

Finančni odhodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	1.006.333	307.169
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od družb v skupini	4.950	6.537
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.090.854	4.489.039
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	163	245.535
Skupaj	3.095.967	4.741.111
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti do družb v skupini	21.143	47.699
Finančni odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obveznosti	162.268	322.774
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	176.248	245.163
Skupaj	359.659	615.636
Skupaj finančni odhodki	4.461.958	5.663.916

Oslabitev finančnih naložb

V višini 500.000 evrov je bil oslABLJENA naložba v Unidal d.o.o., 300.000 evrov Unior Makedonija d.o.o., 151.333 evrov Sinter Užice in 55.000 evrov Unior France S.A.S.

12.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

(v EUR)	2017	2016
Davek od dobička	0	0
Odloženi davki	(193.496)	(275.992)
Skupaj	(193.496)	(275.992)

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

(v EUR)	2017	2016
Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	7.608.436	4.813.191
Davek na dobiček v Sloveniji 19%	1.445.603	818.243
Neobdavčeni prihodki	84.671	113.055
Davčno nepriznani odhodki	2.948.302	2.004.050
Popravki vrednosti terjatev	(122.780)	(173.292)
Popravki vrednosti naložb	0	(559.386)
Oblikovanje rezervacij	65.041	160.756
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(554.553)	133.242
Olajšava za investiranje	373.531	408.030
Olajšava za zaposlovanja invalidov	0	0
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	0	0
Davčna izguba	432.257	306.642
Odloženi davki	(193.496)	(275.992)
Efektivna davčna stopnja v %	(2,5)	(5,7)

Davčna osnova za leto 2017 je izkazana v višini 10.439.996 evrov. Davčna osnova je zmanjšana za koriščenje davčne olajšave za vlaganja v raziskave in razvoj v višini 5.046.824 evrov, za investiranje v višini 3.402.559 evrov, za zaposlovanje invalidov v višini 1.455.442 evrov, za dodatno pokojninsko zavarovanje 437.791 evrov in za donacije v višini 97.380 evrov. Osnove za davek ni. Olajšave, ki jih je mogoče koristiti v naslednjih obdobjih, znašajo skupaj 28.472.119 evrov, od tega davčna izguba 15.307.307 evrov.

Odloženi davki

Dobiček, ugotovljen po davčni zakonodaji, se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov obsega 193.496 evrov, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

12.6 Posli s povezanimi podjetji

12.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2017	2016
Odvisna podjetja:		
v državi:	1.431.235	172.592
UNITUR d.o.o. Zreče	1.416.307	0
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	423	135.170
SPITT d.o.o. Zreče	14.505	37.422
v tujini:	13.618.123	13.096.792
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	3.203.416	3.549.747
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	807.513	793.506
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	1.129.221	971.332
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	677.424	733.374
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	(1.672)	171.953
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	881.219	903.595
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	138.187	172.454
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.207.367	1.338.376
UNIOR USA CORPORATION Olhey	19.417	26.147
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	216.107	187.812
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	177.150	214.203
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	241.055	179.396
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	27.447	111.365
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	4.894.273	3.743.532
Skupaj odvisna podjetja	15.049.358	13.269.384
Pridružena podjetja:		
v državi:	82.717	103.258
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	26.280	43.851
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	30.276	33.245
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	26.162	26.162
v tujini:	4.890.497	4.079.328
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.052.241	2.434.346
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	203.612	205.320
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	471.875	492.825
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.162.770	891.422
SINTER a.d. Užice	0	55.415
Skupaj pridružena podjetja	4.973.214	4.182.586
Skupaj prodaja povezanim osebam	20.022.572	17.451.970

12.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2017	2016
Odvisna podjetja:		
v državi:	755.732	456.554
UNITUR d.o.o. Zreče	599.489	0
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	0	71.477
SPITT d.o.o. Zreče	156.243	385.077
v tujini:	12.071.905	10.422.559
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.079.679	1.150.249
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	1.035.251	658.954
UNIOR FRANCE S.A.S. Melun	0	1.440
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	17.959	39.862
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	1.759
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	1.204.518	247.376
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	114.108	122.512
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	30.153	38.263
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	0	(87)
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	784.708	883.802
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	316.815	528.560
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	7.486.955	6.749.869
Skupaj odvisna podjetja	12.827.637	10.879.113
Pridružena podjetja:		
v državi:	20.334.019	14.785.931
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	20.334.019	14.785.931
v tujini:	160.942	549.102
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	8.533	10.198
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	4.621	3.376
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	2.141	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	145.647	173.316
SINTER a.d. Užice	0	362.212
Skupaj pridružena podjetja	20.494.961	15.335.033
Skupaj nabava pri povezanih osebah	33.322.598	26.214.146

12.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

Poslovne terjatve do povezanih strank

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Odvisna podjetja:		
v državi:	7.270.615	26.096
UNITUR d.o.o. Zreče	7.268.410	0
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	0	21.954
SPITT d.o.o. Zreče	2.205	4.142
v tujini:	8.888.061	11.912.955
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	1.746.649	1.613.329
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	26.341	80.786
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	426.650	382.349
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	689.246	781.706
UNIOR HELLAS S.A. Metamorfosis	0	954.165
UNIOR INTERNATIONAL Ltd. Lincolnshire	1.502.196	1.332.360
UNIOR MAKEDONIJA d.o.o. Skopje	424.817	1.032.262
UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd St. Petersburg	1.031.820	1.432.277
UNIOR BULGARIA Ltd. Sofia	174.025	380.975
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse	136.216	150.678
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	35.615	31.281
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	0	82.396
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	2.694.485	3.658.391
Skupaj odvisna podjetja	16.158.676	11.939.051
Pridružena podjetja:		
v državi:	88.320	117.908
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	79.232	105.431
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	6.160	9.549
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	2.928	2.928
v tujini:	1.408.828	506.072
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.219.701	172.296
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	199.332	187.983
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(10.205)	(44.136)
SINTER a.d. Užice	0	189.929
Skupaj pridružena podjetja	1.497.148	623.980
Skupaj poslovne terjatve do povezanih strank	17.655.824	12.563.031

12.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

Poslovne obveznosti do povezanih strank

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Odvisna podjetja:		
v državi:	450.833	135.069
UNITUR d.o.o. Zreče	310.754	0
RTC KRVAVEC d.d. Cerklje	0	10.373
SPITT d.o.o. Zreče	140.079	124.696
v tujini:	1.818.419	2.034.765
UNIOR Produktions- und Handels- GmbH Ferlach	638.643	717.396
UNIOR DEUTSCHLAND GmbH Remseck	0	87.903
UNIOR ITALIA S.R.L. Limbiate	3.628	3.693
UNIOR ESPANA S.L. Uharte-Arakil	1.759	1.759
UNIOR COMPONENTS d.o.o. Kragujevac	526.256	735.827
NINGBO UNIOR FORGING Co.Ltd. Yuyao	18.000	0
UNIDAL d.o.o. Vinkovci	630.133	488.187
Skupaj odvisna podjetja	2.269.252	2.169.834
Pridružena podjetja:		
v državi:	6.548.896	4.294.056
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.545.839	4.290.999
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	3.057	3.057
v tujini:	21.730	14.951
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.194	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	18.536	14.951
Skupaj pridružena podjetja	6.570.626	4.309.007
Skupaj poslovne obveznosti do povezanih strank	8.839.878	6.478.841

12.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Odvisna podjetja:		
v državi:	5.717.941	4.579.887
RTC Krvavec d.d., Cerklje	3.342.427	3.465.837
UNITUR d.o.o., Zreče	1.251.103	0
SPITT d.o.o., Zreče	1.124.411	1.114.050
v tujini:	3.890.342	3.032.252
UNIOR Komerc d.o.o., Skopje	91.823	607.969
UNIDAL d.o.o., Hrvaška	1.981.633	0
UNIOR HUNGARIA Kft. Nagyrecse, Madžarska	725.154	695.295
NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd, Kitajska	802.543	1.376.490
UNIOR BULGARIA Ltd, Bolgarija	289.190	352.498
Skupaj odvisna podjetja	9.608.283	7.612.139
Pridružena podjetja:		
v državi:	0	616.397
RHYDCON d.o.o., Šmarje pri Ješah	0	616.397
v tujini:	0	306.648
SINTER a.d., Užice	0	306.648
Skupaj pridružena podjetja	0	923.045
Skupaj terjatve iz naslova posojil do povezanih strank	9.608.283	8.535.184

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	43100	42735
Odvisna podjetja:		
v državi:	63.312	61.818
ROGLA INVESTICIJE d.o.o., Zreče	63.312	61.818
v tujini:	378.607	113.566
UNIOR DEUTSCHLAND Gmbh, Nemčija	378.607	113.566
Skupaj odvisna podjetja	441.919	175.384
Pridružena podjetja:		
v državi:	8.238	8.075
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.238	8.075
Skupaj pridružena podjetja	8.238	8.075
Skupaj obveznosti iz naslova posojil do povezanih strank	450.157	183.459

12.7 Prejemki uprave in nadzornega sveta

(v EUR)	Bruto vrednosti		Neto vrednosti	
	2017	2016	2017	2016
Darko Hrastnik	171.714	166.742	81.693	73.589
Branko Bračko	158.338	154.920	77.423	68.382
Uprava skupaj	330.052	321.662	159.116	141.971
Branko Pavlin	13.173	12.154	9.398	8.839
Marko Pahor	9.754	10.440	6.912	7.593
Drago Rabzelj	10.351	10.687	7.346	7.773
Darko Dujmović	9.681	8.946	6.859	6.506
Franc Dover	10.782	9.933	7.660	7.224
Marjan Adamič	9.256	9.549	6.550	6.945
Gregor Korošec *	1.641	2.186	1.194	1.590
Velimir Cugmas **	665	0	484	0
Simona Razvornik Škofič **	473	0	344	0
Nadzorni svet skupaj	65.777	63.895	46.746	46.470

* zunanji član komisije nadzornega sveta

** člani nominacijske komisije nadzornega sveta

12.8 Predlog za razporeditev bilančnega dobička tekočega leta

Uprava družbe je revidirane računovodske izkaze sprejela s sklepom dne 29.03.2018.

Ugotovljen bilančni dobiček poslovnega leta 2017 na podlagi revidiranih letnih računovodskih izkazov družbe za leto 2017 znaša 436.721,34 evrov. Uprava predlaga, da ostane nerazporejen.

Bilančni dobiček poslovnega leta 2017 je sestavljen iz čistega poslovnega izida v višini 4.053.960,41 evrov in zmanjšan za dolgoročno odložene stroške razvijanja v višini 3.617.239,07 evrov.

13 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2017.

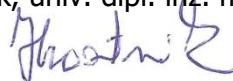
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju podjetja ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družbe, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 29. marec 2018

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

14 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Unior d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze družbe Unior d.d. (v nadaljevanju: 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31. decembra 2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrežna podlaga za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku »UK private company limited by guarantee«), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www2.deloitte.com/si/en/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105000 - ID št. za DDV: SI62566085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključnih revizijskih zadev
Nadomestljiva vrednost finančnih sredstev v odvisne družbe v računovodskih izkazih	
<p>Finančne naložbe v kapital odvisnih družb znašajo 19.250 tisoč EUR in se merijo po nabavni vrednosti. Dolgoročna in kratkoročna posojila do odvisnih družb znašajo 9.609 tisoč EUR in se merijo po odplačni vrednosti. Finančna sredstva v odvisne družbe na dan 31.12.2017 skupaj znašajo 28.859 tisoč EUR in predstavljajo 12% sredstev.</p> <p>Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslabilve omenjenih naložb in danih posojil in, kjer je potrebno, izvaja letne preizkuse oslabilve na podlagi diskontiranih prihodnjih denarnih tokov. Pri tem postopku je potrebna konkretna presoja poslovodstva.</p> <p>Pri oceni znakov slabitve je potrebna strokovna presoja in uporaba subjektivnih predpostavk s strani poslovodstva.</p> <p>Zaradi bistvenosti zgoraj navedenih okoliščin sta identifikacija znakov oslabilve in izračun oslabilve obravnavana kot ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Ocenili smo poslovodsko upoštevanje znakov oslabilve naložb in posojil. Poudarek naših revizijskih postopkov je bil na oceni in testiranju ključnih predpostavk, ki jih je poslovodstvo uporabilo pri ugotavljanju znakov oslabilve in ocenjevanju oslabilve. Ti postopki so vključevali:</p> <ul style="list-style-type: none"> • primerjanje neto vrednosti sredstev z vrednostjo naložbe • oceni predpostavk, ki se uporabljajo za izračun diskontnih mer, ter pri njihovem ponovnem izračunu, • pregledu pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki jih družba uporablja za preizkus oslabilve, • primerjavi načrtovanih denarnih tokov, vključno s predpostavkami glede stopnje rasti prihodkov in donosnosti poslovanja, s predhodnimi rezultati za preizkus točnosti napovedi poslovodstva, • preverbo ocene znamenja slabitev danih posojil, • preverbo ustreznosti zavarovanj danih posojil, • oceno ustreznosti razkritij v računovodskih izkazih. <p>Razkritja v zvezi s finančnimi sredstvi v odvisne družbe so zajeta v pojasnilih 12.3.4 in 12.3.7.</p>

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v družbi.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam;
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet in/ali revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in/ali revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in ju obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet in/ali revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

V skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v našem poročilu neodvisnega revizorja navajamo naslednje informacije, ki so zahtevane poleg zahtev mednarodnih standardov revidiranja:

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Lastniki družbe so nas na skupščini delničarjev dne 7. junija 2017 ponovno imenovali za zakonitega revizorja družbe. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 6 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 29. marca 2018 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Matjaž Prešeren
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 29. marec 2018

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

KONSOLIDIRANO RAČUNOVODSKO POROČILO

15 Skupina UNIOR

15.1 Sestava Skupine UNIOR

Odvisne družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 UNITUR d. o. o.	Slovenija	100,00
 RTC KRVAVEC d. d.	Slovenija	98,56
 ROGLA INVESTICIJE d. o. o.	Slovenija	100,00
 SPITT d. o. o.	Slovenija	100,00
 UNIOR PRODUKTIONS UND HANDELS GmbH	Avstrija	99,55
 UNIOR DEUTSCHLAND GmbH	Nemčija	100,00
 UNIOR FRANCE S. A. S.	Francija	100,00
 UNIOR ITALIA S. R. L.	Italija	95,00
 UNIOR ESPANA S. L.	Španija	95,00
 UNIOR INTERNATIONAL Ltd.	Velika Britanija	50,00
 UNIOR MAKEDONIJA d. o. o.	Makedonija	97,36
 UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.	Rusija	55,00
 UNIOR BULGARIA Ltd.	Bolgarija	77,31
 UNIOR COMPONENTS d. o. o.	Srbija	100,00
 NINGBO UNIOR FORGING Co. Ltd.	Kitajska	50,00
 UNIDAL d. o. o.	Hrvaška	55,35
 UNIOR HUNGARIA Kft.	Madžarska	70,00
 UNIOR - NORTH AMERICA Inc.	ZDA	100,00

Pridružene družbe

Ime družbe	Država	Delež v %
 ŠTORE STEEL d. o. o.	Slovenija	29,25
 RHYDCON d. o. o.	Slovenija	33,50
 RC SIMIT, d. o. o.	Slovenija	20,00
 UNIOR TEPID S. R. L.	Romunija	49,00
 UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,00
 UNIOR TEHNA, d. o. o.	BiH	25,00
 UNIOR TEOS ALATI d. o. o.	Srbija	20,00

V konsolidiranih računovodskih izkazih Skupine UNIOR so vključene vse družbe, v katerih ima matična družba UNIOR d.d. lastniški delež 50 odstotkov ali več, saj ima v teh družbah obvladujoč vpliv.

V konsolidiranih računovodskih izkazih so vključena tudi pridružena podjetja po kapitalski metodi. Te družbe so: Štore Steel d.o.o., Rhydcon d.o.o. in RC Simit d.o.o. v Sloveniji ter Unior Tepid S.R.L., Unior Singapore PTE Ltd., Unior Tehna d.o.o. in Unior Teos Alati d.o.o. v tujini, v njih pa ima matična družba UNIOR d.d. vsaj 20 odstotni in manj kot 50 odstotni lastniški delež.

Z izčlenitvijo programa Turizem iz UNIOR d.d. je nastala nova družba Unitur d.o.o., ki je bila vpisana v sodni register 07.11.2017, pri čemer se z vidika obravnave računovodskih rezultatov šteje, da je bil Unitur d.o.o. izčlenjen s 01.01.2017.

Z iztisnitvijo malih delničarjev smo pridobili 100 odstotni lastniški delež v delniški družbi UNIOR Components a.d. in jo preoblikovali v družbo z omejeno odgovornostjo.

Z dokapitalizacijami smo povečali odstotek lastništva v družbah Unior Bulgaria Ltd. na 77,31 odstotkov in Unior Komerc d.o.o. v Makedoniji na 97,36 odstotkov, pri čemer smo to družbo preimenovali v Unior Makedonija d.o.o.

Ker je v teku prodajni postopek za prodajo celotnega deleža družbe RTC Krvavec, so sredstva in obveznosti te družbe ob koncu leta 2017 prenešena na kratkoročna sredstva oziroma obveznosti za prodajo.

V decembru 2017 je bilo v Detroitu v ZDA registrirano novo podjetje Unior – North America Inc. za podporo poslovanja v Severni Ameriki. S poslovanjem bo začelo v letu 2018.

Ob koncu leta 2017 so iz Skupine UNIOR izločene družbe Unior Hellas S.A. (Grčija), Unior USA Co. in Sinter a.d. Užice (Srbija) zaradi likvidacije teh družb.

15.2 Predstavitev družb, vključenih v konsolidacijo

15.2.1 Odvisna podjetja

UNITUR d.o.o.

Naslov družbe: Cesta na Roglo 15, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 61 00
Fax: +386 3 576 24 46
Internet: <http://www.unitur.eu>
E-mail: turizem@unitur.eu
Dejavnost družbe: Turistične in druge poslovne dejavnosti
Število zaposlenih: 363

RTC KRVAVEC d.d.

Naslov družbe: Grad 76, 4207 CERKLJE NA GORENJSKEM
Država: Slovenija
Telefon: +386 4 252 59 30
Fax: +386 4 252 59 31
Internet: <http://www.rtc-kravec.si>
E-mail: info@rtc-kravec.si
Dejavnost družbe: Rekreativno turistični smučarski center
Število zaposlenih: 66

ROGLA INVESTICIJE d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
E-mail: unior@unior.si
Dejavnost družbe: Trgovanje z nepremičninami
Število zaposlenih: 0

SPITT d.o.o.

Naslov družbe: Kovaška cesta 10, 3214 ZREČE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 757 81 00
Fax: +386 3 576 21 03
Dejavnost družbe: Energetika-oskrba s paro in vročo vodo
Število zaposlenih: 0

UNIOR PRODUKTIONS- und HANDELS- GmbH

Naslov družbe: Auengasse 9, 9170 FERLACH
 Država: Avstrija
 Telefon: +43 4227 35 14
 Fax: +43 4227 35 15 18
 Internet: <http://www.unior.at>
 E-mail: office@unior.at
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 9

UNIOR DEUTSCHLAND GmbH

Naslov družbe: Am Oberen Schlossberg 5, 71686 REMSECK
 Država: Nemčija
 Telefon: +49 1 634 469 908, +49 7146 28 500
 Fax: +386 3 576 26 43, +49 7146 28 5020
 Internet: <http://www.unior-werkzeug.de>
 E-mail: deutschland@unior.si, unior@unior-deutschland.com
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja in Predelava na CNC in servisiranje strojev
 Število zaposlenih: 5

UNIOR FRANCE S.A.S.

Naslov družbe: 166-172 Rue du General Delestraint, 77000 MELUN
 Država: Francija
 Telefon: +33 1 64 37 23 00
 Fax: +33 1 64 39 40 90
 E-mail: contact@uniortools.fr
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 12

UNIOR ITALIA S.R.L.

Naslov družbe: Via Caserta 8, 20812 LIMBIATE (MB)
 Država: Italija
 Telefon: +39 02 99 04 3403
 Fax: +39 02 99 04 3414
 E-mail: unioritalia@unioritalia.it
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 2

UNIOR ESPAÑA S.L.

Naslov družbe: Poligon Sargaitz 2, Nave A5, 31840 UHARTE - ARAKIL (Navarra)
 Država: Španija
 Telefon: +34 948 56 71 13
 Fax: +34 948 46 42 48
 Internet: <http://www.unior.es>
 E-mail: unior@unior.es
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 3

UNIOR INTERNATIONAL Ltd.

Naslov družbe: Unit 7, Belton Lane Industrial Estate, GRANTHAM (Lincolnshire) NG31 9HN
Država: Velika Britanija
Telefon: +44 1476 567 827
Fax: +44 1476 590 703
E-mail: sales@unior.co.uk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 8

UNIOR MAKEDONIJA d.o.o.

Naslov družbe: Naroden front, br.5, 1000 SKOPJE
Država: Makedonija
Telefon: +389 2 243 20 57
Fax: +389 2 243 20 89
Internet: <http://www.uniormakedonija.mk>
E-mail: info@uniormakedonija.mk
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

UNIOR PROFESSIONAL TOOLS Ltd.

Naslov družbe: Blagodatnaya str. 63, bld. 1, D, 196105 SAINT PETERSBURG
Država: Rusija
Telefon: +7 812 449 83 50
Fax: +7 812 449 83 51
Internet: <http://www.unior.ru>
E-mail: sales@unior.ru
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 62

UNIOR BULGARIA Ltd.

Naslov družbe: Suhodolska ul. 195, 1373 SOFIA
Država: Bolgarija
Telefon: +359 2 9559 233
Fax: +359 2 9559 380
Internet: <http://www.unior.bg>
E-mail: office@unior.bg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 6

UNIOR COMPONENTS d.o.o.

Naslov družbe: Kosovska 4, 34000 KRAGUJEVAC
Država: Srbija
Telefon: + 381 34 306 300
Faks: + 381 34 306 336
Internet: <http://www.unior-components.com>
E-mail: contact@unior-components.com
Dejavnost družbe: Proizvodnja orodij za stroje
Število zaposlenih: 155

NINGBO UNIOR FORGING Company Ltd.

Naslov družbe: Xindongwu, Moushan, YUYAO, ZHEJIANG 315456
 Država: Kitajska
 Telefon: + 86 574 6249 6150
 Fax: + 86 574 6249 6152
 Internet: <http://www.unior.cn>
 E-mail: info@unior.cn
 Dejavnost družbe: Proizvodnja jeklenih odkovkov za avtomobilsko industrijo
 Število zaposlenih: 527

UNIDAL d.o.o. - 1.3.2018 sprememba imena v UNIOR VINKOVCI d.o.o.

Naslov družbe: Ulica Kneza Mislava 42, 32100 VINKOVCI
 Država: Hrvaška
 Telefon: +385 32 323 999
 Fax: +385 32 323 206
 E-mail: kovacnica@unidal.hr
 Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo odkovkov
 Število zaposlenih: 191

UNIOR Hungaria Kft.

Naslov družbe: Napfeny utca 1, 8756 NAGYRECSE
 Država: Madžarska
 Telefon: +36 93 571 070
 Fax: +36 93 571 073
 Internet: <http://www.unior.hu>
 E-mail: info@unior.hu
 Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
 Število zaposlenih: 4

UNIOR – NORTH AMERICA Inc.

Naslov družbe: 28213 Carlton Way Drive, 48377 NOVI (Michigan)
 Država: ZDA
 Število zaposlenih: 0

15.2.2 Pridružena podjetja

ŠTORE STEEL d.o.o.

Naslov družbe: Železarska 3, 3220 ŠTORE
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 780 51 00
Fax: +386 3 780 53 83
Internet: <http://www.store-steel.si>
E-mail: info@store-steel.si
Dejavnost družbe: Podjetje za proizvodnjo jekla
Število zaposlenih: 525

RHYDCON d.o.o.

Naslov družbe: Obrtniška ulica 5, 3240 ŠMARJE PRI JELŠAH
Država: Slovenija
Telefon: +386 3 818 30 50
Fax: +386 3 582 11 35
E-mail: info@rhydcon.si
Dejavnost družbe: Spojni elementi za hidravliko
Število zaposlenih: 15

RC SIMIT d.o.o.

Naslov družbe: Tovarniška cesta 10, 2325 KIDRIČEVO
Država: Slovenija
Telefon: +386 2 799 55 25
Fax: +386 2 799 56 35
Internet: <http://www.rcsimit.si>
E-mail: info@rcsimit.si
Dejavnost družbe: Razvojni center za sodobne materiale in tehnologije
Število zaposlenih: 0

UNIOR TEPID S.R.L.

Naslov družbe: str. Bruxelles, nr. 10, 507165 PREJMER, jud. BRASOV
Država: Romunija
Telefon: +40 268 322 483
Fax: +40 268 317 786
Internet: <http://www.sculeserioase.ro>
E-mail: tepid@tepid.ro
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 54

UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.

Naslov družbe: 9 Tagore Lane #02-10, 9@Tagore Building, SINGAPORE 787472
Država: Singapur
Telefon: +65 645 138 18; +65 645 138 39
Fax: +65 645 138 07
Internet: <http://www.unior.com.sg>
E-mail: unior@singnet.com.sg
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 4

UNIOR TEOS ALATI d.o.o.

Naslov družbe: Subotička 23, 11000 BEOGRAD
Država: Srbija
Telefon: +381 11 744 03 30
Fax: +381 11 744 08 05
Internet: <http://www.uniorteos.com>
E-mail: office@uniorteos.com
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 22

UNIOR TEHNA d.o.o.

Naslov družbe: Bačići 58, 71000 SARAJEVO
Država: Bosna in Hercegovina
Telefon: +387 33 776 376
Fax: +387 33 776 371
Internet: www.uniortehna.ba
E-mail: info@uniortehna.ba
Dejavnost družbe: Prodaja ročnega orodja
Število zaposlenih: 29

16 Konsolidirani računovodski izkazi

16.1 Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2017

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2017	na dan 31.12.2016
	SREDSTVA		363.973.502	347.977.798
	A. DOLGOROČNA SREDSTVA		217.291.879	222.225.678
	I. Neopredmetena sredstva in druga NS	17.3.2	6.883.349	4.749.441
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		2.224.876	1.898.732
	2. Dobro ime		521.448	521.448
	3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja		3.975.111	2.078.076
	4. Druga neopredmetena sredstva		143.264	165.153
	5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo		18.650	86.032
	II. Opredmetena osnovna sredstva	17.3.3	173.578.500	186.956.719
	1. Zemljišča in zgradbe		106.550.330	117.180.789
	<i>a) Zemljišča</i>		36.946.458	38.384.929
	<i>b) Zgradbe</i>		69.603.872	78.795.860
	2. Proizvajalne naprave in stroji		58.253.175	55.813.326
	3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS		529.707	5.209.282
	4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo		8.245.288	8.753.322
	III. Naložbene nepremičnine	17.3.4	14.626.679	14.222.552
	IV. Dolgoročne finančne naložbe	17.3.5	17.228.595	13.660.926
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		17.152.378	13.516.359
	<i>a) Delnice in deleži v pridruženih družbah</i>		16.970.615	13.363.862
	<i>b) Druge delnice in deleži</i>		138.830	105.016
	<i>c) Druge dolgoročne finančne naložbe</i>		42.933	47.481
	2. Dolgoročna posojila		76.217	144.567
	<i>a) Dolgoročna posojila drugim</i>		76.217	144.567
	V. Dolgoročne poslovne terjatve	17.3.8	183.393	416.529
	1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev		10.132	218.160
	2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih		173.261	198.369
	VI. Odložene terjatve za davek	17.3.15	4.791.363	2.219.511
	B. KRATKOROČNA SREDSTVA		146.681.623	125.752.120
	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	9.600.643	120.000
	II. Zaloge	17.3.7	74.515.732	71.136.001
	1. Material		25.905.611	23.128.975
	2. Nedokončana proizvodnja		24.612.525	25.833.225
	3. Proizvodi		15.668.839	14.041.920
	4. Trgovsko blago		8.328.757	8.131.881
	III. Kratkoročne finančne naložbe	17.3.9	1.924.993	2.917.569
	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil		0	0
	<i>a) Druge delnice in deleži</i>		0	0
	<i>b) Druge kratkoročne finančne naložbe</i>		0	0
	2. Kratkoročna posojila		1.924.993	2.917.569
	<i>a) Druga kratkoročna posojila</i>		1.924.993	2.917.569
	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	17.3.8	46.310.526	39.161.039
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		32.548.662	26.838.013
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		13.761.864	12.323.026
	V. Denarna sredstva	17.3.10	14.329.729	12.417.511

Konsolidirana bilanca stanja na dan 31.12.2017 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	na dan 31.12.2017	na dan 31.12.2016
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		363.973.502	347.977.798
A.	KAPITAL	17.3.11	158.646.507	152.553.925
A1.	KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		146.490.871	141.943.778
I.	Vpoklicani kapital		23.688.983	23.688.983
1.	Osnovni kapital		23.688.983	23.688.983
2.	Nevpoklicani kapital (odbitna postavka)		0	0
II.	Kapitalske rezerve		41.686.964	41.686.964
III.	Rezerve iz dobička		40.603.303	40.089.670
1.	Zakonske rezerve		2.023.943	2.015.958
2.	Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže		120.190	120.190
3.	Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)		(120.190)	(120.190)
4.	Statutarne rezerve		1.641.102	757.947
5.	Druge rezerve iz dobička		36.938.258	37.315.765
IV.	Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.		28.214.466	26.715.673
V.	Preneseni čisti dobiček		11.287.678	4.294.426
VI.	Prenesena čista izguba		0	0
VII.	Čisti dobiček poslovnega leta		3.237.746	7.495.550
VIII.	Čista izguba poslovnega leta		0	0
IX.	Prevedbeni popravek kapitala		(2.228.269)	(2.027.488)
A2.	KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		12.155.636	10.610.147
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	17.3.12	9.003.136	9.765.187
1.	Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		5.872.492	5.720.367
2.	Druge rezervacije		2.829.461	3.374.715
3.	Odloženi prihodki		301.183	670.105
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI		112.044.232	117.640.092
I.	Dolgoročne finančne obveznosti	17.3.13	109.190.279	117.470.295
1.	Dolgoročne finančne obveznosti do bank		109.041.591	117.274.364
2.	Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge dolgoročne finančne obveznosti		148.688	195.931
II.	Dolgoročne poslovne obveznosti	17.3.14	41.405	123.484
1.	Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		0	43.941
2.	Dolgoročne menične obveznosti		0	0
3.	Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		0	0
4.	Druge dolgoročne poslovne obveznosti		41.405	79.543
III.	Odložene obveznosti za davek	17.3.15	2.812.548	46.313
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI		84.279.627	68.018.594
I.	Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	4.281.087	0
II.	Kratkoročne finančne obveznosti	17.3.16	20.311.195	10.309.904
1.	Kratkoročne finančne obveznosti do bank		19.961.218	9.985.075
2.	Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic		0	0
3.	Druge kratkoročne finančne obveznosti		349.977	324.829
III.	Kratkoročne poslovne obveznosti	17.3.17	59.687.345	57.708.690
1.	Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		35.429.517	34.599.908
2.	Kratkoročne menične obveznosti		6.019.779	4.660.785
3.	Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov		4.520.223	4.654.944
4.	Druge kratkoročne poslovne obveznosti		13.717.826	13.793.053

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.2 Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017

(v EUR)	Postavka	Pojasnila	Leto 2017	Leto 2016
A.	Čisti prihodki od prodaje	17.4.2	239.019.600	219.111.997
	1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu		39.475.923	35.726.570
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>31.391.616</i>	<i>28.793.583</i>
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>8.084.307</i>	<i>6.932.987</i>
	2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu		199.543.677	183.385.427
	<i>a) Čisti prihodki od prodaje proizvodov in storitev</i>		<i>176.283.697</i>	<i>160.938.677</i>
	<i>b) Čisti prihodki od prodaje blaga in materiala</i>		<i>23.259.980</i>	<i>22.446.750</i>
B.	Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokončane pr.		819.891	3.391.683
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	17.4.3	3.465.748	1.029.142
Č.	Drugi poslovni prihodki	17.4.4	2.318.954	3.817.499
I.	KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		245.624.193	227.350.321
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	17.4.5	142.056.024	129.262.226
	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala		10.255.207	11.491.913
	2. Stroški porabljenega materiala		98.761.239	86.681.272
	<i>a) stroški materiala</i>		<i>76.229.333</i>	<i>65.702.333</i>
	<i>b) stroški energije</i>		<i>11.719.166</i>	<i>11.007.296</i>
	<i>c) drugi stroški materiala</i>		<i>10.812.740</i>	<i>9.971.643</i>
	3. Stroški storitev		33.039.578	31.089.041
	<i>a) transportne storitve</i>		<i>6.081.622</i>	<i>5.305.571</i>
	<i>b) stroški vzdrževanja</i>		<i>2.201.586</i>	<i>1.994.696</i>
	<i>c) najemnine</i>		<i>1.350.104</i>	<i>1.093.880</i>
	<i>č) drugi stroški storitev</i>		<i>23.406.266</i>	<i>22.694.894</i>
E.	Stroški dela	17.4.5	69.045.323	64.589.637
	1. Stroški plač		51.593.392	48.615.712
	2. Stroški pokojninskih zavarovanj		887.138	794.639
	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj		8.366.137	7.845.234
	4. Drugi stroški dela		8.198.656	7.334.052
F.	Odpisi vrednosti	17.4.5	24.601.331	14.993.918
	1. Amortizacija		13.516.546	13.781.216
	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS		10.513.964	552.612
	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih		570.821	660.090
G.	Drugi poslovni odhodki	17.4.5	1.883.130	1.916.277
	1. Rezervacije		16.511	21.292
	2. Drugi stroški		1.866.619	1.894.985
II.	IZID IZ POSLOVANJA		8.038.385	16.588.263
H.	Finančni prihodki	17.4.6	5.141.559	2.241.209
	1. Finančni prihodki iz deležev		4.050.534	1.103.894
	<i>a) Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah</i>		<i>4.049.799</i>	<i>1.087.864</i>
	<i>b) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah</i>		<i>370</i>	<i>15.590</i>
	<i>c) Finančni prihodki iz drugih naložb</i>		<i>365</i>	<i>440</i>
	2. Finančni prihodki iz danih posojil		215.642	105.242
	3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		875.383	1.032.073
I.	Finančni odhodki	17.4.6	5.504.080	6.787.731
	1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb		151.333	318.710
	2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		4.052.933	5.359.248
	<i>a) Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank</i>		<i>3.818.683</i>	<i>4.930.866</i>
	<i>b) Finančni odhodki iz izdanih obveznic</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>c) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti</i>		<i>234.250</i>	<i>428.382</i>
	3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		1.299.814	1.109.773
	<i>a) Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.</i>		<i>228.206</i>	<i>364.660</i>
	<i>b) Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti</i>		<i>1.071.608</i>	<i>745.113</i>
III.	POSLOVNI IZID		7.675.864	12.041.741
	Davek iz dobička	17.5	2.125.339	2.135.462
	Odloženi davek	17.5	(145.018)	(285.537)
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		5.695.543	10.191.816
	- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		3.237.746	7.495.550
	- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		2.457.797	2.696.266
	REZULTAT OHRANJENEGA POSLOVANJA	17.4	5.258.645	10.492.178
	REZULTAT USTAVLJENEGA POSLOVANJA	17.4	436.898	(300.362)

Konsolidiran izkaz poslovnega izida za obdobje od 1.1.2017 do 31.12.2017 (nadaljevanje)

(v EUR)	Postavka	Leto 2017	Leto 2016
	Delež lastnikov obvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	3.237.746	7.495.550
	Delež lastnikov neobvladujočega deleža v čistem dobičku (izgubi)	2.457.797	2.696.266
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov obvladujočega deleža	1,14	2,64
	Čisti dobiček (izguba) na delnico lastnikov neobvladujočega deleža	0,87	0,95
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ohranjenega poslovanja	1,85	3,70
	Čisti dobiček (izguba) na delnico iz ustavljenega poslovanja	0,15	(0,11)

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.3 Konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	Postavka	2017	2016
1.	Čisti dobiček/izguba poslovnega leta po obdavčitvi	5.695.543	10.191.816
2.	Drugi vseobsegajoči donos obračunskega obdobja po obdavčitvi	722.236	(1.420.861)
3.	Postavke, ki pozneje ne bodo prerazvrščene v poslovni izid	722.236	(1.420.861)
3.1	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi	767.316	(1.090.044)
3.2	Čisti dobički/izgube pripoznani v presežku iz prevrednotenja v zvezi z neopredmetenimi osnovnimi sredstvi	0	0
3.3	Aktuarski čisti dobički/izgube za pokojninske programe pripoznani v zadržanem dobičku/izgubi	745.632	57.311
3.4	Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevedbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	(790.712)	(388.128)
4.	Vseobsegajoči donos poslovnega leta po obdavčitvi	6.417.779	8.770.955
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe	4.549.914	6.190.964
	Celotni vseobsegajoči donos obračunskega obdobja, ki pripada neobvladujočemu deležu	1.867.865	2.579.991

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

Gibanje celotnega vseobsegajočega donosa je razvidno v točki 16.5. Konsolidirani izkaz gibanja kapitala.

16.4 Konsolidiran izkaz denarnih tokov

(v EUR)	Postavka	Pojasnilo	2017	2016
A. Denarni tokovi pri poslovanju				
a) Čisti poslovni izid				
	Poslovni izid pred obdavčitvijo		7.675.864	12.041.741
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	17.5	(1.980.321)	(1.849.925)
			5.695.543	10.191.816
b) Prilagoditve za				
	Amortizacijo (+)	17.3.2, 17.3.3	13.516.546	13.781.216
	Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (-)		(561.441)	(1.409.209)
	Prevrednotovalne poslovne odhodke, povezane s postavkami naložbenja in financiranja (+)	17.4.5	10.513.964	552.612
	Oblikovanje popravka vrednosti terjatev	17.3.8	565.692	507.604
	Oblikovanje popravka vrednosti zalog	17.3.7	5.129	66.895
	Oblikovanje in odprava dolgoročnih rezervacij	17.3.12	(762.051)	312.286
	Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev (-)	17.4.6	(4.266.176)	(1.209.136)
	Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti (+)	17.4.6	4.204.266	5.677.958
			23.215.929	18.280.226
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja				
	Začetne manj končne poslovne terjatve	17.3.8	(7.482.043)	(4.688.233)
	Začetne manj končne terjatve za odloženi davek	17.3.15	(2.571.852)	55.325
	Začetna manj končna sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	17.3.6	(9.480.643)	14.665
	Začetne manj končne zaloge	17.3.7	(3.384.860)	(3.877.666)
	Končne manj začetne obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	17.3.6	4.281.087	0
	Končni manj začetni poslovni dolgovi	17.3.14, 17.3.17	1.896.576	4.250.081
	Končne manj začetne obveznosti za odloženi davek	17.3.15	2.766.235	(22.733)
			(13.975.500)	(4.268.561)
			14.935.972	24.203.481
Č. Prebitek prejemkov pri poslovanju ali prebitek izdatkov pri poslovanju (a + b + c)				
B. Denarni tokovi pri naložbenju				
a) Prejemki pri naložbenju				
	Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku, ki se nanašajo na naložbenje		4.266.176	1.209.136
	Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev		40.970	20.784
	Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev		8.967.001	1.847.858
	Prejemki od odtujitve dolgoročnih finančnih naložb		271.388	388.324
	Prejemki od odtujitve kratkoročnih finančnih naložb		1.517.887	3.147.545
			15.063.422	6.613.647
b) Izdatki pri naložbenju				
	Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	17.3.2	(3.364.733)	(190.958)
	Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	17.3.3	(17.600.718)	(13.188.968)
	Izdatki za pridobitev naložbenih nepremičnin		(404.569)	(152.385)
	Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb	17.3.5	(3.839.057)	(845.618)
	Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb		(525.311)	(1.389.631)
			(25.734.388)	(15.767.560)
			(10.670.966)	(9.153.913)
c) Prebitek prejemkov pri naložbenju ali prebitek izdatkov pri naložbenju (a + b)				
C. Denarni tokovi pri financiranju				
a) Prejemki pri financiranju				
	Prejemki od vplačanega kapitala	17.3.11	0	0
	Prejemki od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	1.074.434	13.405.233
	Prejemki od povečanja kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	11.698.048	4.224.732
			12.772.482	17.629.965
b) Izdatki pri financiranju				
	Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	17.4.6	(4.052.933)	(5.359.248)
	Izdatki za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti	17.3.13	(2.284.297)	(5.338.913)
	Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih obveznosti	17.3.16	(8.766.910)	(16.322.500)
	Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	17.3.11	(21.130)	(507.702)
			(15.125.270)	(27.528.363)
			(2.352.788)	(9.898.398)
c) Prebitek prejemkov pri financiranju ali prebitek izdatkov pri financiranju (a + b)				
			14.329.729	12.417.511
Č. Končno stanje denarnih sredstev				
x)	Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ac, Bc in Cc)		1.912.218	5.151.170
y)	Začetno stanje denarnih sredstev		12.417.511	7.266.341

Skupina je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemki in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, v letu 2016 tako prikazala prejemke od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe UNIOR d.d. zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

16.5 Izkaz gibanja kapitala

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2016 DO 31.12.2017

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.015.958	120.190	(120.190)	757.947	37.315.765	26.715.673	4.294.426	7.495.550	(2.027.488)	141.943.778	10.610.147	152.553.925
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	1.395	0	0	0	188	2.437	(6.841)	0	0	(2.821)	(322.376)	(325.197)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(21.130)	(21.130)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	1.395	0	0	0	188	2.437	(6.841)	0	0	(2.821)	(301.246)	(304.067)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	1.512.949	0	3.237.746	(200.781)	4.549.914	1.867.865	6.417.779
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3.237.746	0	3.237.746	2.457.797	5.695.543
Vnos aktuarskega dobička iz naslova rezervacij za odpravnine	0	0	0	0	0	0	0	689.808	0	0	0	689.808	0	689.808
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	767.316	0	0	0	767.316	0	767.316
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	55.825	0	0	0	55.825	(1)	55.824
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(200.781)	(200.781)	(589.931)	(790.712)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	6.590	0	0	883.155	(377.695)	(16.593)	7.000.093	(7.495.550)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjane obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	7.495.550	(7.495.550)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	6.590	0	0	883.155	(377.695)	(16.593)	(495.457)	0	0	0	0	0
C. Končno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.023.943	120.190	(120.190)	1.641.102	36.938.258	28.214.466	11.287.678	3.237.746	(2.228.269)	146.490.871	12.155.636	158.646.507

GIBANJE KAPITALA ZA OBDOBJE OD 31.12.2015 DO 31.12.2016

(v EUR)	I. Vpoklicani kapital	II. Kapitalne rezerve	III. Rezerve iz dobička					IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	V. Preneseni čisti poslovni izid	VI. Čisti poslovni izid posl. leta	VII. Prevedbeni popravek kapitala	Skupaj kapital lastnikom obvladujoče družbe	Kapital neobvladujočemu deležu	Skupaj kapital
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička							
A.1. Stanje konec prejšnjega poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
A.2. Začetno stanje poročevalskega obdobja	23.688.983	41.686.964	2.012.271	120.190	(120.190)	422.408	37.140.778	27.748.406	453.903	4.557.108	(1.755.635)	135.955.186	8.675.842	144.631.028
B.1. Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	1.190	0	(203.562)	0	0	(202.372)	(645.686)	(848.058)
Izplačilo dividend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(507.702)	(507.702)
Druge spremembe lastniškega kapitala	0	0	0	0	0	0	1.190	0	(203.562)	0	0	(202.372)	(137.984)	(340.356)
B.2. Celotni vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	(1.032.733)	0	7.495.550	(271.853)	6.190.964	2.579.991	8.770.955
Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7.495.550	0	7.495.550	2.696.266	10.191.816
Sprememba presežka iz prevrednotenja opredmetenih sredstev	0	0	0	0	0	0	0	(1.090.044)	0	0	0	(1.090.044)	0	(1.090.044)
Druge sestavine vseobsegajočega donosa poročevalskega obdobja	0	0	0	0	0	0	0	57.311	0	0	0	57.311	0	57.311
Dobički in izgube, ki izhajajo iz prevredbe računovodskih izkazov podjetij v tujini	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	(271.853)	(271.853)	(116.275)	(388.128)
B.3. Spremembe v kapitalu	0	0	3.687	0	0	335.539	173.797	0	4.044.085	(4.557.108)	0	0	0	0
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjane obdobja na druge sestavine kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	4.557.108	(4.557.108)	0	0	0	0
Druge spremembe v kapitalu	0	0	3.687	0	0	335.539	173.797	0	(513.023)	0	0	0	0	0

Pojasnila k računovodskim izkazom so del računovodskih izkazov.

17 Pojasnila k računovodskim izkazom

Obvladujoča družba Skupine UNIOR je družba UNIOR Kovaška industrija d.d., s sedežem Kovaška 10, Zreče, Slovenija.

Računovodski izkazi skupine so pripravljene za leto, ki se je končalo 31.12.2017.

17.1 Izjava o skladnosti

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejel Svet za mednarodne računovodske standarde (IASB), ter pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in kot jih je sprejela Evropska unija.

Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji ni razlik med računovodskimi usmeritvami družbe UNIOR d.d. ter mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), ki jih je sprejela Evropska unija. Ti obvezni računovodski izkazi so pripravljene za potrebe izpolnjevanja zakonskih zahtev. V skladu z zakonodajo mora družba zagotoviti neodvisno revizijo teh računovodskih izkazov. Revizija je omejena na revidiranje obveznih računovodskih izkazov za splošne potrebe, s čimer se izpolni zakonska zahteva po reviziji obveznih računovodskih izkazov. Revizija obravnava obvezne računovodske izkaze kot celoto in ne daje zagotovila o posameznih vrstičnih postavkah, kontih ali poslih. Revidirani računovodski izkazi niso namenjeni uporabi s strani katerekoli stranke za potrebe odločanja v zvezi z lastništvom, financiranjem in katerimikoli drugimi konkretnimi posli, ki se nanašajo na družbo. Zaradi tega se uporabniki obveznih računovodskih izkazov ne smejo zanašati izključno na računovodske izkaze in morajo pred sprejemanjem odločitev izvesti druge ustrezne postopke.

Uprava UNIOR d.d., je računovodske izkaze potrdila dne 29.03.2018.

17.2 Podlage za sestavitev računovodskih izkazov

Vsi računovodski izkazi in pojasnila k računovodskim izkazom so prikazani in sestavljeni v evrih (EUR) brez centov in so zaokroženi na celo število.

17.2.1 Poštena vrednost

Prikazana sredstva in obveznosti z izjemo za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev so vrednotena po nabavnih oziroma odplačnih vrednosti, za katere ocenjujemo, da so enake poštenim vrednostim teh sredstev oziroma obveznosti.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti je enaka njihovi pošteni vrednosti. Glede na hierarhijo poštenih vrednosti jih uvrščamo v naslednje ravni:

- raven 1: sredstva, ki so vrednotena po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja
- raven 3: sredstva, katerih vrednosti ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov; v tej kategoriji prikazujemo po ocenjeni vrednosti zemljišča ter naložbene nepremičnine, zgradbe in opremo pa po sedanji knjigovodski vrednosti. Dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2017

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		36.946.458	36.946.458
- zemljišča		36.946.458	36.946.458
Naložbene nepremičnine		14.626.679	14.626.679
Dolgoročne finančne naložbe	660	17.227.935	17.228.595
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		17.151.718	17.151.718
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		76.217	76.217
Dolgoročne poslovne terjatve		183.393	183.393
Kratkoročne finančne naložbe		1.924.993	1.924.993
Kratkoročne poslovne terjatve		46.310.526	46.310.526
Dolgoročne finančne obveznosti		109.190.279	109.190.279
Dolgoročne poslovne obveznosti		41.405	41.405
Kratkoročne finančne obveznosti		20.311.195	20.311.195
Kratkoročne poslovne obveznosti		59.687.345	59.687.345

Razvrstitev sredstev in obveznosti glede na določitev njihove poštene vrednosti na dan 31.12.2016

(v EUR)	Raven 1	Raven 3	Skupaj
Opredmetena osnovna sredstva		38.384.929	38.384.929
- zemljišča		38.384.929	38.384.929
Naložbene nepremičnine		14.222.552	14.222.552
Dolgoročne finančne naložbe	660	13.660.266	13.660.926
- delnice, ki kotirajo na borzi	660		660
- delnice, ki ne kotirajo na borzi		13.515.699	13.515.699
- dolgoročne finančne naložbe - dolgoročna posojila		144.567	144.567
Dolgoročne poslovne terjatve		416.529	416.529
Kratkoročne finančne naložbe		2.917.569	2.917.569
Kratkoročne poslovne terjatve		39.161.039	39.161.039
Dolgoročne finančne obveznosti		117.470.295	117.470.295
Dolgoročne poslovne obveznosti		123.484	123.484
Kratkoročne finančne obveznosti		10.309.904	10.309.904
Kratkoročne poslovne obveznosti		57.708.690	57.708.690

Zemljišča in naložbene nepremičnine prikazujemo po ocenjeni vrednosti, dolgoročne finančne naložbe so prikazane po nabavni vrednosti zmanjšani za slabitve, poslovne terjatve, kratkoročne finančne naložbe ter obveznosti pa po odplačni vrednosti.

Uporabljene metodologije za ocenjene vrednosti so razkrite pri posameznih kategorijah v poglavju 17.3.

17.2.2 Uporabljene računovodske usmeritve

UNIOR Kovaška industrija d.d. (v nadaljevanju UNIOR d.d.), je družba s sedežem v Sloveniji. Naslov registriranega sedeža je Kovaška cesta 10, 3214 Zreče. V nadaljevanju so predstavljeni konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR za leto, ki se je končalo dne 31. decembra 2017. Konsolidirani računovodski izkazi vključujejo UNIOR d.d. in njene odvisne družbe, deleže Skupine v pridruženih družbah ter deleže v skupaj obvladovanih družbah (skupaj v nadaljevanju Skupina UNIOR). Naložbe v odvisne družbe so v izkazih Skupine UNIOR izločene v postopku konsolidacije. Podrobnejši pregled sestave Skupine UNIOR je prikazan v poglavju 15 Skupina UNIOR v računovodskem delu tega poročila.

Izjava o skladnosti

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze Skupine UNIOR potrdila dne 29.03.2018. Konsolidirani računovodski izkazi Skupine UNIOR so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP) in jih je sprejela tudi Evropska unija, in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD). Na dan bilance stanja glede na proces potrjevanja standardov v Evropski uniji v računovodskih usmeritvah Skupine UNIOR ni razlik med uporabljenimi MSRP in MSRP, ki jih je sprejela Evropska unija.

Ostale uporabljene računovodske usmeritve so enake za celo Skupino UNIOR, navajamo jih v poglavju 12.2.2.

17.3 Pojasnila k bilanci stanja

17.3.1 Bilanca stanja po odsekih

Postavka (v EUR)	Turistična dej. 31.12.2017	Kovinska dej. 31.12.2017	SKUPAJ 31.12.2017	Turistična dej. 31.12.2016	Kovinska dej. 31.12.2016	SKUPAJ 31.12.2016
SREDSTVA	78.628.810	285.344.692	363.973.502	88.702.533	259.275.265	347.977.798
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	67.880.649	149.411.230	217.291.879	85.733.831	136.491.847	222.225.678
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	1.413.823	5.469.526	6.883.349	1.621.493	3.127.948	4.749.441
1. Dolgoročne premoženjske pravice	1.413.823	811.053	2.224.876	1.478.744	419.988	1.898.732
2. Dobro ime	0	521.448	521.448	0	521.448	521.448
3. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	0	3.975.111	3.975.111	0	2.078.076	2.078.076
4. Druga neopredmetena sredstva	0	143.264	143.264	142.749	22.404	165.153
5. Neopredmetena sredstva, ki se pridobivajo	0	18.650	18.650	0	86.032	86.032
II. Opredmetena osnovna sredstva	66.041.023	107.537.477	173.578.500	83.874.064	103.082.655	186.956.719
1. Zemljišča in zgradbe	60.555.024	45.995.306	106.550.330	73.945.719	43.235.070	117.180.789
2. Proizvajalne naprave in stroji	4.402.956	53.850.219	58.253.175	4.406.185	51.407.141	55.813.326
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	8.073	521.634	529.707	4.605.764	603.518	5.209.282
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	1.074.970	7.170.318	8.245.288	916.396	7.836.926	8.753.322
III. Naložbene nepremičnine	355.168	14.271.511	14.626.679	183.688	14.038.864	14.222.552
IV. Dolgoročne finančne naložbe	12.519	17.216.076	17.228.595	15.585	13.645.341	13.660.926
1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	12.519	17.139.859	17.152.378	15.585	13.500.774	13.516.359
2. Dolgoročna posojila	0	76.217	76.217	0	144.567	144.567
V. Dolgoročne poslovne terjatve	58.116	125.277	183.393	39.001	377.528	416.529
1. Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	0	10.132	10.132	0	218.160	218.160
2. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	58.116	115.145	173.261	39.001	159.368	198.369
VI. Odložene terjatve za davek	0	4.791.363	4.791.363	0	2.219.511	2.219.511
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	10.748.161	135.933.462	146.681.623	2.968.702	122.783.418	125.752.120
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	7.800.643	1.800.000	9.600.643	0	120.000	120.000
II. Zaloge	390.934	74.124.798	74.515.732	436.529	70.699.472	71.136.001
1. Material	381.771	25.523.840	25.905.611	407.927	22.721.048	23.128.975
2. Nedokončana proizvodnja	0	24.612.525	24.612.525	0	25.833.225	25.833.225
3. Proizvodi	1.140	15.667.699	15.668.839	1.779	14.040.141	14.041.920
4. Trgovsko blago	8.023	8.320.734	8.328.757	26.823	8.105.058	8.131.881
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	1.924.993	1.924.993	0	2.917.569	2.917.569
1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	0	0	0	0	0
2. Kratkoročna posojila	0	1.924.993	1.924.993	0	2.917.569	2.917.569
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	1.807.443	44.503.083	46.310.526	1.988.113	37.172.926	39.161.039
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1.462.937	31.085.725	32.548.662	1.302.286	25.535.727	26.838.013
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	344.506	13.417.358	13.761.864	685.827	11.637.199	12.323.026
V. Denarna sredstva	749.141	13.580.588	14.329.729	544.060	11.873.451	12.417.511

Bilanca stanja po odsekih (nadaljevanje)

Postavka (v EUR)	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ	Turistična dej.	Kovinska dej.	SKUPAJ
	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	78.628.810	285.344.692	363.973.502	88.702.533	259.275.265	347.977.798
A. KAPITAL	37.516.524	121.129.983	158.646.507	55.353.118	97.200.807	152.553.925
A1. KAPITAL LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	37.339.385	109.151.486	146.490.871	55.182.823	86.760.955	141.943.778
I. Vpoklicani kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
1. Osnovni kapital	6.483.792	17.205.191	23.688.983	6.483.792	17.205.191	23.688.983
2. Nvpoklicani kapital (odbitna postavka)	0	0	0	0	0	0
II. Kapitalske rezerve	11.409.929	30.277.035	41.686.964	11.409.929	30.277.035	41.686.964
III. Rezerve iz dobička	15.911.428	24.691.875	40.603.303	23.100.430	16.989.240	40.089.670
1. Zakonske rezerve	534.164	1.489.779	2.023.943	589.215	1.426.743	2.015.958
2. Rezeve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	0	120.190	120.190	0	120.190	120.190
3. Lastne delnice in poslovni deleži (odbitna postavka)	0	(120.190)	(120.190)	0	(120.190)	(120.190)
4. Statutarne rezerve	0	1.641.102	1.641.102	0	757.947	757.947
5. Druge rezerve iz dobička	15.377.264	21.560.994	36.938.258	22.511.215	14.804.550	37.315.765
IV. Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vred.	15.341.539	12.872.927	28.214.466	15.457.731	11.257.942	26.715.673
V. Preneseni čisti dobiček	0	22.573.486	11.287.678	527.270	3.767.156	4.294.426
VI. Prenesena čista izguba	11.285.808	0	0	0	0	0
VII. Čisti dobiček poslovnega leta	0	3.759.241	3.237.746	0	9.291.879	7.495.550
VIII. Čista izguba poslovnega leta	521.495	0	0	1.796.329	0	0
IX. Prevedbeni popravek kapitala	0	(2.228.269)	(2.228.269)	0	(2.027.488)	(2.027.488)
A2. KAPITAL NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	177.139	11.978.497	12.155.636	170.295	10.439.852	10.610.147
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	2.979.605	6.023.531	9.003.136	3.787.439	5.977.748	9.765.187
1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti	645.892	5.226.600	5.872.492	791.696	4.928.671	5.720.367
2. Druge rezervacije	2.333.713	495.748	2.829.461	2.652.241	722.474	3.374.715
3. Odloženi prihodki	0	301.183	301.183	343.502	326.603	670.105
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	27.247.724	84.796.508	112.044.232	22.155.427	95.484.665	117.640.092
I. Dolgoročne finančne obveznosti	17.491.692	91.698.587	109.190.279	19.228.548	98.241.747	117.470.295
1. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	17.491.692	91.549.899	109.041.591	19.172.870	98.101.494	117.274.364
2. Dolgoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge dolgoročne finančne obveznosti	0	148.688	148.688	55.678	140.253	195.931
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	7.139.955	(7.098.550)	41.405	123.484	0	123.484
1. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	0	0	0	43.941	0	43.941
2. Dolgoročne menične obveznosti	0	0	0	0	0	0
3. Dolgoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	0	0	0	0	0	0
4. Druge dolgoročne poslovne obveznosti	7.139.955	(7.098.550)	41.405	79.543	0	79.543
III. Odložene obveznosti za davek	2.616.077	196.471	2.812.548	2.803.395	(2.757.082)	46.313
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	10.884.957	73.394.670	84.279.627	7.406.549	60.612.045	68.018.594
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	4.281.087	0	4.281.087	0	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	1.541.713	18.769.482	20.311.195	1.246.661	9.063.243	10.309.904
1. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	1.513.326	18.447.892	19.961.218	1.246.661	8.738.414	9.985.075
2. Kratkoročne finančne obv. na podlagi obveznic	0	0	0	0	0	0
3. Druge kratkoročne finančne obveznosti	28.387	321.590	349.977	0	324.829	324.829
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	5.062.157	54.625.188	59.687.345	6.159.888	51.548.802	57.708.690
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	2.717.066	32.712.451	35.429.517	2.500.036	32.099.872	34.599.908
2. Kratkoročne menične obveznosti	0	6.019.779	6.019.779	0	4.660.785	4.660.785
3. Kratkoročne poslovne obv. na podlagi predujmov	1.006.965	3.513.258	4.520.223	1.014.293	3.640.651	4.654.944
4. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	1.338.126	12.379.700	13.717.826	2.645.559	11.147.494	13.793.053

Dodatni podatki glede na geografsko območje za Skupino

(v EUR)	Prihodki od prodaje		Skupaj sredstva		Neto investicije	
	2017	2016	2017	2016	2017	2016
Slovenija	172.987.345	158.525.990	306.430.427	296.079.508	15.348.523	10.795.552
Evropska unija	13.171.851	14.146.571	12.236.611	13.031.642	645.902	688.662
Ostala Evropa	11.448.145	10.335.571	10.089.645	10.507.913	1.025.799	853.065
Ostali trgi	41.412.259	36.103.865	35.216.819	28.358.734	4.349.799	1.195.032
Skupaj	239.019.600	219.111.997	363.973.502	347.977.798	21.370.022	13.532.311

17.3.2 Neopredmetena sredstva

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2016	602.236	10.922.945	5.023.677	165.153	86.032	16.800.043
Neposredna povečanja - investicije	0	2.947.888	403.311	7.234	6.300	3.364.733
Prenos z investicij v teku	0	0	73.682	0	(73.682)	0
Zmanjšanja med letom	0	0	(356.242)	(29.123)	0	(385.365)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(73.112)	(1.475)	0	0	(74.587)
Stanje 31. decembra 2017	602.236	13.797.721	5.142.953	143.264	18.650	19.704.824
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2016	80.788	8.844.869	3.124.945	0	0	12.050.602
Amortizacija v letu	0	1.038.353	139.785	0	0	1.178.138
Zmanjšanja med letom	0	0	(344.395)	0	0	(344.395)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(60.612)	(2.258)	0	0	(62.870)
Stanje 31. decembra 2017	80.788	9.822.610	2.918.077	0	0	12.821.475
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	521.448	3.975.111	2.224.876	143.264	18.650	6.883.349
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	521.448	2.078.076	1.898.732	165.153	86.032	4.749.441

SKUPINA UNIOR (v EUR)	Dobro ime	Odloženi stroški razvijanja	Naložbe v pravice do ind. lastnine	Druga neopred. sredstva	NDS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2015	602.236	10.884.541	5.084.146	173.790	0	16.744.713
Neposredna povečanja - investicije	0	78.802	18.601	7.523	86.032	190.958
Prenos z investicij v teku	0	0	3.648	0	0	3.648
Zmanjšanja med letom	0	0	(81.737)	(16.160)	0	(97.897)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(40.398)	(981)	0	0	(41.379)
Stanje 31. decembra 2016	602.236	10.922.945	5.023.677	165.153	86.032	16.800.043
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2015	80.788	7.507.499	3.073.064	0	0	10.661.351
Amortizacija v letu	0	1.360.224	128.887	0	0	1.489.111
Zmanjšanja med letom	0	0	(77.113)	0	0	(77.113)
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	0	(22.854)	107	0	0	(22.747)
Stanje 31. decembra 2016	80.788	8.844.869	3.124.945	0	0	12.050.602
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	521.448	2.078.076	1.898.732	165.153	86.032	4.749.441
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	521.448	3.377.042	2.011.082	173.790	0	6.083.362

Skupina je od Ministrstva za okolje in prostor, Agencije RS za okolje za leto 2017 prejela 7.234 emisijskih kuponov. Ti so v knjigovodskih evidencah evidentirani z vrednostjo 1 evro. V letu 2017 je skupina poravnala obveznost za leto 2017 v višini 6.972 kuponov. Za vrednost proizvedenih izdaj v letu 2017 ima skupina izkazano obveznost za predajo 7.363 emisijskih kuponov. Stanje emisijskih kuponov na dan 31.12.2017 znaša 22.280.

Povečanje neopredmetenih osnovnih sredstev v večji meri predstavljajo usredstveni dolgoročno odloženi stroški razvoja v višini 2,9 milijonov evrov na programu Strojegradnja in v kovačnici Ningbo Unior Forging na Kitajskem. Med drugimi neopredmetenimi osnovnimi sredstvi v znesku 143.264 evrov so prikazani emisijski kuponi in dolgoročne aktivne časovne razmejitve.

Skupina neopredmetenih osnovnih sredstev nima zastavljenih za svoje dolgove.

17.3.3 Opredmetena osnovna sredstva

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobní inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2016	38.384.929	163.046.088	178.842.174	13.153.104	8.753.322	402.179.617
Neposredna povečanja - investicije	265.640	25.739	3.499.310	1.248.316	12.561.713	17.600.718
Prenos z investicij v teku	0	5.148.767	7.680.529	0	(12.829.296)	0
Zmanjšanja med letom	(738.245)	(519.815)	(3.227.371)	(595.596)	(25.845)	(5.106.872)
Zmanjšanje-prenos na sredstva za prodajo	(453.470)	(11.856.618)	0	(4.336.842)	(78.803)	(16.725.733)
Prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	(639.706)	(16.725.994)	0	(6.117.933)	(111.166)	(23.594.799)
Premiki med grupami	0	0	0	0	0	0
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	127.310	(575.022)	(662.966)	(69.058)	(24.637)	(1.204.373)
Stanje 31. decembra 2017	36.946.458	138.543.145	186.131.676	3.281.991	8.245.288	373.148.558
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2016	0	84.250.228	123.028.848	7.943.822	0	215.222.898
Amortizacija v letu	0	3.570.768	8.102.066	665.574	0	12.338.408
Zmanjšanja med letom	0	(119.285)	(2.947.526)	(448.122)	0	(3.514.933)
Zmanjšanje-prenos na sredstva za prodajo	0	(7.130.277)	0	(2.221.996)	0	(9.352.273)
Prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo	0	(10.058.595)	0	(3.134.543)	0	(13.193.138)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	(1.573.566)	(304.887)	(52.451)	0	(1.930.904)
Stanje 31. decembra 2017	0	68.939.273	127.878.501	2.752.284	0	199.570.058
Sedanja vrednost 31. decembra 2017	36.946.458	69.603.872	58.253.175	529.707	8.245.288	173.578.500
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	38.384.929	78.795.860	55.813.326	5.209.282	8.753.322	186.956.719

SKUPINA UNIOR	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalna oprema in stroji	Dr. oprema in drobní inventar	Osnovna sredstva v pridobivanju	Skupaj
(v EUR)						
Nabavna vrednost						
Stanje 31. decembra 2015	39.265.774	164.531.995	178.678.706	13.336.961	924.394	396.737.830
Neposredna povečanja - investicije	48.911	395.764	1.267.351	309.671	11.167.271	13.188.968
Prenos z investicij v teku	0	407.564	2.878.610	31.209	(3.317.383)	0
Zmanjšanja med letom	(273.359)	(2.182.092)	(3.243.891)	(534.019)	(21.121)	(6.254.482)
Prevrednotenje zaradi krepitve/oslabitve	(605.829)	0	0	0	0	(605.829)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	(50.568)	(107.143)	(738.602)	9.282	161	(886.870)
Stanje 31. decembra 2016	38.384.929	163.046.088	178.842.174	13.153.104	8.753.322	402.179.617
Popravek vrednosti						
Stanje 31. decembra 2015	0	81.551.732	118.326.825	7.785.791	0	207.664.348
Amortizacija v letu	0	3.584.766	8.066.553	640.785	0	12.292.104
Zmanjšanja med letom	0	(903.754)	(3.008.926)	(493.944)	0	(4.406.624)
Ostale spremembe (spremembe tečajev)	0	17.484	(355.604)	11.190	0	(326.930)
Stanje 31. decembra 2016	0	84.250.228	123.028.848	7.943.822	0	215.222.898
Sedanja vrednost 31. decembra 2016	38.384.929	78.795.860	55.813.326	5.209.282	8.753.322	186.956.719
Sedanja vrednost 31. decembra 2015	39.265.774	82.980.263	60.351.881	5.551.170	924.394	189.073.482

V letu 2017 je bilo v Skupini UNIOR skupaj 21.370.022 evrov novih investicijskih vlaganj v osnovna sredstva, od tega 3.364.734 evrov v neopredmetena osnovna sredstva, 17.600.719 evrov v opredmetena osnovna sredstva in 404.569 evrov v naložbene nepremičnine. V kovinski dejavnosti je bilo investicij za 18.919.318 evrov, v turistični dejavnosti pa za 2.450.704 evrov.

Med opredmetenimi osnovnimi sredstvi ima skupina na dan 31.12.2017 izkazana sredstva, ki jih je pridobila s finančnim najemom, z nabavno vrednostjo 1.841.360 evrov (v letu 2016 1.644.893 evrov) in sedanjo vrednostjo 1.017.166 evrov (v letu 2016 854.401 evrov).

Kot jamstvo za dolgove ima skupina zastavljena osnovna sredstva, katerih vrednost je po cenitvah ocenjena na 133.842.366 evrov, kar predstavlja večino sredstev skupine.

Zemljišča so zaradi sprememb prevrednotena na podlagi cenitvenega poročila izdelanega s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin na pošteno vrednost v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri vrednotenju je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem. Upoštevana mera kapitalizacije je 2,89 odstotka in je nižja kot pri naložbenih nepremičninah zaradi drugačne metode vrednotenja. Za poslovno leto 2017 je po stanju na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Vrednost prevrednotenih zemljišč po nabavni vrednosti znaša 8.536.021 evrov.

Postavki zmanjšanje-prenos na sredstva za prodajo in prevrednotenje zaradi prenosa na sredstva za prodajo se nanašata na prerazporeditev sredstev družbe RTC Krvavec med sredstva za prodajo (skupine za odtujitev) zaradi začetega postopka prodaje te družbe. Sredstva za prodajo so pojasnjena v poglavju 17.3.6.

17.3.4 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	7.650.607	7.650.607
Zgradbe	6.976.072	6.571.945
Skupaj	14.626.679	14.222.552

Gibanje naložbenih nepremičnin

(v EUR)	2017	2016
Začetno stanje 1. januarja	14.222.552	14.112.745
Pridobitve	404.569	152.385
Prevrednotenje	(34.178)	(6.560)
Odtujitve	0	0
Ostale spremembe (premiki, tečaji valut)	33.736	(36.018)
Končno stanje 31. decembra	14.626.679	14.222.552

Naložbene nepremičnine zajemajo zemljišča in zgradbe, ki so namenjena nadaljnji prodaji oziroma oddajanju v najem in sicer na lokacijah Maribor, Zreče, na Rogli in v Kragujevcu v Srbiji. Naložbene nepremičnine so izkazane po pošteni vrednosti. Poštena vrednost se je določila na podlagi cenitve pooblaščenega ocenjevalca vrednosti nepremičnin v letu 2017 po stanju na dan 31.12.2016. Pri zemljiščih, ki so namenjena prodaji in so izkazana med naložbenimi nepremičninami, je cenilec uporabil način tržnih prodaj, ki nakazuje vrednost s primerjavo ocenjevane nepremičnine z enakimi ali podobnimi nepremičninami, za katere so na voljo informacije o cenah. Na osnovi doseženih prodajnih cen in prilagoditev je bila upoštevana indikativna cena, ki bi jo primerljiva nepremičnina dosegla na trgu. K oceni zemljišča je bila pripisana še vrednost komunalnega prispevka, kot pravice, ki je pripisana k stavbnega zemljišču, na katerem stojijo objekti z izdanim gradbenim dovoljenjem.

Za poslovno leto 2017 je po stanju na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Način ocenjevanja vrednosti naložbenih nepremičnin za lokacijo proizvodnih hal v Mariboru je po metodi tržnih prodaj za določanje vrednosti zemljišča. V cenitvenem poročilu je pooblaščen cenilec za ugotovitev končne vrednosti upošteval vrednost dobljeno z metodo kapitalizacije donosa, kar predstavlja tržno oceno vrednosti. Na donosu zasnovan način temelji na kapitalizaciji pričakovanega stanovitnega dobička, ki ga bo imetnik lastninske pravice ustvarjal z uporabo premoženja. Osnova za ocenjevanje stanovitnega dobička so najemnine, ki jih lastnik zaračunava najemnikom v skladu z namembnostjo nepremičnine. Mera kapitalizacije je bila ugotovljena na podlagi metode dograjevanja in znaša za proizvodne in skladiščne prostore 7,465 odstotka, za pisarne pa 8,465 odstotka. Za poslovno leto 2017 je po stanju na dan 31.12.2017 pooblaščen ocenjevalec vrednosti nepremičnin izdelal Pregled ocenjevanja vrednosti z analizo trga nepremičnin in podal izjavo, da se tržne razmere in vrednosti ocenjevanih nepremičnin v obdobju od ocenjevanja po stanju na dan 31.12.2016 niso bistveno spremenile.

Strošek najemnin v letu 2017 je znašal 1.350.104 evrov, medtem ko je v letu 2016 znašal 1.093.880 evrov. Povečanje stroška je posledica povečanja najetih proizvodnih prostorov kovačnice na Kitajskem.

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - terjatve

(v EUR)	2017	2016
do 1 leta	1.299.834	1.369.267
od 2 do 5 let	5.199.336	5.477.068
več kot 5 let	6.499.170	6.846.335
Skupaj	12.998.341	13.692.670

Najmanjša vsota najemnin pri poslovnih najemih - obveznosti

(v EUR)	2017	2016
do 1 leta	1.411.106	1.049.800
od 2 do 5 let	5.644.424	4.199.200
več kot 5 let	7.055.530	5.249.000
Skupaj	14.111.060	10.498.000

Prihodnje najemnine se nanašajo na oddajanje v najem za proizvodni hali v Mariboru in Kragujevcu, najemnina za proizvodno linijo za prašno barvanje, najemnina za objekt na Krvavcu ter najemnine za oddajanje učilnic in stanovanj.

Skupina plačuje najemnine za poslovno skladiščne prostore distributerjev ročnega orodja v tujini, za najem proizvodne hale na Kitajskem, za najem poslovno skladiščnih prostorov za potrebe programa Strojna oprema, za najem Koče na Pesku in parkirišče pri obratu Obdelava odkovkov v Slovenskih Konjicah ter za najem delovnih oblek za zaposlene v matični družbi.

17.3.5 Dolgoročne finančne naložbe

Naložbe v delnice in deleže v pridružena podjetja:

(v EUR)	Delež	31.12.2017	31.12.2016
V državi:			
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	29,253	12.877.642	9.979.981
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Jelšah	33,500	596.178	154.304
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	20,000	179.773	191.746
		<u>13.653.593</u>	<u>10.326.031</u>
V tujini:			
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov, Romunija	49,000	2.511.183	2.150.916
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapur	40,000	(14.053)	(4.927)
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo, BiH	25,000	291.078	222.602
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd, Srbija	20,000	528.814	474.683
SINTER a.d. Užice, Srbija	25,067	0	194.557
		<u>3.317.022</u>	<u>3.037.831</u>
Skupaj pridružena podjetja		16.970.615	13.363.862

Za prodajo razpoložljiva dolgoročna sredstva

Naložbe v delnice in deleže v druga podjetja in banke:

BANKE	750	1.535
ZAVAROVALNICE	0	2.282
DRUGA PODJETJA	181.013	148.680
	<u>181.763</u>	<u>152.497</u>

Dolgoročne finančne naložbe v dolgove

Dolgoročna posojila drugim	76.217	144.567
	<u>76.217</u>	<u>144.567</u>

Skupaj dolgoročne finančne naložbe brez lastnih delnic 17.228.595 13.660.926

Pridružena podjetja se v konsolidiranih računovodskih izkazih vrednotijo po kapitalski metodi. Dobički in izgube pridruženih podjetij v konsolidirani bilanci stanja povečujejo oziroma zmanjšujejo vrednost dolgoročnih finančnih naložb, v konsolidiranem izkazu poslovnega izida pa povečujejo finančne prihodke oziroma odhodke.

V letu 2017 je iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij nastal pozitiven učinek v višini 3.495.664 evrov, medtem ko je v letu 2016 znašal pozitiven učinek 817.413 evrov.

Dolgoročna posojila so v celoti poplačljiva. Prihodki iz naslova obresti v letu 2017 znašajo 215.642 evrov, v letu 2016 pa so znašali 105.242 evrov.

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže

(v EUR)	2017	2016
Stanje naložb v delnice in deleže 1. januarja	13.660.926	13.203.632
Povečanja:		
Nakupi delnic in deležev	252.050	15.824
Povečanje naložb v dolgove	16.654	12.381
Dividende ali deleži iz dobička pridruženih podjetij	3.495.664	817.413
Donos kratkoročnega dela naložb v dolgove	0	0
Druge povečanja - prevrednotenje	74.689	0
Odplačila dolgoročnih danih posojil	(53.674)	(21.703)
Izgube pridruženih podjetij	0	0
Kratkoročni del naložb v dolgove	(31.329)	(42.405)
Druge zmanjšanja - oslabitev	(159.749)	(324.216)
Stanje 31. decembra	17.228.595	13.660.926

Gibanje dolgoročnih naložb v delnice in deleže v pridružena podjetja:

(v EUR)	2017	2016
Knjigovodska vrednost na dan 1. januarja	13.363.862	12.845.464
Nakupi delnic in deležev	251.250	15.824
Dobički (izgube) po kapitalski metodi	3.337.367	1.319.645
Izplačilo dobička na podlagi deleža v kapitalu	(516.327)	(270.451)
Prevedbene valutne razlike	(26.679)	(77.204)
Oslabitve naložb	(177.969)	(299.016)
Druge spremembe	739.110	(170.400)
Knjigovodska vrednost na dan 31. decembra	16.970.615	13.363.862

Kapital in poslovni izid povezanih strank

Ime podjetja	Država podjetja	Odstotek udeležbe v kapitalu	Velikost kapitala v EUR	Poslovni izid leta v EUR	Revidirani računovod. izkazi
Pridružena podjetja:					
ŠTORE STEEL d.o.o.	Slovenija	29,253	55.754.509	8.861.480	DA
RHYDCON d.o.o.	Slovenija	33,500	3.255.747	(185.259)	NE
RC SIMIT d.o.o.	Slovenija	20,000	955.990	(2.739)	NE
UNIOR TEPID S.R.L.	Romunija	49,000	5.124.863	1.303.691	DA
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd.	Singapur	40,000	(35.133)	(22.816)	DA
UNIOR TEHNA d.o.o.	BiH	25,000	1.164.310	459.880	NE
UNIOR TEOS ALATI d.o.o.	Srbija	20,000	2.708.332	372.436	NE

17.3.6 Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo in obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	9.600.643	120.000
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	7.873.612	120.000
I. Neopredmetena sredstva in druga NS	11.848	0
1. Dolgoročne premoženjske pravice	11.848	0
II. Opredmetena osnovna sredstva	7.373.460	0
1. Zemljišča in zgradbe	5.179.812	0
a) Zemljišča	453.470	0
b) Zgradbe	4.726.341	0
2. Proizvajalne naprave in stroji	0	0
3. Druge naprave in oprema, drobni inv. in druga OOS	2.114.846	0
4. Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	78.803	0
III. Naložbene nepremičnine	120.000	120.000
IV. Dolgoročne finančne naložbe	3.066	0
V. Dolgoročne poslovne terjatve	0	0
VI. Odložene terjatve za davek	365.238	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	1.727.031	0
I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	0	0
II. Zaloge	112.352	0
III. Kratkoročne finančne naložbe	0	0
IV. Kratkoročne poslovne terjatve	643.596	0
V. Denarna sredstva	971.083	0
Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo skupaj	9.600.643	120.000

Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	4.281.087	0
A. KAPITAL	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PČR	583.831	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.289.511	0
I. Dolgoročne finančne obveznosti	885.784	0
II. Dolgoročne poslovne obveznosti	238.085	0
III. Odložene obveznosti za davek	165.642	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	2.407.745	0
I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	0	0
II. Kratkoročne finančne obveznosti	389.992	0
III. Kratkoročne poslovne obveznosti	2.017.753	0
Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev skupaj	4.281.087	0

Zaradi začetega prodajnega postopka za prodajo 98,55-odstotnega deleža družbe RTC Krvavec so bila sredstva te družbe prenesena med sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo po pošteni vrednosti, obveznosti te družbe pa na obveznosti, vključene v skupine za odtujitev po knjigovodski vrednosti. Pri tem je nastal negativni učinek na poslovni izid Skupine UNIOR v višini 10.401.661 evrov, ki je pripoznan med prevrednotovalnimi poslovnimi odhodki pri osnovnih sredstvih.

Med sredstvi za prodajo se nahajajo poleg sredstev družbe RTC Krvavec še bungalovi na Rogli.

17.3.7 Zaloge

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Material	26.422.253	23.844.360
Nedokončana proizvodnja	24.612.525	25.833.225
Proizvodi	16.707.397	14.817.131
Trgovsko blago	8.437.041	8.299.640
Popravek vrednosti	(1.663.484)	(1.658.355)
Skupaj	74.515.732	71.136.001

Stanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Popravek vrednosti zalog:		
- material	516.642	715.385
- gotovi proizvodi	1.038.558	775.211
- trgovsko blago	108.284	167.759
Skupaj	1.663.484	1.658.355

Gibanje popravkov vrednosti zalog

(v EUR)	2017	2016
Stanje popravkov vrednosti zalog 1. januarja	1.658.355	1.591.460
- material	(198.743)	(75.860)
- gotovi proizvodi	263.347	87.811
- trgovsko blago	(59.475)	54.944
Stanje 31. decembra	1.663.484	1.658.355

Zaloge v tekočem poslovnem letu so se povečale predvsem zaradi zalog materiala, saj so bile povprečne cene jekla konec leta 2017 višje kot konec leta 2016. Nekoliko so se povečale tudi zaloge proizvodov in trgovskega blaga, zmanjšala pa se je zaloga nedokončane proizvodnje. Zaloge v skupini so v celoti iztržljive, zato je knjigovodska vrednost zalog enaka čisti iztržljivi vrednosti. Zaloge v višini 20 milijonov evrov so zastavljene v korist bank za zavarovanje finančnih obveznosti.

Zaloge v zgornji tabeli so prikazane v bruto zneskih, ker so posebej prikazani popravki vrednosti zalog, zaloge v izkazu bilance stanja so prikazane v neto zneskih. Skupni znesek zalog je usklajen.

17.3.8 Poslovne terjatve

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne terjatve		
Dolgoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	0	168.773
Dolgoročne poslovne terjatve do drugih kupcev	626.285	701.218
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	(10.570)
Popravek vrednosti dolgoročnih poslovnih terjatev	(442.892)	(442.892)
Skupaj dolgoročne poslovne terjatve	183.393	416.529
Kratkoročne poslovne terjatve		
Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	1.497.148	455.207
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - doma	4.005.630	3.528.338
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev - v tujini	28.101.456	24.182.964
Kratkoročne poslovne terjatve iz naslova obresti	1.793	6.914
Terjatve za DDV	1.771.359	943.288
Predujmi	1.871.947	1.906.759
Druge kratkoročne poslovne terjatve	10.116.765	9.466.065
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih terjatev	0	10.570
Popravki vrednosti kratkoročnih poslovnih terjatev	(1.055.572)	(1.339.066)
Skupaj kratkoročne poslovne terjatve	46.310.526	39.161.039

Povečanje kratkoročnih poslovnih terjatev do kupcev je nastalo zaradi večjega obsega prodaje v primerjavi s preteklim letom. Zaradi višjih nabav so višje tudi terjatve za DDV. Povečanje drugih poslovnih terjatev je predvsem zaradi večjih meničnih terjatev na Kitajskem. Poleg tega so med drugimi kratkoročnimi terjatvami izkazane terjatve v višini 1,8 milijona evrov iz naslova prodanih poslovnih terjatev iz naslova neregresnega faktoringa, terjatve iz naslova refundacij, izkazane pa so tudi aktivne časovne razmejitev v višini 897.561 evrov, od tega so znašali kratkoročno odloženi stroški 458.024 evrov, nezaračunani prihodki 408.672 evrov in DDV od prejetih predujmov 30.865 evrov. V tabeli prikazane terjatve so v celoti poplačljive. Skupina poplačljivost terjatev presoja individualno za vsako terjatev posebej in sicer se presoja verjetnost denarnega toka za poplačljivost posamezne terjatve. To preverjamo s preverjanjem bonitete kupca in upoštevanjem verjetnosti poplačila. Ker so vse terjatve kratkoročne narave skupina pri upoštevanju poplačljivosti terjatev ne diskontira.

V letu 2017 je skupina oblikovala naslednje popravke vrednosti terjatev do kupcev:

Gibanje popravkov vrednosti terjatev do kupcev

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	1.339.066	1.263.545
Izterjane odpisane terjatve	(75.160)	(113.524)
Dokončen odpis terjatev	(774.026)	(318.559)
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu:	565.692	507.604
Stanje 31. decembra	1.055.572	1.339.066

Skupina ima od 1.10.2014 dalje zavarovane vse poslovne terjatve matične družbe do nepovezanih družb. Za kratkoročne poslovne terjatve v višini do 18 milijonov evrov pa ima sklenjeno pogodbo o neregresnem faktoringu.

Zapadlost terjatev skupine na dan 31.12.2017

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
nezapadle terjatve	35.850.964	28.584.831
zapadle terjatve do 90 dni	6.299.230	6.139.881
zapadle terjatve od 91 do 180 dni	1.922.746	1.666.392
zapadle terjatve od 181 do 365 dni	1.529.697	1.504.745
zapadle terjatve nad 1 leto	707.889	1.265.190
Skupaj	46.310.526	39.161.039

17.3.9 Kratkoročne finančne naložbe

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dana posojila		
- v pridružena podjetja	0	893.617
- drugim	0	43.057
Kratkoročne finančne naložbe v depozite	1.893.664	1.938.490
Kratkoročni del dolgoročnih naložb v dolgove	31.329	42.405
Popravki vrednosti kratkoročnih finančnih naložb	0	0
Skupaj	1.924.993	2.917.569

Kratkoročne finančne naložbe skupine niso zastavljene, z izjemo dela depozitov v višini 176.379 evrov, ki je zastavljen za zavarovanje obveznosti iz naslova prejetih bančnih garancij. Za vsa kratkoročna posojila se ocenjuje, da so v celoti poplačljiva.

Gibanje kratkoročnih finančnih naložb

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	2.917.569	4.675.483
Povečanja:		
Povečanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	12.419	18.195
Povečanje kratkoročnih posojil drugim	0	15.072
Povečanje naložb v depozite	481.563	1.313.959
Donos kratkoročnega dela dolgoročnih finančnih naložb	31.329	42.405
Zmanjšanja:		
Zmanjšanje kratkoročnih posojil pridruženim družbam	(935.465)	(29.429)
Zmanjšanje kratkoročnih posojil drugim	(56.033)	(29.428)
Zmanjšanje finančnih naložb v depozite	(526.389)	(3.088.688)
Druga zmanjšanja - oslabitev	0	0
Stanje 31. decembra	1.924.993	2.917.569

17.3.10 Denarna sredstva

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	27.676	41.717
Denarna sredstva v banki	14.302.053	12.375.794
Skupaj	14.329.729	12.417.511

Povečanje predstavlja višje stanje denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah konec poslovnega leta 2017.

17.3.11 Kapital

Celotni kapital skupine UNIOR sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti, preneseni čisti dobiček in čisti dobiček poslovnega leta.

Osnovni kapital matične družbe je na dan 31. decembra 2017 registriran v znesku 23.688.983 evrov, kot je izkazan v bilanci stanja in je razdeljen na 2.838.414 kosovnih delnic.

Rezerve iz dobička v višini 40.603.303 evrov so namensko zadržani zneski dobičkov iz preteklih let, predvsem za poravnavo potencialnih prihodnjih izgub.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 28.214.466 evrov predstavljajo rezerve iz naslova prevrednotenja zemljišč po pošteni vrednosti ter izgube in aktuarski dobički pri aktuarskih izračunih odpravnin ob upokojitvi.

Rezerve zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Zemljišča	33.704.905	32.954.182
Odpravnine	(614.983)	(614.983)
Aktuarski dobiček	692.247	0
Oslabitev vrednosti presežkov	(5.567.703)	(5.623.526)
Skupaj	28.214.466	26.715.673

Gibanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

(v EUR)	2017	2016
Stanje 1. januarja	26.715.673	27.748.406
Zmanjšanja:		
- zemljišča	(13.668)	(799.932)
- odpravnine	0	0
- aktuarski dobiček	0	0
- oslabitev vrednosti presežkov	0	(321.918)
Povečanja:		
- zemljišča	764.391	0
- odpravnine	0	57.690
- aktuarski dobiček	692.247	0
- oslabitev vrednosti presežkov	55.823	31.428
Stanje 31. decembra	28.214.466	26.715.673

Preneseni čisti dobiček znaša 11.287.678 evrov in predstavlja nerazporejeni dobiček preteklih let.

Dobiček Skupine UNIOR v letu 2017 znaša 5.695.543 evrov in je bil za 2.051.650 evrov nižji od dobička matične družbe. Razlike so posledice poslovnih izidov odvisnih družb v vrednosti 2.689.428 evrov, pripisov poslovnih izidov pridruženih družb v višini 3.495.664 evrov, izločitev in prilagoditev pri konsolidaciji v višini -292.878 evrov, negativnega učinka prenosa RTC Krvavec med sredstva za prodajo v višini -10.401.661 ter dobička, ki pripada manjšinskim lastnikom v višini 2.457.797 evrov.

Dobiček Skupine UNIOR brez prenosa RTC Krvavca med sredstva za prodajo je v letu 2017 znašal 16.097.204 evrov.

Gibanja v kapitalu lastnikom obvladujoče družbe v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe, predstavlja dobiček v višini 3.237.746 evrov,
- Povečanje rezerv zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti v višini 823.141 evrov in povečanje za aktuarski dobiček pri izračunu rezervacije za odpravnine za 689.808 evrov,
- Preneseni čisti poslovni izid se je povečal za 7.495.550 evrov za preneseni dobiček iz leta 2016 in zmanjšal za 4.557.108 evrov zaradi prenosa na druge postavke kapitala.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 200.781 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

Gibanja v kapitalu neobvladujočemu deležu v tekočem letu predstavljajo:

- Čisti poslovni izid poslovnega leta, ki pripada lastnikom neobvladujočega deleža, predstavlja dobiček v višini 2.457.797 evrov,
- Izplačilo dividend lastnikom neobvladujočega deleža znižuje kapital za 21.130 evrov,
- Druge spremembe lastniškega kapitala v višini 301.246 evrov predstavljajo predvsem znižanje neobvladujočega deleža zaradi iztisnitve malih delničarjev iz Unior Components.
- Prevedbeni popravek kapitala se je zmanjšal za 589.931 evrov zaradi prevedbenih valutnih razlik, ker je tečaj domače valute evro porastel v primerjavi s tečaji valut v nekaterih državah, kjer ima Skupina UNIOR svoja odvisna podjetja.

17.3.12 Dolgoročne rezervacije in odloženi prihodki

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2016	5.720.367	250.670	0	3.124.045	670.105	9.765.187
Povečanja	1.262.395	11.852	0	11.752	500	1.286.499
Zmanjšanja	(1.110.270)	(16.795)	0	(552.062)	(369.422)	(2.048.549)
Stanje 31. decembra 2017	5.872.492	245.726	0	2.583.735	301.183	9.003.136

(v EUR)	Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	Rezervacije za rente	Rezervacije za ekološke sanacije	Prejete donacije za osnovna sredstva	Rezervacije iz naslova dolgoročno odloženih prihodkov	Skupaj
Stanje 31. decembra 2015	5.152.311	255.674	0	3.269.102	775.814	9.452.901
Povečanja	1.356.882	11.791	0	7.523	69.474	1.445.670
Zmanjšanja	(788.826)	(16.795)	0	(152.580)	(175.183)	(1.133.384)
Stanje 31. decembra 2016	5.720.367	250.670	0	3.124.045	670.105	9.765.187

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine so oblikovane v višini ocenjenih izplačil v prihodnosti za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Glavni parametri upoštevani v izračunu so starostna meja upokojitve 60 let za ženske in 62 let za moške, potrebna delovna doba 40 let, diskontna stopnja 1,4 odstotka ter letno rastjo plač 2,2 odstotka. Rezervacije se odpravljajo zaradi drugačnih predpostavk pri obračunu rezervacij ter za vse zaposlene, za katere so v preteklih letih bile oblikovane rezervacije pa pri nas niso več zaposleni.

Rezervacije za rente so oblikovane za zaposlenca, ki so se pri delu v družbi poškodovali in imajo trajne posledice.

Med dolgoročnimi rezervacijami so izkazana tudi prejeta sredstva Ministrstva za gospodarstvo za sofinanciranje naložb v obnovo in razvoj turističnih objektov v Zrečah in na Rogli, za sanacijo term po požaru, sofinanciranja izgradnje hotela Atrij v Zrečah in Kotlovnice za daljinsko ogrevanje na lesno biomaso na Rogli ter za sofinanciranje razvojnih projektov. Rezervacije se črpajo v skladu z amortizacijo sofinanciranih osnovnih sredstev. Stanje rezervacije na dan 31.12.2016 znaša 2.583.735 evrov.

Vrednost rezervacije iz naslova plačanih najemnin družbe Mobitel d.d. znaša 48.700 evrov, rezervacije iz naslova ostalih dolgoročno odloženih prihodkov pa 252.483 evrov.

V povezavi z državnimi podporami ni neizpoljenih pogojev ali potencialnih obveznosti.

17.3.13 Dolgoročne finančne obveznosti

Gibanje dolgoročnih finančnih obveznosti

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2017	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2017	Del, ki zapade v l. 2018	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	115.491.371	33.842	(1.386.467)	114.138.746	(6.249.790)	107.888.956
Banke v tujini	1.593.851	167.977	(520.489)	1.241.339	(502.680)	738.659
Ostali posojilodajalci	195.931	0	(13.855)	182.076	(45.199)	136.877
Finančni najem	189.142	872.615	(363.486)	698.271	(272.484)	425.787
Skupaj dobljena posojila	117.470.295	1.074.434	(2.284.297)	116.260.432	(7.070.153)	109.190.279

(v EUR)	Glavnica dolga 01.01.2016	Nova posojila v letu	Odplačila v letu	Glavnica dolga 31.12.2016	Del, ki zapade v l. 2017	Dolgoročni del
Banka ali posojilodajalec						
Banke v državi	111.684.067	108.526.069	(98.118.738)	122.091.398	(6.600.027)	115.491.371
Banke v tujini	3.569.027	0	(1.464.924)	2.104.103	(510.252)	1.593.851
Ostali posojilodajalci	312.960	0	0	312.960	(117.029)	195.931
Finančni najem	1.232.087	234.004	(1.110.091)	356.000	(166.858)	189.142
Skupaj dobljena posojila	116.798.141	108.760.073	(100.693.753)	124.864.461	(7.394.166)	117.470.295

Obrestne mere za najeta dolgoročna posojila se gibljejo v razponu od šestmesečni euribor +0,5 odstotka do šestmesečni euribor +3,9 odstotka, trimesečni euribor +0,5 odstotka, ter realna obrestna mera od 2,8 do 3,65 odstotkov. Skupina ima najeta dolgoročna posojila z referenčno obrestno mero za trimesečni in šestmesečni euribor. Matična družba UNIOR d.d. je v letu 2017 za dolgoročna posojila v višini 47,5 milijonov evrov sklenila obrestno zamenjavo za obdobje pet let in s tem zavarovala družbo pred morebitnimi neugodnimi vplivi gibanja variabilne obrestne mere euribor.

Skupina je v skladu z MRS 7.22, ki dovoljuje, da so določeni denarni tokovi oz. prejemi in izdatki za postavke, za katere so značilni hitri obrati, visoke vrednosti in kratke dospelosti, prikazani po neto principu, v letu 2016 tako prikazala prejeme od povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti in izdatke za odplačila dolgoročnih finančnih obveznosti v izkazu denarnih tokov. Gibanja je zmanjšala za znesek 95.354.840 evrov pri prejemkih in izdatkih, ker ta znesek predstavlja zamenjavo finančnih obveznosti družbe zaradi uspešno zaključenega postopka refinanciranja.

Zapadlost dolgoročnih finančnih obveznosti po letih

(v EUR)	2017	2016
Zapadlost od 1 do 2 let	7.899.254	7.268.594
Zapadlost od 2 do 3 let	17.936.326	7.873.110
Zapadlost od 3 do 4 let	12.613.222	18.247.714
Zapadlost od 4 do 5 let	12.723.889	12.847.766
Zapadlost nad 5 let	58.017.588	71.233.111
Skupaj	109.190.279	117.470.295

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 154.509.299 evrov po pošteni vrednosti ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.14 Dolgoročne poslovne obveznosti

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročne poslovne obveznosti	87.816	169.895
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	(46.411)	(46.411)
Skupaj	41.405	123.484

Dolgoročne poslovne obveznosti predstavlja pridobljeni blagovni kredit na telekomunikacijskem področju in se odplačuje v skladu z amortizacijskim načrtom.

17.3.15 Odložene terjatve in obveznosti za davek

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dolgoročna odložena terjatev za davek	7.742.989	8.008.679
Dolgoročna odložena obveznost za davek	(5.764.174)	(5.835.481)
Neto dolgoročna odložena terjatev za davek	4.791.363	2.219.511
Neto dolgoročna odložena obveznost za davek	2.812.548	46.313

Gibanje odloženih terjatev za davek	2017	2016
Stanje odložene terjatve za davek 1. januarja	8.008.679	7.755.650
Povečanja:	1.107.106	1.056.952
Zmanjšanja:	(1.372.796)	(803.923)
Stanje odložene terjatve za davek 31. decembra	7.742.989	8.008.679
- pobot z odloženimi obveznostmi za davek	2.951.626	5.789.168
Neto odložene terjatve za davek 31. decembra	4.791.363	2.219.511

Gibanje odloženih obveznosti za davek	2017	2016
Stanje odložene obveznosti za davek 1. januarja	5.835.481	5.549.860
Povečanja:	574.692	411.202
Zmanjšanja:	(645.999)	(125.581)
Stanje odložene obveznosti za davek 31. decembra	5.764.174	5.835.481
- pobot z odloženimi terjatvami za davek	2.951.626	5.789.168
Neto odložene obveznosti za davek 31. decembra	2.812.548	46.313

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, ki jo bo treba po pričakovanih plačati ob odpravi časovnih razlik na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Pri konsolidiranju se lahko pojavijočasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi, prilagojenimi računovodskim predpisom obvladujočega podjetja.

Odložene terjatve za davek izhajajo iz izračunanih rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine, oslabitev terjatev do kupcev, oslabitev naložb, olajšave za vlaganje v raziskave in razvoj in iz naslova izkazane davčne izgube. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov.

Dolgoročne odložene obveznosti za davek se nanašajo na preračun nepremičnin – zemljišč na pošteno vrednost, ki se izkazuje na presežku iz prevrednotenja. Uporabljene stopnje davka za vse postavke so v skladu z davčnimi zakonodajami v posameznih državah, v katerih podjetja v skupini delujejo, znašajo pa med 10 in 30 odstotkov.

17.3.16 *Kratkoročne finančne obveznosti*

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2017 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2017	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2017
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	8.226.820	8.900.000	(7.877.474)	6.249.790	15.499.136
Banke v tujini	1.591.397	2.797.885	(429.880)	502.680	4.462.082
Ostali posojilodajalci	324.829	163	(292.698)	45.199	77.493
Finančni najem	166.858	0	(166.858)	272.484	272.484
Skupaj dobljena posojila	10.309.904	11.698.048	(8.766.910)	7.070.153	20.311.195

(v EUR)	Stanje dolga 01.01.2016 s kratkor.delom dolg.obvez.	Nova posojila v letu	Odplačila v letu 2016	Prenos kratkoročnega dela dolgoroč. obveznosti	Stanje dolga 31.12.2016
Banka ali posojilodajalec					
Banke v državi	9.368.428	4.089.812	(11.831.447)	6.600.027	8.226.820
Banke v tujini	3.501.201	134.920	(2.554.976)	510.252	1.591.397
Ostali posojilodajalci	1.762.757	0	(1.554.957)	117.029	324.829
Finančni najem	381.120	0	(381.120)	166.858	166.858
Skupaj dobljena posojila	15.013.506	4.224.732	(16.322.500)	7.394.166	10.309.904

Med kratkoročnimi finančnimi obveznostmi skupina izkazuje kratkoročna posojila pri bankah in razvojnih skladih v tujini, kratkoročno posojilo za projektno financiranje pri poslovni banki ter kratkoročni del posojila pri družbi Petrol d.d..

Obrestne mere za najeta kratkoročna posojila znašajo od 2,0 do 5,24 odstotkov fiksno ter 6 mesečni euribor od +0,5 do +2,5 odstotka.

Zavarovanje za dolgoročne in kratkoročne obveznosti iz financiranja predstavljajo hipoteke na nepremičninah, premičninah, naložbah ter zalogah v višini 154.509.299 evrov po poštenu vrednosti ter dane menice. Te vrednosti zajemajo vrednosti zavarovanih posojilnih pogodb.

17.3.17 *Kratkoročne poslovne obveznosti*

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Kratkoročne poslovne obveznosti do pridruženih podjetij		
doma	7.048.215	4.793.375
v tujini	21.730	14.951
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih dobaviteljev:		
doma	17.804.574	19.116.770
v tujini	10.508.587	10.628.401
Kratkoročne poslovne obveznosti do države	699.976	679.985
Kratkoročne poslovne obveznosti do delavcev	5.014.564	4.867.330
Kratkoročne poslovne obveznosti za predujme	4.520.223	4.654.944
Kratkoročne poslovne obveznosti za obresti	45.403	68.969
Kratkoročne menične obveznosti	6.019.779	4.660.785
Druge kratkoročne obveznosti	7.957.883	8.176.769
Kratkoročni del dolgoročnih poslovnih obveznosti	46.411	46.411
Skupaj	59.687.345	57.708.690

V postavki kratkoročne obveznosti do države so prikazane le obveznosti do države v Sloveniji, medtem ko so obveznosti tujih družb do držav, v katerih delujejo, izkazane v med drugimi kratkoročnimi obveznostmi.

Med drugimi kratkoročnimi obveznostmi so izkazani tudi:

- kratkoročno odloženi prihodki iz naslova predprodaje smučarskih vozovnic v znesku 328.781 evrov;
- vnaprej vračunani stroški v višini 3.025.482 evrov, ki zajemajo obračunane provizije pri prodaji v višini 1.053.280 evrov, obveznost za neizkoriščene dopuste za leto 2017 v višini 1.549.085 evrov in druge vnaprej vračunane stroške v višini 423.117 evrov;
- DDV od danih predujmov v višini 48.543 evrov.

17.3.18 *Pogojne obveznosti*

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Dane garancije	2.523.151	3.665.732
Skupaj	2.523.151	3.665.732

Pogojne obveznosti zajemajo garancije in poročstva za najeta posojila pri bankah.

17.4 Pojasnila k izkazu poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)		2017	2016
Postavka			
A.	Čisti prihodki od prodaje	4.809.084	4.583.178
B.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane pr.	0	0
C.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	0
Č.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi posl. prih.)	108.930	416.585
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA		4.918.013	4.999.763
D.	Stroški blaga, materiala in storitev	1.982.309	2.939.797
E.	Stroški dela	1.203.204	1.097.004
F.	Odpisi vrednosti	1.033.471	1.039.710
G.	Drugi poslovni odhodki	73.690	43.754
IZID IZ POSLOVANJA		625.339	-120.502
H.	Finančni prihodki	334	802
I.	Finančni odhodki	159.752	192.994
POSLOVNI IZID		465.920	-312.694
J.	Davek iz dobička	0	0
K.	Odloženi davek	29.022	-12.333
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		436.898	-300.362
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE		438.259	-213.148
- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU		-1.361	-87.214

Izkaz poslovnega izida iz ustavljenega poslovanja predstavlja poslovanje družb RTC Krvavec d.d. v Sloveniji, Unior Hellas S.A. v Grčiji in Unior USA Co. v ZDA. Poslovanje teh družb je bilo v konsolidiranih računovodskih izkazih za leto 2016 še vključeno v popolno konsolidacijo, za leto 2017 pa le do dneva likvidacije družb Unior Hellas S.A. in Unior USA Co., medtem ko je družba RTC Krvavec ob koncu leta prenesena med sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo in je še vključena v popolno konsolidacijo. Enako velja za izkaz denarnega toka iz ustavljenega poslovanja.

Denarni tok iz ustavljenega poslovanja

(v EUR)	Postavka	2017	2016
A.	Neto denarni tok iz poslovanja	989.761	1.565.609
B.	Neto denarni tok iz naložbenja	185.323	(439.442)
C.	Neto denarni tok iz financiranja	(938.884)	(939.434)
=	Skupaj neto denarni tok	236.200	186.733

17.4.1 Konsolidirani izkaz poslovnega izida po odsekih

(v EUR)	Turistična dej. 2017	Kovinska dej. 2017	Skupaj 2017	Turistična dej. 2016	Kovinska dej. 2016	Skupaj 2016
A. Čisti prihodki od prodaje	23.373.375	215.646.225	239.019.600	21.220.365	197.891.632	219.111.997
1. Čisti prihodki od prodaje na domačem trgu	23.370.402	16.105.521	39.475.923	21.217.672	14.508.898	35.726.570
2. Čisti prihodki od prodaje na tujem trgu	2.973	199.540.704	199.543.677	2.693	183.382.734	183.385.427
B. Sprememba vrednosti zalog proizv. in nedokon. pr.	(639)	820.530	819.891	(2.974)	3.394.657	3.391.683
C. Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	0	3.465.748	3.465.748	0	1.029.142	1.029.142
Č. Drugi poslovni prihodki	378.427	1.940.527	2.318.954	391.235	3.426.264	3.817.499
I. KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	23.751.163	221.873.030	245.624.193	21.608.626	205.741.695	227.350.321
D. Stroški blaga, materiala in storitev	11.002.794	131.053.230	142.056.024	9.993.362	119.268.864	129.262.226
1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	22.471	10.232.736	10.255.207	28.024	11.463.889	11.491.913
2. Stroški porabljenega materiala	5.048.912	93.712.327	98.761.239	4.916.694	81.764.578	86.681.272
3. Stroški storitev	5.931.411	27.108.167	33.039.578	5.048.644	26.040.397	31.089.041
E. Stroški dela	8.612.718	60.432.605	69.045.323	8.571.996	56.017.641	64.589.637
1. Stroški plač	6.252.173	45.341.219	51.593.392	6.234.189	42.381.523	48.615.712
2. Stroški pokojninskih zavarovanj	63.079	824.059	887.138	65.880	728.759	794.639
3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	1.017.944	7.348.193	8.366.137	1.003.127	6.842.107	7.845.234
4. Drugi stroški dela	1.279.522	6.919.134	8.198.656	1.268.800	6.065.252	7.334.052
F. Odpisi vrednosti	3.394.204	21.207.127	24.601.331	3.443.882	11.550.036	14.993.918
1. Amortizacija	3.348.797	10.167.749	13.516.546	3.395.686	10.385.530	13.781.216
2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri NOS in OOS	9.120	10.504.844	10.513.964	8.658	543.954	552.612
3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	36.287	534.534	570.821	39.538	620.552	660.090
G. Drugi poslovni odhodki	496.985	1.386.145	1.883.130	422.507	1.493.770	1.916.277
1. Rezervacije	3.544	12.967	16.511	0	21.292	21.292
2. Drugi stroški	493.441	1.373.178	1.866.619	422.507	1.472.478	1.894.985
II. IZID IZ POSLOVANJA	244.462	7.793.923	8.038.385	(823.121)	17.411.384	16.588.263
H. Finančni prihodki	597	5.140.962	5.141.559	2.219	2.238.990	2.241.209
1. Finančni prihodki iz deležev	290	4.050.244	4.050.534	210	1.103.684	1.103.894
2. Finančni prihodki iz danih posojil	4	215.638	215.642	0	105.242	105.242
3. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	303	875.080	875.383	2.009	1.030.064	1.032.073
I. Finančni odhodki	666.266	4.837.814	5.504.080	1.034.062	5.753.669	6.787.731
1. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	0	151.333	151.333	0	318.710	318.710
2. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	591.461	3.461.472	4.052.933	997.141	4.362.107	5.359.248
3. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	74.805	1.225.009	1.299.814	36.921	1.072.852	1.109.773
III. POSLOVNI IZID	(421.207)	8.097.071	7.675.864	(1.854.964)	13.896.705	12.041.741
Davek iz dobička	0	2.125.339	2.125.339	0	2.135.462	2.135.462
Odloženi davek	93.443	(238.461)	(145.018)	(59.716)	(225.821)	(285.537)
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(514.650)	6.210.193	5.695.543	(1.795.248)	11.987.064	10.191.816
- ki pripada LASTNIKOM OBVLADUJOČE DRUŽBE	(521.495)	3.759.241	3.237.746	(1.796.329)	9.291.879	7.495.550
- ki pripada NEOBVLADUJOČEMU DELEŽU	6.845	2.450.952	2.457.797	1.081	2.695.185	2.696.266

Čisti prihodki od prodaje so se skupaj povečali za 19.907.603 evrov, od tega na kovinski dejavnosti za 17.754.593 evrov in na turistični dejavnosti za 2.153.010 evrov. Izid iz poslovanja (EBIT) je nižji od doseženega v letu 2016 zaradi prevrednotenja osnovnih sredstev pri prenosu družbe RTC Krvavec na sredstva za prodajo, sicer bi bil višji za 11,2 odstotka od doseženega v preteklem letu.

Zaradi razloga tega prevrednotenja je čisti poslovni izid nižji kot v letu 2016, brez učinka prevrednotenja pa bi v letu 2017 dosegel 16.097.204 evrov in bi bil višji od doseženega v preteklem letu za 57,9 odstotkov.

17.4.2 Čisti prihodki od prodaje

(v EUR)	2017	2016
Slovenija	39.475.923	35.726.570
- pridružene družbe	82.717	103.258
- drugim kupcem	39.393.206	35.623.312
Tujina	199.543.677	183.385.427
- pridružene družbe	4.890.497	4.079.328
- drugim kupcem	194.653.180	179.306.099
Skupaj	239.019.600	219.111.997

17.4.3 Usredstveni lastni proizvodi in storitve

Usredstveni lastni proizvodi in storitve so proizvodi, ki jih je gospodarska družba proizvedla za svoje potrebe in jih je usredstvila med opredmetenimi osnovnimi ali neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Njihova vrednost ne presega stroškov njihove proizvodnje ali opravila storitve.

(v EUR)	2017	2016
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	3.465.748	1.029.142
Skupaj	3.465.748	1.029.142

Med usredstvenimi lastnimi proizvodi in storitvami je izkazana vrednost usredstvenih stroškov razvoja na programu Strojegradnja v višini 2,7 milijona evrov ter lastne naložbe v vzdrževanje za potrebe drugih programov v znesku 0,7 milijona evrov, ki zajemajo generalne obnove strojev v kovačnici in obnove CNC strojev.

17.4.4 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2017	2016
Nagrade za preseganje kvote invalidov	171.696	170.802
Plačane terjatve, ki so bile že v popravku	75.160	113.524
Prejete odškodnine	306.478	326.966
Odprava dolgoročnih rezervacij	567.361	995.807
Dobiček od prodaje osnovnih sredstev	118.561	717.751
Prevrednotenje naložbenih nepremičnin po pošteni vrednosti	0	174.546
Subvencije, dotacije in podobni prihodki	342.406	211.368
Prodaja emisijskih kuponov	7.523	7.815
Drugo	729.769	1.098.920
Skupaj	2.318.954	3.817.499

17.4.5 Stroški in odhodki

Leto 2017				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	3.786.584	4.527.001	1.941.622	10.255.207
Stroški materiala	87.743.596	5.126.333	5.891.310	98.761.239
Stroški storitev	19.746.248	6.381.705	6.911.625	33.039.578
<i>Stroški plač</i>	<i>40.684.735</i>	<i>4.242.083</i>	<i>6.666.574</i>	<i>51.593.392</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>6.447.611</i>	<i>828.954</i>	<i>1.089.572</i>	<i>8.366.137</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>743.056</i>	<i>47.209</i>	<i>96.873</i>	<i>887.138</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>7.036.791</i>	<i>286.550</i>	<i>875.315</i>	<i>8.198.656</i>
Skupaj stroški dela	54.912.193	5.404.796	8.728.334	69.045.323
Amortizacija	11.530.551	503.241	1.482.754	13.516.546
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	381.748	88.173	100.900	570.821
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	60.246	6.227	10.447.491	10.513.964
Ostali stroški	951.407	356.659	575.064	1.883.130
Skupaj stroški	179.112.573	22.394.135	36.079.100	237.585.808

Leto 2016				
(v EUR)	Proizv. stroški	Stroški prodajanja	Stroški splošnih dejavnosti	Skupaj
Nabavna vred. prod. blaga/proiz. st	9.338.193	13.639	2.140.081	11.491.913
Stroški materiala	74.435.637	8.148.596	4.097.039	86.681.272
Stroški storitev	17.136.460	7.949.792	6.002.789	31.089.041
<i>Stroški plač</i>	<i>35.026.519</i>	<i>8.006.445</i>	<i>5.582.748</i>	<i>48.615.712</i>
<i>Stroški socialnega zavarovanja</i>	<i>5.587.798</i>	<i>1.365.925</i>	<i>891.511</i>	<i>7.845.234</i>
<i>Stroški pokojninskega zavarovanja</i>	<i>636.369</i>	<i>89.245</i>	<i>69.025</i>	<i>794.639</i>
<i>Ostali stroški dela</i>	<i>4.993.842</i>	<i>1.559.931</i>	<i>780.279</i>	<i>7.334.052</i>
Skupaj stroški dela	46.244.528	11.021.546	7.323.563	64.589.637
Amortizacija	9.823.247	2.674.429	1.283.540	13.781.216
Prevred. odhodki pri obr. sredstvih	571.542	32.385	56.163	660.090
Prevred. odhodki pri neop.in op. OS	213.992	30.118	308.502	552.612
Ostali stroški	955.873	483.550	476.854	1.916.277
Skupaj stroški	158.719.472	30.354.055	21.688.531	210.762.058

Prevrednotovalni odhodki pri neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstvih vključujejo 10.401.661 evrov odhodkov zaradi prerazporeditve sredstev družbe RTC Krvavec med sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo.

Drugi stroški dela vključujejo stroške regresa za letni dopust, za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela, jubilejne nagrade in odpravnine nad oblikovano rezervacijo ter nekatera druga izplačila zaposlenim.

Med stroški storitev Skupina UNIOR prikazuje za 196.915 evrov stroškov za najete delavce preko agencij za posredovanje delovne sile, kar iz ur predstavlja 11 zaposlenih.

Nabave materiala pri povezanih družbah so razkrite v poglavju 17.6.2.

Med ostalimi stroški skupina izkazuje:

(v EUR)	2017	2016
- rezervacije	16.511	11.790
- nadomestilo za stavbno zemljišče	298.388	287.408
- izdatki za varstvo okolja	218.466	143.701
- nagrade dijakom in študentom na praksi	662.131	545.289
- štipendije dijakom in študentom	52.841	44.968
- odškodnine delavcem	94.447	93.271
- finančne pomoči - dotacije	133.156	123.611
- oslabitev naložbenih nepremičnin	0	181.106
- drugi poslovni odhodki	407.190	485.133
Skupaj	1.883.130	1.916.277

Stroški revidiranja letnih poročil podjetij v Skupini UNIOR znašajo 71.507 evrov. Stroški opravljanja nerevizijskih storitev skupine Deloitte so v podjetjih v Skupini UNIOR v poslovnem letu 2017 znašali 15.182 evrov.

17.4.6 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni prihodki iz deležev		
Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah	4.049.799	1.087.864
Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah	370	15.590
Finančni prihodki iz drugih naložb	365	440
Skupaj	4.050.534	1.103.894
Finančni prihodki iz danih posojil		
Finančni prihodki iz posojil, danih drugim	215.642	105.242
Skupaj	215.642	105.242
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev		
Finančni prihodki iz poslovnih terjatev do drugih	875.383	1.032.073
Skupaj	875.383	1.032.073
Skupaj finančni prihodki	5.141.559	2.241.209

Finančni prihodki iz deležev v pridruženih družbah vsebujejo pozitiven učinek iz naslova dobičkov in izgub pridruženih podjetij v višini 3.495.664 evrov. Prav tako vključujejo izplačilo dobička v družbah Štore Steel d.o.o., Unior Teos d.o.o., Unior Tepid s.r.l. in Unior Tehna d.o.o.

Finančni odhodki

(v EUR)	2017	2016
Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	151.333	318.710
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti		
Finančni odhodki iz posojil, prejetih od bank	3.818.683	4.930.866
Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti	234.250	428.382
Skupaj	4.052.933	5.359.248
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti		
Fin. odhodki iz obveznosti do dobaviteljev in meničnih obv.	228.206	364.660
Finančni odhodki iz drugih poslovnih obveznosti	1.071.608	745.113
Skupaj	1.299.814	1.109.773
Skupaj finančni odhodki	5.504.080	6.787.731

Oslabitev finančnih naložb

Oslabljena je bila vrednost naložbe v pridruženo podjetje Sinter a.d. Užice v višini 151.333 evrov zaradi likvidacije podjetja.

17.5 Obračun davka od dohodka pravnih oseb in odloženi davki

Davek od dobička je obračunan v skladu z zakonodajami, ki veljajo v različnih državah, v katerih ima skupina svoje odvisne družbe.

(v EUR)	2017	2016
Davek od dobička	2.125.339	2.135.462
Odloženi davki	(145.018)	(285.537)
Skupaj	1.980.321	1.849.925

Uskladitev davčnega in računovodskega dobička pomnoženega z davčno stopnjo v Sloveniji:

Poslovni izid obračunskega obdobja pred davki	7.675.864	12.041.741
Davek na dobiček v Sloveniji 19%	1.458.414	2.047.096
Neobdavčeni prihodki	123.824	131.023
Davčno nepriznani odhodki	3.996.117	2.234.509
Popravki vrednosti terjatev	200.559	227.641
Oblikovanje rezervacij	(1.115.773)	(972.462)
Olajšava za vlaganja za raziskave in razvoj	(554.553)	181.524
Olajšava za investiranje	579.824	408.030
Druge olajšave in popravek na davčno priznane odhodke	2.870.265	2.005.192
Davčni dobiček	485.179	7.144.453
Davek iz dobička	1.980.321	1.849.925
Efektivna davčna stopnja v %	25,8	15,4

Odloženi davki

Dobiček ugotovljen po davčni zakonodaji se razlikuje od dobička, ugotovljenega na podlagi računovodskih načel in MSRP. Razmejitev davka se obračunava samo začasne razlike v davčni obremenitvi med poslovnimi in davčnimi računovodskimi izkazi, torej za tiste, ki se v opredeljenem obdobju izenačijo.

Odložena terjatev za davek je izračunana iz naslova začasnih razlik od oblikovanih dolgoročnih rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, oslabitev terjatev do kupcev, neizkoriščenih davčnih olajšav in davčne izgube ter začasne razlike v davčni obremenitvi, ki izvirajo iz razlik med uradnimi računovodskimi izkazi odvisnega podjetja in njegovimi računovodskimi izkazi.

Vpliv na čisti poslovni izid iz naslova odloženih davkov znaša 145.018 evrov, kar zvišuje čisti poslovni izid tekočega leta.

17.6 Posli s povezanimi podjetji

17.6.1 Prodaja povezanim podjetjem

Prodaja povezanim strankam

(v EUR)	2017	2016
Pridružena podjetja:		
v državi:	82.717	103.258
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	26.280	43.851
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	30.276	33.245
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	26.162	26.162
v tujini:	4.890.497	4.079.328
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.052.241	2.434.346
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	203.612	205.320
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	471.875	492.825
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	1.162.770	891.422
SINTER a.d. Užice	0	55.415
Skupaj pridružena podjetja	4.973.214	4.182.586

17.6.2 Nabava pri povezanih podjetjih

Nabava pri povezanih strankah

(v EUR)	2017	2016
Pridružena podjetja:		
v državi:	20.334.019	14.785.931
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	20.334.019	14.785.931
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	0	0
v tujini:	160.942	549.102
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	8.533	10.198
UNIOR SINGAPORE Pte. Ltd. Singapore	4.621	3.376
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	2.141	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	145.647	173.316
SINTER a.d. Užice	0	362.212
Skupaj pridružena podjetja	20.494.961	15.335.033

17.6.3 Poslovne terjatve do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Pridružena podjetja:		
v državi:	88.320	117.908
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	79.232	105.431
RHYDCON d.o.o. Šmarje pri Ješah	6.160	9.549
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	2.928	2.928
v tujini:	1.408.828	506.072
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	1.219.701	172.296
UNIOR TEHNA d.o.o. Sarajevo	199.332	187.983
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	(10.205)	(44.136)
SINTER a.d. Užice	0	189.929
Skupaj pridružena podjetja	1.497.148	623.980

17.6.4 Poslovne obveznosti do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
Pridružena podjetja:		
v državi:	7.048.215	4.793.375
ŠTORE STEEL d.o.o. Štore	6.545.839	4.290.999
RC SIMIT d.o.o. Kidričevo	502.376	502.376
v tujini:	21.730	14.951
UNIOR TEPID S.R.L. Brasov	3.194	0
UNIOR TEOS ALATI d.o.o. Beograd	18.536	14.951
Skupaj pridružena podjetja	7.069.945	4.808.326

17.6.5 Terjatve in obveznosti iz posojil in obresti do povezanih podjetij

Terjatve iz naslova posojil in obresti do povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
v državi:	0	616.397
RHYDCON d.o.o., Šmarje pri Ješah	0	616.397
v tujini:	0	306.648
SINTER a.d., Užice	0	306.648
Skupaj	0	923.045

Obveznosti iz naslova posojil in obresti od povezanih podjetij

(v EUR)	31.12.2017	31.12.2016
v državi:	8.238	8.075
RC SIMIT d.o.o., Kidričevo	8.238	8.075
Skupaj	8.238	8.075

17.7 Upravljanje s tveganji

V skladu z načeli in s smernicami sistema kakovosti SIST ISO 31000:2011 smo razvili in uvedli v poslovne procese podjetja UNIOR d.d. sistem za obvladovanje tveganj, ki deluje od 1.7.2016 naprej. Odbor za obvladovanje tveganj in skrbniki tveganj redno spremljajo izpostavljenost tveganjem, načrtujejo in izvajajo ukrepe za njihovo blaženje ter načrtujejo in spremljajo izvedbo potencialov za izboljšanje, ki bi še dodatno utegnili prispevati k njihovem obvladovanju. Vzpostavili smo register tveganj, v katerem so opisi in značilnosti za vsako od prepoznanih tveganj. Pristop pri obvladovanju tveganj je različen za različna tveganja, toda namen ukrepov je znižati vsako od njih na najnižjo možno raven v skladu z razpoložljivimi viri.

Vsa tveganja so podrobneje opisana v poglavju 9.8. na strani 51 letnega poročila, za Skupino UNIOR pa so posebej prikazana finančna tveganja z analizo občutljivosti.

FINANČNA TVEGANJA

Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
kreditno tveganje	Tveganje, da kot posojilodajalec ne bomo mogli izterjati svojih pogodbenih terjatev ob zapadlosti	Načrtovanje denarnega toka, pravočasna izterjava zapadlih terjatev, faktoring, obvladovanje stroškov in obratnih sredstev in spremljanje kazalnikov.	nizka
spremembe obrestnih mer	Tveganje finančne izgube zaradi neugodnega gibanja obrestnih mer	Obvladovanje poslovnih načel financiranja, upoštevanje zlatega bilančnega pravila: dolgoročne naložbe financiramo z dolgoročnimi viri, dnevno spremljanje, razpršenost zunanjih virov financiranja, spremljanje sprememb v zunanjem okolju, razpršenost dospelosti obveznosti in obvladovanje stroškov.	zmerna

KREDITNO TVEGANJE

Kreditna tveganja obvladujemo z rednim nadziranjem poslovanja in finančnega stanja vseh novih in obstoječih poslovnih partnerjev, z omejevanjem izpostavljenosti do posameznih poslovnih partnerjev in z aktivnim procesom izterjave terjatev. Z rednim spremljanjem odprtih in zapadlih terjatev do kupcev, starostne strukture terjatev in gibanja povprečnih plačilnih rokov kreditno izpostavljenost družbe ohranjamo v sprejemljivih okvirih. Terjatve do vseh kupcev, razen povezanih družb pa imamo od 1.10.2014 dalje tudi zavarovane pri zavarovalnici. Analiza občutljivosti: v primeru, da Skupina Unior ne dobi pravočasno plačanih glavnih in obresti na letni ravni, se zaradi odpisa glavnih in izpada prihodkov iz naslova obresti zmanjša poslovni izid za približno 10 odstotkov.

TVEGANJE SPREMEMB OBRESTNIH MER

Sprememba obrestnih mer lahko znatno zmanjšajo gospodarske koristi družbe, tako da stalno spremljamo gibanja referenčnih obrestnih mer na trgu. Tveganje ocenjujemo kot zmerno, v zadnjih letih je stalno prisoten padec referenčnih obrestnih mer. V družbi smo z konzorcijem bank dosegli da se obrestne marže do leta 2023 oblikujejo po maržni lestvici skladno z uspešnostjo poslovanja Skupine Unior, kar predstavlja v prihodnjih obdobjih poslovanja ugoden vpliv na uspešnost poslovanja. Tveganje porasta obrestnih mer je prikazano v spodnji tabeli. Analiza občutljivosti: če se obrestna mera poveča za 100 odstotkov se poslovni izid zmanjša za približno 2,5 odstotka. Ostali hipotetični porasti so prikazani v spodnji tabeli.

Analiza občutljivosti finančnih obveznosti glede na spremembo variabilnih obrestnih mer**Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2017**

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2017	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	92.214.228	-0,3290	45.508	151.693	303.385
6 mesečni EURIBOR	19.402.816	-0,2710	7.887	26.291	52.582
Skupni učinek	111.617.044		53.395	177.984	355.967

Stanje obveznosti vezanih na posamezno variabilno obrestno mero v letu 2016

v (EUR)	Višina obveznosti 31.12.2016	Višina obr.mere	Hipotetični porast obrestnih mer		
			za 15%	za 50%	za 100%
Vrsta obrestne mere					
3 mesečni EURIBOR	100.670.921	-0,3190	48.171	160.570	321.140
6 mesečni EURIBOR	25.728.329	-0,2210	8.529	28.430	56.860
Skupni učinek	126.399.250		56.700	189.000	378.000

Skupne finančne obveznosti znašajo 129.501.474 evrov, razlika v višini 17.884.430 evrov do prikazanega stanja za občutljivost obrestne mere predstavljajo finančne obveznosti s fiksno obrestno mero.

17.8 Prejemki uprave in nadzornega sveta

Člani uprave in nadzornega sveta so pri Skupini UNIOR isti kot pri matični družbi UNIOR d.d. Prejemki so razkriti v poglavju 9.5. na strani št. 43 letnega poročila.

17.9 Dogodki po bilanci stanja

Povečanje lastniškega deleža v družbi UNIDAL d.o.o.

4. januarja 2018 je na podlagi plačila kupnine družba UNIOR d.d. pridobila 100 odstotni lastniški delež v družbi UNIDAL d.o.o. na Hrvaškem. Pogodba o prodaji 44,65 odstotnega lastniškega deleža s prodajalcem Dalekovod d.d. iz Zagreba je bila podpisana 28. decembra 2017. Družba se je z vpisom spremembe v sodni register preimenovala v UNIOR Vinkovci d.o.o.

Prodaja družbe RTC Krvavec d.d.

19. januarja in 5. februarja sta bila s kupcem Alpska investicijska družba d.o.o., ki kupuje 98,56 odstotni lastniški delež v družbi RTC Krvavec d.d. podpisana Aneksa o podaljšanju roka za izpolnitev odložnih pogojev iz Pogodbe o prodaji do 16. aprila 2018.

18 Izjava o odgovornosti članov uprave

Uprava je odgovorna za pripravo letnega poročila tako, da to predstavlja resnično in pošteno podobo premoženjskega stanja skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2017.

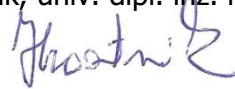
Uprava potrjuje, da so bile dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve ter da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja. Potrjuje še, da so računovodski izkazi skupaj s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju skupine povezanih podjetij ter skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja.

Uprava je tudi odgovorna za ustrezno vodeno računovodstvo, sprejetje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

Davčne oblasti lahko kadar koli v roku petih let po poteku leta, v katerem je treba davek odmeriti, preverijo poslovanje družb v skupini, kar lahko posledično povzroči nastanek dodatne obveznosti plačila davka, zamudnih obresti in kazni iz naslova DDPO ali drugih davkov ter dajatev. Uprava družbe ni seznanjena z okoliščinami, ki bi lahko povzročile morebitno pomembno obveznost iz tega naslova.

Zreče, 29. marec 2018

Predsednik uprave,
Darko Hrastnik, univ. dipl. inž. metal. mater.

Član uprave,
Branko Bračko, univ. dipl. inž. str.

19 Poročilo neodvisnega revizorja

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Unior d.d.

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze družbe Unior d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju: 'skupina'), ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz gibanja kapitala in konsolidiran izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj skupine na dan 31. decembra 2017 ter njen konsolidirani poslovni izid in konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irle (v izvirniku «UK private company limited by guarantee»), in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www2.deloitte.com/Sl/en/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisane pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647105000 - ID št. za DDV: 562560085 - Osnovni kapital: 74.214,30 EUR

Ključna revizijska zadeva	Revizijski postopki obravnave ključne revizijske zadeve
Merjenje poštene vrednosti: uporaba modela prevrednotenja pri obračunavanju zemljišč	
<p>Knjigovodska vrednost zemljišč na dan 31.12.2017 znaša 36.947 tisoč EUR. Zemljišča se po prvem pripoznanju merijo po modelu prevrednotenja.</p> <p>Skupina ocenjuje pošteno vrednost zemljišč konec vsakega poročevalskega obdobja. Prevrednotenje se opravi kadar ocenjena poštena vrednost pomembno odstopa od evidentirane knjigovodske vrednosti. V kolikor so spremembe v poštenu vrednosti zemljišč nepomembne, se prevrednotenje opravi vsake štiri leta.</p> <p>Zaradi pomembnosti presoje pri določanju poštene vrednosti zemljišč in pomembne vrednosti v računovodskih izkazih je vrednotenje zemljišč obravnavano kot ključna revizijska zadeva.</p>	<p>Naši revizijski postopki so zajemali ocenjevanje ustreznosti poslovodske presoje pri merjenju poštene vrednosti zemljišč in sicer smo:</p> <ul style="list-style-type: none"> • preverjali ustreznosti in implementacijo računovodske politike, • presojali primernost uporabljenih predpostavk pri ocenjevanju poštene vrednosti in ustreznost metod ter predpostavk, ki so jih pri ocenjevanju uporabili zunanji veščaki, • ocenili usposobljenosti, zmogljivosti in nepristranskosti neodvisnega ocenjevalca vrednosti, angažiranega s strani posloводства. <p>Razkritja, ki se nanašajo na zemljišča, so predstavljena v pojasnilu 17.3.3.</p>

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Za druge informacije je odgovorno posloводство.

Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v konsolidiranih računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi.
 - Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.
- Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja skupine, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v skupini.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da konsolidirani računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam;
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine;
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi z računovodskimi izkazi družb v skupini oziroma njihovimi poslovnimi dejavnostmi, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet in/ali revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu in/ali revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in ju obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet in/ali revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

V skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v našem poročilu neodvisnega revizorja navajamo naslednje informacije, ki so zahtevane poleg zahtev mednarodnih standardov revidiranja:

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Lastniki družbe so nas na skupščini delničarjev dne 7. junija 2017 ponovno imenovali za zakonitega revizorja družbe. Naše opravljanje posla v celoti in neprekinjeno traja 6 let.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne ... v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizzijskih storitev

Izjavljamo, da nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizzijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Matjaž Prešeren
Pooblaščen revizor

Ljubljana, 29. marec 2018

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3